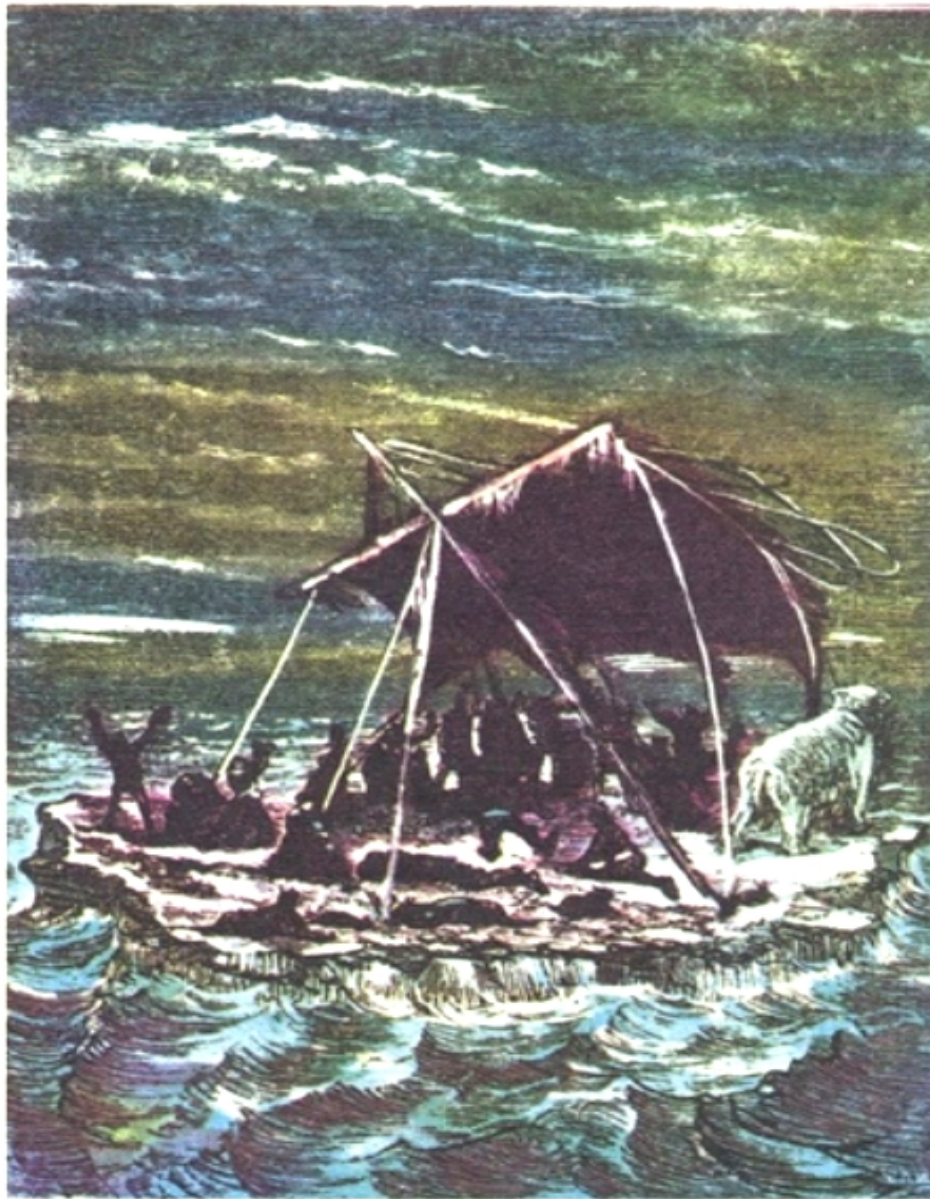

Jules Verne

Ținutul blănurilor
Volumul 2

EDITURA ION CREANGĂ

Jules Verne

25

Jules Verne

Ținutul blănurilor

Volumul 2

În românește de Sanda Radian

Prezentarea grafică: Val Munteanu

Editura Ion Creangă

1980

PARTEA A DOUA

Capitolul I

Fortul plutitor

Fortul Esperance, înființat de locotenentul Jasper Hobson la limitele mării polare, derivase! Curajosului agent al Companiei i se putea aduce vreo învinuire? Nu. Oricare altul s-ar fi înșelat ca și el. Nicio prevedere omenească nu putea să-l pună în gardă împotriva unei asemenea eventualități. Crezuse că a clădit pe stâncă și nu clădise nici măcar pe nisip. Această bucată de teritoriu care forma peninsula Victoria, indicată de cele mai exacte hărți ale Americii engleze ca făcând parte din continentul american, se desprinsese brusc de el. Peninsula nu era, de fapt, decât un sloi imens cu o suprafață de 150.000 mile pătrate, pe care aluviunile succesive îl preschimbaseră, în aparență, într-un teren solid de unde nu lipsea nici vegetația, nici humusul. Lipit de litoral de mii de secole, fără îndoială că seismul din 8 ianuarie rupsesse istmul și peninsula se transformase în insulă, dar o insulă rătăcitoare, nestatornică, pe care curenții marini o târau de trei luni pe Oceanul arctic!

Da! Nu mai era decât un sloi care ducea cu el fortul Esperance și pe locuitorii săi! Jasper Hobson înțelese imediat că nu putea exista altă explicație a schimbării de latitudine constatate. Istmul, adică limba de pământ care lega peninsula Victoria de continent, se rupsesse desigur din cauza unei convulsii subterane, provocată de erupția vulcanică, cu câteva luni mai înainte. Atâta timp cât ținuse iarna boreală, atâta timp cât marea rămăsese înghețată din cauza frigului aspru, această ruptură nu adusesese nicio modificare poziției geografice a peninsulei. Dar când sosi dezghețul, când sloiurile se topiră sub razele soarelui, când banchiza împinsă spre larg se retrase dincolo de limitele orizontului, când marea fu în sfârșit liberă, acest teritoriu aflat pe temelia sa de gheață intră în derivă, cu pădurile, falezele, promontoriul, lacul și malurile sale, sub influența vreunui curent necunoscut. Era antrenat astfel de mai multe luni, fără ca oamenii de pe el, care în timpul sezonului de vânătoare nu se depărtaseră de fortul Esperance, să-și fi putut da seama. Niciun punct de reper, cețurile restrângând vizibilitatea la cel mult câteva mile, nemișcarea aparentă a solului, nimic nu putuse indica, nici locotenentului Hobson, nici tovarășilor săi, că din continentali deveniseră insulari. Era chiar de mirare că orientarea peninsulei nu se schimbase, cu toată deplasarea ei, ceea ce se datora desigur întinderii

și direcției rectilinii a curentului pe care-l urma. Într-adevăr, dacă punctele cardinale s-ar fi schimbat în raport cu capul Bathurst, dacă insula s-ar fi învârtit în jurul axei sale, dacă Soarele și Luna ar fi răsărit și apus la un orizont nou, Jasper Hobson, Thomas Black, doamna Paulina Barnett sau oricare altul ar fi înțeles ce se petrecuse. Dar, din anumite cauze, deplasarea se făcuse urmând una din paralelele globului și, oricât de rapidă ar fi fost, nu putea fi simțită.

Jasper Hobson, cu toate că nu se îndoia de curajul, sângele rece și forța morală a tovarășilor săi, nu voi totuși să le facă cunoscut adevărul. Va rămâne oricând destul timp să le expună noua situație în care se găseau, după ce o va fi studiat cu multă grijă.

Din fericire, acești oameni de treabă, soldați sau lucrători, nu se prea pricepeau la observații astronomice, nici la probleme de longitudine și latitudine și deci nu putură trage concluziile schimbării ce se petrecuse de câteva luni în coordonatele peninsulei, care-l preocupau, pe drept cuvânt, pe Jasper Hobson.

Locotenentul, hotărât să nu spună nimic atât cât va putea și să ascundă o situație care-i părea în prezent fără ieșire, făcu apel la toate resursele sale de energie. Printr-un suprem efort de voință, care nu scăpă doamnei Paulina Barnett, redeveni stăpân pe sine și se sili să-l consoleze din toate puterile pe nefericitul Thomas Black care se văita și-și smulgea părul din cap.

Căci astronomul nu bănuia în niciun fel fenomenul căruia îi căzuse victimă. Deoarece nu observase, ca locotenentul, ciudățeniile acestui teritoriu, nu putea nici să înțeleagă, nici să presupună nimic altceva, în afară de faptul știut care-l supăraseră atât de tare și anume că în acea zi, la ora cuvenită, Luna nu acoperise în întregime Soarele. Dar ce trebuia să creadă? Că, spre rușinea observatoarelor, efemeridele erau greșite și că eclipsa atât de mult așteptată, eclipsa lui, a lui Thomas Black, pe care venise s-o vadă într-un ținut atât de îndepărtat și cu prețul atâtor greutăți, nu fusese „totală” pentru această zonă a globului terestru, aflată pe paralela 70? Nu, niciodată n-ar fi admis așa ceva! Niciodată! De aceea dezamăgirea sa era nespus de mare și trebuia să fie astfel. Dar Thomas Black avea să afle curând adevărul.

Între timp Jasper Hobson, lăsându-i pe tovarășii săi să creadă că ratarea eclipsei totale nu putea să-i intereseze decât pe astronomi, iar pe ei nu-i privea deloc, îi îndemnă să-și reia lucrul, ceea ce se și pregăteau să facă. Dar în momentul când erau gata să părăsească vârful capului Bathurst pentru a

se întoarce la factorie, caporalul Joliffe, oprindu-se deodată, zise, salutând reglementar:

— Domnule locotenent, aş putea oare să vă pun o simplă întrebare?

— Fără îndoială, caporale, răspunse Jasper Hobson, care nu prea ştia ce putea să-l întrebe subordonatul său. Haide, vorbeşte!

Dar caporalul nu spuse nimic. Ezita. Nevestica lui îl îndemnă, dându-i cu cotul.

— Ei bine, domnule locotenent, reluă caporalul, privitor la această a 70-a paralelă. Dacă am înţeles bine, nu mai suntem unde aţi crezut că ne aflăm...

Locotenentul se încruntă.

— Într-adevăr, răspunse el evaziv... ne-am înşelat în calculele noastre... prima noastră observaţie a fost greşită. Dar de ce... În ce măsură poate să te preocupe acest lucru?

— Din cauza soldei, domnule locotenent, răspunse caporalul, cu un aer şiret. Ştiţi bine că dublarea soldei promisă de Companie...

Jasper Hobson respiră uşurat. Într-adevăr, oamenii săi – după cum ne amintim – aveau dreptul la o soldă mai mare dacă reuşeau să se stabilească pe paralela 70 sau deasupra ei.

Caporalul Joliffe, om calculat, nu văzuse în toate acestea decât o chestiune de bani şi putea să se teamă că sporul nu era încă asigurat cum trebuie.

— Linişteşte-te, caporale, răspunse Jasper Hobson, şi linişteşte-i şi pe bravii tăi camarazi. Eroarea noastră, care este, ce-i drept, inexplicabilă, nu va păgubi pe nimeni. Nu suntem sub, ci mai sus de paralela 70 şi, în consecinţă, vi se va dubla solda.

— Mulţumesc, domnule locotenent, zise caporalul a cărui faţă străluci de bucurie, mulţumesc! Nu c-aş ţine la bani, dar banii ăştia blestemaţi te ţin în gheare!

După această explicaţie, caporalul Joliffe şi tovarăşii săi se retraseră, fără să bănuiască în niciun fel teribila şi bizara modificare care se produsese în natura şi situaţia teritoriului.

Sergentul Long se pregătea să se întoarcă la factorie, când Jasper Hobson, oprindu-l, îi zise:

— Rămâi, sergent Long.

Subofiţerul făcu stânga-mprejur şi aşteptă ca locotenentul să-i vorbească. Singurii oameni aflaţi atunci la capătul promontoriului erau doamna Paulina

Barnett, Thomas Black, locotenentul și sergentul.

De la incidentul cu eclipsa, călătoria nu mai scosese un cuvânt. Privea întrebător la Jasper Hobson care parcă se ferea de ochii ei. Pe fața curajoasei femei se citea mai mult surpriză decât neliniște. Oare înțelesese? Explicația îi sărise în ochi ca și locotenentului Hobson? Cunoștea situația, și firea ei practică întrevăzuse consecințele? Oricum ar fi fost, ea rămăsese tăcută, sprijinindu-se de Madge care-i înconjura talia cu brațul. Cât despre astronom, se plimba încoace și-ncolo. Nu putea sta locului. Dădea din mâini, și le frângea și apoi le lăsa să cadă... Exclamații de desperare îi scăpau de pe buze. Ridica pumnul spre Soare, îl privea în față, cu riscul de a-și pierde vederea!

În sfârșit, după câteva minute, frământarea sa se calmă. Simți că va putea vorbi și cu brațele încrucișate, cu ochi scăpărători, cu fața furioasă și fruntea amenințătoare, veni să se proțăpească în fața locotenentului Hobson.

— Și-acum, între noi doi, strigă el, între noi doi, domnule agent al Companiei Golfului Hudson!

Aceste vorbe, acest ton și această atitudine semănau vădit cu o provocare. Jasper Hobson nu voi să se oprească din mers și se mulțumi să-l privească pe sărmanul om, a cărui imensă dezamăgire o înțelegea.

— Domnule Hobson, zise Thomas Black cu mânie greu stăpânită în glas, îmi veți spune, vă rog, ce-nseamnă asta? Este o înșelătorie săvârșită de dumneavoastră? În acest caz, ea va avea consecințe mai presus de persoana mea și s-ar putea să aveți motive să regretați ce-ați făcut.

— Ce vreți să spuneți, domnule Black? întrebă liniștit Jasper Hobson.

— Vreau să zic, domnule, reluă astronomul, că v-ați angajat să conduceți detașamentul dumneavoastră la limita paralelei 70...

— Sau dincolo de această latitudine, răspuse Jasper Hobson.

— Dincolo, domnule? exclamă Thomas Black. Și ce aveam eu de făcut dincolo? Pentru a observa eclipsa totală de soare, nu trebuia să mă depărtez de linia curbei circulare care delimita, în această parte a Americii engleze, a 70-a paralelă, și iată-ne cu 3 grade mai sus!

— Ei bine domnule Black, răspuse Jasper Hobson cu glasul cel mai liniștit cu putință, ne-am înșelat, asta-i tot.

— Asta-i tot! exclamă astronomul, pe care calmul locotenentului îl scotea din fire.

— Vă voi atrage de altfel atenția, reluă Jasper Hobson, că, dacă m-am înșelat, dumneavoastră ați împărtășit eroarea mea, dumneavoastră, domnule Black, căci la sosirea noastră la capul Bathurst, împreună, dumneavoastră, cu instrumentele dumneavoastră și eu, cu ale mele, am calculat poziția locului. Nu mă puteți deci face responsabil de o eroare de observație pe care ați comis-o și dumneavoastră!

Cu acest răspuns, Thomas Black fu redus la tăcere și, cu toată furia sa, nu știu ce să mai răspundă. Nu avea nicio scuză admisibilă. Dacă a existat vreo greșală, era și el vinovat. Și în Europa oamenilor de știință, la observatorul din Greenwich, ce se va spune despre un astronom atât de nepriceput, încât să se înșele la stabilirea unei latitudini? Un Thomas Black să comită o eroare de trei grade măsurând înălțimea Soarelui și încă în condițiile cele mai favorabile? Când determinarea exactă a paralelei trebuia să-i permită observarea unei eclipse totale, în condițiuni care nu se vor mai repeta vreme îndelungată! Thomas Black era un savant dezonorat!

— Dar cum, exclamă el smulgându-și din nou părul din cap, cum am putut să mă înșel astfel? Atunci nu mai știu să mânuiesc un sextant! Nu mai știu să calculez un unghi! Sunt deci orb! Dacă este așa, nu-mi mai rămâne decât să mă arunc de pe înălțimea acestui promontoriu, cu capul în jos...

— Domnule Black, zise atunci Jasper Hobson cu voce gravă, nu vă învinuiți, n-ați comis nicio greșală de observație, nu vă puteți reproșa nimic!

— Atunci numai dumneavoastră...

— Nici eu nu sunt mai vinovat decât dumneavoastră, domnule Black. Vă rog să mă ascultați și vă rog și pe dumneavoastră, doamnă, adăugă întorcându-se către doamna Paulina Barnett, și pe dumneavoastră Madge, și pe dumneata, sergent Long. Nu vă cer decât un singur lucru, să păstrați cel mai strict secret asupra celor auzite. Este inutil să-i îngrozim, să-i aducem poate la desperare pe tovarășii noștri de iernare.

Doamna Paulina Barnett, tovarășa sa, sergentul și Thomas Black se apropiară de locotenent. Ei nu răspunseră, dar consimțiră tacit să păstreze secretul asupra celor ce li se va spune.

— Prieteni, zise Jasper Hobson, când, acum un an, ajunși în acest punct al Americii engleze, am calculat poziția capului Bathurst, acest cap se afla situat exact pe paralela 70, și dacă acum el se găsește dincolo de paralela 72, deci cu trei grade mai la nord, este din cauză că a derivat.

— Derivat! exclamă Thomas Black. Asta s-o crezi dumneata, domnule! De când poate un cap să deriveze?

— Acest lucru este totuși adevărat, domnule Black, răspunse grav locotenentul Hobson. Toată peninsula Victoria nu mai este decât o insulă de gheață. Cutremurul a rupt-o de litoralul american și acum e târâtă de unul din curentele puternice ale Arcticii.

— Încotro? întrebă sergentul Long.

— Unde vrea soarta, răspunse Jasper Hobson. Tovarășii locotenentului rămaseră tăcuți. Privirile lor se îndreptară fără voie spre sud, dincolo de vastele câmpii, spre locul istmului rupt; dar, de unde se aflau, în afară de porțiunea dinspre nord, nu puteau să zărească orizontul mării care acum îi înconjură din toate părțile. În cazul când capul Bathurst ar fi fost mai înalt cu câteva sute de picioare peste nivelul oceanului, perimetrul teritoriului pe care se aflau le-ar fi apărut în fața ochilor și ar fi văzut că se transformase în insulă.

O vie emoție le strânse inima la imaginea fortului Esperance și a locuitorilor săi târâți departe de orice pământ și deveniți împreună cu el jucăria vânturilor și a valurilor.

— Astfel, deci, domnule Hobson, zise atunci doamna Paulina Barnett, astfel se lămuresc toate curiozitățile inexplicabile ce le-ați observat pe acest teritoriu?

— Da, doamnă, răspunse locotenentul, totul se explică. Peninsula Victoria, acum insulă, pe care o credeam și pe care trebuia s-o credem fixată ferm pe baza sa, nu era decât un mare sloi, legat de secole de continentul american. Încetul cu încetul, vântul a aruncat pe el pământ, nisip și a adus semințele arborilor și mușchiului. Norii i-au dat apa dulce a lacului și a micului râu. Vegetația l-a transformat. Dar sub lac, sub stratul de pământ, sub nisip, sub picioarele noastre, există un sloi de gheață care plutește pe mare în virtutea greutateii lui specifice. Da! Este un sloi cel care ne poartă și iată de ce, de când ne aflăm pe el, n-am găsit pe suprafața sa nicio stâncă, nici măcar o pietricică. Iată de ce malurile sale erau atât de perpendicular tăiate, de ce, când am săpat capcana pentru reni, gheața a apărut la 10 picioare adâncime, de ce, în fine, marea era aproape nulă pe litoral, pentru că insula se ridica și cobora odată cu fluxul și refluxul.

— Toate se explică, într-adevăr, domnule Hobson, răspunse doamna Paulina Barnett, și presentimentele dumneavoastră nu v-au înșelat. Vă voi

întreba totuși, privitor la aceste marea, inexistente acum, de ce se simțeau încă, destul de slab, e adevărat, când am sosit la capul Bathurst?

— Tocmai, doamnă, răspunse locotenentul Hobson, pentru că, la sosirea noastră, peninsula se ținea încă de continentul american, prin istmul ei flexibil. Opunea astfel o anumită rezistență fluxului și pe litoralul său de nord suprafața apelor se ridica cu aproximativ două picioare, în loc de cele douăzeci cu care trebuia să crească față de etiaj¹. Dar, după ce s-a produs ruptura din cauza cutremurului, din moment ce insula, liberă complet, a putut să urce și să coboare cu fluxul și refluxul, marea a devenit nulă, ceea ce am constatat împreună acum câteva zile, când a fost Lună nouă!

Thomas Black, cu toată justificata sa desperare, ascultase cu deosebit interes explicațiile lui Jasper Hobson. Concluziile locotenentului trebuie că i-au părut foarte logice, dar, furios că un fenomen atât de rar și de neașteptat, atât de „absurd” – cum spuse el – s-a produs pentru a-l face să-și rateze eclipsa, nu mai scoase niciun cuvânt și rămase posomorât și – ca să zicem așa – foarte rușinat.

— Sărmanul domn Black, grăi atunci doamna Paulina Barnett, trebuie să recunoaștem că niciun astronom, de când lumea, nu s-a văzut expus la o asemenea întâmplare neplăcută!

— În tot cazul, doamnă, răspunse Jasper Hobson, nu este deloc vina noastră. Nu ni se va putea reproșa nimic nici mie, nici dumneavoastră. Natura a făcut totul, ea este singura vinovată! Cutremurul a rupt legătura care ținea peninsula de continent și suntem acum, în mod vădit, pe o insulă plutitoare. Asta explică de asemenea de ce animalele cu blană și altele, aflate ca și noi prizoniere pe această insulă, sunt atât de numeroase în jurul fortului!

— Și totodată, de ce, spuse Madge, nu s-au arătat în timpul sezonului de vară acei concurenți de a căror prezență vă temeati, domnule Hobson!

— Și de ce, adăugă sergentul, detașamentul trimis de căpitanul Craventy n-a putut ajunge până la capul Bathurst!

— Și de ce, în fine, zise doamna Paulina Barnett privind în ochii locotenentului, trebuie să renunț la orice speranță, cel puțin pentru acest an, de a mă întoarce în Europa!

Călătoria făcu această ultimă remarcă cu un glas care dovedea că se împăcase cu soarta ei cu mai multă înțelepciune decât s-ar fi putut crede.

Părea resemnată în fața acestei situații ciudate care, fără îndoială, îi rezerva o serie de întâmplări interesante. De altfel, dacă ar fi fost deznădăjduită, dacă toți tovarășii ei s-ar fi plâns sau s-ar fi revoltat, puteau să împiedice ceea ce se petrecuse? Puteau să oprească cursa insulei rătăcitoare? Puteau ei, printr-o manevră oarecare, s-o unească din nou cu continentul? Nu! Fortul Esperance era în voia soartei. Trebuiau deci să se supună acesteia.

Capitolul II

Unde se găseau?

Noua și neprevăzută situație în care se aflau angajații Companiei trebuia studiată cu toată atenția și Jasper Hobson vru să facă acest lucru, cercetând harta cu propriii lui ochi. Dar nu putea să calculeze decât a doua zi longitudinea insulei Victoria – numele îi fu păstrat – tot așa cum îi fusese stabilită latitudinea. Pentru a se face acest calcul, era necesar să se ia înălțimea soarelui înainte și după-amiază și să se măsoare unghiurile orare.

La ora două noaptea, locotenentul Hobson și Thomas Black măsurară cu sextantul înălțimea Soarelui deasupra orizontului. A doua zi voiau, la 10 dimineața, să facă aceeași operațiune, pentru a deduce, din cele două înălțimi, longitudinea punctului pe care-l ocupa insula pe Oceanul polar.

Dar nu coborâră imediat la fort și discuția continuă destulă vreme între Jasper Hobson, astronom, sergent, doamna Paulina Barnett și Madge. Aceasta din urmă nu se gândea deloc la sine, fiind cu totul resemnată în fața soartei. Pe stăpâna ei, pe „flica ei, Paulina”, nu putea s-o privească însă fără emoție, închipuindu-și încercările și poate catastrofele pe care i le rezerva viitorul. Madge era gata să-și sacrifice viața pentru Paulina, dar acest sacrificiu ar putea-o oare salva pe cea pe care o iubea mai mult decât orice pe lume? În tot cazul, știa că doamna Paulina Barnett nu era femeia care să se lase doborâtă. Acest suflet curajos privea fără teamă viitorul în față, și trebuie spus că nici nu avea încă motive de desperare.

Într-adevăr nu exista o primejdie iminentă pentru locuitorii fortului Esperance, și totul te făcea chiar să crezi că o catastrofa va putea fi evitată. Asta și explică deslușit tovarășilor săi Jasper Hobson. Două pericole amenințau insula plutitoare în largul continentului american, numai două:

Sau va fi antrenată de curenții mării libere până la acele înalte latitudini polare, de unde nu se mai întoarce nimeni.

Sau curenții o vor duce spre sud, poate prin strâmtoarea Behring, până în Oceanul Pacific.

În primul caz, oamenii prinși de ghețuri, opriți de banchiza de nestrăbătut, nemaiavănd nicio cale de comunicație cu semenii lor, vor pieri de frig sau de foame în pustietățile hiperboreene.

În al doilea caz, insula Victoria, împinsă de curenți până în apele mai calde ale Pacificului, se va topi încetul cu încetul la bază și se va scufunda sub picioarele celor ce se află pe ea.

În aceste două ipoteze stătea pierzania inevitabilă a locotenentului. Jasper Hobson, a tuturor tovarășilor săi și a factoriei înființate cu prețul atâtor eforturi.

Dar aceste două pericole se vor ivi, unul sau altul? Nu. Probabil că nu. Într-adevăr, sezonul de vară era foarte înaintat. Înainte de trei luni, marea va îngheța datorită primelor geruri venite de la Pol. Câmpia de gheață va cuprinde toată întinderea ei și cu ajutorul săniilor vor putea ajunge la pământul cel mai apropiat, fie în America rusă, dacă insula se va deplasa spre est, fie pe coasta Asiei dacă, din contră, se va deplasa spre vest.

— Căci, adăugă Jasper Hobson, noi nu suntem stăpâni pe insula noastră plutitoare. Neputând ridica pânzele ca pe un vapor, nu-i putem imprima nicio direcție. Unde ne va duce, acolo vom merge.

Argumentele locotenentului Hobson, foarte clare, foarte precise, fură acceptate fără cârtire. Era sigur că marile geruri ale iernii vor prinde insula Victoria de marele câmp de gheață și era probabil chiar că nu va mai deriva nici prea mult spre nord, nici prea mult spre sud. Și câteva sute de mile de străbătut pe câmpia de gheață nu erau făcute să-i sperie pe acești oameni curajoși și hotărâți, obișnuiți cu clima polară și cu lungile drumuri în ținuturile arctice.

Ar fi fost, ce-i drept, nevoiți să părăsească fortul Esperance, obiectul tuturor eforturilor lor, să piardă roadele atâtor munci duse la bun sfârșit, dar ce să-i faci? Factoria stabilită pe acest sol plutitor nu mai putea aduce niciun folos Companiei Golfului Hudson. De altfel, într-o zi sau alta, mai devreme sau mai târziu, scufundarea insulei o va târî în fundul oceanului. Trebuia deci părăsită, imediat ce împrejurările o vor permite. Singurul lor ghinion, și locotenentul insistă în special asupra acestui punct, ar fi fost ca timp de opt sau nouă săptămâni, înainte de înghețul mării arctice, insula Victoria să fie antrenată prea la nord sau prea la sud. În povestirile exploratorilor se

pomenesc exemple despre derivări care s-au produs pe mari distanțe, fără să poată fi împiedicate.

Totul depindea deci de curenții necunoscuți de la intrarea în strâmtoarea Behring, și era important să se stabilească cu atenție direcția lor pe harta Oceanului arctic. Jasper Hobson poseda o asemenea hartă și o rugă pe doamna Paulina Barnett, pe Madge, pe astronom și pe sergent să-l urmeze în camera sa; dar, înainte de a părăsi vârful capului Bathurst, le recomandă încă o dată păstrarea celui mai strict secret asupra situației actuale.

— Situația nu este atât de desperată pe cât pare, adăugă el, și, în consecință, găsesc inutil să-i tulburăm pe tovarășii noștri, care nu vor face poate ca noi deosebirea între ce poate să iasă bine sau rău.

— Totuși, spuse doamna Paulina Barnett, n-ar fi prudent să se construiască de pe acum o ambarcațiune destul de mare, ca să încăpem cu toții și care să poată rezista pe mare în timpul unei traversări de câteva sute de mile?

— Ar fi prudent, într-adevăr, răspunse locotenentul, și o vom face. Voi născoci un pretext pentru a începe lucrarea fără întârziere și voi da ordinele de rigoare meșterului dulgher pentru ca să se apuce de construirea unei ambarcațiuni solide. Dar consider că nu trebuie să recurgem la acest fel de a ne repatria decât în cel mai rău caz. Important este să nu ne găsim pe insulă în momentul dislocării ghețurilor, și vom face tot ce va fi posibil ca să ajungem pe jos până la continent, imediat ce oceanul va îngheța în sezonul de iarnă.

Era într-adevăr cel mai bine să procedeze astfel. Le trebuiau cel puțin trei luni pentru a construi o ambarcațiune de 30 până la 35 de tone, și până când va fi gata nu va mai fi de niciun folos, căci marea nu va mai fi liberă. Dar dacă atunci locotenentul va putea să-și repatrieze micuța colonie călăuzind-o peste câmpul de gheață până la continent, ar fi un deznodământ fericit, căci a îmbarca toată lumea în momentul dezghețului înseamnă o aventură foarte primejdioasă. Pe drept cuvânt, deci, Jasper Hobson socotea construirea ambarcațiunii ca o ultimă soluție și părerea sa fu împărtășită de toți.

Ei îi promisera din nou locotenentului Hobson, cel mai în măsură să aprecieze situația, că vor păstra secretul, și câteva minute mai târziu, după ce părăsiră capul Bathurst, cele două femei și cei trei bărbați se găseau în

jurul mesei din marea sală a fortului Esperance, care era goală, căci ceilalți erau ocupați pe-afară.

Locotenentul aduse o excelentă hartă a curenților atmosferici și oceanici și se procedă la un studiu amănunțit al acelei părți a Oceanului glacial care se întindea de la capul Bathurst până la strâmtoarea Behring.

Două curenți principale străbat aceste regiuni primejdioase aflate între Cercul Polar și zona puțin cunoscută denumită, de la îndrăzneată descoperire a lui Mac Clure, „trecerea de nord-vest” – cel puțin observațiile hidrografice nu arată altele.

Unul poartă numele de curentul Kamceatka. După ce ia naștere în largul peninsulei cu același nume, merge de-a lungul coastei asiatice și trece prin strâmtoarea Behring, ajungând la Capul Oriental, vârf înaintat al țării ciuccilor. Direcția sa generală de la sud la nord se schimbă brusc la aproximativ 600 de mile dincolo de strâmtoare și el se îndreaptă direct spre est, aproape paralel cu trecerea lui Mac Clure, pe care tinde s-o facă practicabilă cele câteva luni ale sezonului cald.

Celălalt curent, numit curentul Behring, merge în sens contrar. După ce o ia pe lângă coasta americană de la est la vest, la cel mult la 100 mile de litoral, vine, ca să zicem așa, să se ciocnească cu curentul Kamceatka, la intrarea în strâmtoare, apoi, coborând spre sud și apropiindu-se de America rusă, sfârșește prin a se sparge în marea Behring, de digul circular al insulelor Aleutine.

Această hartă arăta foarte exact suma observațiilor nautice cele mai recente. Se putea deci avea încredere în ea.

Jasper Hobson o examinează cu atenție înainte de a se pronunța. Apoi, după ce-și trecu mâna peste frunte, ca și cum voia să alunge un presentiment supărător, spuse:

— Trebuie să sperăm, prieteni, că fatalitatea nu ne va târî până în acele regiuni depărtate. Insula noastră plutitoare ar risca să nu se mai întoarcă de-acolo niciodată.

— Și de ce, domnule Hobson? întrebă repede doamna Barnett.

— De ce, doamnă? răspunse locotenentul. Priviți bine această parte a Oceanului arctic. Doi curenți, primejdioși pentru noi, merg în sens invers. În punctul unde se întâlnesc, insula ar fi cu siguranță imobilizată, și la mare distanță de orice fel de pământ. În acest punct precis va fi prinsă de ghețuri în timpul sezonului rece și, când dezghețul se va produce, sau va urma

curentul Kamceatka, până în mijlocul regiunilor pierdute din nord-vest, sau va suferi influența curentului Behring și va merge să se scufunde în adâncimile Pacificului.

— Așa ceva nu se va întâmpla, domnule locotenent, zise Madge cu adâncă încredințare.

— Dar, reluă doamna Paulina Barnett, nu-mi pot închipui în ce parte a mării polare plutim în acest moment, căci nu văd în largul capului Bathurst decât periculosul curent Kamceatka, iar acesta merge spre nord-vest. Nu este de temut că ne-a prins în cursul său și că facem acum drumul spre teritoriile Georgiei septentrionale?

— Nu cred, răspuse Jasper Hobson, după un moment de gândire.

— De ce n-ar fi astfel?

— Pentru că acest curent este rapid, doamnă, și dacă l-am fi urmat de trei luni, am fi zărit acum vreo coastă oarecare – ceea ce nu se întâmplă.

— Atunci unde credeți că ne găsim? întrebă călătorea.

— Fără îndoială, răspuse Hobson, că între curentul Kamceatka și litoral, probabil într-un fel de bulboană uriașă care trebuie să existe de când insula s-a rupt de coastă.

— Acest lucru nu-i posibil, domnule Hobson, răspuse prompt doamna Paulina Barnett.

— Nu-i posibil? repetă locotenentul. Și de ce doamnă?

— Pentru că insula Victoria, prinsă într-un vârtej și în consecință fără o direcție fixă, ar fi fost supusă desigur unei oarecare mișcări de rotație. Și de vreme ce orientarea sa nu s-a schimbat de trei luni, înseamnă că situația nu este asta.

— Aveți dreptate, doamnă, răspuse Jasper Hobson. Înțelegeți perfect asemenea chestiuni și n-am nimic de răspuns la observația dumneavoastră – decât dacă nu cumva există totuși vreun curent necunoscut care să nu figureze încă pe această hartă. Într-adevăr, această nesiguranță este groaznică. Aș vrea să vină mai repede ziua de mâine pentru a fi definitiv lămurit care-i poziția insulei.

— Ziua de mâine va sosi, răspuse Madge.

Nu le mai rămânea decât să aștepte. Se despărțiră. Fiecare își reluă ocupațiile obișnuite. Sergentul Long îi preveni pe tovarășii săi că plecarea la fortul Reliance, fixată pentru a doua zi, nu va mai avea loc. El le spuse că, dacă stai să te gândești, sezonul rece era prea înaintat pentru a le permite să

ajungă la destinație înaintea marilor geruri, că astronomul se decisese să mai rămână o iarnă pentru a-și completa observațiile meteorologice, că aprovizionarea fortului Esperance nu era indispensabilă etc. – lucruri care nu-i prea preocupau pe acești bravi oameni.

Locotenentul Hobson făcu o recomandare specială vânătorilor de a cruța animalele cu blană, de care nu aveau nevoie acum, și de a se ocupa de vânatul comestibil, pentru a reînnoi rezervele factoriei. Le interzise de asemenea să se depărteze de fort mai mult de două mile, nevoind ca Marbre, Sabine sau alți vânători să se găsească deodată în fața unui orizont de mare acolo unde exista acum câteva luni istmul care unea peninsula Victoria cu continentul american. Disparația limbii înguste de pământ le-ar fi dezvăluit, într-adevăr, situația creată.

Această zi îi păru nesfârșită locotenentului Hobson. El se duse de câteva ori la vârful capului Bathurst, singur sau însoțit de doamna Paulina Barnett. Călătoria, cu sufletul oțelit, nu se speria deloc. Viitorul nu-i părea foarte primejdios. Ea glumi chiar, spunându-i lui Jasper Hobson că insula plutitoare care-i purta era poate adevăratul vehicul menit să-i ducă la Polul Nord! Cu un curent favorabil, de ce nu s-ar ajunge la acest punct inaccesibil al globului? Locotenentul Hobson clătina din cap ascultând-o pe tovarășa sa susținându-și teoria, fără să piardă din ochi orizontul, și tot căuta în depărtare vreo fâșie de pământ cunoscut sau necunoscut. Dar cerul și apa se confundau pe o mare linie circulară a a cărei netezime n-o întrerupea nimic – ceea ce-i întări lui Jasper Hobson convingerea că insula Victoria deriva mai degrabă spre vest decât în orice altă direcție.

— Domnule Hobson, întrebă doamna Paulina Barnett, nu aveți intenția să faceți ocolul insulei noastre cât mai curând posibil?

— Da, doamnă, răspunse locotenentul Hobson. Îndată ce-i voi stabili poziția, voi proceda la cercetarea formei și a întinderii ei. Este o măsură indispensabilă pentru a aprecia modificările ce s-ar putea produce în viitor. Mai mult ca sigur însă că s-a rupt chiar la istm și, în consecință, întreaga peninsulă s-a transformat în insulă din cauza acestei falii.

— Curios este destinul nostru, domnule Hobson! reluă doamna Paulina Barnett. Alții revin din călătoriile lor după ce au adăugat câteva pământuri noi contingentului geografic. Noi, din contră, îl vom fi micșorat, ștergând de pe hartă pretinsa peninsulă Victoria.

A doua zi, la 18 iulie, ora 10 dimineata, pe un cer senin, Jasper Hobson făcu o măsurătoare clară a înălțimii soarelui. Apoi, calculând în cifre acest rezultat ca și pe cel de ieri, determină matematic longitudinea locului.

În timpul operației, astronomul nici măcar nu apărură. El stătea îmbufnat în camera sa, ca un copil mare ce era, de altfel, în afară de viața științifică.

Insula se găsea atunci la $157^{\circ}37'$ longitudine, la vest de meridianul Greenwich. Latitudinea obținută în ajun la amiază, după eclipsă, era, cum se știe, de $73^{\circ}7'20''$.

Punctul obținut fu reportat pe hartă, în prezența doamnei Paulina Barnett și a sergentului Long. Treceau cu toții printr-un moment de mare neliniște. Iată care fu rezultatul punctării pe hartă: în acest moment, insula plutitoare era dusă spre vest, așa cum prevăzuse locotenentul Hobson, dar un curent nemarcat, un curent necunoscut în hidrografia acestor coaste, o antrena în mod evident spre strâmtoarea Behring. Îi pândeau primejdiile presimțite de Jasper Hobson, dacă înainte de sosirea iernii insula Victoria nu era readusă spre litoral.

— Dar la ce distanță, exact, suntem de continentul american? întrebă călătoreșul. Acum asta-i problema cea mai importantă.

Jasper Hobson luă compasul și măsură cu grijă cea mai îngustă porțiune de mare de pe hartă între litoral și paralela 73.

— Suntem în prezent la mai mult de 250 mile de capătul de nord al Americii ruse, formată de capul Barrow, răspunse el.

— Ar trebui atunci să știm cu câte mile a derivat insula de la poziția ocupată altădată de capul Bathurst, zise sergentul Long.

— Cu cel puțin 700 de mile, răspunse Jasper Hobson după ce consultă din nou harta.

— Și aproximativ la ce epocă se poate admite că a început deriva?

— Fără îndoială, pe la sfârșitul lunii aprilie, răspunse locotenentul Hobson. La acea epocă, într-adevăr, câmpia de gheață s-a dezagregat și ghețarii, pe care soarele nu-i topise, au fost antrenați spre nord. Se poate deci admite că insula Victoria, solicitată de acest curent paralel cu litoralul, e în derivă spre vest de aproximativ trei luni, ceea ce ar da o medie de nouă până la zece mile pe zi.

— Nu este o viteză considerabilă? întrebă doamna Paulina Barnett.

— Într-adevăr, considerabilă, răspunse Jasper Hobson, și vă închipuiți până unde am mai putea fi antrenați în timpul celor două luni de vară care

vor mai lăsa liberă această parte a Oceanului arctic!

Locotenentul, doamna Paulina Barnett și sergentul Long rămaseră tăcuți timp de câteva momente. Ochii lor nu păraseau harta acestor regiuni polare, care se apărau cu atâta îndârjire de cercetările omului și către care vor fi mânați în mod irezistibil!

— În actuala situație nu este nimic de făcut, nimic de încercat? întrebă călătoarea.

— Nimic, doamnă, răspuse locotenentul Hobson, nimic. Trebuie așteptat, trebuie să chemăm din tot sufletul iarna arctică, atât de des și pe drept cuvânt temută de navigatori, care numai ea ne poate salva. Iarna înseamnă gheață, doamnă, și gheața este ancora noastră de salvare, ancora noastră de îndurare, singura care poate opri mersul insulei plutitoare.

Capitolul III

Înconjurul insulei

Începând din această zi locotenentul decise să calculeze poziția insulei așa cum se procedează pe un vas, adică de câte ori starea atmosferică făcea această operație posibilă. Insula Victoria nu era oare de-acum încolo o corabie dezorientată, rătăcind la întâmplare, fără pânze și fără cârmă?

A doua zi după stabilirea poziției, Jasper Hobson constată că insula, fără să-și fi schimbat direcția pe latitudine, se mai deplasase cu câteva mile spre vest. Dulgherului Mac Nap i se dădu ordinul să purceadă la construirea unei mari ambarcațiuni. Jasper Hobson motivă că voia, în vara viitoare, să facă o recunoaștere a litoralului până-n America rusă. Dulgherul, fără să mai pună întrebări, se ocupă de alegerea lemnului și instalează șantierul pe malul de la poalele capului Bathurst, pentru a putea să lanseze cu ușurință nava la mare.

În aceeași zi, locotenentul Hobson ar fi vrut să-și pună în aplicare planul de a face o recunoaștere a teritoriului pe care el și tovarășii săi se găseau acum izolați. Schimbări considerabile puteau să survină în configurația acestei insule de gheață expusă influenței temperaturii variabile a apelor și era important să determine forma ei actuală, suprafața și chiar grosimea în diverse părți ale ei. Blocul unde se produsese ruptura, care era foarte probabil istmul, trebuia cercetat cu grijă și pe acea spărtură încă nouă se vor putea poate distinge straturile de gheață și de pământ care constituiau solul insulei.

Dar cerul se înnouă brusc și după-amiază se dezlănțui o puternică vijelie însoțită de o negură deasă. Curând văzduhul se întunecă, ploua cu găleata și o grindină mare duruia pe acoperișul casei, ba se auziră chiar câteva tunete îndepărtate, fenomen care se întâmplă rareori la latitudini atât de înalte.

Locotenentul Hobson trebui să amâne cercetarea și să aștepte ca furia elementelor să se potolească. Dar în zilele de 20, 21 și 22 iulie, starea timpului nu se schimbă. Puternica furtună nu se potoli, cerul era întunecat și valurile izbeau malurile cu un vuiet asurzitor. Puhoaie de apă se prăvăleau asupra capului Bathurst și veneau cu atâta furie, încât te puteai teme că-l vor sfărâma, rezistența sa fiind acum atât de problematică, deoarece nu era decât o aglomerare de pământ și nisip, fără bază sigură. Ambarcațiile expuse în larg pe aceste groaznice furtuni erau de plâns. Dar insula plutitoare nu era zdruncinată de clocotul apelor și masa ei enormă o făcea să nu resimtă mânia oceanului.

În timpul nopții de 22 spre 23 iulie, furtuna se liniști deodată. Un vânt tare din nord-est goni spre orizont ultimele neguri. Barometrul se urcase cu câteva linii și condițiile atmosferice pădură favorabile locotenentului Hobson pentru a întreprinde înconjurul insulei.

Doamna Paulina Barnett și sergentul Long urmau să-l însoțească în această recunoaștere. Era vorba să lipsească una până la două zile, ceea ce nu putea să-i mire pe locuitorii fortului și li se pregăti în consecință o anumită cantitate de carne uscată, pesmeți și câteva sticle de rachiu, care să nu îngreuneze prea mult tolbele exploratorilor. Zilele erau lungi și soarele nu părăsea orizontul decât timp de câteva ore.

Nu era de temut nicio întâlnire cu vreun animal sălbatic. Urșii, mânați de instinct, păreau să fi părăsit insula Victoria încă de când mai era peninsulă. Totuși, din prevedere, Jasper Hobson, sergentul și doamna Paulina Barnett luară cu ei puștile. În plus, locotenentul și subofițerul aveau la ei toporiștile și cuțitele de spart gheața, care nu părăsesc niciodată pe călătorul din regiunile polare.

În timpul absenței locotenentului Hobson și a sergentului Long, comanda fortului revenea în mod ierarhic caporalului Joliffe, adică nevastei sale, și Jasper Hobson știa că se poate bizui pe ea. Cât despre Thomas Black, nu te mai puteai aștepta la nimic de le el, nici măcar să se alăture drumeților. Totuși astronomul promise să supravegheze cu grijă ținuturile din nord în

timpul absenței locotenentului și să noteze schimbările ce s-ar putea produce, fie pe mare, fie în orientarea insulei.

Doamna Paulina Barnett încercase să-l facă mai rezonabil pe sărmanul savant, dar el nu vru să știe de nimic. Considera, nu fără dreptate, că natura îl înșelase, și jurase că nu i-o va ierta niciodată.

După ce-și luară rămas bun, strângând mâna tuturor, doamna Paulina Barnett și cei doi tovarăși ai ei părăsiră fortul, ieșiră pe poartă și, îndreptându-se spre vest, urmară curba alungită formată de litoral de la capul Bathurst până la capul Eschimos.

Era ora 8 dimineața. Razele oblice ale soarelui trezeau coasta împungând-o cu sulite roșietice. Hula se liniștea încetul cu încetul. Păsările gonite de furtună, ptarmigani, garii, pufini, petreli, reveniseră cu miile. Cărduri de rațe se grăbeau să ajungă pe malurile lacului Bathurst, alergând în neștire spre oalele doamnei Joliffe. Câțiva iepuri polari, jderi, ondatre, hermine se ridicau din fața călătorilor și fugeau fără prea mare grabă. Animalele căutau probabil societatea omului, având și ele presentimentul unui pericol comun.

— Știi bine că marea le înconjoară, zise Jasper Hobson, și că nu mai pot părăsi această insulă!

— Rozătoarele, iepurii sau alte specii, întrebă doamna Paulina Barnett, nu au obiceiul ca înaintea iernii să caute la sud o climă mai dulce?

— Da, doamnă, răspunse Jasper Hobson, dar de data aceasta, deoarece nu pot fugi peste câmpiile de gheață, vor trebui să rămână pe insulă ca și noi și este de așteptat ca, în timpul iernii, cea mai mare parte să moară de foame sau de frig.

— Vreau să cred, zise sergentul, că aceste animale ne vor servi drept hrană și este un noroc pentru colonie că n-au avut instinctul să fugă înainte de ruptura istmului.

— Dar păsările ne vor părăsi, desigur? întrebă doamna Paulina Barnett.

— Da, doamnă, răspunse Jasper Hobson. Toate aceste exemplare de zburătoare vor fugi la primele semne ale frigului. Ele pot traversa mari distanțe fără să obosească și, mai fericite ca noi, vor ști cum să găsească uscatul.

— Ei bine, de ce nu ne-ar servi ca mesageri? întrebă călătoreasa.

— Este o idee, doamnă, o idee excelentă, zise locotenentul Hobson. Nimic nu ne va împiedica să prindem câteva sute din aceste păsări și să le atârnăm de gât o hârtie în care să arătăm situația insulei. Ross, în 1848, a

încercat înaintea noastră, printr-un mijloc asemănător, să-i înștiințeze pe supraviețuitorii expediției Franklin de prezența în mările polare a navelor sale, *Entreprise* și *Investigator*. El captură în capcane câteva sute de vulpi albe, le puse la gât câte un inel de aramă pe care erau gravate datele necesare, apoi le dădu drumul în toate direcțiile.

— Poate că unii dintre mesageri au căzut în mâinile naufragiaților? zise doamna Paulina Barnett.

— Poate, răspunse Jasper Hobson. În orice caz, îmi amintesc că una din aceste vulpi fu prinsă la bătrânețe de căpitanul Hatteras în timpul călătoriei sale de explorare, și această vulpe mai purta la gât un inel pe jumătate uzat, înfundat în blana ei albă. Cât despre noi, ceea ce nu putem face cu patrupedele, vom face cu păsările!

Tot vorbind astfel și făurind planuri de viitor, cei doi exploratori și tovarășa lor mergeau pe litoralul insulei. Ei nu observară niciun fel de schimbare. Erau tot aceleași maluri foarte abrupte, acoperite de pământ și nisip, dar aceste maluri nu arătau nicio surpriză nouă care să fi putut naște supoziția că perimetrul insulei s-a modificat de curând. Totuși era de temut ca imensul sloi, traversând curenți mai calzi, să se topească la bază și să se subțieze, ipoteză care pe drept cuvânt îl neliniștea pe Jasper Hobson.

La ora 11 dimineața, exploratorii parcurseseră cele opt mile care separau capul Bathurst de capul Eschimos. Ei regăsiră în acest punct urmele așezării ocupate de familia lui Kalumah. Din colibe de zăpadă nu mai rămăsese desigur nici urmă; dar cenușa rece și oasele de focă erau o dovadă a trecerii eschimoșilor.

Doamna Paulina Barnett, Jasper Hobson și sergentul Long se opriră în acest loc, având intenția să petreacă scurta noapte la Golful Morselor, unde socoteau că vor ajunge câteva ore mai târziu. Luară masa așezați pe ușoara ridicătură a terenului, acoperită de o iarbă rară și firavă. Înaintea ochilor lor se desfășura frumosul orizont al mării, care apărea foarte clar în depărtare. Nicio pânză, niciun iceberg nu anima acest imens pustiu al apelor.

— Oare ați fi foarte surprins, domnule Hobson, întreabă doamna Paulina Barnett, dacă o corabie s-ar arăta în fața noastră în acest moment?

— Foarte surprins, nu, doamnă, răspunse locotenentul Hobson, dar aș fi surprins în mod plăcut, o mărturisesc. În timpul sezonului de vară, nu rareori balenierele din Behring ajung până la aceste latitudini, mai ales de când Oceanul arctic a ajuns eleșteul cașaloților și balenelor. Dar suntem în

23 iulie și vara este pe sfârșite. Toată flotila de pescuit se găsește, fără îndoială, în acest moment, în golful Kotzebue, la intrarea în strâmtoare. Vânătorii de balene se tem, pe drept cuvânt, de surprizele mării arctice. Le e frică de ghețuri și au grijă să nu fie prinși între ele. Dar tocmai acești icebergi, acești ice-streams, această banchiză de care se tem atât, noi le dorim și le așteptăm!

— Vor veni, domnule locotenent, răspunse sergentul Long, să avem răbdare și înainte de două luni valurile largului nu vor mai bate capul Eschimos.

— Capul Eschimos! zise surâzând doamna Paulina Barnett, dar acest nume, această denumire, ca și toate celelalte pe care le-am dat noi golfurilor și promontoriilor peninsulei sunt poate puțin nelalocul lor! Am pierdut până acum portul Barnett, Paulina-River, cine știe dacă Golful Morselor sau capul Eschimos nu vor dispărea și ele rând pe rând?

— Vor dispărea, doamnă, răspunse Jasper Hobson, și după ele întreaga insulă Victoria; pentru că nimic nu o mai ține legată de continent, este fatal condamnată la pieire. Acest rezultat este inevitabil și ne-am străduit degeaba să creăm nomenclaturi geografice! Dar, în orice caz, denumirile noastre n-au fost încă însușite de Societatea regală, și onorabilul domn Roderick Murchison² nu va avea de șters niciun nume de pe hărțile sale.

— Ba da, unul singur! zise Long.

— Care? întrebă Jasper Hobson.

— Capul Bathurst! răspunse sergentul.

— Într-adevăr, ai dreptate, capul Bathurst trebuie șters acum din cartografia polară!

Două ore de odihnă fură suficiente exploratorilor. La unu după-masă, ei se hotărâră să-și continue cercetarea.

În momentul plecării, Jasper Hobson aruncă de pe înălțimea capului Eschimos o ultimă privire mării înconjurătoare. Apoi, nevăzând nimic care să-i fi putut atrage atenția, coborî și se îndreptă spre doamna Paulina Barnett care-l aștepta lângă sergent.

— Doamnă, întrebă el, n-ați uitat, cred, familia de indigeni pe care am întâlnit-o chiar aici, câtva timp înainte de sfârșitul iernii?

— Nu, domnule Hobson, răspunse călătoarea, și am păstrat o foarte frumoasă amintire despre buna și tânăra Kalumah. A promis chiar că va

veni să ne vadă la fortul Esperance, promisiune pe care acum nu o va mai putea îndeplini. Dar cu ce ocazie îmi puneți această întrebare?

— Pentru că-mi vine în minte un fapt, doamnă, un fapt căruia nu i-am dat nicio importanță atunci și care acum mi se pare izbitor.

— Ce fapt?

— Vă aduceți aminte de mirarea și îngrijorarea pe care eschimoșii au arătat-o văzând că am înființat o factorie la poalele capului Bathurst?

— Desigur, domnule Hobson.

— Ei bine, zise locotenentul Hobson, acum îmi explic de ce au clătinat atunci din cap. Acești eschimoși, prin tradiție, experiență, în fine dintr-o cauză oarecare, cunosc natura și originea peninsulei Victoria. Știau că nu am clădit pe un teren solid. Dar, fără îndoială, lucrurile stând așa de secole, nu credeau într-o primejdie iminentă și iată de ce nu au dat lămuriri într-un fel mai categoric.

— Așa trebuie să fie, domnule Hobson, răspuse doamna Paulina Barnett, dar Kalumah cu siguranță că nu cunoștea bănuielile tovarășilor săi, căci, dacă ar fi știut, sărmana copilă n-ar fi pregetat să ni le împărtășească.

În această privință locotenentul Hobson fu cu totul de părerea doamnei Paulina Barnett.

— Trebuie să recunoaștem că este o mare fatalitate, zise atunci sergentul, ca noi să fi venit să ne instalăm pe această peninsulă, tocmai în perioada când ea se detașa de continent pentru a pluti pe apele mării! Căci, în definitiv, domnule locotenent, de multă, foarte multă vreme, lucrurile erau în această stare. Cred că de secole!

— Poți spune de mii și mii de ani, sergent Long, răspuse Jasper Hobson. Gândiți-vă că pământul vegetal pe care călcăm în acest moment a fost adus de vânturi bucățică cu bucățică și nisipul a zburat până aici grăunte cu grăunte! Gândiți-vă cât timp a trebuit acestor semințe de brad, mestecăn și arbatus pentru a încolți și a deveni copăcei și arbori! Poate că acest sloi care ne poartă s-a format și s-a sudat cu continentul încă înainte de apariția omului pe pământ!

— Ei bine, exclamă sergentul Long, ar fi putut să mai aștepte câteva secole înainte de a porni în derivă sloiul ăsta năbădăios! Ne-ar fi scutit de multe griji și, poate, de multe primejdii!

Cu această cugetare înțeleaptă a sergentului Long conversația se încheie și o porniră iar la drum.

De la capul Eschimos până la Golful Morselor, coasta o lua aproximativ de la nord spre sud de-a lungul meridianului 127. În urmă se putea vedea la o distanță de 4-5 mile extremitatea ascuțită a lacului, care reflecta razele soarelui, și puțin mai încolo ultimele coline împădurite încadrându-i apele cu frunzișul lor verde. Câteva acvile-țipătoare treceau prin aer cu mari fâlfâiri de aripi. Numeroase animale cu blană – jderi, vizoni, hermine – pitite în dosul movilitelor de nisip sau ascunse între tufele pipernicite de arbatus și sălcii îi priveau pe călători. Păreau să înțeleagă că n-aveau a se teme de glonte. Jasper Hobson zări și câțiva castori rătăcind la întâmplare, foarte dezorientați, desigur, de la dispariția

HILDENKAND

micului râu. Fără căsuțe unde să se adăpostească, fără cursul de apă unde să-și clădească așezarea, erau destinați să piară de frig îndată ce vor veni gerurile iernii. Sergentul Long văzu și o haită de lupi care fugea peste câmpie.

Se putea deci crede că toate animalele menajeriei polare rămăseseră închise pe insula plutitoare, și carnivorele, când iarna le va înfometa – pentru că nu vor putea să plece să-și caute hrana în locuri cu clima mai caldă – vor deveni desigur primejdioase pentru oaspeții fortului Esperance.

Numai urșii polari – și asta nu era de regretat – păreau să lipsească din fauna insulei. Totuși, sergentului i se păruse că zărise nedeslușit, în spatele unui pâlc de mesteceni, o masă albă, enormă, care se mișca încet; dar după un examen mai atent înclină să creadă că s-a înșelat.

Această parte a litoralului de lângă Golful Morselor era în general puțin ridicată deasupra nivelului mării. Câteva părți din el erau scăldate de ape și ultimele coame de valuri se rostogoleau spumegând pe suprafața lui, cum ar fi făcut-o pe o plajă. Era de temut ca în această parte a insulei solul să se fi lăsat numai de puțin timp, dar lipseau punctele de reper încât n-aveai cum să recunoști această modificare și să judeci ce importanță are. Jasper Hobson regretă că nu a pus semne, înainte de plecarea sa, în împrejurimile capului Bathurst, care i-ar fi permis să stabilească diferitele surpări sau prăbușiri ale litoralului. Își promise să ia aceste măsuri de prevedere la întoarcerea sa.

Aceste cercetări, se înțelege, nu îngăduiau nici locotenentului, nici sergentului și nici călătorei să meargă repede. Ei se opreau deseori, examinau solul, se uitau dacă malul nu-i gata să se crape. Câteodată exploratorii fură nevoiți să înainteze până la o jumătate de milă în interiorul insulei. În anumite locuri, sergentul avu grijă să înfigă ramuri de salcie sau mestecăn, care trebuiau să servească pe viitor de jaloane, mai ales pe terenuri afundate mai adânc și a căror rezistență părea mai problematică. Vor fi mai ușor de văzut atunci schimbările ce ar surveni.

Între timp înaintau, și pe la ora 3 după-amiază Golful Morselor se găsea la nu mai mult de 3 mile spre sud. Jasper Hobson putu să-i arate încă de pe acum doamnei Paulina Barnett modificarea produsă de ruptura istmului, modificare, de altfel, foarte importantă.

Altădată orizontul dinspre sud-vest era barat de o lungă linie a coastei, ușor rotunjită, formând litoralul marelui golf Liverpool. Acum o linie de apă închidea zarea. Continentul dispăruse. Insula Victoria se termina printr-un

cot brusc în locul unde se făcuse probabil ruptura. Știa că, dacă ar depăși acest cot, imensul ocean le-ar apărea în fața ochilor, scaldând partea meridională a insulei pe toată această linie, solidă altădată, care se întindea de la Golful Morselor la golful Washburn. Doamna Paulina Barnett nu luă cunoștință de noul aspect al insulei fără o oarecare emoție. Deși se așteptase la acest lucru, inima îi bătea foarte tare. Căută din ochi continentul care lipsea la orizont, acest continent care acum se găsea la mai mult de 200 de mile în urmă, și își dădu seama că nu va mai putea pune piciorul pe pământul american. Pentru toți cei care au inima simțitoare – și n-are rost să mai insistăm – trebuie spus că Jasper Hobson și chiar sergentul Long împărtășiră emoția tovarășei lor.

Toți grăbiră pasul, pentru a ajunge la unghiul brusc care mai închidea încă priveliștea din sud. Solul urca puțin în această parte a litoralului. Stratul de pământ și nisip era mai gros, ceea ce se explica prin apropierea mai mare a acestei părți de adevăratul continent, altădată învecinat cu insula, cu care alcătuia același teritoriu. Grosimea crustei de gheață și a stratului de pământ în punctul de îmbinare, sporind probabil în fiecare secol, arăta de ce istmul putuse rezista, atâta timp cât un fenomen geologic nu provocase ruptura. Cutremurul din 8 ianuarie nu zguduise decât continentul american, dar zdruncinătura fusese suficientă ca să despartă peninsula, lăsată acum în voia valurilor.

În fine, la ora patru, cotul fu atins. Golful Morselor, format de o scobitură în pământul ferm, nu mai exista. El rămăsese atașat de continent.

— Pe legea mea, îi zise cu voce gravă sergentul Long călătorei, ați avut noroc că nu l-am numit golful Paulina Barnett!

— Într-adevăr, răspunse doamna Paulina Barnett, și încep să cred că sunt o nașă care poartă ghinion nomenclurii geografice!

Capitolul IV

Tabăra de noapte

Așadar, Jasper Hobson nu se înșelase asupra punctului de ruptură. Istmul cedase la trepidațiile cutremurului. Nici urmă de continent american, nici de faleze sau de vulcani în vestul insulei. Peste tot, numai marea. Cotul format la sud-vestul insulei de desprinderea sloiului alcătuia acum un cap destul de ascuțit, care, erodat de ape mai calde, expus la toate izbiturile, nu putea desigur să scape de o distrugere apropiată.

Exploratorii își reluară deci mersul pe lângă linia frântă care se prelungea cu una aproape dreaptă ce se întindea de la vest spre est. Spărtura era netedă, parcă ar fi fost făcută cu un instrument tăios. În anumite părți se putea observa cum era alcătuit solul. Acest mal râpos, jumătate gheață și jumătate pământ și nisip, ieșea din apă cu vreo zece picioare. Era foarte abrupt, fără taluz și, în câteva porțiuni, straturile mai noi dovedeau surpări recente. Sergentul Long le arată chiar două sau trei bucăți de gheață care, detașate de mal, începuseră să se topească în largul mării. Se putea simți cum, când valurile izbeau țărmul, apa mai caldă rodea mai ușor malul nou pe care vremea încă nu-l acoperise, ca pe restul litoralului, cu un fel de tencuială de gheață și nisip. De aceea situația nu era deloc liniștitoare.

Doamna Paulina Barnett, locotenentul Hobson și sergentul Long, înainte de a se odihni, voră să termine cercetarea muchiei meridionale a insulei. Soarele, urmând un arc foarte alungit, nu avea să apună înainte de ora unsprezece seara și deci nu le lipsea lumina zilei. Discul strălucitor se târa încet pe orizontul de vest, și razele sale oblice proiectau înaintea pașilor umbrele uriașe ale exploratorilor. În anumite momente discuția între ei se însuflețea, apoi urmau lungi tăceri, fiecare privind marea și gândind la ce-l aștepta.

Intenția lui Jasper Hobson era să poposească noaptea în golful Washburn. Ajuns în acest punct, el va fi parcurs 18 mile, adică, dacă ipotezele sale erau juste, jumătate din drumul său circular. Apoi, după câteva ore de odihnă, când însoțitoarei sale îi va fi trecut oboseala, aveau să se-ntoarcă, luând-o pe malul occidental, spre fortul Esperance.

Niciun incident nu marcă cercetarea acestui nou litoral, aflat între Golful Morselor și golful Washburn. La ora 7 seara, Jasper Hobson ajunsese la locul ce-l alesese pentru popas. În această parte, aceeași modificare. Din golful Washburn nu mai rămăsese decât curba alungită, formată de coasta insulei, care, mai înainte, mărginea golful la nord. Ea se întindea neschimbată până la acel cap numit capul Michel, pe o lungime de șapte mile. Această parte a insulei părea a nu fi suferit deloc de pe urma rupturii istmului. Păduricile de pini și mesteceni, care se găseau puțin mai departe, erau înfrunzite și verzi în această epocă a anului. Se mai putea vedea o mulțime de animale cu blană zburdând pe câmpie.

Doamna Paulina Barnett și cei doi tovarăși de drum se opriă în acest loc. Dacă la nord vederea le era închisă, cel puțin la sud puteau cuprinde cu

privirea jumătate din orizont. Soarele mergea pe un cerc atât de întins, încât razele sale, oprite de reliefurile mai înalte dinspre vest, nu mai puteau ajunge până la malurile golfului Washburn. Dar nu cădea noaptea, nici măcar nu venise amurgul, pentru că astrul strălucitor nu dispăruse încă.

— Domnule locotenent, spuse atunci sergentul Long pe tonul cel mai serios din lume, dacă, prin miracol, un clopot ar bate în acest moment, ce credeți că ar vesti?

— Ora cinei, sergent, răspunse Jasper Hobson. Cred, doamnă, că sunteți de aceeași părere?

— Desigur, răspunse călătoreasa, și pentru că nu avem decât să ne așezăm pentru a lua masa, haideți să ne așezăm. Iată un covor de mușchi – puțin uzat, trebuie s-o spunem – dar pe care providența pare să-l fi întins pentru noi anume.

Tolba cu provizii fu deschisă. Carne uscată, un pateu de iepure, luat din camera doamnei Joliffe, și câțiva pesmeți alcătuiau o cină destul de săracăcioasă.

Un sfert de oră mai târziu, când terminară masa, Jasper Hobson se întoarse la cotul de sud-est al insulei, în timp ce doamna Paulina Barnett rămase la poalele unui brad pipernicit, pe jumătate fără crengi, iar sergentul Long pregătea tabăra de noapte.

Locotenentul Hobson voia să examineze structura sloiului care alcătuia insula și să cerceteze, dacă era posibil, modul său de formare. Un mic taluz produs de o surpare îi permise să coboare până la nivelul mării, și de acolo putu să vadă zidul neted al litoralului.

În acest loc, solul se ridica abia cu trei picioare deasupra apei. El se compunea în partea sa superioară dintr-un strat foarte subțire de pământ și nisip, amestecat cu praf de scoici sfărâmate. Partea sa inferioară era alcătuită dintr-o gheață compactă, de tăria metalului, care purta humusul insulei.

Acest strat de gheață nu depășea nivelul mării decât cu un singur picior. Se vedeau perfect, pe tăietura făcută recent, straturile care divizau uniform câmpul de gheață. Erau orizontale și păreau să indice că înghețurile succesive care le formaseră avuseseră loc în ape relativ liniștite. Se știe că procesul de congelare se produce începând cu partea superioară a lichidelor; apoi, dacă frigul se întetește, grosimea carapacei solide se mărește de sus în jos. Cel puțin așa se întâmplă în ape liniștite. Din contră, în apele

curgătoare, s-a observat că ghețurile se formează mai întâi jos, iar apoi urcă spre suprafață.

Dar acest sloi, bază a insulei Victoria, nu încăpea nicio îndoială că nu putuse să se formeze pe malul continentului american decât în ape liniștite. Congelarea sa se făcuse, în mod evident, în partea superioară și logic era deci ca dezghețul să înceapă în partea sa inferioară. Sloiul se va subția, când va fi topit de ape mai calde, și atunci nivelul general al insulei va coborî cu tot atâta cât se dizolvase, în raport cu suprafața mării. Aici sta marea primejdie.

Jasper Hobson, cum s-a spus, observase că partea înghețată a insulei, adică sloiul propriu-zis, nu se ridica decât cu un picior deasupra nivelului mării. Dar se știe că patru cincimi dintr-un sloi plutitor se află în apă. Un câmp de gheață, un iceberg, dacă are mărimea de un picior deasupra apei, înseamnă că alte patru sunt dedesubt. Totuși, trebuie spus că, după modul lor de formare sau originea lor, densitatea, sau – dacă vreți – greutatea specifică a sloiurilor plutitoare este diferită. Cele provenite din apa mării, poroase și opace, de nuanță verde sau albastră, după razele luminoase care le străbat, sunt mai ușoare decât sloiurile formate în apă dulce. Suprafața lor se ridică deci ceva mai mult deasupra nivelului oceanului. Or, era sigur că baza insulei Victoria era un sloi format din apă de mare. Deci, luând în considerare toate condițiile, Jasper Hobson ajunsese la concluzia că, ținând seama de greutatea stratului mineral și vegetal care acoperea marele sloi, grosimea sub nivelul mării trebuia să fie de aproximativ 4-5 picioare. Cât despre diferitele forme de relief ale insulei, ele desigur nu erau alcătuite decât din pământul sau nisipul aflat la suprafață și trebuia admis că, în general, insula nu se afla sub apă la o adâncime mai mare decât de cel mult cinci picioare.

Această constatare îl îngrijoră foarte mult pe Jasper Hobson. Numai cinci picioare! Chiar și fără a mai ține seama de topirea posibilă a câmpului de gheață, oare cea mai mică izbitură nu putea să provoace o ruptură la suprafața ei? O mare agitată pe timp de furtună nu putea duce la dislocarea câmpului de gheață și la desfacerea în sloiuri mai mici, ca apoi să-l descompună complet? Ah! Iarna, frigul, coloana de mercur înghețată în termometru, iată ceea ce-și dorea din tot sufletul locotenentul Hobson! Numai frigul înspăimântător al regiunilor polare, gerul unei ierni arctice

puteau să consolideze, să îngroașe baza insulei și în același timp să restabilească o cale de comunicație între ea și continent.

Locotenentul Hobson reveni la locul popasului. Sergentul Long se ocupa să pregătească un culcuș, căci nu avea intenția să petreacă noaptea sub cerul liber, lucru cu care călătoria s-ar fi mulțumit. Îi spuse lui Jasper Hobson că intenționa să sape în sol o căsuță de gheață destul de largă ca să încapă trei persoane, un fel de „snow-house” care i-ar apăra foarte bine de frigul nopții.

— În țara eschimoșilor, zise el, nimic nu este mai înțelept decât să te porți ca un eschimos.

Jasper Hobson încuviință, dar recomandă sergentului său să nu sape prea adânc în solul de gheață, care nu măsura probabil mai mult de 5 picioare.

Sergentul Long se apucă de lucru. Cu toporul și cuțitul de tăiat gheață, dădu curând la o parte pământul și săpă un fel de culoar puțin înclinat care ducea direct la sloi. Apoi începu să scobească această masă sfărâmicioasă, pe care nisipul și pământul o acopereau de multe secole.

Nu era nevoie de mai mult de o oră pentru a scobi acest adăpost subteran, sau mai degrabă această vizuină cu pereți de gheață, foarte bună pentru a păstra căldura și a le servi în consecință de locuință pentru cele câteva ore ale nopții.

În timp ce sergentul Long lucra ca o furnică, locotenentul Hobson, venind lângă doamna Paulina Barnett, îi comunică rezultatul cercetărilor sale asupra alcătuirii fizice a insulei Victoria. El nu-i ascunse temerile pe care această cercetare le isca în sufletul lui. Grosimea mică a sloiului trebuia, după părerea lui, să provoace în scurt timp crăpături la suprafață, apoi rupturi imposibil de prevăzut și prin urmare cu neputință de evitat. Insula plutitoare putea în orice moment să se scufunde încetul cu încetul din cauza schimbărilor de greutate specifică, sau să se desfacă în mici insule mai mult sau mai puțin numeroase, a căror dăinuire ar fi desigur foarte trecătoare. Concluzia sa fu că, atât cât va fi posibil, locuitorii fortului Esperance nu trebuiau să se îndepărteze de factorie și să rămână strânși la un loc pentru a avea împreună aceleași șanse de scăpare.

Jasper Hobson ajunsese la acest punct al relatărilor sale, când se auziră țipete. El și doamna Paulina Barnett se sculară imediat. Priviră în jurul lor spre deșeu, spre câmpie, spre mare.

Nimeni.

Totuși strigătele se auzeau mai tare.

— Sergentul! Sergentul! zise Jasper Hobson.

Și, urmat de doamna Paulina Barnett, alergă spre locul de popas.

Abia ajunseră la deschizătura căsuței de zăpadă și-l zăriră pe sergentul Long atârând cu ambele mâini încleștate pe cuțitul pe care-l înfipsese într-un perete de gheață și strigând cât îl ținea gura, dar cu cel mai mare sânge rece. Nu i se mai vedeau decât capul și brațele. În timp ce săpa, solul înghețat îi fugise deodată de sub picioare și căzuse în apă până la brâu. Jasper Hobson îi zise atât:

— Tine-te bine!

Și culcându-se pe creștătură, ajunse la marginea găurii. Apoi întinse mâna sergentului care, sigur de acest punct de sprijin, reuși să iasă din groapă.

— Vai de mine! Sergent Long, exclamă doamna Paulina Barnett, ce-ai pățit?

— Doamnă, răspunse Long, scuturându-se ca un câine ud, gheața s-a rupt sub picioarele mele și am făcut fără voie o baie.

— Dar, întrebă Jasper Hobson, n-ai ținut seama de recomandarea mea să nu sapi prea adânc sub stratul de pământ?

— Se poate, domnule locotenent? Puteți vedea că abia am tăiat 15 degete în solul de gheață. Însă e posibil să existe dedesubt o umflătură, să se fi făcut acolo un fel de cavernă. Gheața nu se sprijinea pe apă și am trecut prin ea ca printr-un plafon care crapă. Dacă nu m-aș fi agățat de cuțit, aș fi ajuns prosteste sub insulă și asta ar fi fost destul de neplăcut, nu-i așa, doamnă?

— Foarte neplăcut, bravule sergent! răspunse călătorea întinzând mâna vrednicului om.

Explicația dată de sergentul Long era exactă. În acel loc, dintr-o cauză oarecare, fără îndoială în urma pătrunderii aerului, gheața făcuse un fel de boltă peste apă și, în consecință, suprafața sa foarte subțire, subțiată și de cuțitul de gheață, nu a întârziat să se rupă sub greutatea sergentului. Acest fenomen care, fără îndoială, exista și în alte părți ale icefield-ului, nu era prea liniștitor. Unde puteai fi sigur că pui piciorul pe un teren solid? Solul nu putea să cedeze la orice pas sub greutatea ta? Și când te gândeai că sub acest strat subțire de pământ și gheață se căscau hăurile Oceanului, ce inimă nu s-ar fi strâns, oricât de vitează ar fi fost?

Între timp, sergentul Long, sinchisindu-se prea puțin de baia făcută, voi să reia în altă parte munca sa de miner. Dar, de data aceasta, doamna Paulina Barnett nu consimți cu niciun preț. O noapte petrecută sub cerul liber nu o

speria. Adăpostul pe care li-l va da crângul apropiat va fi suficient pentru ea și tovarășii săi și se opuse categoric ca sergentul Long să-și reînceapă lucrul. Acesta trebui să se resemneze și să se supună.

Tabăra fu deci mutată la o sută de picioare depărtare de litoral, pe o colină mică unde crescuseră câteva pâlcuri de pini și de mesteceni, a căror desime, desigur, nu merita numele de crâng. Un foc viu din crengi uscate fu aprins la zece noaptea, în momentul când soarele atinsese marginile orizontului, sub care urma să dispară pentru câteva ore.

Sergentul Long nu pierdu prilejul să-și usuce picioarele. Jasper Hobson stătu de vorbă cu el până când amurgul înlocui lumina zilei. Doamna Paulina Barnett lua din când în când parte la discuție și încerca să-i risipească locotenentului gândurile mohorâte. Această frumoasă noapte, foarte înstelată la zenit, ca toate nopțile polare, era de altfel prielnică liniștirii spiritului. Vântul foșnea printre brazi. Marea părea să doarmă pe litoral. Un val foarte lin abia unduia suprafața ei și venea să moară fără zgomot pe liziera insulei. Niciun țipăt de pasăre în văzduh, niciun urlat de animal pe câmpie. Câteva trosnituri ale trunchiurilor de brazi care împrăștiau jerbe de rășină, apoi, la anumite intervale, frânturile vocilor care se pierdeau în spațiu, doar ele tulburau și făceau minunată această tăcere a nopții.

— Cine-ar putea crede, zise doamna Paulina Barnett, că suntem astfel purtați pe suprafața Oceanului! Într-adevăr, domnule Hobson, îmi trebuie un anumit efort pentru a-mi da seama de adevăr, căci această mare pare absolut nemișcată și totuși ne duce cu o forță irezistibilă.

— Da, doamnă, răspunse Jasper Hobson, și aş mărturisi că dacă puntea vehiculului nostru ar fi solidă și carena n-ar trebui mai devreme sau mai târziu să dispară, iar coca n-ar fi gata să se crape de la o zi la alta și, în sfârșit, dacă aş ști încotro mă duce, mi-ar face plăcere să plutesc astfel pe Ocean.

— Într-adevăr, domnule Hobson, reluă călătorea, există un mijloc de locomoție mai plăcut decât al nostru? Nu simțim că ne mișcăm. Insula noastră are exact aceeași viteză ca și curentul care o duce. Nu este același fenomen ca acela care se petrece cu un balon în aer? Apoi, ce plăcere ar fi să poți călători astfel cu casa ta, cu grădina, cu parcul și chiar cu țara ta! O insulă rătăcitoare, dar mă gândesc la o adevărată insulă cu o bază solidă, care să nu se poată scufunda, ar fi realmente cel mai confortabil și miraculos

vehicul pe care ți l-ai putea imagina. S-au făurit grădini suspendate, nu? De ce, într-o zi, nu s-ar realiza parcuri plutitoare care să ne ducă în toate colțurile lumii? Mărimea lor le-ar face absolut insensibile la hulă. N-ar avea să se teamă de furtuni. Poate chiar vânturi prielnice le-ar putea umfla pânzele mari cu care ar fi înzestrate. Apoi, ce minune de vegetație ar încânta ochii pasagerilor, când din zonele temperate ar trece în zonele tropicale! Îmi închipui chiar că niște cârmaci pricepuți, buni cunoscători ai curenților, ar ști să se mențină la latitudinile alese de ei și să se bucure de primăveri veșnice!

Jasper Hobson nu putu decât să suradă la reveriile entuziastei Paulina Barnett. Îndrăzneța femeie se lăsa purtată cu atâta grație pe aripile închipuirii, încât semăna foarte bine cu insula Victoria care mergea, fără să trădeze în niciun fel secretul drumului ei! Desigur, dată fiind situația, n-aveai de ce să te plângi de acest fel ciudat de a străbate mările, dar cu condiția ca insula să nu fie în pericol să se topească și să se scufunde în hăuri în orice clipă.

Noaptea trecu. Dormiră câteva ore. La deșteptare mâncară și fiecare găsi masa foarte gustoasă. Își dezmoțiră picioarele cam înțepenite de frigul nopții la un foc de mărăcini. La șase dimineața, doamna Paulina Barnett, Jasper Hobson și sergentul Long o luară din nou la drum.

Coasta, de la capul Michel până la fostul port Barnett, mergea aproape în linie dreaptă de la sud la nord, pe o distanță de circa 11 mile. N-avea nicio particularitate și părea să nu fi suferit deloc după ruptura istmului. Era o lizieră în general joasă, puțin ondulată. Sergentul Long, la ordinul locotenentului, puse, la oarecare depărtare de litoral, câteva repere care să permită mai târziu recunoașterea schimbărilor.

Locotenentul Hobson dorea pe drept cuvânt să ajungă la fortul Esperance în aceeași seară. La rândul ei, doamna Paulina Barnett se grăbea să-și revadă prietenii, mai ales că, în condițiile în care se găseau, absența șefului factoriei nu trebuia să se prelungească.

Grăbiră deci pasul, tăind drumul pieziș, și la ora prânzului cotiră pe după micul promontoriu care apăra altădată portul Barnett împotriva vânturilor de est.

Din acest punct până la fortul Esperance nu mai erau decât vreo 8 mile. Înainte de ora patru după-masă, aceste opt mile fură străbătute, și întoarcerea exploratorilor fu salutată de uralele caporalului Joliffe.

Capitolul V

De la 25 iulie la 20 august

Prima grijă a lui Jasper Hobson, sosind la fort, fu să-l întrebe pe Thomas Black despre starea micii colonii. Nicio schimbare nu se produsese în ultimele 24 de ore. Dar insula, așa cum arată o observație ulterioară, coborâse cu un grad în latitudine, adică derivase spre sud, în deplasarea ei spre vest. Se găsea atunci în dreptul capului Glaces, o mică limbă de pământ a Georgiei occidentale, și la 200 de mile de coasta americană. Viteza curentului, în aceste regiuni, părea să nu fie așa de mare ca în partea orientală a mării arctice, dar insula se deplasa continuu și, spre marea îngrijorare a lui Jasper Hobson, se îndrepta spre strâmtoarea Behring. Era de-abia 24 iulie și, dacă da de un curent mai rapid, putea în mai puțin de o lună să fie dusă prin strâmtoare, până în apele calde ale Pacificului, unde s-ar fi topit ca o bucată de zahăr într-un pahar cu apă.

Doamna Paulina Barnett îi comunică lui Madge rezultatul explorării în jurul insulei; îi relatează cum erau așezate straturile în partea unde se rupsesse istmul, grosimea câmpului de gheață evaluată la cinci picioare sub nivelul mării, întâmplarea cu sergentul Long și baia sa involuntară – în sfârșit, toate cauzele care puteau duce în fiecare moment la ruptura sau scufundarea solului.

Între timp convingerea că sunt în perfectă siguranță domnea în factorie. Acestor oameni vrednici nici nu le-ar fi trecut prin gând că fortul Esperance plutea pe un abis și că viața locuitorilor lui era în primejdie în fiecare clipă. Timpul era frumos, aerul sănătos și înviorător. Bărbați și femei erau care mai de care plini de voie bună și sănătoși tun. Copilașul Michel devenea adorabil, începea să facă pași mici prin curtea fortului și caporalul Joliffe, care se dădea în vânt după el, voia să-l învețe încă de mic să mânuiască pușca și primele reguli ale vieții de soldat. Ah, dacă doamna Joliffe i-ar fi dat un asemenea fecior, ce luptător ar mai fi făcut din el! Dar simpatica familie Joliffe nu se înmulțea și soarta îi refuzase până atunci bucuria aceasta pe care o implora zilnic. Cât despre soldați, nu stăteau degeaba. Mac Nap, dulgherului lucrătorii săi, Petersen, Belcher, Garry, Pond și Hope, munceau cu râvnă la construirea corăbiei, operațiune lungă și anevoioasă care trebuia să dureze câteva luni. Dar cum această ambarcațiune nu putea fi utilizată decât în vara viitoare, după dezgheț, nu rămăseseră în urmă, pentru

ea, cu lucrările mai urgente legate îndeosebi de factorie. Jasper Hobson îi lăsa să le ducă la bun sfârșit, ca și cum fortul avea să dureze veșnic. El persista să țină oamenii într-o necunoaștere totală a situației în care se aflau. De mai multe ori, această chestiune destul de gravă fusese discutată de cei care formau așa-numitul „stat major” al fortului Esperance. Doamna Paulina Barnett și Madge nu împărtășeau întru totul părerile locotenentului în această privință. Li se părea că tovarășii lor, energici și hotărâți, nu erau oameni care să fie cuprinși de desperare și că, în orice caz, lovitura ar fi mult mai grea când primejdiile vor fi atât de mari, încât nu li se va mai putea ascunde adevărul. Dar cu toată însemnătatea acestui argument, Jasper Hobson nu cedă și trebuie spus că, în hotărârea sa, fu susținut de sergentul Long. Poate că, la urma urmei, dreptatea era de partea lor, ținând seama că aveau experiența vieții și a oamenilor.

Astfel, lucrările de întreținere și de apărare a fortului continuară. Palisada fu întărită cu țăruiși noi, mai înalți în unele părți, formând o adevărată linie de apărare. Meșterul Mac Nap execută chiar unul din planurile sale la care ținea foarte mult și pe care șeful coloniei îl aprobă. În colțurile mai înaintate înspre lac, ridică două gherete mici și țuguiate care completau construcția, și caporalul Joliffe abia aștepta să meargă să schimbe santinelele. Toate acestea dădeau ansamblului un aspect militar care îl satisfăcea pe deplin.

După ce termină împrejmuirea, Mac Nap își aminti de gerurile ultimei ierni și construi un nou hambar pentru lemne chiar lipit de partea dreaptă a clădirii principale, în așa fel încât se putea comunica cu această magazie, bine închisă, printr-o ușă interioară, fără să fii obligat să treci pe-afară. În acest fel, combustibilul va fi totdeauna la îndemâna consumatorilor. Pe partea stângă, dulgherul clădi o mare sală menită să fie locuința soldaților, încât se putea scoate astfel priciul din sala comună. Această sală rămase de-acum înainte numai pentru mese, jocuri și lucru. Noua locuință servi de-atunci încolo exclusiv celor trei familii, care căpătară camere separate, și celorlalți soldați ai coloniei. Un depozit special pentru blănuri fu de asemenea ridicat în spatele casei, lângă magazia de muniții, ceea ce lăsa liber tot podul. El fixă căpriorii și fermele cu scoabe de fier, pentru a face față oricărei agresiuni.

Cu ce grijă, cu ce zel, cu ce energie ar fi urmărit altădată locotenentul toate aceste detalii ale întreprinderii sale! Dacă ar fi clădit pe un teren sigur, cu câtă plăcere ar fi privit cum se înălțau în jurul lui aceste locuințe,

hambare și depozite! Și ce proiect, acum fără rost, își făcuse el ca să înalțe pe capul Bathurst o construcție care ar fi asigurat securitatea fortului Esperance! Fortul Esperance! Acest nume acum îi strângea inima. Capul Bathurst părăsise pentru totdeauna continentul american și fortul Esperance s-ar fi putut numi mai bine fortul „Fără speranță”!

Aceste diverse lucrări ocupară tot sezonul și nimeni nu stătea cu brațele încrucișate. Construcția ambarcațiunii mergea bine. După planurile lui Mac Nap, trebuia să aibă 30 de tone, și această capacitate va fi suficientă ca să poată, în sezonul de vară, să transporte vreo 20 de pasageri, pe o distanță de câteva sute de mile. Dulgherul găsisese, din fericire, câteva lemne curbe care îi permisese să așeze primele cupluri ale navei, și curând etrava și etamboul, fixate de chilă, se înălțară pe șantierul amenajat la poalele capului Bathurst. În timp ce dulgherii lucrau cu toporul, ferăstrăul și tesla, vânătorii vânau animalele necesare hranei, reni și iepuri polari care se găseau în număr mare în apropierea factoriei. Locotenentul ordonase, de altfel, lui Sabine și Marbre să nu se îndepărteze, sub motiv că, atâta timp cât întreaga așezare nu va fi terminată, nu voia să lase urme în împrejurimi pentru a nu atrage atenția unor dușmani. Adevărul era că Jasper Hobson nu voia să trezească vreo bănuială cu privire la schimbările survenite cu peninsula. Într-o zi, când Marbre întrebă dacă nu sosise timpul să plece la Golful Morselor ca să înceapă vânatul amfibiilor, a căror grăsime furniza un combustibil excelent, Jasper Hobson răspunse repede:

— Nu, Marbre, n-are rost.

Locotenentul Hobson știa bine că Golful Morselor rămăsese cu două sute de mile în urmă spre sud și că amfibiile nu mai veneau pe malurile insulei! Nu trebuie să se creadă, o spunem din nou, că Jasper Hobson considera că situația era disperată. Departe de el un astfel de gând, și de multe ori explicase acest lucru deschis, fie doamnei Paulina Barnett, fie sergentului Long. El afirma categoric că insula va rezista până în momentul când gerurile iernii vor veni, pe de o parte să-i îngroașe stratul de gheață și, pe de alta, să-i oprească mersul. Într-adevăr, după cercetarea făcută, Jasper Hobson calculase exact perimetrul noului său domeniu. Insula măsura mai mult de patruzeci de mile ca circumferință³, adică avea o suprafață de cel puțin o sută patruzeci de mile pătrate. Pentru a lua un termen de comparație, insula Victoria era puțin mai mare decât insula Sf. Elena. Perimetrul îl egala

aproape pe cel al Parisului, până la linia fortificațiilor. Chiar în cazul când s-ar fi desfăcut în bucăți, fragmentele mai puteau avea o întindere mare, care le-ar fi putut face locuibile pentru câțva timp.

Doamnei Paulina Barnett, care se mira că un sloi poate avea o asemenea arie, locotenentul Hobson îi răspunse cu observațiile făcute de navigatorii arctici. Nu rareori Parry, Penny, Franklin, străbătând mările polare, întâlneau câmpuri de gheață lungi de o sută de mile și largi de cincizeci. Căpitanul Kellet își părăsise chiar nava pe un icefield care măsura nu mai puțin de trei sute de mile pătrate. Ce era în comparație cu el insula Victoria?

Totuși mărimea ei trebuia să fie suficientă pentru ca să reziste până la iarnă, înainte ca baza să-i fie topită de curenții de apă caldă. Jasper Hobson nu avea nicio îndoială în această privință și trebuie spus că nu-l supăra decât că vedea atâta trudă irosită degeaba, atâtea eforturi inutile, atâtea planuri distruse și că visul său, la un pas de realizare, se dusesse de râpă. Se înțelege că nu putea avea niciun interes pentru lucrările care se făceau acum. El lăsa lucrurile în voia lor și asta era tot!

Doamna Paulina Barnett făcea – după expresia cunoscută – haz de necaz. Încuraja munca tovarășilor săi și chiar participa la ea, ca și cum viitorul era al lor. Astfel, văzând cu cât interes se ocupa doamna Joliffe de semănături, o ajuta zilnic cu sfaturile ei. Măcrișul și lingureaua dăduseră o recoltă frumoasă, și asta datorită caporalului care, cu gravitatea și tenacitatea unei sperietori, apăra terenurile însămânțate de miile de păsări de tot soiul. Domesticirea renilor reușise foarte bine. Mai multe femele fătaseră și micul Michel fu hrănit în parte cu lapte de ren. Întreaga turmă număra vreo treizeci de capete. Aceste animale erau trimise la păscut pe pantele acoperite de iarbă ale capului Bathurst, și se făcu și o mică rezervă de iarbă scurtă și uscată, care creștea pe povârnișuri, pentru nevoile iernii. Acești reni, foarte ușor de domesticit, se familiariză repede cu oamenii fortului, nu se depărtau de incintă și câțiva fură întrebuințați la trasul săniilor pentru transportul de lemne.

În plus, un anumit număr de reni liberi, care rătăceau în împrejurimile factoriei, se lăsau prinși în capcana săpată la mijlocul drumului între fort și portul Barnett. Ne amintim că, anul trecut, capcana servise la capturarea unui urs gigantic. În timpul acestui sezon, cel mai adesea cădeau în ea reni. Carnea acestora fu sărată, uscată și conservată pentru a servi mai târziu la

alimentație. Fură prinse cel puțin douăzeci din aceste rumegătoare, pe care iarna ar fi trebuit curând să le mâne în regiuni mai puțin înalte ca latitudine.

Dar, într-o zi, ca urmare a conformației solului, capcana se strică și la 5 august vânătorul Marbre, întorcându-se la fort după ce o cercetase, îl opri pe Jasper Hobson zicându-i cu un glas destul de ciudat:

— Mă întorc de la cercetarea zilnică a capcanei, domnule locotenent.

— Ei bine, Marbre, răspunse Jasper Hobson, sper că astăzi ai fost tot așa de norocos ca și ieri și că o pereche de reni a căzut în groapă.

— Nu, domnule locotenent... nu... răspunse Marbre cam încurcat.

— Cum? Capcana dumitale n-a furnizat cantitatea ei obișnuită de carne?

— Nu, și dacă vreun animal ar fi căzut în groapa noastră, cu siguranță că s-ar fi înecat.

— Înecat! exclamă locotenentul, privind neliniștit la vânător.

— Da, domnule locotenent, răspunse Marbre, care se uita atent la șeful său, groapa este plină cu apă.

— Bine, răspunse Jasper Hobson, cu tonul unui om care nu dă lucrului nicio importanță, știi că groapa fusese săpată parțial în gheață. Pereții se vor fi topit sub razele soarelui și atunci...

— Iertați-mă că vă întrerup, domnule locotenent, dar această apă nu poate proveni în niciun caz din topirea gheții.

— De ce, Marbre?

— Pentru că, dacă ar fi așa, apa ar fi dulce, cum ne-ați explicat cândva, și iată că, din contră, apa care a umplut groapa noastră este sărată!

Oricât era de stăpân pe sine, Jasper Hobson păli și nu răspunse nimic.

— De altfel, adăugă vânătorul, am vrut să sondez groapa pentru a cunoaște adâncimea apei, și, spre marea mea surpriză, vă mărturisesc, n-am găsit fundul.

— Ei bine, Marbre, ce vrei? răspunse repede Jasper Hobson. Nu este de mirare. Vreo surpare de teren va fi stabilit o comunicație între capcană și mare! Se întâmplă câteodată... chiar și pe terenurile cele mai solide! Așa că nu te neliniști, bravul meu vânător. Renunță pentru moment să întrebuințezi capcana cu pricina și mulțumește-te să pui altele în împrejurimile fortului.

Marbre își duse mâna la frunte în chip de salut și făcând stânga-mprejur îl părăsi pe locotenent, nu fără a-i arunca o privire ciudată.

Jasper Hobson căzu câteva clipe pe gânduri. Știrea pe care i-o adusese vânătorul Marbre era gravă. Evident că fundul gropii, subțiat puțin câte

puțin de apele mai calde, crăpase și că partea de jos a capcanei o forma acum suprafața mării.

Jasper Hobson se duse să-l caute pe sergentul Long și îi povesti incidentul. Amândoi, fără a fi văzuți de tovarășii lor, meraseră pe mal, la poalele capului Bathurst, în acel punct al litoralului unde puseseră semne și repere. Le cercetară. De la ultima explorare, nivelul insulei plutitoare scăzuse cu șase degete.

— Ne scufundăm încetul cu încetul! murmură sergentul Long. Câmpul de gheață se macină pe dedesubt!

— Ah, iarnă, iarnă! exclamă Jasper Hobson izbind cu piciorul în acest sol blestemat.

Dar niciun semn nu arăta încă apropierea sezonului rece. Termometrul se menținea, în medie, la 59° Fahrenheit (15°C) și timp de câteva ore, cât dura noaptea, coloana mercurului cobora abia cu 3-4 grade.

Pregătirile pentru apropiata iernare fură continuate cu multă stăruință. Nu duceau lipsă de nimic și, într-adevăr, cu toate că fortul Esperance nu fusese reprovizionat de detașamentul căpitanului Craventy, puteau aștepta cu toată liniștea și siguranța lungile ore ale nopții arctice. Numai munițiile trebuiau să le economisească. Din băuturile spirtoase, al căror consum era mic, și din pesmeți, care nu puteau fi înlocuiți, mai rămăseseră cantități destul de mari. Dar vânatul proaspăt și carnea conservată erau reînnoite fără încetare și această alimentație bogată și sănătoasă, la care se mai adăugaseră și câteva plante antiscorbutice, mențineau în perfectă stare de sănătate pe toți membrii micii colonii.

Doborâra mulți copaci în pădurea care mărginea coasta orientală a lacului Barnett. Numeroși mesteceni, pini și brazi căzură sub toporul lui Mac Nap și renii transportară tot acest combustibil la depozit. Dulgherul nu cruță păduricea, stivind în același timp lemnele tăiate. Se gândise probabil că lemnele nu vor lipsi pe această insulă, pe care o mai privea ca pe o peninsulă. Într-adevăr, toată regiunea din jurul capului Michel era bogată în soiuri diferite de copaci. De aceea, meșterul

Mac Nap se arăta deseori plin de încântare și îl felicita pe locotenent pentru că descoperise acest teritoriu binecuvântat, pe care noua întreprindere nu putea decât să prospere. Lemne, vânat, animale cu blană, care veneau parcă de la sine să umple depozitele Companiei. Un iaz pentru pescuit ale cărui produse îmbogățeau plăcut mesele! Iarbă pentru animale și o „soldă dublă pentru oameni”, ar fi adăugat cu siguranță caporalul Joliffe! Nu era capul Bathurst o gură de rai, un loc fără pereche, pe tot întinsul continentului arctic? Ah, locotenentul Hobson avusese mâna norocoasă și trebuiau aduse mulțumiri providenței, căci un asemenea teritoriu era desigur unic pe lume. Unic pe lume! Cinstitul Mac Nap! El nu știa cât de bine o nimerise, nici ce temeri trezea în sufletul locotenentului său când vorbea în felul acesta!

Se înțelege că, în micuța colonie, nici pregătirea hainelor de iarnă nu fu dată uitării. Doamna Paulina Barnett și Madge, doamnele Raë și Mac Nap și doamna Joliffe, când nu aveau de gătit, munceau cu râvnă. Călătoria știa că vor fi siliți să părăsească fortul și, în vederea lungului drum pe ghețuri, când, în plină iarnă, vor trebui să ajungă la continentul american, voia ca fiecare să fie bine și călduros îmbrăcat. Vor avea de înfruntat gerul teribil al lungii ierni polare mai multe zile în șir, dacă insula Victoria s-ar imobiliza la o mare distanță de litoral! Pentru a putea străbate astfel sute de mile în aceste condiții, nu trebuiau neglijate nici hainele, nici încălțăminte. Așadar, doamna Paulina Barnett și Madge se îngrijiră de confecționarea veșmintelor. Cum se înțelege de la sine, blănurile, care vor fi probabil imposibil de salvat, fură întrebuințate în toate felurile. Căptușiră hainele pe ambele fețe pentru ca ele să aibă blană atât pe dinăuntru, cât și pe dinafară. Și era sigur că, atunci când va veni momentul, vrednicele soții ale soldaților, ca și soldații înșiși, precum și ofițerii lor, vor purta blănurile cele mai scumpe, demne de invidiat de aristocratele bogate din Anglia sau de principesele ruse. Fără îndoială, doamnele Raë, Mac Nap și Joliffe se cam mirară de întrebuințarea ce se dădea bogățiilor Companiei. Dar așa suna ordinul locotenentului Hobson. De altfel, jderii, vizonii, ondatrele, castorii și vulpile mișunau pe acest teritoriu și blănurile întrebuințate astfel puteau fi oricând înlocuite cu ușurință, trăgând câteva focuri de armă sau punând o capcană. În plus, când doamna Mac Nap văzu hăinuța de hermină, atât de frumoasă, pe care Madge o confecționase pentru copilul ei, nu mai găsi atât de extraordinar ceea ce se făcea!

Astfel se scurseră zilele până la mijlocul lunii august. Avuseseră mereu timp frumos, și dacă cerul fusese câteodată cețos, soarele sorbise repede negurile.

În fiecare zi, locotenentul Jasper Hobson calcula poziția insulei, având însă grijă să se îndepărteze de fort pentru a nu trezi bănuielile tovarășilor săi cu aceste observații cotidiene. Vizită de asemenea diverse părți ale insulei și, din fericire, nu remarcă nicio modificare importantă.

La 16 august, insula Victoria se găsea la 167°27' longitudine și la 79°49' latitudine. Se deplasase deci puțin spre sud de o bucată de vreme, dar fără ca prin aceasta să se fi apropiat de coastă, care – fiind curbată în această direcție – mai rămânea încă la mai mult de 200 mile depărtare spre sud-est.

Cât despre drumul făcut de insulă, de la ruptura istmului sau, mai bine spus, de la ultimul dezgheț al sloiurilor, putea fi evaluat la 1100-1200 mile spre vest.

Dar ce reprezenta acest parcurs comparat cu întinderea nesfârșită a mării? Nu s-au văzut nave derivând sub acțiunea curenților la mii de mile depărtare, așa cum se întâmplase cu nava engleză *Resolute*, cu bricul american *Advance* și în fine cu *Fox*, care fură duse, împreună cu câmpul lor de gheață, pe un spațiu de mai multe grade până când iarna le opri din mersul lor?

Capitolul VI

Zece zile de furtună

Timp de patru zile, de la 17 la 20 august, timpul fu frumos și temperatura destul de ridicată. Negurile orizontului nu se transformară în nori. Rar se întâmplă ca atmosfera să se mențină așa de clară într-o zonă situată la o latitudine atât de înaltă. După cum lesne se înțelege, aceste condiții climaterice nu puteau să-i placă locotenentului Hobson.

Dar la 21 august barometrul anunță o schimbare apropiată a stării atmosferice. Coloana de mercur coborî brusc cu câteva miimi. A doua zi însă urcă, apoi coborî din nou și abia la 23 august scăderea temperaturii deveni continuă.

La 24 august, într-adevăr, vaporii acumulați încetul cu încetul, în loc să se risipească, se ridicară în atmosferă. Soarele, aflat în momentul său culminant, fu acoperit în întregime și locotenentul Hobson nu putu să mai calculeze poziția insulei. A doua zi începu să sufle un vânt dinspre nord-vest

care bătea tare, și în timpul unor acalmii căzură ploi mari. Totuși temperatura nu se schimbă prea mult și termometrul se menținea la 54° Fahrenheit (12°C).

Din fericire, la această epocă, lucrările plănuite fuseseră executate și Mac Nap tocmai isprăvisese de făcut carcasa ambarcațiunii, care avea și bordajul terminat. Puteau chiar, fără niciun inconvenient, să întrerupă vânarea animalelor comestibile, rezervele fiind suficiente. De altfel, vremea deveni atât de rea, vântul atât de puternic, ploaia atât de pătrunzătoare, ceața atât de deasă, încât trebuiră să renunțe la ieșirea din incinta fortului.

— Ce credeți de această schimbare a timpului, domnule locotenent? întrebă doamna Paulina Barnett, în dimineața zilei de 27 august, văzând furia vijeliei care creștea din oră în oră. N-ar putea să ne servească?

— N-aș putea s-o afirm, doamnă, răspunse locotenentul Hobson, dar țin să vă spun că orice este mai bine pentru noi decât acea vreme minunată când soarele încălzește fără întrerupere apele mării. De altfel, văd că vântul bate dinspre nord-vest și, cum e foarte puternic, insula noastră, prin însăși masa ei, nu poate să nu sufere influența lui. Nu m-ar mira deci ca ea să se apropie de continentul american.

— Din păcate, zise sergentul Long, nu vom putea calcula zilnic poziția insulei noastre. În mijlocul acestei atmosfere cețoase nu mai există soare, lună sau stele! Fă observații dacă poți, în aceste condiții!

— Bine, sergent Long, răspunse doamna Paulina Barnett, dacă se va ivi în zare coasta, vom ști s-o recunoaștem, v-o garantez. Oricare ar fi ea, va fi binevenită. Țineți seamă că va fi în mod sigur o regiune din America rusă, și probabil din Georgia occidentală.

— Acest lucru este într-adevăr probabil, adăugă Jasper Hobson, căci, din nefericire pentru noi, nu există în toată această parte a mării arctice nicio insuliță, nicio insulă, nici măcar o stâncă de care să ne putem agăța!

— Ei, zise doamna Paulina Barnett, de ce oare vehiculul nostru nu ne-ar transporta direct pe coasta Asiei? Nu ar putea, sub influența curenților, să traverseze strâmtoarea Behring și să ajungă în țara ciuccilor?

— Nu, doamnă, nu, răspunse locotenentul Hobson, sloiul nostru ar întâlni curând curentul Kamceatka și ar fi dus spre nord-est, ceea ce ar fi foarte regretabil. Nu. Este mai probabil ca, sub influența vântului din nord-vest, să ne apropiem de coastele Americii ruse!

— Va trebui să veghem și, pe cât e cu putință, domnule Hobson, zise călătoarea, să aflăm în ce direcție mergem.

— Vom veghea, doamnă, răspunse Jasper Hobson, cu toate că această ceață deasă ne limitează foarte mult vederea. În plus, dacă suntem aruncați pe coastă, izbitura va fi destul de violentă și o vom simți. Să sperăm că, într-un asemenea caz, insula noastră n-o să se sfarme în bucăți! Acesta este pericolul! Dar dacă se va produce, vom vedea ce avem de făcut. Până atunci nu putem întreprinde nimic.

Se înțelege de la sine că discuția nu avea loc în sala comună, unde se aflau cei mai mulți dintre soldați și nevestele lor, în orele de lucru. Doamna Paulina Barnett stătea de vorbă despre aceste probleme în camera sa, a cărei fereastră dădea spre partea din față a curții. Lumina zilei, foarte slabă, abia putea pătrunde prin geamurile opace. Afară vijelia se auzea vuind ca o avalanșă. Din fericire, capul Bathurst apăra casa de rafalele din nord-est.

Totuși, nisipul și pământul, smulse de pe vârful promontoriului, cădeau pe acoperiș cu un zgomot ca de grindină. Mac Nap fu din nou îngrijorat din cauza coșurilor, și mai ales a celui din bucătărie, care trebuiau să funcționeze în permanență. Cu urletele vântului se amesteca vuietul înspăimântător pe care-l făceau, când se spărgeau, valurile mării dezlănțuite. Furtuna se schimba în uragan.

Cu toată violența rafalelor, în ziua de 28 august Jasper Hobson vru cu tot dinadinsul să urce până la capul Bathurst pentru a cerceta atât orizontul, cât și starea mării și a cerului. Se îmbracă în așa fel încât prin hainele sale să nu treacă vântul puternic, apoi se aventurează afară.

După ce străbătu curtea interioară, locotenentul Hobson ajunsese, fără mare greutate, la poalele capului. Nisipul și pământul îl orbeau, dar, cel puțin, adăpostit de faleză, nu avea de luptat direct împotriva vântului. Cel mai greu, pentru Jasper Hobson, fu să se urce pe coasta masivului care era foarte abruptă în acest loc. El reuși totuși, agățându-se de tufe de ierburi, și ajunsese pe creasta capului. Aici puterea uraganului era atât de mare, că nu putea să stea în picioare și nici măcar să șadă. Trebui deci să se întindă pe burtă în spatele povârnișului și să se țină de copăcei, nelăsându-și expus rafalelor decât vârful capului.

Jasper Hobson privi prin stropii valurilor care treceau deasupra lui ca niște pânze de apă. Aspectul oceanului și al cerului erau înspăimântătoare. Amândouă se pierdeau în negură la o distanță de o jumătate de milă de cap.

Deasupra creștetului său, Jasper Hobson vedea norii joși și desplețiți care alergau cu o viteză nebună, în timp ce lungi fâșii de ceață se strângeau spre zenit. Din când în când vântul se oprea și nu se mai auzea decât vuietul suierător al mării și izbiturile valurilor furioase. Apoi furtuna reîncepea cu o furie nemaipomenită și locotenentul Hobson simțea cum promontoriul se zguduia din temelii. În anumite momente ploaia cădea atât de deasă, încât șuvoaiele sale, aproape orizontale, formau tot atâtea mii de jeturi de apă pe care vântul le împroșca puternic, ca pe niște mitralii.

Era un adevărat uragan care venea din cea mai întunecată parte a cerului. Vântul din nord-est putea să țină mult și bine și să răvășească vreme îndelungată atmosfera. Jasper Hobson nu se plângea. El, care în orice altă împrejurare ar fi regretat urmările dezastruoase ale unei asemenea furtuni, acum le primea cu bucurie. Dacă insula rezista – și se putea spera acest lucru – ea va fi împinsă inevitabil spre sud-vest, sub acțiunea acestui vânt, mai puternic decât curenții mării, și acolo, în sud-vest, era continentul, era salvarea! Da, pentru el, pentru tovarășii lui, pentru toți, trebuia ca furtuna să țină, până în momentul când ea îi va arunca pe o coastă, oricare va fi ea. Ceea ce ar fi însemnat pentru o navă pieirea, pentru insula rătăcitoare era salvarea.

Jasper Hobson rămase astfel încă vreun sfert de oră, încovoiat sub șfichiul uraganului, udat până la piele de apele mării și ale ploii, încleștându-și mâinile de pământ cu energia unui om care se îneacă, încercând să surprindă șansele ce putea să i le ofere această furtună. Apoi coborî, se lăsă să alunece pe povârnișul capului, traversă curtea în mijlocul vârtejurilor de nisip și intră în casă.

Prima grijă a lui Jasper Hobson fu să-i anunțe pe tovarășii săi că uraganul părea că nu atinsese încă cea mai mare intensitate și că trebuiau să se aștepte ca el să se mai prelungească timp de câteva zile. Dar locotenentul vesti toate acestea cu un glas bizar, ca și cum le-ar fi adus o știre bună, și oamenii din factorie nu se putură stăpâni să-l privească oarecum surprinși. Șeful lor avea aerul că se bucură de această dezlănțuire a stihiiilor.

În ziua de 30, Jasper Hobson, înfruntând încă o dată rafalele, se întoarce, dacă nu pe creasta capului Bathurst, cel puțin pe marginea litoralului. Acolo, pe malul abrupt, la buza marilor valuri care îl izbeau pieziș, zări câteva ierburi lungi care nu făceau parte din flora insulei. Aceste ierburi mai erau proaspete! Erau lungi filamente de iarbă de mare care, nu încăpea îndoială,

fuseseră smulse de curând de pe continentul american! Continentul nu mai era deci atât de departe! Vântul din nord-est împinsese prin urmare insula în afara curentului care o dusesese până atunci! Ah! Nici Cristofor Columb nu simțise o mai mare bucurie în sufletul său ca Jasper Hobson, când întâlnise aceste ierburi rătăcitoare care-l vesteau că pământul este aproape!

Jasper Hobson se întoarse la fort. El făcu cunoscută descoperirea sa doamnei Paulina Barnett și sergentului Long. În acel moment avu aproape dorința să spună totul tovarășilor săi, atât era de sigur de salvarea lor. Dar un ultim presentiment îl reținu. Nu le zise nimic.

Între timp, în zilele acestea de stat în casă, locuitorii fortului nu rămaseră inactivi. Își treceau timpul cu lucrările din interior. De câteva ori săpară rigole în curte, pentru ca să se poată scurge apele care se adunau între casă și depozite. Mac Nap, cu cuiele într-o mână și ciocanul în alta, avea totdeauna de făcut vreo reparație într-un colț oarecare. Lucrau astfel toată ziua, fără să fie preocupați de violența furtunii. Dar când sosea noaptea, părea că forța uraganului creștea. Era imposibil să dormi. Rafalele se abăteau asupra casei ca niște lovituri de măciucă. Se formau câteodată un fel de vârtejuri atmosferice între promontoriu și fort. Parcă o trombă, o tornadă, se învălătucea în jurul ei. Scândurile scârțâiau, grinzile amenințau să se desfacă și te puteai teme că toată construcția o să fie făcută bucăți. Din această cauză, dulgherul trăia cu frica în sân și oamenii săi erau tot timpul în stare de alarmă. Cât despre Jasper Hobson, el nu era preocupat de soliditatea casei, ci de cea a solului pe care fusese clădită. Furtuna devenea atât de violentă, marea atât de dezlănțuită, că exista pericolul să sfarme icefield-ul. Era imposibil ca enormul sloi, subțiat în grosime, ros la bază, supus la necontenitele denivelări ale oceanului, să mai poată rezista multă vreme. Fără îndoială, oamenii care se găseau pe el nu simțeau hula, atât de mare îi era masa, dar asta nu însemna că insula nu avea de suferit. Problema se reducea deci la aceasta: va ține insula până în momentul când va fi aruncată pe coastă? Nu va fi sfărâmată în bucăți înainte de a se lovi de pământul ferm?

În ce privește rezistența ei de până acum, nu încăpea nicio îndoială. Jasper Hobson explică acest lucru doamnei Paulina Barnett. Într-adevăr, dacă dislocarea s-ar fi produs și câmpul de gheață s-ar fi împărțit în sloiuri mai mici, dacă insula s-ar fi rupt în mai multe insulițe, rezidenții fortului Esperance ar fi observat imediat, căci acea bucată de insulă pe care s-ar fi

găsit nu ar fi rămas nemișcată în starea actuală a mării, ea ar fi fost legănată sub acțiunea hulei; mișcări de tangaj și de ruluu ar fi scuturat-o împreună cu cei ce se aflau pe suprafața ei, care s-ar fi simțit ca pasagerii unui vas izbit de valuri. Or, asta nu s-a întâmplat. În cercetările sale zilnice, locotenentul Hobson nu surprinsese niciodată o mișcare, o clătinare, nici măcar un tremur oarecare al insulei, care părea tot așa de stabilă, de imobilă, ca și cum istmul ei ar mai fi legat-o de continentul american. Dar ruptura, care nu se produsese încă, putea desigur să survină dintr-un moment într-altul!

O preocupare extrem de mare a lui Jasper Hobson era să știe dacă insula Victoria, aruncată în afara curentului și împinsă de vântul din nord-est, se apropiase de coastă și, într-adevăr, toată speranța lor sta în această șansă. Dar, se-nțelege, fără soare, lună și stele, aparatele deveneau inutile și poziția actuală a insulei nu putea fi stabilită. Dacă deci se apropiau de coastă, acest lucru nu-l vor ști până nu vor zări pământ și nici locotenentul n-avea cum să afle înainte – în afară de cazul când ar simți o izbitură – decât dacă s-ar fi dus spre partea de sud a acestui primejdios teritoriu. Într-adevăr, orientarea insulei Victoria nu se schimbase în mod apreciabil. Capul Bathurst mai era îndreptat spre nord, ca pe timpul când forma un punct avansat al continentului american. Era deci evident că insula, dacă va acosta, va atinge pământul cu partea sa meridională, cuprinsă între capul Michel și cotul care se sprijinea altădată pe Golful Morselor, într-un cuvânt, joncțiunea s-ar face pe locul vechiului istm. Era deci esențial și oportun să știi ce se întâmplă în acea parte. Locotenentul Hobson hotărî deci să meargă până la capul Michel, oricât bântuia de tare furtuna. Dar hotărî de asemenea să facă această recunoaștere ascunzând tovarășilor săi adevăratul motiv al explorării. Numai sergentul Long trebuia să-l însoțească, în timp ce uraganul nu mai contenea.

În acea zi, la 31 august, pe la orele patru după-amiază, pentru a fi pregătit pentru orice eventualitate, Jasper Hobson îl chemă pe sergent în camera sa.

— Sergent Long, îi zise el, trebuie să cunoaștem fără întârziere poziția insulei Victoria, sau cel puțin să știm dacă uraganul, așa cum sper, a apropiat-o de continentul american.

— Acest lucru îmi pare într-adevăr necesar, răspunse sergentul, și cu cât mai repede, cu atât mai bine.

— De aici, reluă Jasper Hobson, decurge obligația de a merge în sudul insulei.

— Sunt gata, domnule locotenent.

— Știu, sergent Long, că ești totdeauna gata la datorie. Dar nu vei merge singur. Este bine să fim doi, pentru ca, dacă apare în față uscatul, să-i prevenim imediat pe tovarășii noștri. Și apoi, trebuie să-l văd eu însumi... Vom merge împreună.

— Când doriți, domnule locotenent, chiar acum, dacă socotiți necesar.

— Vom pleca astă-seară la ora nouă, când toți oamenii noștri vor dormi...

— Într-adevăr, cei mai mulți dintre ei ar vrea să ne însoțească, răspunse sergentul Long, și nu trebuie să știe în ce scop ne ducem departe de fabrică.

— Nu, nu trebuie să știe, răspunse Jasper Hobson, și dacă voi putea, îi voi cruța până la capăt de grijile acestei îngrozitoare situații.

— De acord, domnule locotenent.

— Vei lua cu dumneata un amnar și iască, pentru ca să putem da un semnal dacă e necesar, de pildă în cazul când la sud se va arăta pământ.

— Da.

— Explorarea noastră va fi foarte grea, sergent.

— Va fi foarte grea, ce-i drept, dar nu-i nimic; și, fiindcă veni vorba de explorare, cu călătoria noastră ce facem?

— Cred că nu o voi preveni, răspunse Jasper Hobson, căci va voi să ne însoțească.

— Și asta-i imposibil! zise sergentul. O femeie n-ar putea lupta contra acestei vijelii! Vedeți cum se întetește furtuna în acest moment!

Într-adevăr, casa se cutremura atât de tare sub uragan, încât părea că va fi smulsă din piloți.

— Nu, zise Jasper Hobson, această femeie curajoasă nu poate, nu trebuie să ne însoțească. Dar, gândindu-mă mai bine, cred că e mai cuminte s-o prevenim de proiectul nostru. Trebuie să-l cunoască fiindcă dacă vreo nenorocire ni s-ar întâmpla pe drum...

— Da, domnule locotenent, da! răspunse sergentul Long. Nu trebuie să-i ascundem nimic – și în cazul când nu ne-am întoarce...

— Atunci, la ora nouă, sergent.

— La ora nouă!

Sergentul Long se retrase după ce salută reglementar.

Câteva minute mai târziu, Jasper Hobson se întreținea cu doamna Paulina Barnett, împărtășindu-i proiectul său de explorare. Cum se așteptase, curajoasa femeie insistă să-l însoțească, vrând să înfrunte alături de el furia

uraganului. Locotenentul nu încercă s-o facă să renunțe vorbindu-i de primejdiile unei asemenea expediții în condițiile actuale, ci se mulțumi să-i spună că, în lipsa lui, prezența doamnei Paulina Barnett la fort era indispensabilă și că de ea depindea, rămânând, ca el să plece cu sufletul împăcat. Dacă s-ar întâmpla vreo nenorocire, ar fi cel puțin sigur că tovarășa lui curajoasă era acolo ca să-l înlocuiască pe lângă oamenii săi.

Doamna Paulina Barnett înțelese și nu mai stăruie. Totuși îl imploră pe Jasper Hobson să nu se aventureze nebunește, amintindu-i că el este șeful factoriei, că viața sa nu-i aparține, ea era necesară salvării tuturor. Locotenentul promise să fie prudent pe cât situația i-o va permite, dar trebuia făcută imediat explorarea acestei părți meridionale a insulei, și el o va face. A doua zi doamna Paulina Barnett se va mărgini să spună tovarășilor săi că locotenentul și sergentul erau plecați să facă o ultimă recunoaștere înainte de sosirea iernii.

Capitolul VII

O lumină și un strigăt

Locotenentul și sergentul Long petrecură seara în sala mare a fortului Esperance, până la ora de culcare. Toți erau adunați în această sală cu excepția astronomului care rămânea, ca să spunem așa, închis ermetic în camera sa. Oamenii erau ocupați în diferite feluri, unii curățându-și armele, alții reparând sau ascuțindu-și uneltele. Doamnele Mac Nap, Raë și Joliffe coseau împreună cu Madge, în timp ce doamna Paulina Barnett făcea lectură cu voce tare. Această lectură era deseori întreruptă nu numai de rafalele vântului, care izbeau ca un berbec în pereții casei, dar și de țipetele copilului. Caporalul Joliffe, însărcinat să-l distreze, avea multă bătaie de cap. Genunchii săi preschimbați în cai iuți nu-i mai ajungeau călărețului și, de altfel, îl istoviseră. Caporalul fu nevoit să-l pună pe masă pe neobositul său cavalerist și acolo copilul se zbugui în voie până când somnul veni să-i potolească zburdălniciile.

La ora opt, ca de obicei, se stinseră lămpile și curând fiecare se află în culcușul său obișnuit.

Imediat după ce toți adormiră, locotenentul Hobson și sergentul Long străbătură fără zgomot marea sală goală și ajunseră pe culoar. Aici o găsiră pe doamna Paulina Barnett care voia să le strângă mâna înainte de plecare.

— Pe mâine, zise ea locotenentului.

— Pe mâine, doamnă, răspuse Jasper Hobson... da... pe mâine... negreșit...

— Dar dacă întârziați?...

— Va trebui să ne așteptați cu răbdare, răspuse locotenentul, căci, după ce vom examina orizontul de sud pe această noapte neagră, în mijlocul căreia ar putea apare un foc – în cazul când ne vom fi apropiat de coastele Noii Georgii – am tot interesul să recunosc poziția noastră și în cursul zilei. Poate că această explorare va dura 24 ore. Dar dacă putem ajunge la capul Michel înainte de miezul nopții, atunci ne vom întoarce la fort mâine seară. Așa că aveți răbdare, doamnă, și fiți sigură că nu ne vom expune fără rost.

— Dar, întrebă călătorea, dacă nu vă veți fi întors mâine, poimâine sau peste două zile?...

— Atunci înseamnă că nu ne vom mai întoarce! rosti simplu Jasper Hobson și deschise ușa.

Doamna Paulina Barnett o închise în urma locotenentului Hobson și a tovarășului său. Apoi, neliniștită, gânditoare, intră în camera ei unde o aștepta Madge.

Jasper Hobson și sergentul Long străbătură curtea interioară în mijlocul vijeliei care era gata să-i răstoarne; dar ei se susținură unul pe altul și, sprijiniți în bastoanele lor cu vârf de fier, trecură de poartă și înaintară între colinele de pe malul oriental al iazului.

O vagă lumină crepusculară se răspândise pe întreg teritoriul. Luna nouă, care apăruse în ajun, nu se ivi deasupra orizontului, lăsând nopții înspăimântătoarea ei întunecime. Dar întunericul nu va dura decât câteva ore. Deocamdată se vedea încă destul de bine pentru a putea merge. Ce vânt și ce ploaie! Locotenentul Hobson și tovarășul său erau încălțați cu cizme impermeabile și se-nfășuraseră în mantale cerate strânse în talie, ale căror glugi le trăseseră până la ochi. Astfel apărați, mergeau repede, căci vântul care le bătea din spate îi împingea cu o deosebită violență și, când se întetea, se poate spune că înaintai mai repede decât ai fi vrut. De vorbit nici nu încercară, căci, asurziți de vacarmul furtunii, cu respirația tăiată de uragan, nu ar fi putut să se audă unul pe altul.

Intenția lui Jasper Hobson nu era să meargă pe litoral a cărui formă neregulată ar fi lungit în mod inutil drumul, expunându-i în același timp nemijlocit rafalelor uraganului, pe care niciun obstacol nu le oprea pe malul mării. Voia, pe cât era posibil, să taie în linie dreaptă de la capul Bathurst la

capul Michel și în acest scop luase cu el o busolă de buzunar care-i permitea să controleze direcția. În felul acesta nu avea de străbătut decât vreo 10-11 mile pentru a-și atinge ținta, și se gândea că va ajunge la capătul drumului cam pe la ora când crepusculul va dispărea numai pentru două ceasuri și îi va lăsa în toată puterea nopții. Jasper Hobson și sergentul, încovoiați în bătaia vântului, cu spatele aplecat, cu capul între umeri, sprijinindu-se în bastoanele lor, înaintau destul de repede. Atâta timp cât mergeau pe malul de est al lacului, rafalele nu-i sfichiuiău din plin și nu avură prea mult de suferit. Colinele joase și arborii cu cununa lor îi apărau cât de cât. Vântul sufla cu o violență nemaipomenită printre copaci, gata să dezrădăcineze sau să frângă vreun trunchi mai slab, dar se muia când trecea prin frunziș. Chiar și ploaia ajungea transformată într-o pulbere fină. Astfel, după vreo patru mile de mers, cei doi exploratori fură mai puțin istoviți decât ar fi crezut. Ajunși la marginea meridională a pădurii, acolo unde colinele dispăreau, unde pământul neted, fără nicio movilită, fără o perdeă de arbori, era măturat de vântul mării, se opriră un moment. Mai aveau șase mile ca să ajungă la capul Michel.

— Va fi cam greu! strigă locotenentul Hobson la urechea sergentului Long.

— Da, răspunse sergentul, ne vor biciui și ploaia, și vântul.

— Mă tem, chiar, ca din când în când să nu cadă și ceva grindină! adăugă Jasper Hobson.

— Va fi totuși mai puțin ucigașă decât mitraliera! replică filosofic sergentul Long. Or, domnule locotenent, vi s-a întâmplat și dumneavoastră, ca și mie, să treceți prin focul mitralierei. Să mergem deci înainte!

— Înainte, bravul meu ostaș!

Era ora zece. Ultimele luciri crepusculare începeau să se stingă; piereau ca și cum le-ar fi înghițit cețurile sau le-ar fi stins vântul și ploaia. Totuși mai stăruia o lumină slabă. Locotenentul scăpără cu amnarul, aprinse iasca și se uită la busolă, apoi, bine strâns în manta și cu gluga trasă așa încât nu lăsa să treacă decât câteva raze vizuale, porni, urmat de sergent, pe câmpia netedă pe care nu mai exista niciun obstacol care să-i apere.

În primul moment, amândoi fură trântiți la pământ, dar, ridicându-se imediat, ținându-se unul de altul și încovoiați ca niște bătrâni, o luară înainte cu pas grăbit, când la trap, când la galop.

Furtuna era formidabilă în grozăvia ei! Fâșii mari de ceață destrămată, adevărate zdrențe de aer și apă, măturau solul. Nisipul și pământul zburau ca niște gloanțe și, după sarea care li se depunea pe buze, locotenentul Hobson și tovarășul său își dădură seama că apa mării, de la cel puțin 2-3 mile depărtare, ajungea până la ei sub forma unor perdele de stropi.

În timpul acalmiilor scurte și foarte rare, se opreau să mai răsufle. Locotenentul verifica atunci cum putea mai bine direcția și aprecia drumul parcurs; apoi își relua mersul.

Dar vijelia creștea odată cu noaptea. Cele două elemente – apa și aerul – păreau că se topesc unul într-altul. Formau în părțile joase ale cerului una din acele trombe care răstoarnă casele, dezrădăcinează pădurile și pe care corăbiile, pentru a se apăra, le spulberă cu lovituri de tun. S-ar fi putut crede, într-adevăr, că oceanul, smuls din albia lui, se va năpusti cu totul peste insula rătăcitoare.

Jasper Hobson se întreabă, cu drept cuvânt, cum baza de gheață care o suporta putea să reziste unui asemenea cataclism, cum nu se rupsese în sute de bucăți sub acțiunea hulei! Această hulă trebuia să fi fost formidabilă și locotenentul o auzea mugind în depărtare. În acest moment sergentul Long, care era înaintea lui cu câțiva pași, se opri brusc, apoi, revenind spre locotenent, îi strigă cu glasul întretăiat:

— Nu pe-acolo! zise el.

— De ce?

— Marea!...

— Cum, marea!? Doar nu am ajuns încă pe malul de sud-est?

— Priviți, domnule locotenent.

Într-adevăr, o largă întindere de apă apărea în întuneric și valurile se spărgeau vijelios la picioarele locotenentului.

Jasper Hobson scăpără din nou amnarul aprinzând iasca și se uită cu atenție la acul busolei.

— Nu, zise el, marea e mai la stânga. N-am trecut încă pădurea cea mare care ne desparte de capul Michel.

— Dar atunci este...

— Este o spărtură a insulei, răspunse Jasper Hobson care, ca și tovarășul lui, trebui să se lase la pământ pentru a rezista vijeliei. Ori o enormă bucată de insulă s-a desprins și a plecat în derivă, ori este o simplă crăpătură pe care o vom putea ocoli. Să pornim la drum, deci!

Jasper Hobson și sergentul Long se ridicară și o luară la dreapta înspre interiorul insulei, mergând pe lângă apa care spumega la picioarele lor. Meraseră astfel vreo zece minute, fiindu-le teamă, nu fără dreptate, că e tăiată orice comunicare cu partea meridională a insulei. Apoi, zgomotul valurilor mari, care se împreunau cu alte zgomote ale furtunii, încetă.

— Nu este decât o crăpătură, zise locotenentul la urechea sergentului. Să ne întoarcem.

Și o luară iar către sud. Dar acești oameni curajoși se expuneau unui groaznic pericol și o știau bine amândoi, fără să-și împărtășească gândurile. Într-adevăr, această parte a insulei Victoria, unde se aventurau în acest moment, fisurată pe o porțiune mare, putea să se rupă de rest dintr-o clipă în alta. În cazul când crăpătura se adâncea mai departe sub mușcătura valurilor, i-ar fi târât cu siguranță în derivă! Dar ei nu ezitară și se avântară în întuneric fără măcar să se întrebe dacă vor mai avea drum de întoarcere!

Câte gânduri neliniștitoare îl năpădiră pe locotenentul Hobson! Putea el să mai spere că insula va rezista până la sosirea iernii? Nu era aceasta începutul inevitabilei sfărâmări? Dacă vântul nu arunca insula pe coastă, nu era condamnată să piară curând – să se scufunde sau să se topească? Ce perspective groaznice și ce șanse mai rămâneau acestor nefericiți locuitori ai câmpului de gheață?

Între timp, bătuți, zdrobiți de vântul năprasnic, acești doi oameni energici, pe care-i susținea sentimentul datoriei, mergeau mai departe. Ajunseră astfel la liziera vastei păduri de lângă capul Michel. Trebuiau acum s-o străbată pentru a ajunge mai repede pe litoral. Jasper Hobson și sergentul Long intrară deci în pădure, pe un întuneric de nepătruns, ascultând șuierul înfiorător al vântului care trecea printre brazii și mestecenii codrului. Totul trosnea în jurul lor. Crengile rupte le biciuiau obrazul. În fiecare clipă puteau fi striviți de căderea unui arbore sau să se lovească de trunchiurile răsturnate pe care n-aveau cum să le vadă în întuneric. Dar acum nu mai mergeau la întâmplare, căci vuietele mării le călăuzeau pașii prin pădure. Auzeau cum se rostogoleau valurile enorme care se spărgeau cu un zgomot îngrozitor și nu o dată simțiră solul, desigur subțiat, cum tremura sub izbitura lor. În sfârșit, ținându-se de mână pentru a nu se rătăci, sprijinindu-se, ajutându-se reciproc, atunci când unul sau altul din ei se poticnea, ajunseră la liziera opusă a pădurii.

Dar aici un vârtej îi smulse unul de lângă celălalt. Fură despărțiți violent și fiecare trântit la pământ în altă parte.

— Sergent! Sergent! Unde ești? strigă din răspuseri Jasper Hobson.

— Prezent, domnule locotenent! urlă sergentul Long. Apoi, târându-se amândoi pe sol, încercară să ajungă iar laolaltă. Dar parcă o mână puternică îi țintuia locului. Până la urmă, după eforturi nemaipomenite, reușiră să se apropie și, ca să nu mai fie separați, se legară unul de altul cu ajutorul centiroanelor; apoi se târâră pe nisip spre o moviliță pe care se înălțau câțiva brazieri. Ajunseră în cele din urmă acolo și, punându-se puțin la adăpost, își săpară o groapă în care se ghemuiră extenuați, frânți, zdrobiți! Era 11 și jumătate noaptea.

Jasper Hobson și tovarășul său rămaseră astfel câteva minute fără să scoată un cuvânt. Cu ochii pe jumătate închiși, nu se mai puteau mișca și un fel de moleșeală, de somnolență irezistibilă îi cuprinse, în timp ce vijelia scutura deasupra lor brazii care pârlăiau ca oasele unui schelet. Totuși se împotriviră somnului și câteva înghițituri de rachiu din plosca sergentului îi mai treziră.

— Numai de n-ar fi smulși copacii ăștia, zise locotenentul.

— Și groapa noastră cu ei, rosti sergentul opintindu-se în nisipul mișcător.

— În fine, dacă suntem aici, zise Jasper Hobson, la doar câțiva pași de capul Michel, și dacă am venit să vedem ce se întâmplă, atunci să ne uităm! Nu știu de ce, sergent Long, am ca o presimțire că nu suntem departe de pământul ferm, dar, în sfârșit, nu-i decât un presentiment!

De pe poziția pe care o ocupau, privirile locotenentului și ale tovarășului său ar fi putut să cuprindă două treimi din orizontul meridional, dacă acest orizont ar fi fost vizibil. Dar în acest moment era o întunecime neagră, și dacă nu apărea vreo lumină erau obligați să aștepte până se face ziuă pentru a putea vedea coasta, dacă uraganul îi împinsese suficient spre sud.

Locotenentul îi spusese doamnei Paulina Barnett că locurile de pescuit nu sunt rare în această parte a Americii septentrionale care se cheamă Noua-Georgie. Pe coastă sunt numeroase colibe în care indigenii adună dinți de mamut, căci în această regiune se găsesc multe schelete ale marilor animale antediluviene, reduse la starea de fosile. La câteva grade mai la sud se ridica Noul-Arhangelsk, centrul administrativ al arhipelagului insulelor Aleutine și capitala Americii ruse. Dar vânătorii cutreieră mai mult malurile mării

polare, mai ales de când Compania Golfului Hudson a închiriat teritoriile de vânătoare pe care Rusia le exploata altădată. Jasper Hobson, fără să cunoască ținutul, cunoștea obiceiurile agenților care veneau aici în această epocă a anului și era îndreptățit să creadă că va întâlni compatrioți, chiar colegi sau – în lipsa lor – indieni nomazi care cutreieră litoralul. Dar Jasper Hobson avea oare dreptul să spere că insula Victoria fusese împinsă spre coastă?

— Da, de o sută de ori da, repetă el sergentului. De șapte zile vântul de nord-est suflă ca un uragan. Știm bine că insula foarte plată îi dă o priză slabă, dar colinele, pădurile care se înalță ici-colo ca niște pânze de corabie trebuie să aibă darul de a o face să fie împinsă de vânt. De altfel și marea care ne poartă suferă această influență și este sigur că marile valuri aleargă spre coastă. Îmi pare deci imposibil să nu fi ieșit din curentul care ne târa spre vest, imposibil să nu fi fost mânați spre sud. Nu eram, la ultimul calcul al poziției, decât la 200 de mile depărtare de coastă, și de șapte zile încoace...

— Toate raționamentele dumneavoastră sunt juste, domnule locotenent, răspunse sergentul Long. Dacă ne ajută vântul, ne ajută și soarta. Să avem încredere în ea.

Jasper Hobson și sergentul vorbeau, frazele lor fiind mereu întrerupte de zgomotul vijeliei. Privirile lor căutau să străbată întunericul des pe care fâșiile de ceață destrămate de uragan îl făceau și mai mare. Dar niciun punct luminos nu străluci în această obscuritate.

Pe la unu și jumătate dimineața, uraganul se liniști pentru câteva minute. Numai marea dezlănțuită nu-și domolise vuietul. Valurile se rostogoleau unele peste altele cu o furie de nedescris.

Deodată Jasper Hobson, apucând brațul tovarășului său, strigă:

— Sergent, auzi?

— Ce?

— Vuietul mării.

— Da, domnule locotenent, răspunse sergentul Long ascultând cu atenție, și de câteva momente mi se pare că izbitura valurilor...

— Nu mai este aceeași... Nu-i așa, sergent? Ascultă... ascultă... s-ar spune că valurile se sparg de stânci!

Jasper Hobson și sergentul Long ascultau cu cea mai mare atenție. Evident că zgomotul nu mai era cel monoton și surd al valurilor care se

ciocnesc între ele în larg, ci rostogolirea răsunătoare a pânzelor de apă lovindu-se de un corp dur și pe care o repercutează ecoul stâncilor. Or, nu se găsea nici o singură stâncă pe litoralul insulei care n-avea decât un mal puțin sonor, alcătuit din pământ și nisip.

Jasper Hobson și tovarășul său nu se înșelaseră? Sergentul încercă să se ridice puțin pentru a auzi mai bine, dar fu imediat răsturnat de vijelie, care începuse din nou cu deosebită violență. Scurta acalmie încetase, șuierăturile rafalelor acopereau vuietul mării, și odată cu ele acea sonoritate specială care izbise urechea locotenentului.

Se poate lesne închipui neliniștea celor doi observatori. Ei se ghemuiră din nou în groapă, întrebându-se dacă n-ar trebui, din prudență, să părăsească acest adăpost, căci simțeau că nisipul se surpă sub ei și brazii trosnesc până la rădăcină. Dar nu încetară să se uite spre sud. Toată viața li se concentra în priviri și ochii lor cercetau încontinuu întunericul des, pe care primele lumini ale zorilor nu vor întârzia să-l risipească.

Deodată, puțin înainte de două și jumătate dimineața, sergentul Long strigă:

— Am văzut!

— Ce?

— O lumină!

— O lumină?

— Da, acolo... În direcția asta!

Și sergentul arată cu degetul spre sud-vest. Se înșelase oare? Nu, căci Jasper Hobson, privind și el, zări o lumină slabă în direcția indicată.

— Da! exclamă el. Da! Sergent, o lumină! Pământul este acolo!

— Numai să nu fie lumina unui vas! răspunse sergentul Long.

— O navă pe mare, pe un asemenea timp, exclamă Jasper Hobson, e imposibil! Nu, nu! Pământul este acolo, îți spun, la câteva mile de noi!

— Ei bine, să lansăm un semnal!

— Da, sergent, să răspundem acestei lumini a continentului printr-o lumină a insulei noastre!

Nici locotenentul Hobson, nici sergentul n-aveau torțe pe care să le aprindă. Dar deasupra lor se înălțau acei brazi rășinoși bătuți de vânt.

— Amnarul, sergent! zise Jasper Hobson. Sergentul Long aprinse cu amnarul iasca, apoi, târându-se pe nisip, ajunse la pâlcul de arbori.

Locotenentul îl urmă. Găsiră destule lemne uscate. Le îngrămădiră la rădăcina brazilor, și cu ajutorul vântului flacăra cuprinse toți copacii.

— Ah, exclamă Jasper Hobson, de vreme ce noi i-am văzut, nu se poate să nu ne vadă și ei!

Brazii ardeau cu o lumină gălbuie și flacăra lor fumegândă părea o torță enormă. Rășina sfârâia în aceste trunchiuri bătrâne care se consumară repede. În curând arseră ultimele vreascuri și totul se stinse.

Jasper Hobson și sergentul se uitau dacă nu apare vreo lumină ca răspuns la a lor...

Dar nu se văzu nimic. Timp de zece minute priviră sperând să regăsească acel punct luminos care strălucise un moment; aproape-și pierduseră speranța să vadă un semnal oarecare – când deodată se auzi un strigăt, un strigăt deslușit, o chemare desperată care venea dinspre mare!

Jasper Hobson și sergentul Long, pradă unei groaznice neliniști, se lăsară să alunece până la mal.

Strigătul nu se repetă.

Între timp, de câteva minute, se arătau zorile. Părea chiar că violența furtunii scădea odată cu răsăritul soarelui. Curând lumina zilei fu destul de mare ca să permită privirii să parcurgă zarea. Nu se vedea niciun pământ în fața ochilor, iar cerul și marea se confundau pe aceeași linie a orizontului.

Capitolul VIII

O explorare a doamnei Paulina Barnett

Toată dimineața Jasper Hobson și sergentul Long rătăciră pe această parte a litoralului. Starea vremii nu mai era aceeași. Ploaia încetase aproape cu desăvârșire, dar vântul își schimbă foarte brusc direcția, suflând acum de la sud-est fără să piardă din tărie. Această schimbare era foarte supărătoare! Ea spori îngrijorarea locotenentului Hobson, care trebuia să renunțe de-acum înainte la orice speranță de a ajunge la pământul ferm.

Briza aceasta de la sud-est nu putea decât să îndepărteze insula rătăcitoare de continentul american și s-o arunce din nou în drumul curenților atât de primejdioși care mergeau spre nordul Oceanului arctic.

Dar se putea afirma că insula se apropiase într-adevăr de coastă în timpul acestei nopți îngrozitoare? Nu fusese doar o presimțire a locotenentului Hobson, care nu se împlinise? Atmosfera era acum destul de limpede, privirea putea să distingă tot, pe o rază de mai multe mile, și totuși nu se

vedea nicio urmă de pământ. Nu trebuia admisă ipoteza sergentului, că o navă trecuse în timpul nopții și că o lumină de la bord apăruse un moment, iar strigătul fusese scos de vreun marinăr în pericol? Și acest vapor nu naufragiase oare în timpul furtunii?

În tot cazul, oricare ar fi fost cauza, nu se vedea nicio epavă pe mare, nicio rămășiță pe mal. Oceanul răscolit acum de vântul dinspre uscat se ridica în valuri enorme cărora un vas le-ar fi rezistat foarte greu!

— Ei bine, domnule locotenent, zise sergentul Long, trebuie să luăm lucrurile așa cum sunt!

— Trebuie, sergent, răspunse Jasper Hobson, trecându-și mâna peste frunte, trebuie să rămânem pe insula noastră, trebuie să așteptăm iarna! Numai ea ne poate salva!

Era amiază. Jasper Hobson, vrând să ajungă înainte de căderea nopții la fortul Esperance, făcu cale-ntoarsă spre capul Bathurst. Fură ajutați la înapoiere de vântul care le bătea din spate. Erau foarte îngrijorați și se întrebau, nu fără rost, dacă insula nu sfârșise prin a se desface în două părți în timpul dezlănțuirii stihiilor. Crăpătura observată în ajun nu se întinsese pe toată lățimea ei? Nu erau acum despărțiți de prietenii lor? Puteau să se teamă de toate aceste lucruri.

Ajunseră curând la pădurea pe care o străbătuseră în ajun. Un mare număr de arbori zăceau doborâți la pământ, unii cu trunchiul despicat, alții dezlăcănați, smulși din acest sol vegetal al cărui strat subțire nu le dăduse un punct solid de sprijin. Desfrunziți, nu mai erau decât niște siluete strâmbe care scoteau un vaiet răsunător, bătute de vântul de sud-est.

La două mile, după ce ieșiră din pădurea devastată, locotenentul Hobson și sergentul Long ajunseră pe marginea crăpăturii ale cărei dimensiuni nu le putuseră afla din cauza nopții întunecate. Ei o examinară cu atenție. Era o spărtură largă de vreo cincizeci de picioare lățime care tăia litoralul la aproximativ jumătatea distanței între capul Michel și fostul port Barnett, formând un fel de estuar care se întindea pe mai mult de o milă și jumătate în interior. Dacă o nouă furtună provoca dezlănțuirea mării, crăpătura s-ar căsca din ce în ce mai tare!

Locotenentul Hobson, apropiindu-se de litoral, văzu în acel moment un sloi enorm care se desprinsese de insulă și pornise în derivă.

— Da, murmură sergentul Long, acesta este pericolul!

Amândoi se întoarseră apoi repede spre vest, pentru a ocoli uriașa crăpătură, și de-acolo o luară drept spre fortul Esperance. Nu remarcară nicio altă schimbare în drumul lor. La ora patru intrară pe poarta incintei și-și găsiră toți tovarășii la treburile lor obișnuite.

Jasper Hobson spuse oamenilor săi că a vrut pentru ultima oară, înainte de sosirea iernii, să caute vreo urmă a convoiului promis de căpitanul Craventy, dar căutările sale au fost zadarnice.

— Atunci, domnule locotenent, spuse Marbre, cred că trebuie să renunțăm definitiv, cel puțin anul acesta, să-i vedem pe camarazii noștri de la fortul Reliance.

— Așa cred și eu, Marbre, răspunse simplu Jasper Hobson și intră în sala comună.

Doamna Paulina Barnett și Madge fură puse la curent cu cele două fapte care au marcat explorarea locotenentului: lumina și strigătul. Jasper Hobson afirmă că nici sergentul, nici el n-au putut fi jucăria unei iluzii. Lumina fusese văzută și strigătul fusese auzit cu adevărat. Apoi, după multă chibzuință, toți căzură de acord asupra faptului că un vas în pericol trecuse în timpul nopții prin fața insulei și că, deci, insula nu se apropiase de continentul american.

Între timp, datorită vântului de sud-est, cerul se limpezea repede și cețurile ce întunecau atmosfera se risipeau. Jasper Hobson era îndreptățit să spere că a doua zi va putea chiar să stabilească poziția insulei.

Într-adevăr, noaptea se făcu mai rece și căzu o ninsoare slabă care acoperi tot teritoriul insulei. Dimineăta, când se trezi, Jasper Hobson putu să salute acest prim semn al iernii.

Era 2 septembrie. Cerul ieșea încetul cu încetul din cețuri. Apăru soarele. Locotenentul îl aștepta. La amiază făcu o bună constatare a latitudinii și, la ora două, un calcul al unghiului orar care-i dădu longitudinea.

Rezultatul observațiilor fu:

Latitudine 70°57'

Longitudine 170°30'

Așadar, cu toată violența uraganului, insula plutitoare se menținea aproape pe aceeași paralelă. Numai că fusese dusă de curent mai departe spre vest. În acest moment ea se găsea la travers de strâmtoarea Behring, dar la 400 de mile, cel puțin, la nordul Capului Oriental și al capului Prince-de-Wales, care marcau partea cea mai îngustă a strâmătorii.

Noua situație era mai gravă. Insula se apropia zi cu zi de primejdiosul curent Kamceatka, și dacă acesta o prindea în apele sale repezi, putea s-o târască departe spre nord. Desigur că în curând destinul ei se va hotărî. Sau se va imobiliza între cele două curenți contrarii, până ce marea avea să înghețe, sau se va pierde în pustietățile regiunilor hiperboreene! Jasper Hobson, foarte necăjit, dar vrând să le ascundă celorlalți îngrijorarea sa, intră singur în camera lui și nu o mai părăsi tot restul zilei. Cu ochii ațintiți pe hărți, el puse în acțiune tot ce poseda ca imaginație, ca ingeniozitate practică pentru a găsi o soluție oarecare.

Temperatura, în timpul acestei zile, mai scăzu cu câteva grade și cețurile, care se ridicaseră seara peste orizontul din sud-est, se transformară noaptea următoare în zăpadă. A doua zi, stratul alb era înalt de două degete. În sfârșit iarna se apropia.

La 3 septembrie, doamna Paulina Barnett hotărî să cerceteze pe o distanță de câteva mile porțiunea litoralului care se întindea între capul Bathurst și capul Eschimos. Voia să vadă modificările pe care furtuna putuse să le producă în timpul zilelor precedente. Desigur, dacă i-ar fi propus locotenentului Hobson s-o însoțească în această explorare, el ar fi venit fără o clipă de șovăială. Dar, nevrând să-l scoată din preocupările sale, se decise să plece fără el, luând-o cu dânsa pe Madge. Nu exista, de altfel, niciun pericol. Singurele animale într-adevăr primejdioase, urșii, păreau că părăsiseră insula în timpul cutremurului. Două femei puteau deci, fără a fi imprudente, să se aventureze în împrejurimile capului pentru o explorare care nu trebuia să dureze mai mult de câteva ore.

Madge acceptă fără să comenteze propunerea doamnei Paulina Barnett și amândouă, neprevenind pe nimeni, la opt dimineața, înarmate cu un simplu cuțit de tăiat gheață, cu plosca și desaga atârând la șold, coborâră povârnișul capului Bathurst și se îndreptară spre vest.

Soarele se târa lănced deasupra orizontului, căci nu se mai ridica, până și la culminația sa, decât cu câteva grade. Dar razele sale oblice erau limpezi, pătrunzătoare și mai topeau încă stratul subțire de zăpadă în anumite locuri expuse direct acțiunii lor dizolvante.

Numeroase păsări, ptarmigani, garii, pufini, rațe din toate speciile, găște sălbatice, zburau în cârduri și însuflețeau litoralul. Văzduhul răsună de strigătele acestor zburătoare, care alergau tot timpul de la lac la mare, după cum le atrăgeau apele dulci sau sărate. Doamna Paulina Barnett putu vedea

atunci cât de numeroase erau animalele cu blană – jderi, hermine, ondatre, vulpi – în împrejurimile fortului Esperance. Factoria ar fi putut, fără mari greutate, să-și umple depozitele. Dar la ce bun acum! Aceste animale inofensive, înțelegând că nu mai erau vâdate, veneau fără teamă până la poalele împrejuririi, devenind din ce în ce mai prietenoase. Fără îndoială, aflaseră din instinct că erau prizoniere pe această insulă, ca și locuitorii ei, și că vor avea cu toții aceeași soartă. Dar un lucru destul de curios, pe care doamna Paulina Barnett îl remarcase în mod cert, era că Marbre și Sabine, cei doi îndârjiți vânători, ascultau fără crâcnire de ordinele locotenentului, care le recomandase să cruțe toate animalele cu blană, și parcă n-aveau nici cea mai mică dorință să salute cu un glonte acest vânat de preț. Vulpile și alte animale nu aveau încă haine de iarnă, ceea ce micșora mult valoarea lor, dar asta nu era o cauză îndestulătoare să explice marea indiferență a celor doi vânători față de ele.

Între timp, doamna Paulina Barnett și Madge, mergând repede și vorbind despre situația lor bizară, observau cu atenție liziera de nisip care forma malul. Stricăciunile pe care marea le pricinuisese recent erau vizibile. Din cauza noilor surpări, se zăreau ici și colo spărturi făcute de curând, ușor de recunoscut. Plaja roasă pe alocuri se lăsase în chip îngrijorător și acum valurile lungi se întindeau acolo unde un mal abrupt le opunea altădată o barieră de netrecut. Era evident că se scufundaseră câteva părți ale insulei și că ajunseseră acum la nivelul mediu al Oceanului.

— Buna mea Madge, spuse doamna Paulina Barnett, arătând tovarășei sale mari întinderi de teren pe care se rostogoleau valurile, situația noastră s-a înrăutățit în timpul acestei nefaste furtuni! E sigur că nivelul general al insulei coboară încetul cu încetul. Salvarea noastră este acum o chestiune de timp! Va sosi oare iarna destul de repede? Totul depinde de asta.

— Iarna va sosi, fata mea, răspunse Madge cu o convingere neclintită. Sunt două nopți de când a început să ningă. Frigul din văzduh va ajunge și la noi.

— Ai dreptate, Madge, reluă călătoarea, trebuie să avem încredere. Noi, femeile, care nu ne biziim numai pe logică, ci și pe sensibilitate, nu trebuie să desperăm nici atunci când oameni bine pregătiți ar fi poate deznădăjduiți. În asta stă harul nostru. Din păcate, locotenentul nu poate să judece ca noi. El știe care e cauza evenimentelor, gândește, calculează, socotește timpul care ne mai rămâne și îl văd că este pe cale să piardă orice speranță.

— Cu toate acestea este un om energic, un suflet curajos, răspuse Madge.

— Da, adăugă doamna Paulina Barnett, și ne va salva, dacă soarta noastră se mai află în mâna omului!

Până la ora nouă, doamna Paulina Barnett și Madge parcurseseră o distanță de circa patru mile. De mai multe ori fuseseră nevoite să părăsească malul și să o ia prin interiorul insulei, pentru a ocoli porțiunile joase de teren care erau potopite de valuri. În anumite locuri, se vedea că marea pătrunsese pe o distanță de o jumătate de milă, așadar acolo grosimea câmpului de gheață trebuie să fi fost considerabil redusă. Era deci de așteptat să cedeze în mai multe puncte și, în urma acestor spărturi, să se formeze noi limane sau golfuri pe litoral.

Pe măsură ce se depărta de fortul Esperance, doamna Paulina Barnett observa că numărul animalelor cu blană scădea simțitor. Bietele vietăți se simțeau desigur mai în siguranță în prezența omului, de a cărui apropiere până acum se temeau, și se strâneau în împrejurimile factoriei. Cât despre numărul fiarelor sălbatice, pe care instinctul nu le îndepărtase la timp de această insulă periculoasă, era, probabil, foarte mic. Totuși doamna Paulina Barnett și Madge zăriră câțiva lupi rătăcind departe pe câmpie, carnivore sălbatice pe care primejdia comună nu părea să le fi domesticit. Acești lupi, de altfel, nu se apropiara și dispărură curând în spatele colinelor meridionale ale iazului.

— Ce se va întâmpla cu aceste animale rămase cu noi pe insulă și ce vor face când le va lipsi hrana și când iarna le va înfometa? întrebă Madge.

— Le va înfometa, buna mea Madge? răspuse doamna Paulina Barnett. Crede-mă, nu avem de ce ne teme din partea lor! Hrana nu le va lipsi și jderii, herminele și iepurii polari, pe care îi cruțăm, vor deveni pentru ele o pradă sigură. Nu avem de ce să ne temem că ne vor ataca! Nu! Pericolul nu stă în asta! El se află în solul șubred care se va năruși, care se poate năruși în orice moment sub picioarele noastre. Vezi, Madge, cum în acest loc marea înaintează în interiorul insulei! Ea a și început să acopere o bună parte din câmpie, iar apele încă relativ calde o vor mânca atât la suprafață cât și pe dedesubt! Peste puțină vreme, dacă frigul n-o oprește, marea se va uni cu iazul și-l vom pierde, după ce am pierdut portul și râul!

— Dar dacă se va întâmpla așa, zise Madge, va fi o nenorocire ireparabilă!

— Și de ce, Madge? întrebă doamna Paulina Barnett, privind-o pe tovarășa ei.

— Pentru că am rămâne fără apă dulce, răspunse Madge.

— Oh! Apa dulce nu ne va lipsi, buna mea Madge! Ploaia, zăpada, gheața, iceberg-urile oceanului, solul insulei pe care ne aflăm, toate acestea înseamnă apă dulce! Nu, ți-o repet! Nu, pericolul nu este acesta!

Pe la ora zece, doamna Paulina Barnett și Madge se găseau în dreptul capului Eschimos, dar la cel puțin două mile în interiorul insulei, căci fusese imposibil de umblat de-a lungul litoralului ros adânc de mare. Cele două femei, puțin obosite de plimbarea prelungită de atâtea ocolișuri, hotărâra să se odihnească un pic înainte de a lua drumul înapoi spre fortul Esperance.

În acest loc se afla un mic crâng de mesteceni și de arbatus care încununa o colină joasă. O movilă acoperită cu mușchi gălbui, unde razele soarelui topiseră zăpada, le oferea un loc bun pentru popas.

Doamna Paulina Barnett și Madge se așezară una lângă alta, la poalele copacilor; scoaseră din desagă și își împărțiră, ca între surori, ceva de-ale gurii.

După o jumătate de oră, doamna Paulina Barnett, înainte de a o lua spre est, adică spre factorie, propuse tovarășei sale să meargă până la litoral pentru ca să-și dea seama de starea actuală a capului Eschimos. Voia să știe dacă acest punct avansat rezistase sau nu asalturilor furtunii. Madge se declară gata s-o însoțească pe fata ei, oriunde i-ar place să se ducă, amintindu-i totuși că erau la o depărtare de 8-9 mile de capul Bathurst și că n-ar trebui să-l neliniștească pe locotenentul Hobson cu o absență atât de îndelungată.

Totuși doamna Paulina Barnett, cuprinsă fără îndoială de o presimțire, nu renunță la ideea sa și bine făcu, așa cum se va vedea mai târziu. Acest ocol în plus nu trebuia să prelungească decât cu o jumătate de oră durata totală a explorării.

Doamna Paulina Barnett și Madge se ridicară deci și se îndreptară spre capul Eschimos. Dar ambele femei nu făcură niciun sfert de milă, când călătoria, oprindu-se deodată, îi arătă lui Madge urme regulate ce se deslușeau pe zăpadă. Iar aceste urme erau proaspete și fuseseră lăsate cu cel mult nouă sau zece ore înainte, căci altfel ninsoarea din noaptea trecută le-ar fi acoperit cu siguranță.

— Ce fel de animal să fi trecut pe-aici? Întrebă Madge.

— N-a fost un animal, răspunse doamna Paulina Barnett, aplecându-se pentru a cerceta mai bine urmele. Orice animal care umblă în patru labe lasă altfel de urme. Vezi, Madge, cele pe care le avem în față sunt identice și e ușor de văzut că sunt făcute de un picior de om!

— Dar cine ar fi putut veni aici? răspunse Madge. Niciun soldat, nicio femeie n-a părăsit fortul, și de vreme ce suntem pe o insulă... Probabil că te înșeli, fata mea. Ia să mergem să vedem unde duc!

Doamna Paulina Barnett și Madge porniră mai departe, observând cu atenție urmele. Cincizeci de pași mai încolo se mai opriră o dată.

— Uite Madge, zise călătoarea, reținând-o pe tovarășa sa, și spune dacă m-am înșelat!

Pe lângă urmele de pași și într-un loc unde se vedea că pe zăpadă trecuse de curând un corp greu, era foarte bine întipărită urma unei mâini.

— O mână de femeie sau de copil! exclamă Madge.

— Da, răspunse doamna Paulina Barnett, un copil sau o femeie care a căzut, la capătul puterilor... Apoi această sărmană ființă s-a ridicat și a mers mai departe... Privește, alte semne de pași... și mai încolo urmele unei noi căderi!...

— Dar cine? Cine? întrebă Madge.

— De unde să știu! răspunse doamna Paulina Barnett. Poate că e vreun nefericit rămas ca și noi pe insulă de trei sau patru luni. Poate vreun naufragiat aruncat pe coastă în timpul furtunii... Amintește-ți acea lumină, acel strigăt, despre care au vorbit sergentul Long și locotenentul Hobson!... Hai, vino, Madge, avem poate de salvat un nenorocit!...

Și doamna Paulina Barnett, trăgând-o pe tovarășa ei după sine, alergă pe calea de calvar a urmelor de pe zăpadă pe care găsi în curând câteva picături de sânge.

„De salvat un nenorocit”, spusese buna și curajoasa femeie! Uitase ea oare că pe această insulă, pe jumătate roasă de ape, hărăzită să se scufunde mai curând sau mai târziu în ocean, nu exista salvare nici pentru ea, nici pentru alții?

Urmele lăsate pe sol se îndreptau spre capul Eschimos. Doamna Paulina Barnett și Madge mergeau cu multă atenție pe drumul marcat astfel, dar curând petele de sânge deveniră mai mari, iar urmele pașilor dispărură. Nu mai exista decât o cărare șerpuiind pe zăpadă. Din acest punct mai departe

sărmana ființă nu mai avusese putere să umble. Înaintase târâș, opintindu-se în mâini și în picioare. Bucăți de haine sfâșiate se vedeau ici-colo. Erau fâșii de blană și de piele de focă.

— Haide! Haide! repeta Paulina Barnett, a cărei inimă bătea să-i spargă pieptul.

Madge o urma. Capul Eschimos nu mai era decât la cinci sute de pași. Se contura deasupra mării pe fondul cerului. Era pustiu.

Evident însă că urmele care le călăuzeau pe cele două femei mergeau drept spre cap. Doamna Paulina Barnett și Madge, alergând, ajunseră acolo. Nimic însă nu se arăta, nimic. Dar urmele, chiar la poalele capului, în josul movilei care-l forma, o luau spre dreapta ducând până la mare.

Doamna Paulina Barnett porni repede spre dreapta, dar în momentul când ajunse pe mal, Madge care-o urma o apucă de mână.

— Oprește-te! îi zise.

— Nu, Madge, nu! exclamă doamna Paulina Barnett, pe care instinctul o mâna fără voia ei.

— Oprește-te, fata mea, și privește! răspunse Madge, reținând-o mai energic pe tovarășa ei.

La cincizeci de pași de capul Eschimos, pe marginea malului, o masă albă, enormă, se mișca, scoțând un mormăit înfiorător.

Era un urs polar, de o mărime gigantică. Ambele femei, nemișcate, îl priviră cu groază. Uriașul animal se învârtea în jurul unui fel de pachet de blană întins pe zăpadă; când îl trăgea în sus, când îl lăsa să cadă și îl adulmeca. Acest pachet semăna cu trupul unei morse moarte.

Doamna Paulina Barnett și Madge nu știau ce să creadă, nu știau dacă trebuiau să meargă înainte, când, printr-o mișcare ce se imprimase corpului, un fel de glugă căzu de pe capul făpturii, lăsând să se reverse lungi plete negre.

— O femeie! exclamă doamna Paulina Barnett, care vru să alerge spre această nefericită, încercând cu tot dinadinsul să afle dacă era vie sau moartă.

— Oprește-te! zise din nou Madge, ținând-o. Oprește-te! N-o să-i facă niciun rău!

Ursul, într-adevăr, privea atent la acest corp, mulțumindu-se să-l întoarcă pe o față și pe alta, fără să-i treacă prin gând nicio clipă să-l sfâșie cu ghearele sale formidabile. Apoi se îndepărtă și se apropie din nou. Părea să

șovăie, neștiind ce să facă. Nu le observase pe cele două femei care-l priveau cu o îngrijorare teribilă!

Deodată se auzi o trosnitură. Solul părea că se cutremură. S-ar fi putut crede că întreg capul Eschimos se prăbușește în mare... O mare bucată de insulă se desfăcu de mal și uriașul sloi, al cărui centru de gravitate, printr-o schimbare a greutateii specifice, se deplasase, mergea în derivă, antrenând cu el ursul și corpul femeii!

Doamna Paulina Barnett scoase un strigăt și vru să sară pe sloi înainte ca el să fie dus spre larg.

— Oprește-te! Oprește-te, fata mea! repeta calm Madge, care o ținea puternic de mână.

La zgomotul desprinderii sloiului, ursul dădu brusc înapoi; scoțând un mormăit puternic, părăsi corpul și se repezi spre mal de care îl despărțea o distanță de vreo patruzeci de picioare; speriată fiara făcu alergând ocolul insuliței, râcâi pământul cu ghearele, împrăștie în jurul lui zăpada și nisipul și reveni lângă corpul neînsuflețit.

Apoi, spre extrema uimire a celor două femei, animalul, prinzând cu colții corpul de veșminte, îl luă în bot, îl aduse la marginea sloiului aflat în fața malului și se aruncă în mare. Cu câteva mișcări, ursul, bun înotător ca toți semenii lui din regiunile arctice, ajunse la țărm. Cu un efort viguros urcă pe mal și acolo depuse corpul.

În acest moment, doamna Paulina Barnett nu se putu stăpâni și, fără să se gândească la primejdia de a se găsi față-n față cu acest temut carnivor, scăpă din mâna lui Madge și alergă spre țărm.

Ursul, văzând-o, se ridică pe labele dinapoi și veni drept spre ea. Dar la zece pași se opri, scuturându-și capul enorm; apoi, ca și cum și-ar fi pierdut ferocitatea naturală, sub imperiul acelei spaime care părea să fi cuprins toată fauna de-aici, se întoarse, scoase un mormăit surd și plecă liniștit spre interiorul insulei, fără să arunce în urma sa nici măcar o privire..

Doamna Barnett alergase imediat spre trupul întins pe zăpadă.

Scoase un țipăt.

— Madge! Madge! strigă.

Madge se apropie și privi corpul neînsuflețit. Era trupul tinerei eschimose Kalumah!

Capitolul IX

Peripețiile prin care a trecut Kalumah

Kalumah pe insula plutitoare, la două sute de mile de continentul american! Nu-ți venea să crezi.

Dar, înainte de toate, nenorocita mai respira oare? Putea fi readusă la viață? Doamna Paulina Barnett desfăcu hainele tinerei eschimose al cărei corp nu părea să se fi răcit complet. Îi ascultă bătăile inimii. Inima bătea slab, dar bătea. Sângele pierdut de sărmana fată venea de la o rană nu prea gravă ce și-o făcuse la mână. Madge strânse această rană cu batista pentru a opri astfel hemoragia.

În același timp, doamna Paulina Barnett, îngenuncheată lângă Kalumah, o sprijini și, ridicând capul tinerei indigene, reuși să-i toarne între buzele întredeschise câteva picături de rachiu, apoi îi frecă tâmpilele și fruntea cu puțină apă rece. Trecură câteva minute. Nici doamna Paulina Barnett, nici Madge nu îndrăzneau să spună vreun cuvânt. Așteptau amândouă într-o stare de mare neliniște, căci puțină suflare ce o mai avea eschimosă putea să se stingă în fiecare clipă!

Dar un suspin ușor ieși din pieptul lui Kalumah. Mâinile i se mișcă încet și, înainte chiar de a deschide ochii și de a fi putut recunoaște pe cea care-i dădea îngrijiri, murmură aceste cuvinte:

— Doamna Paulina! Doamna Paulina!

Călătoria rămase uluită, auzindu-și numele pronunțat în aceste împrejurări. Kalumah venise deci de bună voie pe insula rătăcitoare și știuse că o va întâlni pe europeană a cărei bunătate nu o uitase? Dar cum ar fi putut ști așa ceva și cum, la o asemenea distanță de uscat, putuse ajunge pe insula Victoria?

Cum putuse, în sfârșit, ghici că acest sloi îi ducea departe de continent pe doamna Paulina Barnett și pe toți tovarășii ei din fortul Esperance? Erau în adevăr lucruri inexplicabile.

— Trăiește! Va trăi! zise Madge, care sub mâna ei simțise căldura și mișcarea revenind în acest sărman corp suferind.

— Biata copilă, murmură doamna Paulina Barnett, cu inima înduioșată, avea numele meu, numele meu pe buze în momentul când sta să moară!

Dar atunci ochii lui Kalumah se întredeschiseră. Privirea sa, încă speriată, vagă, încețoșată, licări între pleoape. Deodată se însufleți, când se îndreptă spre călătoare. Un moment, un singur moment o văzu Kalumah pe doamna Paulina Barnett, dar acest moment fu de ajuns. Tânăra indigenă o

recunoscuse pe „buna sa doamnă” al cărei nume buzele ei îl rostiră din nou, în timp ce mâna sa, care se ridicase încetul cu încetul, căzu în mâna doamnei Paulina Barnett.

Îngrijirile date de cele două femei reușiră să readucă la viață pe tânăra eschimosă, a cărei sleire nu se datora numai oboselii, ci și foamei.

Doamna Paulina Barnett află că biata Kalumah nu mâncase nimic de 48 de ore. Câteva bucăți de vânat rece și puțin rachiu îi redară forțele și o oră mai târziu Kalumah se simțea în stare să ia împreună cu cele două prietene drumul spre fort.

Dar în timpul cât șezuse pe nisip, între Madge și

doamna Paulina Barnett, Kalumah putuse să le mulțumească și să le arate dragostea ei. Apoi le povesti ce se petrecuse. Nu, tânăra eschimosă nu-i uitase pe europenii de la fortul Esperance și imaginea doamnei Paulina Barnett rămăsese tot timpul vie în amintirea sa. Nu, nu întâmplarea, așa cum se va vedea, a aruncat-o aproape moartă pe malul insulei Victoria! În puține cuvinte iată ce-i povesti Kalumah doamnei Paulina Barnett.

Ne aducem aminte că tânăra eschimosă făgăduise la prima ei vizită să se înapoieze anul viitor, în sezonul de vară, la prietenii săi de la fortul Esperance. Lunga noapte polară trecu și, sosind luna mai, Kalumah vru să-și țină promisiunea. Ea părăsi deci așezările din Noua-Georgie, unde iernase, și, împreună cu unul din cumnații săi, se îndreptă spre peninsula Victoria.

Șase săptămâni mai târziu, pe la mijlocul lunii iunie, ajunse pe meleagurile Noii Britanii, care erau în apropierea capului Bathurst. Recunoscă munții vulcanici ale căror înălțimi străjuiau golful Liverpool și după douăzeci de mile ajunse în acel Golf al Morselor, unde ea și ai săi vânaseră atât de des.

Dar dincolo de acest golf, la nord, nu mai era nimic! Coasta cobora în linie dreaptă spre sud-est. Nici urmă de capul Eschimos, sau de capul Bathurst! Kalumah înțelese ce se petrecuse! Sau tot acest teritoriu, care forma insula Victoria, se prăvălise în valuri, sau rătăcea pe mare.

Kalumah plânse când nu-i mai găsi pe cei pe care venise să-i caute de atât de departe.

Dar eschimosul, cumnatul ei, nu păru surprins de catastrofă. Un fel de legendă, o tradiție răspândită printre triburile nomade ale Americii septentrionale, spunea că acel teritoriu al capului Bathurst se prinsese de continent cu mii de ani înainte, dar că nu făcea parte din el, și că într-o zi se va desprinde printr-un efort al naturii. De acolo și mirarea pe care o manifestaseră eschimoșii văzând factoria fondată de locotenentul Hobson chiar la poalele capului Bathurst. Dar, cu rezerva specifică neamului lor, poate împinși și de acel sentiment pe care-l are orice indigen pentru străinul care pune mâna pe teritoriile țării lui, eschimoșii nu-i spusese nimic locotenentului Hobson care se și stabilise acolo. Kalumah nu cunoștea această tradiție care, de altfel, nebazându-se pe niciun document serios, nu era decât una din numeroasele legende ale cosmogoniei hiperboreene și iată de ce gazdele fortului Esperance nu fură prevenite de primejdia care le amenința, așezându-se pe aceste meleaguri.

Desigur că Jasper Hobson, dacă ar fi fost prevenit de eschimoși, având unele bănuieli cu privire la natura solului, ar fi căutat mai departe un nou teren, stabil de data aceasta, pentru a pune temelia factoriei.

Când Kalumah constată dispariția teritoriului de la capul Bathurst, ea își continuă cercetările până dincolo de golful Washburn, dar fără a găsi vreo urmă a celor pe care-i căuta; atunci, disperată, nu-i rămase altceva de făcut decât să se întoarcă în vest la locurile de pescuit din America rusă.

Părăsi cu cumnatul ei Golful Morselor în ultimele zile ale lunii iunie și o luă de-a lungul litoralului. La finele lui iulie, după inutila lor călătorie, își regăsiră așezările din Noua Georgie.

Kalumah nu mai spera s-o revadă vreodată nici pe doamna Paulina Barnett, nici pe tovarășii săi de la fortul Esperance. Ea îi credea înghițiți de abisurile mării arctice.

Ajunsă la acest punct al istorisirii sale, tânăra eschimosă întoarse ochii ei umezi spre doamna Paulina Barnett și îi strânse mai călduros mâna.

Întoarsă acasă, în sânul familiei, Kalumah își reluase existența obișnuită. Lucra cu ai săi la locul de pescuit de la capul Glaces care este situat în preajma paralelei 70°, la mai mult de 600 de mile de capul Bathurst.

În prima perioadă a lunii august nu se mai produse niciun incident. Către sfârșitul lunii, izbucni acea violentă furtună de care fusese atât de îngrijorat Jasper Hobson și ale cărei ravagii se pare că se întinseseră pe toată marea polară până dincolo de strâmtoarea Behring. La capul Glaces ea fusese tot atât de îngrozitoare și se dezlănțuise cu aceeași furie ca și pe insula Victoria. La acea epocă, insula rătăcitoare nu se găsea mai departe de 200 de mile de coastă, așa cum constatasese, prin calculele sale, locotenentul Jasper Hobson.

Auzind-o vorbind pe Kalumah, doamna Paulina Barnett, foarte la curent cu situația – după cum se știe – făcea repede în gândul său apropieri, care aveau în sfârșit să-i dea cheia acelor curioase evenimente și mai ales să-i explice sosirea pe insulă a tinerei indigene.

În timpul primelor zile ale furtunii, eschimoșii de la capul Glaces fură nevoiți să stea închiși în colibe lor. Nu puteau ieși, și cu atât mai puțin să pescuiască. Totuși, în noaptea de 31 august spre 1 septembrie, mânată de un fel de presimțire, Kalumah vru să se aventureze pe coastă. Merse astfel, înfruntând vântul și ploaia care băteau cu turbare, cercetând cu o privire îngrijorată valurile dezlănțuite care se ridica în întuneric ca un lanț de munți.

Deodată, puțin după miezul nopții, i se păru că vede o masă enormă care, împinsă de uragan, deriva paralel cu coasta. Privirea sa foarte pătrunzătoare, ca a tuturor indigenilor nomazi, obișnuiți cu tenebrele lungilor nopți ale iernii arctice, nu putea s-o înșele. Ceva uriaș trecea la două mile de litoral și acest lucru nu era niciun cetaceu, nicio corabie, nici măcar un iceberg în această epocă a anului.

De altfel, Kalumah nici nu mai stătu să judece. În mintea ei se făcu deodată lumină. I se perindară prin fața ochilor chipurile prietenilor, îi revăzu pe toți, pe doamna Paulina Barnett, pe Madge, pe locotenentul Hobson, copilul pe care-l mângâiasse atât la fortul Esperance! Da! Ei treceau, duși de furtună, pe acel sloi plutitor!

Kalumah nu se îndoii niciun moment, nu avu nicio clipă de ezitare, își zise că trebuia să-i încunoștințeze pe naufragiații care nu bănuiau acest lucru, că uscatul era aproape. Fugi la coliba ei de unde luă una din acele facile făcute din câlți și rășină, de care se servesc eschimoșii la pescuitul de noapte, o aprinse și veni pe mal să facă semne din vârful capului Glaces.

Aceasta era lumina pe care o zăriseră Jasper Hobson și sergentul Long, ghemuiți atunci la capul Michel, în noaptea de 31 august, în mijlocul negurilor.

Ce bucurie și ce emoție o cuprinsese pe tânăra eschimosă, când văzu semnalul care răspundea la al ei, când zări pâlcul de brazi, aprins de locotenentul Hobson, aruncând scânteii roșcate până pe litoralul american, de care locotenentul nu știa cât e de aproape!

Dar totul se stinse în curând. Acalmia dură doar câteva minute, apoi groaznica vijelie venită din sud-est începu cu o nouă violență. Kalumah înțelese că „prada” – așa o numea ea – îi va scăpa, că insula plutitoare nu va mai acosta! Ea o vedea, o simțea cum se îndepărtează în noapte pentru a dispăre în larg.

Fu un moment îngrozitor pentru tânăra indigenă. Se gândi că prietenii săi trebuiau să fie preveniți de situația lor, că pentru ei ar fi poate încă timp să facă ceva, că fiecare oră pierdută îi îndepărta de continent...

Nu șovăi. Caiacul ei era acolo, ușoara ambarcațiune cu care înfruntase de multe ori furtunile mării arctice. Împinse caiacul pe apă, își legă în jurul brâului vesta din piele de focă cu care se atașa de barcă și, punând mâna pe vâslă, se aventură în întuneric.

În acest moment al istorisirii sale, doamna Paulina Barnett o strânse cu drag la piept pe tânăra Kalumah, atât de curajoasă, și Madge, ascultând-o, izbucni în plâns.

Kalumah, aruncată pe valurile furioase, fu mai mult ajutată decât împiedicată de vântul care-o ducea în larg. Se îndreptă spre masa pe care-o mai vedea vag în întuneric. Talazurile acopereau tot timpul caiacul, dar erau neputincioase față de această ambarcațiune care nu putea fi scufundată și plutea ca un pai pe crestele lor. De multe ori se răsturnă, dar fata o redresa cu o lovitură de vâslă. În fine, după o oră de eforturi, Kalumah desluși mai clar insula rătăcitoare. Nu se mai temea că nu-și va atinge țelul, căci se afla acum la mai puțin de un sfert de milă de ea!

Atunci scosese acel strigăt în noapte, pe care Jasper Hobson și sergentul Long îl auziseră amândoi!

Dar deodată Kalumah se simți, fără voia ei, dusă spre vest de un curent irezistibil în care intră, atrasă mai mult decât insula Victoria! În zadar vru să lupte cu vâsla împotriva lui! Ușoara ei ambarcațiune zbura ca o săgeată. Scoase noi strigăte care nu mai fură auzite, căci era acum departe, și când zorile aruncară câteva raze de lumină în spațiu, pământul Noii-Georgii pe care-l părăsise și insula rătăcitoare pe care-o urmărea formau în zare doar două mase nedesluite.

Pe tânăra indigenă o cuprinse oare disperarea? Nu. Întoarcerea pe continentul american devenise acum imposibilă. Avea vântul în față, un vânt groaznic, același vânt care, împingând insula, avea s-o readucă în 36 de ore la două sute de mile depărtare în larg, ajutat de altfel și de curentul de coastă.

Kalumah n-avu decât o singură soluție: să ajungă la insulă, menținându-se în același curent cu ea și în aceleași ape care o duceau irezistibil!

Dar vai! forțele o trădară pe curajoasa copilă. Foamea începu curând s-o chinuiască. Starea de sleire și oboseala o făcură să nu mai poată vâsli.

Timp de mai multe ore luptă și i se păru că se apropie de insulă, de unde nu putea fi văzută, căci nu era decât un punct pe nesfârșita mare. Luptă chiar când brațele ei istovite și mâinile însângerate refuzară s-o mai slujească! Luptă până la capăt și în cele din urmă își pierdu cunoștința, în timp ce caiacul ei fragil, fără vâslaș, devenea jucăria vântului și a valurilor.

Ce se întâmplase apoi? Nu putea spune nimic, căci leșinase. Cât timp rătăcise așa, la întâmplare, ca o epavă? Nu știa și nu-și revenise în simțiri

decât atunci când caiacul se izbise deodată și se spărsese sub ea.

Kalumah se cufundă în apa rece care o deșteptă și câteva minute mai târziu un val o aruncă, aproape moartă, pe nisipul unei plaje.

Aceasta se petrecuse în noaptea precedentă, când se iveau zorile, adică între două și trei dimineața.

Din momentul când Kalumah se azvârlise în caiac și până ce ambarcațiunea se scufundase trecuseră mai mult de 70 de ore!

Între timp, tânăra indigenă salvată din valuri nu știa încotro o dusesse uraganul. O readusesse pe continent? O aruncase, din contră, pe acea insulă pe care o urmărise cu atâta curaj? Spera acest lucru! Da, îl spera! De altfel, vântul și curentul trebuiau s-o fi dus spre larg și nu s-o împingă înapoi pe coastă!

Acest gând o însufleți. Se ridică și, frântă de oboseală, începu să meargă de-a lungul malului.

Fără să știe, tânăra indigenă fusese aruncată ca prin minune pe acea parte a insulei Victoria care formase altădată cotul din apropierea Golfului Morselor. Dar în condițiile de acum ea nu putea să recunoască litoralul ros de ape, după schimbările care se produsese de la ruptura istmului.

Kalumah mergea înainte, apoi, nemaiavând putere, se oprea și iar pornea făcându-și curaj. Drumul parcă nu se mai sfârșea. La fiecare milă trebuia să ocolească părțile de mal potopite de apele mării. Astfel, târându-se, căzând, ridicându-se din nou, ajunse nu departe de crângul unde, în aceeași dimineață, doamna Paulina Barnett și Madge se opriseră să se odihnească. Se știe că acestea, îndreptându-se spre capul Eschimos, văzuseră nu departe de crâng urme de pași pe zăpadă. Apoi, la o oarecare distanță, sărmana Kalumah căzu o ultimă oară! Din acest loc, moartă de oboseală și de foame, nu mai putu înainta decât târându-se.

Dar sufletul tinerei indigene se umplu de o imensă speranță. La câțiva pași de litoral recunoscuse în sfârșit capul Eschimos, la poalele căruia poposisese cu ai săi anul trecut. Știa că nu mai sunt decât opt mile până la factorie, că nu va mai trebui decât să urmeze drumul pe care-l parcursese de atâtea ori, când se ducea să-i viziteze pe prietenii de la fortul Esperance.

Da, acest gând o întări! Dar când ajunse pe mal, puterile o părăsiră, căzu în zăpadă și își pierdu din nou cunoștința. Fără doamna Paulina Barnett ar fi murit acolo.

— Dar, zise ea, buna mea doamnă, știam că veți veni în ajutorul meu și că Dumnezeuul meu mă va salva prin mâinile dumneavoastră!

Restul se cunoaște. Se știe ce presentiment le făcuse în acea zi pe doamna Paulina Barnett și pe Madge să exploreze acea parte a litoralului și ce ultim instinct le mânase să se ducă până la capul Eschimos, după popas și înainte de întoarcerea la factorie. Se știe, de asemenea – ceea ce doamna Paulina Barnett îi spusese tinerei indigene – cum avusese loc ruptura sloiului și ce făcuse ursul în această împrejurare.

Și doamna Paulina Barnett adăugă surâzând:

— Nu eu te-am salvat, copila mea, ci acest vrednic animal! Fără el erai pierdută și dacă se va mai întoarce la noi, îl vom respecta ca pe salvatorul tău!

În timpul acestei istorisiri, Kalumah, ospătată și mângâiată, se simți iar în puteri. Doamna Paulina Barnett îi propuse să meargă cu toatele neîntârziat la fort, pentru ca să nu-și mai prelungească absența. Tânăra eschimosă se ridică imediat, gata să plece.

Doamna Paulina Barnett se grăbea într-adevăr să-l informeze pe Jasper Hobson de întâmplările din această dimineață și să-i spună ce se petrecuse în noaptea furtunii, când insula rătăcitoare se apropiase de litoralul american.

Dar, înainte de toate, călătoarea îi recomandă lui Kalumah să păstreze un secret absolut despre aceste evenimente, ca și despre situația în care se afla insula. Trebuia să spună că venise pe litoral pe drumul obișnuit, pentru a-și îndeplini promisiunea de a-i vizita pe prietenii săi în sezonul de vară. Sosirea ei ar avea darul să confirme oamenilor de la factorie că nicio schimbare nu se produsese pe teritoriul de la capul Bathurst, în cazul când unii din ei ar avea vreo bănuială în această privință.

Era aproape trei când doamna Paulina Barnett, cu tânăra indigenă, sprijinită de brațul ei, și credincioasa Madge își reluară drumul spre est și, înainte de ora cinci, toate trei ajunseră la poarta incintei fortului Esperance.

Capitolul X

Curentul Kamceatka

Se poate lesne închipui primirea făcută tinerei Kalumah de către locuitorii fortului. Pentru ei era ca și cum se reînnoa legătura întreruptă cu restul lumii. Doamnele Mac Nap, Raë și Joliffe nu mai conteneau s-o alinte.

Kalumah, zăbind mai întâi copilașul, alergă la el și-l acoperi de sărutări. Tânăra eschimosă fu într-adevăr mișcată de primirea pe care i-o făcură prietenii europeni. Fiecare o sărbătorea în felul lui. Toți fură încântați că își va petrece iarna la factorie, căci sezonul rece foarte avansat nu-i va permite să se mai întoarcă la așezările din Noua-Georgie.

Dar dacă locuitorii fortului Esperance se arătară foarte plăcut surprinși de sosirea tinerei indigene, ce gândi Jasper Hobson când o văzu apărând pe Kalumah la brațul doamnei Paulina Barnett? Nu putu să-și creadă ochilor. Un gând îi străfulgeră o clipă prin minte, gândul că insula Victoria, pe nesimțite și în ciuda poziției pe care o calculase, ajunsese pe un punct al continentului.

Doamna Paulina Barnett citi în ochii locotenentului această ipoteză neverosimilă și clătină negativ din cap.

Jasper Hobson înțelese că situația nu se schimbase și așteptă ca doamna Paulina Barnett să-i dea explicații cu privire la prezența lui Kalumah.

Câteva momente mai târziu, Jasper Hobson și călătoreala se plimbau la poalele capului Bathurst și locotenentul ascultă cu mare interes istorisirea aventurilor lui Kalumah. Astfel, deci, toate supozițiile lui Jasper Hobson se dovedeau adevărate! În timpul furtunii, al aceluia uragan care venise din nord-est, insula rătăcitoare fusese aruncată în afara curentului. În groaznica noapte de 30 spre 31 august sloiul se apropiase la mai puțin de o milă de continentul american! Nu lumina unei nave, nu strigătul unui naufragiat fuseseră surprinse de ochii și urechile lui Jasper Hobson! Uscatul era acolo, foarte aproape, și dacă vântul ar mai fi bătut încă o oră în acea direcție, insula Victoria ar fi ajuns pe litoralul Americii ruse!

Dar o schimbare fatală, funestă, de briză a împins din nou insula în largul coastei! Curentul irezistibil o târâse din nou în apele sale și de atunci, cu o mare viteză, pe care nimic nu o mai putea opri, împinsă de puternicele vânturi din sud-est, derivase până la acel punct periculos situat între cele două atracții contrare, care ambele puteau provoca pieirea ei și a nefericiților ce se aflau acolo.

Pentru a suta oară, locotenentul și doamna Paulina Barnett discutară aceste lucruri. Apoi Jasper Hobson întrebă dacă se produsese importante modificări ale teritoriului între capul Bathurst și Golful Morselor.

Doamna Paulina Barnett răspunse că în anumite părți nivelul litoralului părea să fi coborât și că valurile se rostogoleau acum acolo unde altădată

solul era prea înalt pentru ca ele să-l poată atinge. Ea povesti apoi fenomenul de la capul Eschimos și îi comunică despre ruptura importantă ce se produsese în această parte a malului.

Nimic nu era mai puțin îmbucurător. Câmpul de gheață, baza insulei, cu siguranță că se dizolva încetul cu încetul și apele ceva mai calde rodeau suprafața inferioară a gheții. Ceea ce se petrecuse la capul Eschimos putea să se întâmple în fiecare moment la capul Bathurst. Clădirile fabricii puteau în orice oră de zi sau de noapte să se prăvălească într-un abis și singura scăpare în această situație era iarna, acea iarnă aspră care întârzia atâta să sosească!

A doua zi, la 4 septembrie, o cercetare făcută de locotenentul Hobson arată că poziția insulei Victoria nu se modificase prea mult față de cea precedentă. Ea rămânea nemișcată între cele două curenți contrarii și, în definitiv, asta era acum cea mai fericită stare de lucruri la care te puteai aștepta.

— Dacă frigul ne prinde aici, dacă banchiza ne oprește, zise Jasper Hobson, dacă marea îngheață de jur împrejur, aș privi salvarea noastră ca sigură. Nu suntem la mai mult de 200 de mile de coastă în acest moment și dacă am porni pe câmpia de gheață întărită, ar fi posibil să ajungem fie în America rusă, fie pe coastele Asiei. Dar să vină iarna cât mai grabnic și cu orice preț!

Între timp, conform ordinelor locotenentului, se terminau ultimele pregătiri de iernare. Se asigură hrana animalelor domestice pe tot timpul cât va dura lunga noapte polară. Câinii erau sănătoși și se îngrășau nefăcând nimic, dar trebuiau bine îngrijiți, căci sărmanele animale vor avea foarte mult de lucru când vor părăsi fortul Esperance, pentru ca, străbătând câmpul de gheață, să ajungă pe continent. Era foarte important deci să fie ținuti în plină forță. De aceea li se dădea din belșug carne crudă și în special carnea renilor care erau doborâți în jurul fabricii.

Cât despre renii domesticiți, le mergea bine. Staulul lor era solid construit și o cantitate considerabilă de mușchi fusese înmagazinată pentru ei în depozitul fortului. Femelele dădeau mult lapte pe care doamna Joliffe îl întrebuința la preparatele ei culinare.

Caporalul și mica sa soție semănară din nou plantele care dăduseră roade așa de bune în timpul sezonului de vară. Lucră pământul înainte de venirea zăpezilor, pentru a pune măcriș, lingurea și ceaiul de Labrador.

Aceste prețioase plante antiscorbutice nu trebuiau să lipsească membrilor coloniei.

Cât despre lemne, hambarele gemeau de ele. Iarna aspră și geroasă putea să vină acum mult și bine și coloana de mercur putea să înghețe în rezervorul termometrului, fără să fie nevoiți, cum se întâmplase în epoca ultimelor geruri, să ardă mobilele din casă. Dulgherul Mac Nap și oamenii săi luaseră cuvenitele măsuri, și rămășițele adunate de la ambarcațiunea în construcție le procurară un surplus apreciabil de combustibil.

În această epocă fură prinse câteva animale care căpătaseră blana de iarnă – jderi, vulpi albastre, vizoni, hermine. Marbre și Sabine obținuseră de la locotenent permisiunea să pună un număr de capcane în jurul incintei. Jasper Hobson socoti că nu putea să nu le dea autorizația, de teamă să nu trezească bănuielile oamenilor, căci nu avea niciun motiv serios pe care să-l invoce pentru a opri aprovizionarea cu blănuri. Știa totuși bine că era o muncă inutilă și că această distrugere a animalelor prețioase și inofensive nu va aduce nimănui vreun folos. Oricum, carnea rozătoarelor fu întrebuințată ca hrană pentru câini și se economisi astfel o mare cantitate de carne de ren.

Totul se pregătea deci pentru iernare, ca și cum fortul Esperance ar fi fost clădit pe un teren solid, și soldații lucrau cu un zel pe care nu l-ar fi avut dacă ar fi fost la curent cu situația reală.

În timpul următoarelor zile, din cercetările făcute cu cea mai mare grijă nu se constată nicio schimbare însemnată în poziția insulei Victoria. Jasper Hobson, văzând-o așa de nemișcată, începu să spere din nou. Dacă semnele iernii nu se arătaseră încă în natura anorganică, dacă temperatura se menținea în medie la 49 de grade Fahrenheit (9°C), zăriră totuși un număr de lebede fugind spre sud, unde căutau o climă mai dulce. Alte păsări zburătoare pe distanță mare, pe care lungile călătorii deasupra mărilor nu le speriau, păraseau încetul cu încetul malurile insulei. Știau bine că, fie asiatic, fie american, continentul, cu o temperatură mai puțin aspră, cu teritoriile mai primitive, cu resurse de tot felul, nu era departe și că aripile lor erau destul de puternice să le ducă până acolo. Mai multe din aceste păsări fură prinse și, după sfaturile doamnei Paulina Barnett, locotenentul le legă la gât câte un bilet de panză cerată, pe care erau înscrise poziția insulei rătăcitoare și numele locuitorilor ei. Apoi le lăsă să-și ia zborul și cu toții le priviră, nu fără invidie, cum se-ndreptau spre sud.

Se înțelege că aceste operațiuni fură făcute în secret și nu avură alți martori în afară de doamna Paulina Barnett, Madge, Kalumah, Jasper Hobson și sergentul Long. Cât despre patrupedele rămase pe insulă, ele nu mai puteau merge în regiunile meridionale să-și caute adăpostul obișnuit pe timpul iernii. În această epocă a anului, după ce trecură primele zile ale lui septembrie, renii, iepurii polari și chiar lupii ar fi trebuit să părăsească împrejurimile capului Bathurst și să se refugieze pe lângă lacul Grand-Ours sau lacul Esclave, mult mai jos de Cercul Polar. Dar, de data aceasta, marea constituia pentru ei o barieră de netrecut și trebuiau să aștepte ca apele să înghețe, pentru a putea să caute regiuni mai prielnice. Fără îndoială, aceste animale, mâinate de instinct, încercaseră să meargă spre sud, dar, oprite pe litoralul insulei, se întorseseră, tot din instinct, în preajma fortului Esperance, aproape de acești oameni, prizonieri ca și ele, aproape de acești vânători, altădată temuții lor inamici.

În zilele de 5, 6, 7, 8 și 9 septembrie, după observațiile făcute, nu se constată nicio modificare în poziția insulei Victoria. Marea vârtoare situată între două curenți, pe care nu o putuse părăsi, o făcea staționară. Încă 15 zile, cel mult trei săptămâni de acest „statu quo” și locotenentul Hobson va putea să se considere salvat.

Dar soarta vitregă nu obosise încă și multe alte suferințe groaznice, supraomenești, se poate spune, îi mai așteptau pe locuitorii fortului Esperance!

Într-adevăr, la 10 septembrie, calculând poziția, constatară o deplasare a insulei Victoria. Această deplasare, înceată încă, se făcea spre nord.

Jasper Hobson fu îngrozit! Insula fusese prinsă definitiv de curentul Kamceatka! Ea deriva spre regiunile necunoscute unde se formau banchizele! Pornise spre acele pustietăți ale mării polare potrivnice explorării oamenilor, spre acele meleaguri de unde nu mai există întoarcere!

Locotenentul Hobson nu ascunse această nouă primejdie celor care cunoșteau secretul situației. Doamna Paulina Barnett, Madge, Kalumah și sergentul Long primiră noua lovitură cu curaj și resemnare.

— Poate, zise călătoreea, insula se va mai opri! Poate că deplasarea va fi lentă! Să sperăm... și să așteptăm! Iarna nu este departe și, de altfel, îi venim în întâmpinare. Suntem în mâna ei!

— Prieteni, întreabă locotenentul Hobson, credeți că ar trebui să-i previn pe tovarășii noștri? Vedeți în ce situație ne aflăm și ce se mai poate

întâmpla! Nu înseamnă să ne asumăm o responsabilitate prea mare ascunzându-le primejdiile de care sunt amenințați?

— Aș mai aștepta, răspunse fără ezitare doamna Paulina Barnett. Atâta timp cât nu-i totul pierdut, nu trebuie să-i aruncăm pe tovarășii noștri în ghearele desperării.

— Aceasta este și părerea mea, spuse cu simplitate sergentul Long.

Jasper Hobson gândea la fel și fu fericit să vadă că opiniile sale erau împărtășite.

În 11 și 12 septembrie deplasarea spre nord se accentua. Insula Victoria deriva cu o viteză de 12-13 mile pe zi. Se îndepărta deci de orice uscat cu 12-13 mile mergând spre nord, adică urmând curbura foarte pronunțată a curentului Kamceatka la această latitudine înaltă. Insula nu va întârzia deci să depășească cea de-a 70-a paralelă, care trecea altădată pe la capătul capului Bathurst și dincolo de care niciun pământ continental sau de altă natură nu se prelungește în această parte a regiunilor arctice. Jasper Hobson calcula zilnic poziția și o nota pe harta sa, unde se putea vedea spre care abisuri infinite mergea insula rătăcitoare. Singura șansă, care putea face situația mai puțin rea, era că îi venea în întâmpinare iernii, cum spusese doamna Paulina Barnett. Derivând astfel spre nord, vor întâlni mai repede atât frigul, cât și apele reci care trebuiau să mărească și să consolideze puțin câte puțin câmpul de gheață al insulei. Dar dacă atunci oamenii din fortul Esperance puteau spera să nu se scufunde în mare, ce drum lung și poate foarte greu de străbătut vor trebui să facă pentru a se întoarce din aceste misterioase regiuni hiperboreene? Ah! Dacă ambarcațiunea, așa primitivă cum era, ar fi fost gata, locotenentul Hobson n-ar fi ezitat să se îmbarce cu tot personalul coloniei; dar, cu toată râvna dulgherului, ea nu era terminată și nici nu va fi încă multă vreme, căci Mac Nap era obligat să aibă multă grijă în construirea navei căreia urma să-i fie încredințată viața a douăzeci de persoane, și asta în mările acestea foarte primejdioase.

La 16 septembrie, insula Victoria se găsea cu 75-80 mile mai la nord de locul unde fusese imobilizată timp de câteva zile, între cele două curenți – Kamceatka și cel din marea Behring. Dar totodată se făceau simțite semne mai frecvente de apropiere a iernii. Ninge mereu și câteodată cu fulgi deși. Coloana de mercur cobora încetul cu încetul. Media de temperatură în timpul zilei era încă de 44° Fahrenheit (6-7°C), dar noaptea scădea la 32° Fahrenheit (0°C). Soarele trasa o curbă foarte alungită deasupra orizontului.

La amiază nu se mai ridica decât cu câteva grade și dispărea timp de 11 ore din 24.

În sfârșit, în noaptea de 16 spre 17 septembrie, primele ghețuri apărură pe mare. Erau mici cristale izolate, asemănătoare cu un fel de zăpadă, care pătau suprafața lucie a apei. Se putea vedea, după cum observase înainte celebrul navigator Scoresby, că această zăpadă avea ca efect imediat potolirea hulei, așa cum face uleiul pe care marinarii îl aruncă pentru a liniști pentru o clipă agitația mării. Micile sloiuri aveau tendința să se unească și ar fi făcut-o desigur într-o apă liniștită; dar mișcarea valurilor le sfărâma și le separa de îndată ce formau o suprafață mai mare.

Jasper Hobson observă cu mare atenție primele apariții ale noilor ghețuri. Știa că erau suficiente 24 de ore pentru ca această crustă înghețată, crescută în partea ei inferioară, să capete o grosime de 2-3 degete, grosime suficientă să susțină greutatea unui om. Socotea deci că insula Victoria va fi în curând oprită din mersul ei spre nord.

Dar, până atunci, ce se făcea noaptea se desfăcea ziua și, deși cursa insulei era încetinită noaptea de sloiurile mai dure care-i stăteau în drum, în timpul zilei, aceste sloiuri, topite sau sfărâmate, nu se mai opuneau mersului ei, pe care curentul extrem de puternic îl făcea să fie foarte rapid.

Astfel deplasarea spre regiunile septentrionale creștea, fără să se poată face ceva care s-o oprească.

La 21 septembrie, în momentul echinoxului, ziua fu egală cu noaptea și, începând de la această dată, orele nopții se prelungiră neîncetat, în dauna orelor zilei. Iarna se apropia vizibil, dar nu era nici grăbită, nici aspră. La această dată, insula Victoria depășise cu aproape un grad paralela 70 și pentru prima oară începu să aibă o mișcare de rotație în jurul axei sale, pe care Jasper Hobson o evalua la un sfert de circumferință. E lesne de închipuit îngrijorarea locotenentului Hobson. Natura amenința să dezvăluie până și celor mai puțin clarvăzători taina situației pe care scontase el s-o ascundă cât era nevoie. Într-adevăr, în urma acestei mișcări de rotație, punctele cardinale ale insulei erau schimbate. Capul Bathurst nu se mai afla spre nord, ci spre est. Soarele, luna, stelele nu se mai ridicau și nu mai apuneau pe orizontul obișnuit și era imposibil ca acești oameni plini de perspicacitate, cum erau Mac Nap, Raë, Marbre și alții, să nu observe schimbările care le-ar fi explicat totul.

Dar, spre marea satisfacție a lui Jasper Hobson, bravii săi soldați păreau că nu bagă de seamă nimic. Deplasarea în raport cu punctele cardinale nu fusese considerabilă și atmosfera, mai mult cețoasă, nu permitea să se remarce exact răsăritul și apusul astrelor.

Totuși, această mișcare de rotație părea să coincidă cu o mișcare de translație și mai rapidă. Din această zi, insula Victoria derivă cu o viteză de aproape o milă pe oră. Înainta continuu spre latitudinile înalte, depărtându-se de orice pământ. Jasper Hobson nu se lăsă cuprins de desperare, căci nu-i stătea în fire, dar se simțea pierdut și chema iarna, adică frigul, cu orice preț.

În fine temperatura scăzu și mai mult. O ninsoare abundentă căzu în zilele de 23 și 24 septembrie și neaua, așternându-se pe suprafața sloiurilor pe care frigul începuse să le cimenteze, le mări grosimea. Imensa câmpie de gheață se forma încetul cu încetul. Insula în mers o mai sfărâma, dar rezistența ei creștea din oră în oră. Marea îngheța jur împrejur cât vedeai cu ochii. În cele din urmă, cercetarea din 27 septembrie arată că insula Victoria, prinsă într-un imens câmp de gheață, se imobilizase din ajun. Se oprise la 177°22' longitudine și 72°57' latitudine, la mai mult de 600 de mile de orice continent.

Capitolul XI

O comunicare făcută de Jasper Hobson

Asta era situația. Insula „ancorase”, după expresia sergentului Long, se oprise, era staționară ca pe timpul când istmul o lega încă de continentul american. Dar șase sute de mile o separau de ținuturile locuite și aceste șase sute de mile vor trebui străbătute cu săniile mergând pe suprafața înghețată a mării, în mijlocul munților de gheață pe care frigul îi va forma, și încă în cele mai aspre luni ale iernii arctice.

Era un lucru groaznic, și totuși nu se putea ezita. Această iarnă, pe care locotenentul Hobson o așteptase cu atâta nerăbdare, sosise în fine, oprise funestul mers al insulei spre nord și avea să arunce un pod de șase sute de mile între ea și continentele apropiate! Trebuia deci profitat de această nouă șansă, pentru a repatria colonia pierdută în regiunile hiperboreene.

Într-adevăr – așa cum locotenentul Hobson le explică prietenilor săi – nu puteau aștepta ca primăvara viitoare să aducă dezghețul – adică să se lase din nou în voia curenților mării Behring. Trebuiau să aștepte numai ca marea să fie suficient de înghețată, cam trei-patru săptămâni. Până atunci

locotenentul Hobson avea de gând să facă dese recunoașteri pe câmpia de gheață ce prinsese insula, pentru a determina cât era de solidă, cum puteau aluneca săniile, și să găsească drumul cel mai bun, fie spre țărmurile asiatice, fie spre continentul american.

— Se înțelege de la sine, adăugă Jasper Hobson, care discuta despre aceste lucruri cu doamna Paulina Barnett și cu sergentul Long, că vom prefera ținuturile Noii Georgii și nu coastele Asiei și că la șanse egale ne vom îndrepta pașii către America rusă.

— Kalumah ne va fi de mare folos atunci, răspunse doamna Paulina Barnett, căci, ca băștinașă, cunoaște perfect teritoriile Noii Georgii.

— Foarte de folos, într-adevăr, zise locotenentul Hobson, și venirea ei aici a fost providențială. Grație ei ne va fi ușor să ajungem la așezările de la fortul Michel, în golful Norton sau chiar mult mai la sud, până la orașul New-Arkhangelsk, unde vom rămâne în timpul iernii.

— Sărmanul fort Esperance! zise doamna Paulina Barnett. Ridicat cu atâta trudă și așa de bine conceput de dumneavoastră, domnule Jasper! Mi se va frânge inima să-l părăsesc pe această insulă, în mijlocul câmpiilor de gheață, și să-l las poate dincolo de banchiza de netrecut! Da! Când vom pleca, când îmi voi lua rămas bun de la el, îmi va sângea inima!

— Nici eu nu voi suferi mai puțin ca dumneavoastră, doamnă, răspunse locotenentul Jasper Hobson, și poate chiar mai mult! A fost opera cea mai însemnată din viața mea! Mi-am pus toată inteligența și toată energia în slujba fortului Esperance, căruia i-am dat un nume atât de nepotrivit, și nu mă voi consola niciodată că am fost obligat să-l părăsesc! Apoi, ce va spune Compania care mi-a încredințat această sarcină și al cărei modest agent sunt, în definitiv!

— Va spune, domnule Jasper, continuă doamna Paulina Barnett cu căldură și însuflețire, va spune că v-ați făcut datoria, că nu puteți răspunde de capriciile naturii, totdeauna mai puternică decât mintea și mâna omului! Va înțelege că n-ați putut prevedea ce s-a întâmplat, căci acest lucru era în afara previziunilor omenești. Va ști, în sfârșit, că, grație prudenței și forței dumneavoastră morale, nu va avea de regretat pierderea nici unui din însoțitorii pe care vi i-a încredințat.

— Mulțumesc, doamnă, răspunse locotenentul strângând mâna doamnei Paulina Barnett, vă mulțumesc pentru aceste cuvinte pe care vi le-a dictat

inima, dar cunosc un pic oamenii și, credeți-mă, e mai bine să reușești decât să ai un eșec. În fine, să ne lăsăm în voia Cerului!

Sergentul Long, vrând să-i risipească locotenentului gândurile triste, aduse vorba despre împrejurările prezente, se referi la pregătirile ce trebuiau făcute pentru o plecare apropiată și îl întrebă dacă socotea că a venit momentul să expună tovarășilor săi situația reală a insulei Victoria.

— Să mai așteptăm încă, răspunse Jasper Hobson, până acum i-am cruțat prin tăcerea noastră de multe griji pe nefericiții oameni, să așteptăm ca ziua plecării noastre să fie hotărâtă definitiv și le vom face cunoscut atunci întregul adevăr.

Acest lucru fiind stabilit, lucrările obișnuite ale factoriei continuară în timpul săptămânilor următoare.

Care era acum un an situația locuitorilor, fericiți și mulțumiți, ai fortului Esperance? Și acum, primele semne ale sezonului rece apăreau, ca și anul trecut. Sloiurile se formau încetul cu încetul pe litoral. Lacul, ale cărui ape erau mai liniștite decât cele ale mării, îngheța primul. Temperatura se menținea în timpul zilei la plus un grad sau două și scădea în timpul nopții la trei sau patru grade sub zero. Jasper Hobson începea să-i îmbrace pe oamenii săi cu haine de iarnă, cu blănuri și lucruri de lână. În casă se instalau condensatorii. Se curățau rezervorul de aer și pompele de aerisire. Se așezau capcanele împrejurul curții împrejmuite, în apropiere de capul Bathurst, iar Sabine și Marbre se mândreau cu isprăvile lor de vânătoare. În fine, se terminau lucrările de amenajare a clădirii principale.

Acum acești oameni vrednici procedară la fel. Cu toate că, prin forța lucrurilor, fortul Esperance era cu două grade latitudine mai sus decât la începutul iernii trecute, această diferență nu aducea o schimbare simțitoare în starea medie a temperaturii. Într-adevăr, între a 70-a și a 72-a paralelă nu este o distanță atât de mare pentru ca media temperaturii să fie serios influențată. S-ar fi putut mai repede constata că frigul era acum mai puțin aspru decât la începutul iernării trecute. Dar era foarte probabil că oamenii, care se obișnuiseră cu asprul climat nordic, îl suportau mai ușor. Trebuie remarcat totuși că sezonul rece nu se manifesta cu gerul lui obișnuit. Timpul era umed și atmosfera zilnic încărcată cu cețuri, care se transformau când în ploaie, când în lapoviță. Nu era încă atât de frig cum ar fi dorit-o locotenentul Hobson.

Cât despre mare, ea se prindea în jurul insulei, dar nu regulat și continuu. Mari pete negricioase aflate pe suprafața noului icefield indicau că ghețurile erau încă prost cimentate între ele. Se auzeau aproape fără încetare trosnituri puternice, datorate rupturii bancului alcătuit din nenumărate bucăți insuficient sudate și căruia ploaia îi topea crestele. Nu se simțea încă enorma presiune care se produce de obicei atunci când gerul formează repede ghețurile și le îngrămădește unele peste altele. Iceberg-urile și chiar hummocks-urile erau rare și banchiza nu se zărea încă la orizont.

— Iată un sezon, repeta deseori sergentul Long, care n-ar fi displăcut exploratorilor Trecerii de nord-vest sau descoperitorilor Polului Nord, dar care este foarte nepotrivit pentru planurile noastre și ne îngreunează repatrierea!

Timpul rămase același toată luna octombrie și Jasper Hobson constată că media de temperatură nu depășea 32° Fahrenheit (0°C). Or, se știe că e nevoie de 7-8 grade sub zero și de un frig care să țină mai multe zile pentru ca marea să înghețe.

De altfel, un lucru care nu-i scăpă nici doamnei Paulina Barnett, nici locotenentului Hobson dovedea că gheața nu era în niciun fel practicabilă.

Animalele rămase pe insulă, animalele cu blană, renii, lupii etc. s-ar fi refugiat spre latitudini mai joase, dacă fuga lor ar fi fost posibilă, adică dacă marea înghețată le-ar fi oferit o trecere sigură. Dar ele se adunau în continuare în jurul factoriei și căutau din ce în ce mai mult apropierea omului. Chiar și lupii veneau în bătaia puștii lângă incintă, pentru a se hrăni cu jderi sau iepuri polari, care alcătuiau singura lor hrană. Reni înfometați, nemaigăsind mușchi sau iarbă, dădeau târcoale, în turme, împrejurimilor capului Bathurst. Un urs, desigur acela față de care doamna Paulina Barnett și Kalumah contractaseră o datorie de recunoștință – trecea deseori prin pădure sau pe malurile lacului. Dacă aceste diverse animale se aflau aici și dacă mai ales rumegătoarele,

căroră le trebuie o hrană exclusiv vegetală, mai erau pe insula Victoria în cursul lunii octombrie, însemna că nu putuseră fugi.

Cum s-a spus, media temperaturii se menținea la gradul când se topește gheața. Dar când Jasper Hobson își consultă jurnalul, văzu că iarna trecută, în aceeași lună octombrie, termometrul marca deja -20° Fahrenheit (-10°C). Ce diferență și cât de capricioasă era temperatura în aceste regiuni polare!

Cei care iernau nu sufereau deci deloc de frig și nu fură obligați să rămână închiși în casă. Totuși umezeala era mare, deseori cădea ploaie și lapoviță și barometrul cobora arătând că atmosfera era saturată de vaporii.

În cursul lunii octombrie, Jasper Hobson și sergentul Long făcură mai multe recunoașteri cu scopul de a examina starea câmpului de gheață în largul insulei. Într-o zi merseră la capul Midiei, în alta până la cotul unde fusese Golful Morselor, dornici să știe dacă trecerea era practicabilă, fie spre continentul american, fie spre continentul asiatic, și dacă puteau să hotărască data plecării. Dar suprafața câmpului de gheață era acoperită de băltoace și în anumite locuri brăzdată de crăpături care ar fi oprit cu siguranță înaintarea săniilor. Părea că un călător n-ar fi putut să se aventureze nici măcar pe jos în acest deșert, care era mai mult lichid decât solid. Ceea ce dovedea că un frig insuficient și neregulat, o temperatură schimbătoare, adusesse un îngheț incomplet și se vedeau o mulțime de vârfuri, cristale, prisme și poliedre de toate felurile care acopereau suprafața câmpului de gheață ca o închegare de stalactite. Semăna mai mult cu un ghețar decât cu un câmp, ceea ce ar fi făcut mersul foarte greu în cazul când ar fi fost posibil.

Locotenentul Hobson și sergentul Long, luând-o pe câmpul de gheață, făcură vreo milă sau două înspre sud, dar cu prețul unor eforturi imense și pierzând un timp considerabil. Recunoscuseră deci că mai trebuia așteptat și se întoarseră foarte decepționați la fortul Esperance.

Sosiră primele zile ale lunii noiembrie. Temperatura scăzu puțin, dar numai cu câteva grade. Nu era suficient. Mari cețuri umede învăluiau insula Victoria. În săli lămpile ardeau toată ziua. Dar tocmai de această risipă de lumină trebuiau să se ferească. Într-adevăr, rezervele de ulei erau foarte mici, căci, pe de o parte, factoria nu fusese reprovizionată de convoiul căpitanului Craventy și, pe de altă parte, vânarea morselor devenise imposibilă, căci amfibiile nu mai veneau pe insula rătăcitoare. Dacă deci iernarea se prelungea în aceste condiții, oamenii vor fi obligați să

întrebuințeze grăsimea animalelor sau chiar rășină de brad, pentru a-și putea procura puțină lumină.

La această epocă zilele erau foarte scurte și soarele, care nu se mai vedea decât ca un disc palid, fără căldură și strălucire, nu se mai afla decât câteva ore deasupra orizontului. Da! Venise iarna, cu cețurile, ploile și zăpezile sale – minus frigul!

La 11 noiembrie era sărbătoare la fortul Esperance și dovada o făcu doamna Joliffe care servi la prânz bunătați „extra”. Într-adevăr, era aniversarea micului Michel Mac Nap. Copilul împlinea un an. Era sănătos și drăguț, cu părul blond și buclat și cu ochi albaștri. Semăna cu tatăl său, meșterul dulgher, asemănare de care vrednicul om se arăta foarte mândru. La desert, copilul fu cântărit cu solemnitate. Trebuia să-l vezi cum dădea din mâini și din picioare pe cântar și ce strigăte scotea! Cântărea, fără exagerare, 34 de livre! Cu ce bucurie și cu ce urale fu întâmpinată această frumoasă greutate și ce de felicitări primi doamna Mac Nap, ca dădacă și ca mamă! Nu se știe de ce caporalul Joliffe își însuși o parte din aceste felicitări! Ca ajutor de dădacă, probabil! Demnul caporal îl purtase în brațe, îl mângâiasc, îl legănase, încât considera că avea și el un merit în obținerea acestei greutate!

A doua zi, 12 noiembrie, Soarele nu mai apăru deasupra orizontului. Se lăsa lunga noapte polară și începu cu 9 zile mai devreme ca iarna precedentă pe continentul american, ceea ce se datora diferenței de latitudine între continent și insula Victoria.

Totuși, dispariția soarelui nu aduse nicio modificare a temperaturii. Ea rămase cum fusese și până atunci, capricioasă și schimbătoare. O zi scădea și alta urca. Când ploua, când ninge. Vântul bătea slab și nu se fixa în niciun punct al orizontului, trecând câteodată, în aceeași zi, prin toate sferturile de compas. Umezeala constantă a acestui climat era periculoasă și putea duce la îmbolnăvirea de scorbut a oamenilor de pe insulă. Din fericire, dacă, din lipsa aprovizionării așteptate, sucul de lămâie și pastilele de calciu începeau să lipsească, recolta de măcriș și lingurea fusese bogată și, la recomandarea locotenentului Hobson, aceste plante se consumau zilnic.

Totuși trebuia încercat totul pentru a părăsi fortul Esperance, în condițiile în care se găseau, era nevoie de cel puțin trei luni pentru a ajunge la continentul cel mai apropiat. Și nu puteai să riști ca expediția, odată plecată

pe câmpul de gheață, să fie prinsă de dezgheț înainte de a fi ajuns pe pământ ferm. Dacă voiau să părăsească insula, era deci necesar să pornească până la sfârșitul lunii noiembrie. De plecat trebuiau să plece, nu mai încăpea nicio îndoială. Dar dacă pe o iarnă aspră, în care ar fi înghețat solid toate părțile câmpului de gheață, călătoria tot ar fi fost destul de grea, în acest sezon nedecis devenea un fapt grav. La 13 noiembrie, Jasper Hobson, doamna Barnett și sergentul Long se adunară pentru a fixa ziua plecării.

Sergentul era de părere că insula trebuia părăsită cât mai curând.

— Căci, spunea el, trebuie să ținem seama de toate întârzierile posibile într-o traversare de 600 de mile. Și trebuie ca înainte de luna martie să fi pus piciorul pe continent, sau vom risca, odată cu dezghețul, să ne găsim într-o situație și mai proastă decât pe insula noastră.

— Dar, răspunse doamna Paulina Barnett, marea este înghețată uniform pentru ca să ne lase să trecem?

— Da, replică sergentul Long, și în fiecare zi gheața tinde să se îngroașe. În plus, barometrul urcă din nou încetul cu încetul. Este un indiciu că temperatura va scădea. Or, de acum și până când pregătirile noastre de plecare vor fi terminate – și ne trebuie cel puțin o săptămână – cred, sper ca timpul să se schimbe devenind geros.

— N-avem ce-i face! zise locotenentul Hobson. Iarna începe prost și într-adevăr totul este împotriva noastră! S-au observat câteodată anotimpuri curioase în aceste mări și uneori balenierele au putut naviga iarna până acolo, unde nici în timpul verii n-ar fi găsit, în alți ani, sub chila lor niciun deget de apă. Oricum ar fi, sunt de acord că n-avem nicio zi de pierdut. Regret numai că temperatura obișnuită a acestor climate nu ne-a venit în ajutor.

— Ne va veni, zise doamna Paulina Barnett. În orice caz, trebuie să fim gata pentru a profita de oricare împrejurare favorabilă. Care este ultimul termen al plecării, domnule Jasper?

— La sfârșitul lui noiembrie, răspunse locotenentul Hobson, dar dacă, peste opt zile, în jur de 20 ale lunii acesteia, pregătirile noastre ar fi terminate, și dacă trecerea ar fi posibilă, aş găsi această circumstanță ca foarte fericită și am pleca.

— Bine, zise sergentul Long. Trebuie deci să ne pregătim fără să pierdem niciun moment.

— Atunci, domnule Jasper, întrebă doamna Paulina Barnett, veți dezvălui tovarășilor dumneavoastră situația în care se găsesc?

— Da, doamnă. Momentul de a vorbi a sosit, pentru că a sosit momentul de a acționa.

— Și când socotiți să le faceți cunoscut ceea ce ei nu știu?

— Imediat. Sergent Long, adăugă Jasper Hobson întorcându-se către subofițer, care luă imediat poziția de drepti, adună-ți oamenii în sala mare pentru ca să primească o comunicare.

Sergentul Long făcu stânga-mprejur și ieși în pas ostășesc, după ce duse mâna la chipiu.

Timp de câteva minute doamna Paulina Barnett și locotenentul Hobson rămaseră singuri, fără să rostească un cuvânt.

Sergentul se întoarse curând și raportă lui Jasper Hobson că ordinele sale au fost executate.

Imediat, Jasper Hobson și călătorea intrară în sala cea mare. Toți locuitorii fabricii, bărbați și femei, se strânseseră aici, slab luminați de flacăra lămpilor. Jasper Hobson înainta în mijlocul tovarășilor săi și le spuse cu un glas grav:

— Prieteni, până acum am crezut de datoria mea, pentru a vă feri de griji inutile, să vă ascund starea în care se află așezarea noastră de la fortul Esperance... Un cutremur ne-a separat de continent... Capul Bathurst s-a desprins de coasta americană... Peninsula noastră nu mai este decât o insulă de gheață, o insulă rătăcitoare...

În acest moment Marbre înainta spre Jasper Hobson și spuse cu o voce liniștită:

— Știam, domnule locotenent!

Capitolul XII

O încercare de salvare

Acești oameni de treabă știau! Și, ca să nu agraveze necazurile șefului lor, s-au prefăcut că habar n-au și s-au apucat cu aceeași râvnă de lucrările pentru iernare!

Lacrimi de înduioșare umplură ochii lui Jasper Hobson. El nu încercă să-și ascundă emoția; prinse mâna pe care i-o întinse vânătorul Marbre și o strânse cu căldură. Da, acești vrednici soldați știau totul, căci Marbre pricepuse de multă vreme. Capcanele pentru reni năpădite de apă sărată, detașamentul de la fortul Reliance așteptat în zadar, calcularea latitudinii și longitudinii făcută zilnic, inutilă pe un pământ ferm, și precauțiile pe care locotenentul Hobson le lua pentru a nu fi văzut când stabilea poziția, animalele care nu fugiseră înaintea iernii, în fine schimbările de orientare survenite în ultimele zile și pe care le observaseră și ei, toate aceste indicii laolaltă făcuseră pe locuitorii fortului Esperance să înțeleagă situația în care se aflau. Doar sosirea lui Kalumah li se păruse inexplicabilă și presupuseseră – ceea ce de altfel era adevărat – că din întâmplare furtuna o aruncase pe tânăra eschimosă pe insulă.

Marbre, în capul căruia se limpeziseră mai întâi toate aceste lucruri, împărtășise presupunerile sale dulgherului Mac Nap și fierarului Raë. Toți trei examinaseră situația cu sânge rece și fuseseră de acord că trebuiau să prevină nu numai pe camarazii lor, dar și pe soțiile acestora. Apoi se înțeleșeră să pară că nu știu nimic în fața șefului lor și să-l asculte orbește ca și în trecut.

Auzind explicațiile lui Marbre, doamna Paulina Barnett, pe care purtarea delicată a acestor oameni o emoționase profund, zise:

— Sunteți foarte buni, prieteni, sunteți soldați vrednici și curajoși!

— Și locotenentul nostru, răspunse Mac Nap, poate să se bizuie pe noi. El și-a făcut datoria și noi ne-o vom face pe a noastră.

— Da, scumpii mei tovarăși, zise Jasper Hobson. Cerul nu ne va părăsi și noi îl vom ajuta să ne salveze!

Apoi Jasper Hobson istorisi tot ce s-a întâmplat de la acea epocă în care cutremurul de pământ rupsesse istmul și făcuse o insulă din teritoriile continentale ale capului Bathurst. El spuse cum, pe marea liberă de ghețuri, în mijlocul primăverii, noua insulă fusese târâtă de un curent necunoscut la

mai mult de 200 de mile de coastă, cum uraganul o adusese iar în vecinătatea uscatului, apoi o îndepărtase din nou în noaptea de 31 august și cum, în sfârșit, curajoasa Kalumah își riscase viața pentru a veni în ajutorul prietenilor săi din Europa. Apoi arată modificările suferite de insulă, care se dizolva încetul cu încetul în apele mai calde, și teama pe care o simțiseră fie de a fi antrenați până în Pacific, fie de a fi luați de curentul Kamceatka. În fine, făcu cunoscut tovarășilor săi că insula rătăcitoare se oprise, din păcate, definitiv la data de 27 septembrie. Apoi, după ce se aduse harta mărilor arctice, Jasper Hobson arată poziția pe care insula o ocupa acum, la mai mult de 600 de mile distanță de orice coastă. El termină spunând că situația era extrem de periculoasă, că insula va fi neîndoielnic sfărâmată când va veni dezghețul și că, înainte de a putea recurge la ambarcațiune, care nu va putea fi utilizată decât în vara viitoare, trebuia profitat de iarnă pentru a ajunge la continentul american, străbătând pe jos câmpul de gheață.

— Vom avea de mers 600 de mile noaptea, pe frig. Va fi greu, prieteni, dar veți înțelege ca și mine că nu putem da înapoi.

— Când veți da semnalul de plecare, domnule locotenent, răspunse Mac Nap, vă vom urma!

Totul fiind astfel stabilit, începând din acea zi pregătirile periculoasei expediții fură făcute cu repeziciune. Oamenii se hotărâseră cu curaj să facă cele 600 de mile în aceste condiții. Sergentul Long conducea lucrările, în timp ce Jasper Hobson, cei doi vânători și doamna Paulina Barnett mergeau ades să cerceteze starea câmpului de gheață. Kalumah îi însoțea de cele mai multe ori și păreriile ei, bazate pe experiență, erau foarte utile locotenentului. Plecarea, în afară de ceva neprevăzut, fiind fixată la 20 noiembrie, nu mai era niciun moment de pierdut.

Așa cum spusese Jasper Hobson, vântul începând să bată mai tare, temperatura scăzu puțin și coloana mercurului marcă 24° Fahrenheit (-4,44°C). Zăpada înlocui ploaia din zilele precedente și se întări pe sol. Dacă un astfel de frig dura câteva zile, alunecarea săniilor devenea posibilă. Crăpătura din fața capului Michel era în parte astupată de gheață și zăpadă, dar nu trebuie uitat că apele sale mai liniștite se prinseseră probabil mai repede. Ca dovadă, apele mării nu se prezentau într-o stare atât de satisfăcătoare.

Într-adevăr, vântul sufla aproape fără încetare și destul de tare. Hula se opunea la formarea regulată a gheții și cimentarea nu se făcea complet. Mari

băltoace de apă separau în multe locuri sloiurile și era imposibil să încerci să treci peste câmpul de gheață.

— E vădit că se face frig, îi zise doamna Paulina Barnett locotenentului Hobson la 15 noiembrie, în timpul unei recunoașteri făcute până în sudul insulei. Temperatura scade simțitor și spațiile lichide nu vor întârzia să înghețe.

— Și eu cred, doamnă, răspunse Jasper Hobson, dar, din păcate, felul în care a început înghețul nu este prea favorabil planurilor noastre. Sloiurile sunt de dimensiuni mici, marginile lor formează ridicături care fac neregulată întreaga suprafață și, pe acest câmp de gheață plin de hârtoape, săniile noastre, dacă vor putea aluneca, o vor face cu cea mai mare greutate.

— Dar, zise călătoreasa, dacă nu mă înșel, nu va fi nevoie decât de câteva zile sau poate de câteva ore de ninsoare deasă pentru a nivela întreaga suprafață.

— Fără îndoială, doamnă, răspunse locotenentul, dar dacă ninge înseamnă că temperatura urcă și, dacă urcă, icefield-ul se va disloca din nou. Aceasta este dilema și ambele urmări sunt contra noastră!

— Ei, domnule Jasper, zise doamna Paulina Barnett, trebuie să recunoașteți că ar fi un adevărat ghinion dacă am avea de suportat, în locul unde ne aflăm, în plin ocean polar, o iarnă temperată în loc de o iarnă arctică.

— S-a mai văzut, doamnă, s-a mai văzut! Destul să vă amintesc, de altfel, de iarna aspră pe care am petrecut-o pe continentul american. Și așa cum s-a mai observat, este rar ca două ierni succesive să fie identice, ca asprime și durată. Vânătorii de balene din mările boreale o știu foarte bine. Desigur, doamnă, ar fi un ghinion! O iarnă grea când ne-am fi mulțumit foarte bine cu una obișnuită și o iarnă dulce când ne trebuie una aspră! Recunoașteți că n-am avut noroc până acum! Și când mă gândesc că trebuie să străbatem o distanță de 600 de mile cu femei și un copil!...

Și Jasper Hobson, întinzând mâna spre sud, arată spațiul infinit care se desfășura înaintea ochilor săi, vastă întindere albă, tivită capricios ca o dantelă. Tristă înfățișare a acestei mări, incomplet înghețată, a cărei suprafață trosnea cu un zgomot sinistru! O Lună acoperită, pe jumătate înecată într-o ceață umedă, ridicându-se abia cu câteva grade deasupra orizontului posomorât, arunca o lumină slabă peste acest decor. Semiobscuritatea, la care se adăugau anumite fenomene de refracție, dubla

mărimea obiectelor. Câteva iceberg-uri puțin înalte luau dimensiuni colosale și căpătau câteodată forme de monștri apocaliptici. Treceau păsări deasupra lor cu zgomotoase bătăi de aripă și cea mai mică dintre ele, din cauza acestei iluzii optice, apărea mai mare decât un condor sau un vultur bărbos. În anumite direcții, în mijlocul munților de gheață păreau să se deschidă imense tuneluri negre în care și omul cel mai îndrăzneț ar fi ezitat să intre. Apoi se produceau zguduiri din cauza răsturnării iceberg-urilor roase la bază care își căutau un nou echilibru și se auzau bubuituri îngrozitoare, pe care le repercuta ecoul puternic. Decorul se schimba în fiecare clipă ca într-o feerie. Cu ce sentimente de groază trebuiau să privească asemenea teribile fenomene nenorociții oameni care iernau acolo și care urmau să se aventureze peste acest câmp de gheață!

În ciuda curajului și a energiei sale morale, călătorea se simțea pătrunsă, fără să vrea, de spaimă. Îi înghețase sufletul, ca și trupul. Era ispitită să închidă ochii și să-și astupe urechile ca să nu vadă și să nu audă nimic. Când Luna era învăluită o clipă de neguri, sinistrul aspect al acestei priveliști polare se accentua și mai mult și doamna Paulina Barnett își închipuia caravana de bărbați și femei mergând prin pustietățile arctice în mijlocul vijeliilor, al zăpezilor, sub avalanșe, în profunda întunecime a unei nopți polare!

Între timp, doamna Paulina Barnett se străduia să nu întoarcă ochii de la câmpul de gheață. Voia să-i obișnuiască cu asemenea imagini și să-și oțelească sufletul împotriva fricii. Privea, deci, și deodată scoase un strigăt, strânse mâna locotenentului Hobson și îi arătă cu degetul o masă enormă, cu forme neprecise, care se mișca în penumbră la cel mult o sută de pași de ei.

Era un monstru de un alb strălucitor, de o mărime gigantică, a cărui înălțime depășea cincizeci de picioare. Mergea încet pe sloiurile răzlețe, sărind de pe unul pe altul cu salturi formidabile, mișcând labele sale enorme, care ar fi putut cuprinde zece stejari groși deodată. Părea că și el căuta un drum accesibil peste câmpul de gheață, ca să fugă de pe această insulă blestemată. Se vedeau sloiurile afundându-se sub greutatea lui și el nu reușea să-și recapete echilibrul decât după multe mișcări dezordonate.

Monstrul înaintă astfel vreun sfert de milă pe câmpia de gheață. Apoi, fără îndoială, negăsind niciun drum, se întoarse și se îndreptă spre acea parte a litoralului pe care se aflau locotenentul Hobson și doamna Paulina Barnett.

Atunci, Jasper Hobson apucă pușca pe care o purta în bandulieră și se pregăti să tragă. Dar imediat, când animalul fu în bătaia puștii, lăsă arma jos și spuse cu voce înăbușită:

— Un urs, doamnă, nu este decât un urs ale cărui dimensiuni au fost mărite excesiv de refracție!

Era într-adevăr un urs polar și doamna Paulina Barnett își dădu seama imediat de iluzia optică a cărei jucărie fusese. Trase aer în piept. Apoi îi veni o idee:

— E ursul meu, strigă dânsa, devotat ca un urs de Teranova! Și, foarte probabil, singurul care a mai rămas pe insulă! Dar ce face acolo?

— Încearcă să scape, doamnă, răspunse locotenentul Hobson clătinând din cap. Încearcă să scape de pe această insulă blestemată! Încă nu poate s-o facă și ne arată că drumul închis pentru el este închis și pentru noi!

Jasper Hobson nu se înșela. Animalul prizonier încercase să părăsească insula pentru a ajunge la vreun punct de pe continent și, nereușind, se întorsese pe litoral. Ursul, dând din cap și mormăind înfundat, trecu la cel mult douăzeci de pași de locotenent și de însoțitoarea sa. Ori nu-i văzuse, ori nici nu-și dădea osteneala să-i vadă, căci își continuă mersul greoi și se îndreptă spre capul Michel, dispărând curând în spatele unei movile.

În acea zi locotenentul Hobson și doamna Paulina Barnett reveniră triști și tăcuți la fort.

Între timp, ca și cum traversarea câmpiei de gheață ar fi fost posibilă, la factorie pregătirile de plecare continuau cu sârg. Nu trebuia lăsat nimic deoparte pentru securitatea expediției; trebuia prevăzut totul ținând seama nu numai de dificultățile și oboselile drumului, dar și de capriciile acestei naturi polare, care se apăra cu atâta energie împotriva oricărui amestec al oamenilor.

Atelajele de câini formară obiectul unei îngrijiri deosebite. Aceștia fură lăsați să alerge în împrejurimile fortului, cu scopul ca aceste exerciții să le refacă sprinteneala puțin îngreunată de o lungă odihnă. Pe scurt, animalele se găseau toate într-o stare satisfăcătoare și puteau, dacă nu le istoveai, să țină la drum lung. Săniile fură cercetate cu grijă. Suprafața plină de hârtoape a câmpului de gheață trebuia neîndoielnic să le expună la izbituri violente. Așa că ele fură întărite în părțile lor principale – rama de jos și tălpicile întoarse la vârf etc. Această lucrare îi revenea de drept dulgherului Mac Nap și oamenilor săi, care făcură vehiculele cât se poate de solide.

Se construira în plus două sănii-furgon, de mari dimensiuni, una pentru transportul proviziilor, cealaltă pentru transportul blănurilor. Aceste sănii trebuiau trase de reni domesticiți și fură amenajate în acest scop. Blănurile erau o încărcătură de lux, cu care poate nu era prudent să te încurci. Dar Jasper Hobson voia, pe cât posibil, să salveze interesele Companiei Golfului Hudson, decis fiind însă să abandoneze blănurile în drum, dacă ele ar fi periclitat mersul caravanei. Nu risca nimic, căci, oricum, dacă blănurile ar fi fost lăsate în depozitele factoriei, ele ar fi fost inevitabil pierdute.

Cât despre provizii, era cu totul altceva. Trebuiau să aibă din belșug merinde ușor transportabile. Nu se puteau bizui pe vânat. Vânatul, îndată ce drumul va fi accesibil, va fugi cu mult înaintea lor și va ajunge curând în regiunile sudice. Deci, carne conservată, corn-beef, pateu de iepure, pește uscat, pesmeți, cu care stăteau, din nefericire, foarte prost etc. O rezervă mare de măcriș și lingurea, rachiu și spirt pentru băuturi calde etc., fură depuse într-o sanie-furgon specială. Jasper Hobson ar fi vrut să ia și combustibil căci, în cursul celor 600 de mile, nu vor găsi nici arbori, nici arbuști, nici mușchi și nu se va putea conta nici pe epave, nici pe lemne cărate de apele mării. Dar nu puteau lua o asemenea încărcătură în plus și renunță la ea. Din fericire, îmbrăcămintea de iarnă nu lipsea. Era destulă, călduroasă și, dacă va fi nevoie, puteau recurge la sania cu blănuri.

Cât despre Thomas Black, care de la eșecul lui se izolase ocolindu-i pe tovarășii săi, închizându-se în cameră, neluând parte niciodată la consfăturile locotenentului cu sergentul și călătorea, reapăru în fine când ziua plecării fu fixată definitiv. Dar atunci se ocupă numai de sania care avea să-i transporte persoana, instrumentele și caietele. Tot mut, nu puteai scoate de la el niciun cuvânt. Uitase tot, chiar și faptul că era un savant și, de când cercetările eclipsei sale îl dezamăgiseră, de când soluția protuberanțelor lunare îi scăpase din mână, nu mai dăduse nicio atenție observațiilor fenomenelor specifice latitudinilor înalte, ca aurore boreale, halo-uri, paraselene etc.

În sfârșit, în ultimele zile fiecare muncise cu atâta sârguință și zel, că în dimineața de 18 noiembrie erau gata de plecare.

Din nefericire, câmpul încă nu era practicabil. Dacă temperatura scăzuse puțin, frigul nu era destul de mare pentru a îngheța uniform suprafața mării. Zăpada, foarte mărunță de altfel, nu cădea în mod egal și continuu. Jasper Hobson, Marbre și Sabine parcurseseră în fiecare zi litoralul insulei de la

capul Michel până la cotul unde fusese Golful Morselor. Se aventurară chiar pe câmpul de gheață pe o distanță de aproape o milă și jumătate, fiind nevoiți să-și dea seama de situație: crăpături, creștături și rupturi se iveau în toate părțile. Nu numai săniile, dar nici drumeții liberi pe mișcările lor n-ar fi putut să folosească o astfel de cale. Locotenentul Hobson și cei doi oameni care-l însoțeau în aceste scurte expediții se-ntoarseră morți de oboseală și nu o dată crezură că nu vor putea ajunge înapoi pe insula Victoria, pe poteca nesigură și în mijlocul sloiurilor care se mai mișcau.

Se părea că, într-adevăr, natura se înverșuna împotriva nefericiților locuitori ai fortului Esperance. În timpul zilelor de 18 și 19 noiembrie, termometrul urcă, în timp ce barometrul cobora. Această modificare în starea atmosferică trebuia să aibă un rezultat funest. În timp ce frigul scădea, cerul se umplea de nori. La 34° Fahrenheit (1,11°C) ploua cu găleata, în loc să ningă. Aversele, relativ calde, topeau în multe locuri stratul de zăpadă. E lesne de închipuit ce efect avea revărsarea apelor cerului asupra câmpului de gheață pe care-l dezagregau. Se putea într-adevăr crede că va veni în curând dezghețul. Pe sloiuri se vedeau urme de dizolvare ca în timpul verii. Locotenentul Hobson care, în pofida acestui timp groaznic, mergea zilnic în sudul insulei, reveni într-o zi desperat. La 20 noiembrie, o nouă furtună, aproape identică – prin marea ei violență – cu cea care se abătuse asupra insulei cu o lună înainte, se dezlănțui pe aceste blestemate meleaguri ale mării polare.

Oamenii renunțaseră să mai pună piciorul afară din casă și timp de cinci zile stătură închiși în fortul Esperance.

Capitolul XIII

Străbătând câmpul de gheață

În sfârșit, la 22 noiembrie timpul începu să se îmbunătățească. După câteva ore furtuna încetă brusc. Vântul își schimbă direcția și începu să bată de la nord, iar temperatura scăzu cu câteva grade. Un număr de păsări care zboară pe distanțe lungi dispărură. Poate că puteau spera că temperatura va ajunge odată așa cum trebuia să fie la această epocă a anului, la o latitudine atât de înaltă. Oamenii începură într-adevăr să regrete că frigul nu era la fel de mare ca acel din anul trecut când coloana mercurului scăzuse la 72° Fahrenheit (-55°C).

Jasper Hobson hotărî să nu mai întârzie multă vreme pe insula Victoria și în dimineața zilei de 22 toată colonia fu gata să părăsească fortul Esperance și insula, contopită cu întregul icefield, încrustată în el și prin aceasta legată de continentul american printr-un câmp de 600 de mile.

La ora unsprezece și jumătate dimineața, într-o atmosferă mohorâtă, dar calmă, pe care o splendidă auroră boreală o lumina de la orizont la zenit, locotenentul Hobson dădu semnalul de plecare. Căinii erau înhămați la sănii. Trei perechi de reni domesticiți, care trăgeau săniile-furgon, se puseră în mișcare, fără zgomot, în direcția capului Michel – punct unde aveau să părăsească insula propriu-zisă, pentru a intra pe câmpul de gheață.

Caravana o luă mai întâi pe lângă colina împădurită de la est de lacul Barnett; dar, în momentul când să treacă de cap, fiecare aruncă pentru ultima oară o privire spre capul Bathurst pe care-l părăseau, fără a se putea înapoia vreodată. Sub lumina aurorei boreale se observau câteva creste ieșind din zăpadă și două-trei linii albe care înconjurau incinta factoriei. Câteva ridicături albicioase care dominau ici și colo peisajul, fumul ieșind dintr-un coș, datorat ultimelor pâlpâiri ale unui foc gata să se stingă pentru totdeauna, așa arăta acum fortul Esperance, această așezare care ceruse atâta muncă, atâtea eforturi cheltuite în zadar!

— Adio! Adio scumpa și sărmăna noastră casă polară! zise doamna Paulina Barnett, făcându-i pentru cea din urmă oară cu mâna un semn de despărțire.

Și toți, păstrând în suflet această ultimă amintire, își reluară drumul de întoarcere, triști și tăcuți.

La ora unu, detașamentul ajunse la capul Michel, după ce ocolise crăpătura, pe care frigul insuficient al iernii nu o putuse închide. Până atunci greutatea drumului nu fuseseră prea mari, căci insula Victoria avea o suprafață relativ netedă. Dar situația se prezenta cu totul altfel pe câmpul de gheață. Într-adevăr, pe acest câmp, supus presiunii enorme a banchizei din nord, se formaseră iceberg-uri, ridicături, munți de gheață, printre care vor trebui, cu prețul unor mari eforturi și oboseli, să caute tot timpul treceri accesibile.

Până spre seară înaintaseră câteva mile pe icefield. Trebuia organizată odihna. În acest scop procedară după pilda eschimoșilor și indienilor din America de Nord, săpând în blocurile de gheață „case de zăpadă”. Cuțitele de tăiat gheața funcționară util și cu pricepere și la ora opt, după o cină

alcătuită din carne uscată, tot personalul factoriei se strecură în aceste gropi, care sunt mult mai călduroase decât s-ar putea crede.

Înainte de a adormi, doamna Paulina Barnett întreabă pe locotenent dacă ar putea aprecia distanța parcursă de la fortul Esperance până la acest popas.

— Cred că n-am făcut mai mult de zece mile, răspunde Jasper Hobson.

— Zece din 600! exclamă călătorea. Dar în felul acesta vom avea nevoie de trei luni pentru a străbate distanța care ne separă de continentul american!

— Trei luni și poate și mai bine, doamnă! răspunde Jasper Hobson, dar nu putem merge mai repede. Nu mai călătorim ca anul trecut, pe acele câmpuri de gheață care separau fortul Reliance de capul Bathurst; ci pe un icefield deformat, strivit de presiune și care nu ne poate oferi un drum ușor! Mă aștept să întâmpin mari greutăți în timpul acestei încercări. Să sperăm că le vom învinge! În orice caz, important nu este să ajungem repede, ci să ajungem teferi, și aș fi fericit dacă niciunul din tovarășii mei n-ar lipsi la apel, când ne vom întoarce la fortul Reliance. Facă Cerul ca în trei luni să putem ajunge undeva pe coasta americană, doamnă, și n-am avea decât să-i mulțumim.

Noaptea trecu fără niciun accident, dar lui Jasper Hobson, în timpul lungii sale insomnii, i se păru că aude pe locul de popas câteva scârțâituri de prost augur, care indicau o lipsă de coeziune între toate părțile câmpului de gheață. Era mai mult ca sigur că diferitele porțiuni ale imensului icefield nu erau bine solidificate, de unde se putea deduce că existau crăpături enorme în anumite zone; acest lucru era foarte rău, pentru că ar fi însemnat că orice comunicare cu pământul era nesigură. De altfel, încă înainte de plecare, locotenentul Hobson observase foarte bine că nici animalele cu blană, nici carnivorele insulei Victoria nu părăsiseră împrejurimile factoriei, și dacă aceste animale nu plecaseră să caute pentru iarnă locuri mai puțin friguroase în regiunile meridionale, probabil că întâlniseră în drumul lor anumite obstacole a căror existență le-o semnalase instinctul. Jasper Hobson, făcând această tentativă de a repatria micuța colonie, pornind peste câmpul de gheață, acționase în mod înțelept. Era o încercare de salvare, înainte de viitorul dezgheț. Chiar dacă nu va reuși, chiar dacă vor trebui să se întoarcă, părăsind fortul, Jasper Hobson nu-și făcuse decât datoria.

A doua zi, 23 noiembrie, detașamentul nu putu să avanseze spre est nici cu zece mile, căci dificultățile drumului deveniseră extrem de mari. Câmpul

de gheață era foarte accidentat și se putea observa, după unele straturi lesne de recunoscut, că mai multe bancuri de gheață se suprapuseseră, împinse fără îndoială de presiunea irezistibilă a banchizei în această vastă pâlnie a mării arctice. De aici, ciocnirile dintre sloiuri, aglomerarea de iceberg-uri, ceva asemănător cu o grămadă de munți pe care o mână neputincioasă a scăpat-o peste acest loc și care s-a risipit în cădere.

Era evident că o caravană, compusă din sânni și atelaje, nu putea trece peste asemenea blocuri și tot așa de evident că nu putea să-și croiască un drum cu toporul sau cu cuțitul de tăiat gheață printre aceste mormane. Câteva dintre iceberg-uri căpătaseră înfățișările cele mai felurite și așezarea lor părea a unui oraș năruit. Multe din ele aveau o înălțime de trei sau patru sute de picioare peste nivelul icefield-ului și în vârful lor se vedeau enorme mase de gheață prost echilibrate, care nu așteptau decât o zguduitură sau o vibrație a aerului pentru a se prăbuși, formând avalanșe.

Astfel, mergând pe lângă iceberg-uri, trebuiau luate cele mai mari precauții. S-a dat ordin ca în aceste trecători primejdioase să nu se vorbească cu voce tare, să nu se îndemne atelajele cu lovituri de bici. Asemenea recomandări nu erau deloc exagerate și cea mai mică imprudență putea provoca adevărate catastrofe.

Pentru a se feri de obstacole și a căuta treceri se pierdea foarte mult timp, eforturile erau istovitoare, nu te puteai îndrepta în direcția voită și făceai ocoluri de câte zece mile ca să înaintezi spre est doar cu una singură. Totuși solul ferm nu lipsea încă sub picioare.

Dar pe 24 se iviră alte piedici, pe care Jasper Hobson se temea că nu le va putea învinge.

Într-adevăr, după ce trecuse peste o primă banchiză care se afla la vreo 20 de mile de insula Victoria, detașamentul se găsi pe un câmp de gheață mai puțin accidentat și ale cărui părți nu fuseseră supuse unei mari presiuni. Era evident că, din cauza direcției curenților, apăsarea banchizei nu se exercitase asupra acestei zone. Dar, în același timp, Jasper Hobson și tovarășii săi nu întârziară să aibă în fața lor largi și adânci crăpături neînghețate. Temperatura era relativ caldă, 34° Fahrenheit (1,11°C). Or, apa sărată, care îngheață mai încet decât apa dulce, nu se solidifică decât la câteva grade sub zero și deci marea nu se prinsese încă. Toate părțile înghețate care formau banchiza și câmpul de gheață veniseră de la latitudini mai înalte și totodată se mențineau prin ele însele, hrănindu-se, ca să zicem așa, din propriul lor

frig; dar acest spațiu meridional al mării arctice nu era înghețat în mod uniform și, în plus, cădea o ploaie caldă care aducea cu ea noi elemente dizolvante. În acea zi, detașamentul fu oprit cu totul înaintea unei crevase pline de o apă năvalnică și de pojghițe mici de gheață – crăpătură care nu măsura mai mult de 100 de picioare lățime, dar a cărei lungime era de mai multe mile.

Timp de două ore meraseră pe lângă marginea occidentală a acestei crăpături, în speranța de a ajunge la capătul ei și a relua direcția spre est, dar totul fu zadarnic. Trebui să se oprească. Se făcu deci un popas și se așeză tabăra. Jasper Hobson, urmat de sergentul Long, mai merse încă un sfert de milă, cercetând crăpătura care nu se mai termina și blestemând blândețea acestei ierni care le făcea atâta rău.

— Trebuie totuși să trecem, zise sergentul Long, căci nu putem rămâne în acest loc.

— Da, trebuie să trecem, răspunse locotenentul Hobson, și vom trece, fie că o vom lua spre nord, fie că vom coborî spre sud, căci în cele din urmă vom sfârși prin a ocoli crăpătura. Dar după aceea se vor ivi altele și iar altele care vor trebui ocolite mereu, pe încă sute de mile poate, cât timp va dura această nedecisă și deplorabilă temperatură!

— Iată ceea ce ar trebui văzut înainte de a porni mai departe, zise sergentul.

— Da, trebuie, sergent Long, răspunse cu hotărâre Jasper Hobson, sau riscăm ca, după ce vom fi făcut cinci sau șase sute de mile tot ocolind și cotind, să nu fi parcurs nici jumătate din distanța care ne separă de coasta americană. Da! Trebuie, înainte de a merge mai departe, să facem o recunoaștere pe suprafața câmpului de gheață, și asta voi face!

Apoi, fără a adăuga un cuvânt, Jasper Hobson se dezbracă, se aruncă în apa pe jumătate înghețată și, bun înotător, ajunse din câteva mișcări pe malul celălalt al crăpăturii, apoi dispăru în întuneric în mijlocul icebergurilor.

Câteva ore mai târziu, Jasper Hobson, epuizat, intră în tabără unde Long sosise înaintea lui. Îl luă la o parte pe sergent și le făcu cunoscut, lui și doamnei Paulina Barnett, că tot câmpul de gheață nu era practicabil.

— Poate, le spuse el, un om singur, pe jos, fără sanie, fără bagaj, ar reuși să treacă peste el, dar pentru o caravană e imposibil! Crăpăturile se

înmulțesc spre est și mai mult ca sigur că o navă ne-ar fi mai de folos decât o sanie pentru a ajunge la continentul american!

— Ei bine, răspunse sergentul Long, dacă un om singur poate să încerce să treacă, unul din noi n-ar trebui s-o facă și să meargă să caute ajutor?

— Am avut de gând să plec eu... răspunse Jasper Hobson.

— Dumneavoastră, domnule Jasper!

— Dumneavoastră, domnule locotenent!

Aceste două exclamații, scoase parcă într-un singur glas, îi dovediră lui Jasper Hobson cât era de neașteptată și inoportună propunerea sa! El, șeful expediției, să plece! Să părăsească pe cei care i-au fost încredințați, cu toate că s-ar duce să înfrunte cele mai mari primejdii în interesul lor! Nu! Acest lucru nu era cu putință. Jasper Hobson nu mai insistă.

— Da, prieteni, spuse el atunci, vă înțeleg, am chibzuit și nu vă voi părăsi. Dar n-are rost ca vreunul din noi să vrea să încerce această trecere! N-ar reuși, ar cădea în drum, ar pieri și, mai târziu, când câmpul de gheață se va topi, corpul său nu va avea alt mormânt decât abisul care se află sub noi! De altfel, ce ar putea face, admitând că ar ajunge la New-Arkhangelsk? Cum ar putea veni în ajutorul nostru? Va tocmi un vas care să ne caute? Fie! Dar acest vas nu va putea ajunge decât după dezgheț! Iar, după dezgheț, cine poate ști unde va fi fost antrenată insula Victoria, în marea polară, sau în marea Behring!

— Da! Aveți dreptate, domnule locotenent, răspunse sergentul Long. Să rămânem cu toții împreună, și dacă va trebui să fim salvați de o corabie, ei bine! ambarcațiunea lui Mac Nap este încă aici, la capul Bathurst, și cel puțin nu va trebui s-o așteptăm.

Doamna Barnett ascultase întreaga discuție fără să scoată un cuvânt. Înțelegea foarte bine și ea că, de vreme ce câmpul nu oferea nicio trecere posibilă, nu se mai putea conta decât pe corabia dulgherului și trebuia așteptat cu curaj dezghețul.

— Și atunci, domnule Jasper, zise ea, care este hotărârea dumneavoastră?...

— Este să ne întoarcem pe insula Victoria.

— Să ne întoarcem atunci și Cerul să ne ocrotească!

Locotenentul adună tot personalul coloniei și îi făcu propunerea să se înapoieze pe insulă. Prima impresie produsă de această comunicare a locotenentului Hobson fu proastă. Bieții oameni se bizuiseră atâta pe

repatrierea neîntârziată peste câmpul de gheață, că decepția lor se apropia de desperare. Dar se stăpâniră și se declarară gata să se supună.

Jasper Hobson le împărtăși rezultatul explorării pe care o făcuse. El îi încunoștință că obstacolele se înmulțeau la est, că trecerea era practic imposibilă cu tot materialul caravanei, material absolut indispensabil totuși într-o călătorie care dura mai multe luni.

— În acest moment, adăugă el, este întreruptă orice comunicare cu coasta americană și continuând să avansăm către est, cu prețul unor eforturi nemaipomenite, există riscul să nu mai putem reveni la insulă, care este ultimul și singurul nostru refugiu. Și dacă dezghețul ne-ar mai găsi pe acest câmp de gheață, am fi pierduți. Nu v-am ascuns adevărul, prieteni, dar nici nu l-am agravat. Știu că mă adresez unor oameni energici, care știu la rândul lor că eu nu sunt omul care să dea înapoi. Vă repet, deci: suntem în fața imposibilului!

Soldații aveau toată încrederea în șeful lor. Îi cunoșteau curajul, energia, și când spunea că nu pot trece, însemna că trecerea era într-adevăr impracticabilă. Deciseră deci să se întoarcă a doua zi la fortul Esperance. Această întoarcere se făcea în condițiile cele mai proaste. Timpul era îngrozitor, puternice rafale de vânt se abăteau asupra icefield-ului. Ploaia curgea șiroaie. Se pot închipui greutatea orientării în mijlocul unui întuneric adânc, prin acest labirint de iceberg-uri!

Detașamentului îi trebuiră nu mai puțin de patru zile și patru nopți pentru a parcurge distanța care-l despărțea de insulă. Mai multe sănii și atelajele lor căzură în crevase. Dar locotenentul Hobson, grație prudenței sale, unui devotament fără seamăn, avu fericirea să nu plângă pierderea nici unei singure victime dintre tovarășii săi. Dar câte oboseli, câte primejdii și ce viitor îi așteptau pe acești nefericiți care petreceau o nouă iarnă pe insula rătăcitoare!

Capitolul XIV

Lunile de iarnă

Locotenentul Hobson și tovarășii săi nu ajunseră înapoi la fortul Esperance decât pe 28 și nu fără prețul unor imense strădanii! Nu-și mai puneau acum speranța decât în ambarcațiunea de care nu se vor putea folosi înainte de șase luni, când marea va deveni din nou liberă.

Iernarea începu deci. Săniile fură descărcate, proviziile reintrară în cămară; îmbrăcămintea, armele, ustensilele și blănurile, în magazii. Căinii se întoarseră în cușcă și renii domestici în staulul lor.

Thomas Black trebui și el să se îngrijească să se mute îndărăt, și cu cât necaz! Nefericitul astronom își aduse înapoi instrumentele, cărțile și caietele în camera lui și, mai enervat ca întotdeauna de această „fatalitate care se îndârjea contra lui”, rămase ca mai înainte absolut străin de tot ce se întâmpla în factorie.

O zi fu de ajuns pentru reinstalarea generală și atunci începu iar acea existență a celor care iernau, existență atât de puțin variată și care ar fi părut groaznic de monotonă locuitorilor din marile orașe. Cusutul, reparatul hainelor și chiar întreținerea blănurilor, din care unele din prețiosul stoc puteau fi eventual salvate, apoi observațiile meteorologice, supravegherea câmpului de gheață, în fine lectura, acestea erau ocupațiile și distracțiile zilnice. Doamna Paulina Barnett se afla pretutindeni unde era nevoie și influența sa se făcea simțită în toate. Dacă, vreodată, se isca o mică neînțelegere între soldați, supărăcioși uneori din pricina neplăcerilor prezentului și temerilor pentru viitor, ea înceta repede la cuvintele doamnei Paulina Barnett. Călătoria avea o mare putere de convingere asupra acestei mici lumi și nu o întrebuintă niciodată decât spre binele tuturor.

Kalumah ținea la ea din ce în ce mai mult. Fiecare o iubea de altfel pe tânăra eschimosă, care se arăta drăguță și serviabilă. Doamna Paulina Barnett se puse să-i facă educația și reușea, căci eleva sa era în adevăr inteligentă și dornică de învățatură. Îi perfecționa cunoștințele de limbă engleză și o învăța să scrie și să citească. De altfel, Kalumah găsi zece profesori care-și disputau plăcerea s-o formeze, căci din toți acești soldați, crescuți în coloniile engleze sau în Anglia, nu era niciunul care să nu știe să citească, să scrie și să socotească.

Grăbiră construcția vasului și aveau să termine bordajul și puntea înainte de sfârșitul lunii. În noaptea polară, Mac Nap și oamenii săi lucrau cu zel la lumina rășinilor aprinse, în timp ce alții se ocupau de greement în depozitele factoriei. Sezonul, cu toate că era avansat, rămânea în continuare schimbător. Frigul, câteodată foarte aspru, nu ținea mult, ceea ce desigur se datora vânturilor persistente din vest.

Toată luna decembrie se scurse în aceste condiții: când ploi, când ninsori, o temperatură care varia între

26 și 34° Fahrenheit (-3,33°C și 1,11°C).

Întrebuințară combustibilul cu cumpătare, cu toate că nu era nevoie să facă economie, căci aveau din belșug. Dar, din nefericire, nu era la fel cu materialul de iluminat. Uleiul începea să lipsească și Jasper Hobson trebui să se hotărască să nu se aprindă lampa decât câteva ore în timpul zilei. Încercară să întrebuințeze grăsimea de ren la iluminarea casei, dar mirosul ei era așa de nesuferit, încât mai bine stăteau pe întuneric. Încetau atunci cu lucrul și orele astfel petrecute păreau foarte lungi.

Câteva aurore boreale și două sau trei paraselene, în epocile de lună plină, apărură de mai multe ori deasupra orizontului. Thomas Black avea ocazia să observe amănunțit acești meteori, să obțină calcule precise asupra intensității lor, culorilor, raporturilor cu starea electricității din atmosferă, influenței asupra acului magnetic etc. Dar astronomul nici măcar nu-și părăsi camera. Avea mintea rătăcită.

La 30 decembrie, la lumina lunii se putea vedea că în tot nordul și estul insulei Victoria o lungă linie circulară de iceberg-uri închidea orizontul. Era banchiza ale cărei mase de ghețuri se îngrămădeau unele peste altele. Înălțimea ei putea fi de vreo trei sau patru sute de picioare. Această barieră enormă împresura insula pe două treimi din circumferința ei și exista pericolul să se întindă și mai mult.

Cerul fu foarte senin în prima săptămână a lunii ianuarie. Anul Nou – 1861 – începu printr-un frig destul de aspru și coloana mercurului ajunse la 8° Fahrenheit (-13,33°C). Era cea mai coborâtă temperatură din această curioasă iarnă. Scădere puțin importantă, în orice caz, pentru o latitudine așa de înaltă.

Locotenentul Hobson crezu că e nevoie să stabilească încă o dată, cu ajutorul observațiilor stelare, poziția insulei pe longitudine și latitudine și se convinse că ea nu suferise nicio deplasare.

Venise vremea când, oricâtă economie s-ar fi făcut, uleiul era pe terminate. Iar soarele nu va mai reapare la această latitudine înaintea primelor zile ale lui februarie. Încă o lună și oamenii erau amenințați să rămână complet în întuneric, când, grație tinerei eschimose, uleiul necesar pentru alimentarea lămpilor putu să fie reînnoit.

Era în 3 ianuarie. Kalumah se dusesse până la poalele capului Bathurst pentru a constata starea ghețurilor. În acest loc, ca în toate părțile nordice ale insulei, câmpul de gheață era mai compact. Sloiurile din care era format,

mai bine sudate, nu aveau porțiuni de lichid între ele. Suprafața câmpului, deși foarte accidentată, era totuși solidă peste tot. Aceasta se datora probabil faptului că icefield-ul, împins spre nord de banchiză, fusese presat între ea și insula Victoria.

Totuși, tânăra eschimosă remarcă, în lipsă de crevase, mai multe găuri circulare, bine tăiate în gheață, a căror întrebuințare o cunoștea. Erau găuri de foci, adică prin aceste deschizături, pe care ele le împiedicau să se astupe, amfibiile prinse sub crusta de gheață veneau să respire la suprafață și să caute sub zăpadă mușchi de pe litoral.

Kalumah știa că urșii, în timpul iernii, ciuciți cu răbdare pe lângă aceste gropi, pândesc momentul când amfibie iese din apă, o înhață cu labele, o sugrumă și o iau cu ei. Știa de asemenea că eschimoșii, tot atât de răbdători ca și urșii, așteaptă și ei apariția focilor, aruncă un laț și le capturează fără mare greutate.

Or, ceea ce făceau urșii și eschimoșii puteau să facă și niște vânători pricepuți; și dacă găurile existau, însemna că focile se slujeau de ele. Aceste foci puteau furniza uleiul și deci lumina care lipsea factoriei.

Kalumah se întoarse imediat la fort și-l preveni pe Jasper Hobson. Acesta trimise după Marbre și Sabine. Tânăra indigenă le vorbi de procedeul întrebuințat de eschimoși pentru a captura focile în timpul iernii și le propuse să încerce și ei. Nici nu-și terminase bine vorba că Sabine pregăti o frânghie rezistentă cu laț.

Locotenentul Hobson, doamna Paulina Barnett, vânătorii, Kalumah și încă doi, trei soldați plecară la capul Bathurst și, în timp ce femeile rămaseră deoparte, oamenii înaintară târâș către găurile cu pricina. Fiecare din ei avea o frânghie cu care se așeză lângă o gaură.

Așteptarea fu destul de lungă. Trecu o oră. Nimic nu semnala apropierea vreunei amfibii. Dar, în cele din urmă, într-una din găuri, cea supravegheată de Marbre, la orificiu apa începu să fiarbă. Se ivi un cap înarmat cu colți lungi. Era capul unei morse. Marbre aruncă lațul cu dibăcie și îl strânse repede și cu putere. Tovarășii săi alargară să-l ajute și, nu fără greutate, cu toată împotrivirea ei, gigantica amfibie fu scoasă din apă și trasă pe gheață. Aici fu doborâtă.

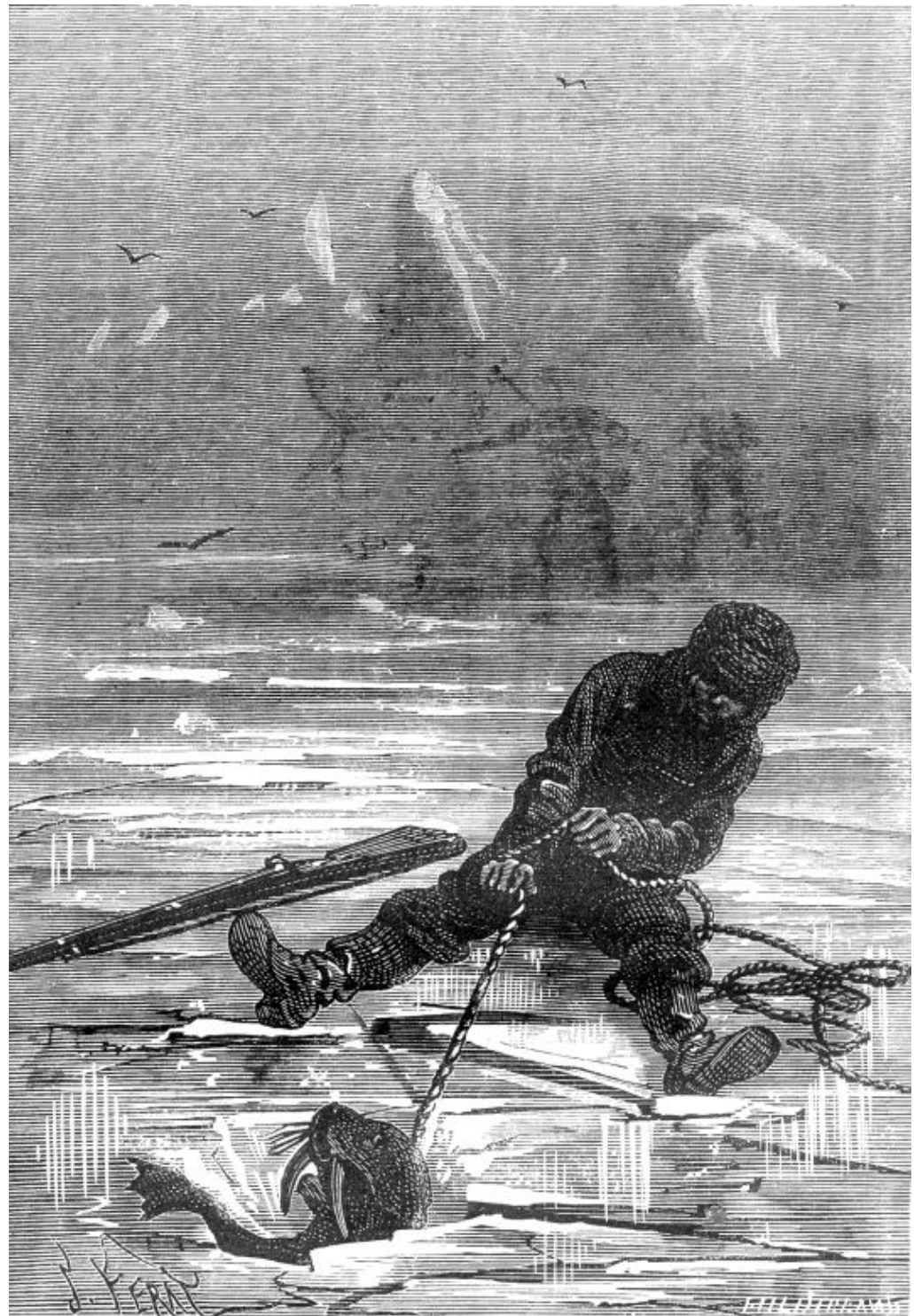
Reușiseră. Oaspeții fortului Esperance prinseră gust pentru acest nou gen de pescuit. Alte morse fură astfel capturate. Ele procurară ulei din belșug,

ulei animal – e drept – și nu vegetal, dar destul de bun pentru întreținerea lămpilor, și lumina nu mai lipsi lucrătorilor și lucrătoarelor din sala comună.

Totuși frigul nu creștea. Temperatura rămânea suportabilă. Dacă oamenii s-ar fi aflat pe terenul ferm al continentului, n-ar fi putut decât să se felicite că iarna trece în asemenea condiții. De altfel, banchiza înaltă îi ferea de vânturile de la nord și vest și nu simțeau suflarea lor tăioasă. În plin ianuarie termometrul nu marca încă decât câteva grade sub zero.

Dar tocmai blândețea iernii trebuia să aibă și avea ca rezultat că marea nu îngheța complet în jurul insulei Victoria. Era chiar vădit că icefeld-ul nu era prins pe toată întinderea sa și crăpăturile mai mari sau mai mici îl făceau nepracticabil, pentru că nici rumegătoarele, nici animalele cu blană nu părăsiseră insula. Aceste patrupede deveniseră prietenoase, îmblânzite până la un grad de necrezut, și păreau că fac parte din menajeria domestică a fortului.

Conform recomandărilor locotenentului Hobson, animalele erau cruțate, pentru că uciderea lor n-avea rost. Renii nu erau doborâți decât pentru procurarea de vânat proaspăt, care varia hrana. Dar herminele, castorii, vulpile, jderii, râșii și ondatrele, care acum mișunau fără frică prin împrejurimile fortului, erau

lăsate în pace. Câteva din ele pătrundeau chiar în curte și nimeni nu le vâna. Jderii și vulpile arătau superb cu blana lor de iarnă și unele erau de mare preț. Rozătoarele, grație blândeții timpului, găseau cu ușurință hrana vegetală sub stratul de zăpadă și nu trăiau pe contul factoriei.

Așteptau deci sfârșitul iernii, nu fără teamă, ducând o existență extrem de monotonă, pe care doamna Paulina Barnett căuta s-o mai înviioreze prin toate mijloacele posibile. O singură întâmplare mai deosebită și destul de dureroasă avu loc în luna ianuarie. Pe data de 7, băiețelul dulgherului Mac Nap făcu febră mare. Puternice dureri de cap, o sete nedomolită, când friguri, când călduri aduseră repede pe bietul copil într-o stare jalnică. Se poate lesne închipui desparerea mamei, a meșterului Mac Nap și a prietenilor săi! Nu știau ce este de făcut, căci nu cunoșteau natura maladiei, dar, după sfaturile lui Madge, care nu-și pierduse capul și se pricepea puțin la leacuri, boala fu combătută cu ceaiuri întăritoare și cu cataplasme. Kalumah îl servea neobosită și stătea zile și nopți la căpătâiul lui, fără ca cineva să reușească s-o facă să se odihnească. A treia zi, nu mai încăpea nicio îndoială asupra bolii. O erupție caracteristică acoperi corpul pruncului. Era o scarlatină grea care are de obicei complicații.

Rareori copiii de un an capătă această boală periculoasă și mai ales cu manifestări atâtea de violente, dar câteodată se întâmplă. Farmacia fortului era, din nefericire, puțin înzestrată. Totuși Madge, care îngrijise mai multe cazuri de scarlatină, își aminti de acțiunea ce o putea avea tinctura de beladonă. Ea administră copilului, în fiecare zi, câte una sau două picături și luă măsuri stricte ca să-l ferească de contactul cu aerul rece.

Copilul fusese transportat în camera ocupată de tatăl și mama sa. Curând erupția îl acoperi și mici puncte roșii îi ieșiră pe limbă, pe buze și chiar pe globul ochilor. Dar după două zile petele căpătară o culoare violetă, apoi albă și în cele din urmă pielea lor căzu sub formă de coji. Acum trebuia dublată prudența și combătută inflamația internă, gravitate caracteristică a acestei boli. Nimic nu fu neglijat și se poate spune că această mică ființă a fost admirabil îngrijită. Astfel că pe la 20 ianuarie, 12 zile după declanșarea bolii, putură avea speranța îndreptățită că va fi salvat!

Fu o adevărată bucurie în toată factoria. Pruncul era copilul fortului, copilul trupei, copilul regimentului! El fusese născut în acest climat aspru, în mijlocul acestor oameni de treabă! Îl numiseră Michel Esperance și îl priveau, în vârtoarea atâtor încercări, ca pe un talisman, de care soarta nu va

voi să-i lipsească! Cât despre Kalumah, se putea crede că, dacă ar fi murit copilul, ar fi murit și ea; dar micul Michel își recapătă încetul cu încetul sănătatea și părea că sădește din nou speranța în inimile tuturor.

Se ajunsese astfel, cu povara atâtor necazuri, la 23 ianuarie. Situația insulei Victoria nu se schimbase în niciun fel. Noaptea nesfârșită mai acoperea încă marea polară. Timp de câteva zile ninsese cu fulgi deși și zăpada se strânse pe solul insulei și pe câmpul de gheață atingând înălțimea de două picioare. Pe 27, fortul primi o vizită destul de neașteptată. Soldații Belcher și Pond, care păzeau incinta, zăriră în acea dimineață un urs gigantic, care se îndrepta liniștit spre fort. Intrară în sala comună și semnală doamnei Paulina Barnett prezența acestui temut carnivor.

— Nu poate fi decât ursul nostru! zise doamna Paulina Barnett către Jasper Hobson și amândoi, urmați de sergent, de Sabine și de câțiva soldați înarmați, ieșiră la poarta incintei.

Ursul era la vreo două sute de pași și mergea liniștit, fără teamă, ca și cum avea un plan bine chibzuit.

— Îl recunosc! exclamă doamna Paulina Barnett. E ursul tău, Kalumah, e salvatorul tău.

— Ah, nu-mi omorâți ursul! strigă tânăra indigenă.

— Nu va fi omorât, răspunse locotenentul Hobson. Prieteni, nu-i faceți niciun rău, va pleca probabil așa cum a venit.

— Dar, dacă vrea să pătrundă în curte... zise sergentul Long, care n-avea prea mare încredere în bunele sentimente ale urșilor polari.

— Lasă-l să intre, sergent, răspunse doamna Paulina Barnett. Acest animal a pierdut orice ferocitate. Este prizonier ca și noi și, știi, prizonierii...

— Nu se mănâncă între ei! zise Jasper Hobson, asta-i adevărat, doamnă, cu condiția, totuși, să facă parte din aceeași specie. Dar, în fine, îl vom cruța pe acesta în urma insistențelor dumneavoastră. Nu ne vom apăra decât dacă ne atacă. Între timp, cred că este prudent să intrăm în casă. Nu trebuie să ispitim fiara peste măsură!

Sfatul era bun. Fiecare intră în casă. Închiseră ușile, dar nu și obloanele.

Puteau deci urmări, uitându-se pe geam, mișcările vizitatorului. Ursul, ajuns la poartă, care fusese lăsată deschisă, o împinse puțin, băgă capul, examinează curtea și intră. Ajuns în mijlocul curții, cercetă construcțiile care-l înconjurau, se îndreptă spre staul și cușcă, ascultă un moment mârâitul

câinilor care-l simțiseră, boncăluitul renilor neliniștiți, își continuă inspecția mergând de-a lungul împrejuririi, ajunse lângă clădirea principală și veni în fine să-și rezeme capul uriaș de fereastra sălii mari.

Ca să spunem adevărul, toată lumea dădu înapoi, câțiva soldați apucară puștile și sergentul Long începu să se teamă că lăsase ca gluma să meargă prea departe.

Dar Kalumah veni și-și turti chipul blând de geamul subțire. Ursul păru că o recunoaște – aceasta fu cel puțin părerea eschimosei – și, mulțumit fără îndoială, după ce scoase un mormăit lung, se întoarse, luă iar drumul spre poartă, apoi, după cum spusese Jasper Hobson, plecă așa cum a venit. Asta fu povestea; dar incidentul nu se mai repetă și totul intră iar pe făgașul obișnuit.

Între timp, vindecarea copilului mergea bine și în ultimele zile ale lunii își recapătă bujorii în obraji și privirea sa vioaie.

La 3 februarie, spre prânz, o fâșie palidă de lumină se ivi la orizontul sudic. Se zări o clipă un disc gălbui. Era astrul radios, care reapărea pentru prima oară după lunga noapte polară.

Capitolul XV

O ultimă explorare

Începând de la acea epocă, Soarele se ridică în fiecare zi din ce în ce mai mult deasupra orizontului. Noaptea nu se întrerupea decât pentru câteva ore. Frigul crescuse, așa cum se întâmplă deseori în luna februarie, și termometrul marca 1° Fahrenheit (-17°C). Era cea mai joasă temperatură pe care o arătase în cursul acestei ierni curioase.

— Când are loc dezghețul în aceste mări? îl întrebă într-o zi călătoreala pe Jasper Hobson.

— În anii obișnuiți, răspunse locotenentul, desfacerea ghețurilor nu se produce înaintea primelor zile ale lunii mai, dar iarna asta a fost atât de ușoară, că, dacă nu vor mai veni geruri mari, dezghețul va putea să aibă loc la începutul lui aprilie, cel puțin așa presupun.

— Am avea de așteptat încă două luni? întrebă doamna Barnett.

— Da, două luni, doamnă, răspunse Jasper Hobson, căci ar fi imprudent să lansăm înainte de vreme ambarcațiunea noastră în mijlocul ghețurilor, și cred că toate șansele de reușită vor fi de partea noastră, în special dacă vom

aștepta momentul când insula va fi dusă în partea cea mai îngustă a strâmtorii Behring, care n-are mai mult de circa 100 de mile lățime.

— Ce spuneți, domnule Jasper? exclamă doamna Paulina Barnett, destul de surprinsă de cuvintele locotenentului. Uitați că cel care ne-a purtat este curentul Kamceatka și că în momentul dezghețului ar putea foarte bine să ne împingă și mai departe?

— Nu cred, doamnă, răspunse locotenentul Hobson, și aproape aș îndrăzni să vă asigur că acest lucru nu se va întâmpla. Dezghețul se face întotdeauna de la nord spre sud – fie că își schimbă direcția curentul Kamceatka, fie că ghețurile urmează curentul Behring, fie poate dintr-o cauză pe care n-o cunosc. Dar întotdeauna iceberg-urile derivă către Pacific și se dizolvă acolo în apele mai calde. Întrebați-o pe Kalumah. Ea cunoaște aceste meleaguri și vă va spune ca și mine că dezghețul se face de la nord la sud.

Kalumah, întrebată, confirmă spusele locotenentului. Părea deci probabil că insula, antrenată cu ghețurile în primele zile ale lunii aprilie, va fi și ea, ca un imens sloi, târâtă spre sud, adică spre partea cea mai îngustă a strâmtorii Behring, frecventată în timpul verii de pescarii din New-Arkhangelsk, de piloții și neguțătorii de pe coastă. Dar, ținând seama de toate întârzierile posibile și în consecință de timpul necesar insulei să ajungă în sud, nu puteau spera să pună piciorul pe continent înainte de luna mai. În plus, cu toate că frigul n-a fost puternic, insula Victoria se consolidase, în sensul că grosimea bazei sale de gheață crescuse, și trebuia scontat că va mai rezista încă alte câteva luni de-acum înainte. Oamenii trebuiau deci să se înarmeze cu răbdare și să aștepte, să aștepte mereu!

Convalescența copilășului se desfășura mulțumitor. La 20 februarie ieși pentru prima oară, după 40 de zile de boală. Se înțelege prin asta că trecu din cameră în sala cea mare, unde toți îl mângâiară. Mama sa, care avusese intenția să-l înțarce la un an, continuă să-l hrănească după sfatul lui Madge, și laptele de mamă, alternat câteodată cu lapte de ren, îi refăcu puterile. Găsi mii de mici jucării pe care prietenii săi, soldații, le făcuseră pentru el în timpul bolii și se poate lesne închipui că se simți cel mai fericit copil din lume.

În ultima săptămână a lui februarie căzură mereu ploi și lapovițe. Vântul din nord-vest bătea tare. Câteva zile chiar, temperatura scăzu destul pentru ca să ningă mult. Dar furtuna nu fu mai puțin violentă. Din partea capului

Bathurst și a banchizei veneau vuiete asurzitoare. Iceberg-urile care se ciocneau între ele se prăbușeau cu bubuituri de tunet. Ghețurile din nord, împinse spre mal, se-ngrămădeau pe litoral. Era de temut ca și capul – care, la urma urmei, era tot un fel de iceberg acoperit de pământ și nisip, să nu fie răsturnat. Câteva sloiuri mari, în ciuda greutateii lor. Fură mânate până la curtea împrejmuită. Din fericire pentru factorie, capul rezistă și feri construcțiile de năruire. Se înțelege că poziția insulei Victoria, aflată la deschiderea unei strâmtori înguste către care se acumulau ghețurile, era extrem de periculoasă. Putea fi distrusă de un fel de avalanșă orizontală, dacă se putea spune așa, adică să fie strivită de sloiurile împinse din larg, chiar înainte de a se scufunda în valuri. Era o nouă primejdie, adăugată la atâtea altele. Doamna Paulina Barnett, văzând forța fantastică a presiunii din larg și irezistibila violență cu care se îngrămădeau blocurile de gheață, pricepu că un nou pericol va amenința insula la dezghețul apropiat. Îi spuse acest lucru de mai multe ori locotenentului Hobson și acesta clătină capul, ca un om care n-are ce răspunde.

Vijelia încetă în primele zile ale lunii martie și se putu vedea atunci cât se modificase aspectul câmpului de gheață. Părea într-adevăr că, printr-un fel de alunecare pe suprafața lui, banchiza se apropiase de insula Victoria. În anumite puncte nu era mai departe de două mile și se comporta ca ghețarii care se deplasează, cu singura diferență că ea înainta, în timp ce ei coborau. Între bariera înaltă și litoral, solul, sau mai bine-zis câmpul de gheață, foarte accidentat, plin de hummocks-uri, de săgeți de gheață retezate, prisme răsturnate, mici piramide cu obeliscuri prăbușite, vălurit ca o mare care ar fi încremenit deodată în timpul unei furtuni, nu mai era de recunoscut. S-ar fi zis că sunt ruinele unui imens oraș, din care niciun monument nu a mai rămas în picioare. Singură banchiza înaltă, profilând în mod straniu pe cer conurile, sferele, crestele sale fanteziste, vârfurile sale ascuțite, se ținea falnică și încadra magnific răscolirea pitorească.

La această dată, ambarcațiunea era complet terminată. Barcazul avea o formă cam din topor, cum era de așteptat, dar îi făcea onoare lui Mac Nap și, cu prova ca de galiotă⁴, trebuia să reziste mai bine la ciocnirea cu ghețurile. S-ar fi zis că era una din acele bărci olandeze ce se aventurează în mările Nordului. Greementul care era gata se compunea, ca acela al unui

cuter, dintr-o brigantină și o velă foc suportate de un singur catarg. Pânza de cort a factoriei fu întrebuințată pentru velatură.

În această ambarcațiune avea loc ușor întregul personal al insulei Victoria și era evident că, dacă – așa cum sperau – insula se va deplasa prin strâmtoarea Behring, vor putea lesne parcurge cu ea chiar și cea mai mare distanță care ar despărți-o de coasta americană. Nu mai aveau deci decât să aștepte dezghețul. Locotenentului Hobson îi veni atunci ideea să întreprindă o lungă recunoaștere spre sud-est, în scopul de a cerceta starea câmpului de gheață, de a vedea dacă prezintă semnele unui dezgheț apropiat, de a examina însăși banchiza, de a observa, în fine, dacă, în starea actuală a mării, orice trecere către continentul american mai era închisă. Multe incidente, multe întâmplări mai puteau avea loc înainte ca, prin ruperea ghețurilor, marea să fie liberă, și a face o recunoaștere a icefield-ului era un act de prudență.

Expediția fu deci hotărâtă și plecarea fixată la 7 martie.

Micul grup se compunea din locotenentul Hobson, călătore, Kalumah, Marbre și Sabine.

Se înțelesesă că, dacă drumul era accesibil, se va căuta o trecere peste banchiză; dar, în orice caz, doamna Paulina Barnett și tovarășii săi nu vor lipsi mai mult de 48 de ore.

Pregătirea merindele și detașamentul, bine înarmat pentru orice eventualitate, părăsi fortul Esperance în dimineața zilei de 7 martie îndreptându-se spre capul Michel.

Termometrul marca 32° Fahrenheit (0°C). Vremea era puțin cețoasă, dar liniștită. Soarele descria arcul său zilnic deasupra orizontului timp de 7 sau opt ore, iar razele sale oblice răspândeau o lumină suficientă pe tot masivul de ghețuri.

La ora nouă, după un scurt popas, locotenentul Hobson și tovarășii săi coborâră povârnișul capului Michel și înaintară pe câmp în direcția sud-est. În partea asta, banchiza nu se afla mai departe de trei mile de cap.

Mersul lor fu destul de încet, cum era de așteptat. În fiecare moment trebuia ocolită fie o crăpătură adâncă, fie un hummock greu de trecut. Nicio sanie n-ar fi putut să se aventureze pe acest drum hârtopit. Nu era decât un morman de blocuri de toate mărimile și formele, din care unele se țineau în echilibru numai printr-o minune, iar altele se prăbușiseră de curând, după cum se putea observa din linia netedă a spărturilor și a marginilor ascuțite

ca niște lame. Dar, în mijlocul drumului accidentat, nicio urmă nu arăta trecerea vreunui om sau animal! Nicio ființă vie în aceste pustietăți pe care parcă și păsările le părăsiseră. Doamna Paulina Barnett se întreba, nu fără mirare, cum, dacă ar fi plecat în decembrie, ar fi putut trece prin acest câmp atât de răvășit, dar locotenentul Hobson îi spuse că la acea epocă câmpul de gheață nu prezentase acest aspect. Enorma presiune a banchizei nu se exercita încă și ar fi putut găsi un icefield relativ neted. Singurul obstacol fusese deci lipsa solidificării și nu altul. Acum trecerea era imposibilă, e adevărat, din cauza neregularităților câmpului de gheață, dar la începutul iernii aceste ridicături nu existau.

Între timp se apropiară de banchiza înaltă. Ca întotdeauna, Kalumah era în fruntea grupului. Vioaia și sprintena indigenă mergea cu pasul sigur în mijlocul ghețurilor, ca o căprioară pe stâncile alpine. Te minunai văzând-o cum aleargă fără șovăire, fără greș, găsind din instinct drumul cel mai bun prin acest labirint de iceberg-uri. Se ducea, venea înapoi, îi chema și pe ceilalți, puteai s-o urmezi cu toată încrederea.

Spre amiază ajunseră la vasta bază a banchizei, dar făcuseră nu mai puțin de trei ore pentru a străbate trei mile.

Ce masă impozantă era această barieră de gheață, având unele vârfuri care se ridicau la mai mult de patru sute de picioare deasupra icefeld-ului! Straturile care o formaseră se deslușeau cu claritate. Culori diferite, nuanțe foarte delicate se puteau observa pe pereții înghețați. Era, pe lungi porțiuni, când irizată, când gălbuie și încrustată de arabescuri sau presărată cu paiete luminoase. Nicio faleză, oricât de bizar ar fi fost decupată, n-ar fi putut să se asemene cu această banchiză, opacă într-un loc, transparentă într-altul și pe care lumina și umbra iscau jocurile cele mai uimitoare.

Dar trebuia să te ferești să te apropii prea mult de aceste mase trufașe, a căror soliditate era foarte problematică. Trosneau mereu și se sfărâmau pe dinăuntru. Acolo avea loc o activitate de dezagregare formidabilă. Bulele de aer închise în această masă duceau la distrugerea ei și simțeai bine cât era de fragil un asemenea edificiu ridicat de frig, care nu va supraviețui iernii arctice și se va transforma în apă sub razele soarelui. Se puteau forma cu apa din ea adevărate râuri!

Locotenentul Hobson îi prevenise pe tovarășii săi de primejdia avalanșelor care în fiecare clipă despuiau vârfurile banchizei. Astfel că micul grup nu mergea de-a lungul bazei decât la o anumită distanță. Și

avură dreptate să fie prevăzători, căci pe la orele două, la cotitura unei văi pe care doamna Paulina Barnett și tovarășii ei se pregăteau s-o treacă, un bloc enorm, cântărind mai mult de o sută de tone, se desprinsese de creasta barierei de gheață și căzu pe icefield cu un bubuit înfricoșător. Câmpul crăpă sub izbitură și apa țâșni la mare înălțime. Din fericire, nimeni nu fu atins de bucățile blocului care explodează ca o bombă.

Între orele două și cinci merseră printr-o vale îngustă, întortocheată, care se adâncea în banchiză. O străbătea oare în toată lățimea ei? Asta nu se putea ști. Avură prilejul să cerceteze astfel structura interioară a înaltei bariere. Blocurile care o compuneau erau așezate mai simetric decât cele de pe partea exterioară. În mai multe locuri apăreau trunchiuri de arbori prinse în masă, arbori care nu erau din soiurile copacilor polari, ci din pădurile tropicale. Aduși probabil de curentul Gulf-Stream până în regiunile arctice, au fost luați de ghețuri și se vor întoarce în ocean împreună cu ele. Se văzură de asemenea și câteva epave, resturi de carenă și de coaste de nave.

Pe la cinci întunericul prea mare opri explorarea. Merseseră aproximativ două mile prin valea foarte întortocheată și greu de străbătut, dar serpentinele îi împiedicau să evalueze distanța parcursă în linie dreaptă.

Jasper Hobson dădu semnalul popasului. Într-o jumătate de oră, Marbre și Sabine, înarmați cu cuțite de tăiat gheață, săpară o grotă în masiv. Micul grup se ghemui acolo, cină și, obosiți cum erau, oamenii adormiră aproape imediat.

A doua zi toată lumea era în picioare la ora opt și Jasper Hobson o luă mai departe prin vale parcurgând încă o milă, pentru a vedea dacă ea nu străbătea banchiza în toată lărgimea ei. După poziția soarelui, valea, după ce se-ndrepta spre nord-est, părea că se abate spre sud-est.

La ora unsprezece, locotenentul Hobson și tovarășii săi ajunseră în partea opusă a banchizei. În felul acesta nu mai încăpea îndoială că exista o trecere. Toată partea orientală a câmpului de gheață prezenta același aspect ca și partea occidentală. Aceleași mormane de ghețuri, aceeași îngrămădire de blocuri. Iceberg-uri și hummock-uri se întindeau cât vedeai cu ochii, separate prin câteva porțiuni plane, dar înguste și brăzdate de numeroase crăpături ale căror margini începuseră să se descompună. Întâlneai aceeași singurătate, aceeași stare de părăsire. Niciun animal, nicio pasăre.

Doamna Paulina Barnett, care se suise pe vârful unui hummock, rămase acolo o oră pentru a contempla acest peisaj polar, atât de trist la vedere. Se

gândeă, fără să vrea, la încercarea de plecare de acum cinci luni. Își imagina tot personalul factoriei, toată acea nefericită caravană pierdută în noapte, în mijlocul pustietăților înghețate, trecând prin atâtea obstacole și atâtea primejdii, ca să ajungă până la continentul american!

Locotenentul Hobson o smulse din visare.

— Doamnă, îi zise el, am părăsit fortul de 24 de ore. Știm acum care este grosimea banchizei și, pentru că am promis să nu ne prelungim absența peste 48 de ore, cred că este timpul să ne întoarcem.

Doamna Paulina Barnett încuviință. Scopul explorării fusese atins. Banchiza nu avea o prea mare grosime și se va topi desigur destul de curând, pentru a lăsa să treacă barcazul lui Mac Nap, după dezgheț. Nu le mai rămânea decât să se întoarcă, fiindcă timpul se putea schimba și vârtejurile de zăpadă ar fi făcut ca drumul prin valea transversală să nu mai poată fi folosit.

Luară prânzul, apoi plecară înapoi pe la unu după-masă. La cinci, ca și în ajun, poposiră într-o colibă de gheață; noaptea trecu fără niciun accident și a doua zi, la 9 martie, locotenentul Hobson dădea, la ora opt dimineața, semnalul de plecare.

Timpul era frumos. Soarele care răsărea începu să lumineze banchiza și trimise câteva raze și de-a lungul văii. Jasper Hobson și tovarășii săi aveau soarele în spate, pentru că mergeau spre vest, dar ochii lor puteau vedea strălucirea razelor care se încrucișau înaintea lor, refractate de pereții de gheață.

Doamna Paulina Barnett și Kalumah, care rămăseseră puțin în urmă, vorbeau și priveau în jur, mergând prin trecătorile înguste indicate de Sabine și Marbre. Sperau să traverseze banchiza până la prânz și să parcurgă, înainte de ora unu sau două, cele trei mile care-i separau de insula Victoria. În felul acesta vor fi înapoi la fort pe la apusul soarelui. Vor avea câteva ore de întârziere, care nu puteau însă să-i îngrijoreze prea mult pe tovarășii lor.

Dar își făcuseră socoteala fără să țină seama de o întâmplare, pe care nicio perspicacitate umană nu putea s-o prevadă.

Era aproape zece, când Marbre și Sabine, care mergeau cu douăzeci de pași înainte, se opriră. Păreau că discută între ei. Locotenentul, doamna Paulina Barnett și tânăra indigenă, ajungându-i din urmă, văzură că Sabine – ținând o busolă în mână – o arăta tovarășului său care o privea foarte mirat.

— Iată un lucru bizar! exclamă el, adresându-se lui Jasper Hobson. Mi-ați putea spune, domnule locotenent, în ce parte este situată insula noastră față de banchiză? Este la est sau la vest?

— La vest, răspuse Jasper Hobson, destul de surprins de această întrebare, știi foarte bine, Marbre.

— Știu bine!... Știu bine! răspuse Marbre clătinând din cap. Dar atunci, dacă este la vest, am greșit drumul și ne depărtăm de insulă!

— Cum ne depărtăm? zise locotenentul, foarte uimit de afirmația categorică a vânătorului.

— Fără îndoială, domnule locotenent, răspuse Marbre, priviți busola și să fiu al naibii dacă ea nu arată că mergem spre est și nu spre vest!

— Nu este posibil! spuse călătorea.

— Priviți, doamnă, răspuse Sabine. Într-adevăr, acul magnetic marca nordul într-o direcție cu totul opusă decât cea știută. Jasper Hobson căzu pe gânduri și nu răspuse.

— Trebuie să ne fi înșelat azi-dimineață, când am părăsit adăpostul de gheață, zise Sabine. Am luat-o la stânga, în loc de dreapta.

— Nu! exclamă doamna Paulina Barnett. Nu este posibil! Nu ne-am înșelat!

— Dar... zise Marbre.

— Dar, răspuse doamna Paulina Barnett, priviți soarele! Nu mai răsare acum la est? Or, cum noi am mers cu spatele la el toată dimineața și-l mai avem și acum în spate, deci este sigur că ne-ndreptăm spre vest. Deci, cum insula se afla la vest, o vom vedea când vom ieși din vale în partea occidentală a banchizei.

Marbre, mirat de acest argument pe care nu-l putea combate, își încrucișă brațele.

— Fie, zise Sabine, dar atunci busola și soarele se contrazic întru totul!

— Da, cel puțin în acest moment, răspuse Jasper Hobson, și situația nu se explică decât prin următorul fapt: în înaltele latitudini boreale și în regiunile din preajma Polului magnetic, se întâmplă câteodată ca busolele să se deregleze și acele lor dau indicații false.

— Bine, zise Marbre, trebuie deci să ne urmăm drumul, având tot timpul soarele în spate.

— Fără nicio îndoială, răspuse locotenentul Hobson. Mi se pare că, între busolă și soare, nu trebuie să ezităm. Soarele nu se dereglează!

Porniră din nou, drumeții având soarele în spate, iar după explicațiile date de Jasper Hobson, explicații întemeiate pe poziția soarelui, nimeni nu mai avu nimic de obiectat.

Micul grup înainta deci prin vale, dar făcu mai mult timp decât își închipuise. Jasper Hobson socotise că drumul va dura până la amiază și era peste ora două când ieșiră în fine din trecătoarea îngustă.

Această întârziere, destul de curioasă, îl cam neliniștise, dar vă închipuiți uluirea lui și a celorlalți drumeți când, ieșind pe câmpia de gheață de la poalele banchizei, nu mai văzură insula Victoria pe care trebuiau s-o aibă în fața lor!

Nu! Insula care se deslușea foarte bine din acest loc, grație arborilor din vârful capului Michel, nu mai era acolo! În locul ei se întindea un imens icefield săgetat de razele soarelui care, trecând deasupra banchizei, îl luminau cât vedeai cu ochii.

Locotenentul Hobson, doamna Paulina Barnett, Kalumah și cei doi vânători priviră în jurul lor și apoi se priviră unii pe alții.

— Insula trebuia să fie acolo! exclamă Sabine.

— Și nu mai este! răspunse Marbre. Asta-i bună! Domnule locotenent, ce s-a întâmplat cu ea?

Doamna Paulina Barnett, uluită, nu știa ce să răspundă. Jasper Hobson nu scoase niciun cuvânt.

În acest moment, Kalumah se apropie de locotenentul Hobson, îi atinse brațul și spuse:

— Ne-am rătăcit în vale, am urcat în loc să fi coborât și ne regăsim în locul unde am fost ieri, după ce am trecut prima oară banchiza. Veniți, veniți cu mine!

Și în mod mecanic, cum se spune, locotenentul Hobson, doamna Paulina Barnett, Marbre și Sabine, încrezători în instinctul indigenei, se lăsară conduși și intrară din nou în îngusta trecătoare, făcând cale-ntoarsă. Și totuși aparențele erau contra lui Kalumah, dacă te luai după poziția soarelui!

Dar Kalumah nu le dădu nicio explicație și se mulțumi să spună mergând:

— Haideți! Repede! Repede!

Locotenentul, călătoreșii și tovarășii lor, istoviți, abia își târau picioarele când, după sosirea nopții și încă trei ore de mers, ajunseră în partea cealaltă a banchizei.

Întinericul îi împiedica să vadă dacă insula era acolo, dar nu rămaseră multă vreme în nesiguranță. Într-adevăr, la câteva sute de pași, pe câmpul de gheață, facle cu rășină aprinsă se mișcau în toate direcțiile și se trăgeau în aer focuri de armă. Se auziră strigăte.

La aceste apeluri, micul grup răspunse și fu imediat găsit de sergentul Long și Thomas Black, pe care grija pentru soarta amicilor săi îl scosese în fine din toropeală, precum și de alții care alergară în întâmpinarea lor. Sărmanii oameni erau foarte îngrijorați, căci presupuneau – ceea ce de altfel era și adevărat – că Jasper Hobson și tovarășii săi se rătăciseră, căutând să ajungă la insulă.

Și de ce credeau asta cei care rămăseseră la fortul Esperance? De ce trebuiau neapărat să-și închipuie că locotenentul și micul său grup se rătăciseră la întoarcere?

Pentru că, de douăzeci și patru de ore, imensul câmp de gheață și insula odată cu el se deplasaseră și făcuseră o jumătate de întoarcere în jurul axei lor. Și, în urma acestei deplasări, insula rătăcitoare trebuia căutată de acum înainte nu la vestul, ci la estul banchizei!

Capitolul XVI

Dezghețul

După două ore, toți se întorseseră la fortul Esperance. Și a doua zi, la 10 martie, soarele luminează întâi această parte a litoralului, care fusese altădată porțiunea occidentală a insulei. Capul Bathurst, în loc să fie spre nord, era îndreptat spre sud. Tânăra Kalumah, care cunoștea acest fenomen, avusese dreptate, și dacă soarele nu se înșelase, nici busola nu greșise.

Astfel, deci, orientarea insulei Victoria se schimbase încă o dată complet. Din momentul când ea se desprinsese de teritoriul american, insula făcuse o jumătate de rotație în jurul axei sale, și nu numai insula, dar și imensul icefield care o încătușa. Această deplasare în jurul axei lui dovedea că marele câmp de gheață nu mai era legat de continent, că se detașase de litoral și că deghețul nu mai putea întârzia.

— În tot cazul, zise locotenentul Hobson către doamna Paulina Barnett, o astfel de schimbare de poziție nu ne poate fi decât favorabilă. Capul Bathurst și fortul Esperance s-au întors spre sud-est, adică spre punctul care se apropie cel mai mult de continent, și acum banchiza, care n-ar fi lăsat

ambarcațiunii decât o îngustă și dificilă trecere, nu se mai află între America și noi.

— Se cheamă deci că totul merge spre bine? întrebă zâmbind doamna Paulina Barnett.

— Totul merge spre bine, doamnă, răspunse Jasper Hobson, care apreciasse corect consecințele schimbării de poziție a insulei Victoria.

De la 10 la 21 martie nu se întâmplă nimic, dar se putea simți apropierea primăverii. Temperatura se menținea între 43 și 50° Fahrenheit (6 și 10°C). Sub influența dezghețului ruptura sloiurilor tindea să se facă brusc. Se iveau noi crăpături și apa se revărsa pe suprafața câmpului de gheață. După expresia pitorească a vânătorilor de balene, aceste crăpături erau ca niște răni prin care câmpul de gheață „sângera”. Vuietul sloiurilor care se spărgeau aducea cu loviturile de tun. O ploaie destul de caldă, care cădea de câteva zile, nu putea decât să grăbească dezagregarea suprafeței înghețate a mării.

Păsările, care părăsiseră insula rătăcitoare la începutul iernii, reveniră în număr mare – ptarmigani, garii, pufini, rațe etc. Marbre și Sabine doborâră câteva, dintre care unele mai aveau la gât biletul pe care locotenentul și călătoreau li-l încredințaseră cu câteva luni înainte. Se iviră cârduri de lebede albe și văzduhul răsună de țipetele lor cu tonalități de trompetă. Cât despre patrupede, rozătoare și carnivore, ele continuau să mișune ca de obicei prin împrejurimile factoriei, ca niște adevărate animale domestice.

Aproape zilnic, de câte ori starea atmosferică i-o îngăduia, locotenentul Hobson făcea măsurătorile. Câteodată chiar doamna Paulina Barnett, care devenise foarte pricepută în mânăuirea sextantului, îl ajuta sau îl înlocuia la calcularea poziției. Era foarte important, într-adevăr, să fie constatată cea mai mică modificare de latitudine și longitudine. Grava chestiune a celor două curenți rămânea actuală, și ce se va întâmplă după dezgheț dacă insula va fi dusă spre sud sau spre nord, iată ce-i preocupa înainte de toate pe Jasper Hobson și pe doamna Paulina Barnett.

Trebuie spus că această vitează călătoare arăta în toate și totdeauna o energie mai mare decât cea obișnuită a unei femei. Tovarășii ei o vedeau în fiecare zi înfruntând oboselile, vremea rea, făcând pe ploaie și ninsoare recunoașteri în vreo parte a insulei, aventurându-se pe câmpul de gheață pe jumătate dislocat; apoi, la întoarcere, ocupându-se de viața interioară a

factoriei, îngrijind pe unii, sfătuind pe alții, ajutată zelos de credincioasa ei Madge.

Doamna Paulina Barnett privea cu curaj viitorul, nelăsând să se vadă temerile care o cuprindeau câteodată, anumite presimțiri care-i apăsau sufletul. Era întotdeauna plină de încredere, încurajându-i pe toți, așa cum o știm, și nimeni n-ar fi putut bănuși, sub înfățișarea sa netulburată, frământările de care nu era nici ea scutită. Jasper Hobson o admira foarte mult.

Avea de asemenea toată încrederea în Kalumah și se baza deseori pe instinctul tinerei eschimose. Kalumah, de altfel foarte inteligentă, era obișnuită cu toate greutățile și fenomenele regiunilor polare. La bordul unei baleniere l-ar fi înlocuit cu succes pe „ice-master”, acel pilot căruia îi este încredințată în mod special comanda navei în mijlocul ghețurilor. Zilnic, Kalumah pornea să cerceteze starea câmpului de gheață și, numai după zgomotul iceberg-urilor care se sfărâmau în depărtare, tânăra indigenă cunoștea progresul de dislocare. De asemenea pășea cu siguranță pe sloiuri, ca nimeni altul. Din instinct simțea când gheața, „putredă” pe dedesubt, nu mai oferea decât un punct de sprijin foarte slab și mergea fără șovăială peste câmpul de gheață brăzdat de crevase.

De la 20 la 30 martie dezghețul făcu progrese rapide. Ploile mari și dese grăbiră topirea ghețurilor. Aveau motive să spere că în curând câmpul se va disloca complet și poate nu vor trece nici 15 zile până când locotenentul Hobson, profitând de apele libere, va lansa ambarcațiunea sa printre ghețuri. Nu era omul care să ezite, mai ales de vreme ce exista pericolul ca insula să fie târâtă spre nord, în cazul când curentul Kamceatka va fi mai puternic decât curentul Behring.

— Dar, repeta deseori Kalumah, de asta n-avem a ne teme. Dezghețul nu urcă, ci coboară, și primejdia este acolo, spunea arătând spre sud, unde se întindea imensul Ocean Pacific.

Tânăra eschimosă era foarte sigură de cele afirmate. Locotenentul Hobson cunoștea părerea ei fermă în această privință și se simțea liniștit, căci el nu considera că este vreo primejdie ca insula să se piardă în apele Pacificului. Mai întâi, tot personalul factoriei va fi îmbarcat la bordul barcuzului și drumul va fi desigur scurt până la unul sau celălalt continent, căci strâmtoarea forma o adevărată pâlnie între Capul Oriental pe coasta asiatică și Capul Prințul de Wales pe coasta americană.

Se înțelege deci cu câtă atenție trebuiau urmărite cele mai mici deplasări ale insulei. Poziția trebuia stabilită ori de câte ori starea cerului o permitea, și chiar din acel moment locotenentul Hobson și tovarășii săi luă toate măsurile în vederea unei îmbarcări apropiate și poate chiar forțate.

Cum este lesne de închipuit, renunțară la activitățile specifice de exploatare a factoriei, adică vânătoarea și întreținerea capcanelor. Depozitele erau pline de blănuri, care în cea mai mare parte se vor pierde. Vânătorii și oamenii care puneau capcanele nu mai aveau ce face. Cât despre meșterul dulgher și oamenii săi, ei terminaseră construcția ambarcațiunii și, în așteptarea momentului lansării la apă, când marea va fi liberă, se ocupau de consolidarea clădirii principale a fortului, care în timpul dezghețului va avea poate de suferit o considerabilă presiune a sloiurilor de pe litoral, în cazul când capul Bathurst nu va constitui pentru ele o piedică suficientă. Puseră deci proptele puternice la pereții de lemn. Așezară în interiorul camerelor stâlpi verticali care făcură mai numeroase punctele de sprijin ale grinzilor tavanului. Acoperișul casei, a cărui schelărie o întăriră cu contrafișe și arcebutante, putu să suporte o greutate considerabilă, devenind – cum s-ar spune – un fel de cazemată. Aceste diverse lucrări se terminară în primele zile ale lui aprilie și se putu constata curând nu numai folosul, dar și oportunitatea lor.

Între timp, semnele noului anotimp se-nmulțeau zilnic. Această primăvară era cu totul timpurie, căci urma unei ierni care fusese ciudat de ușoară pentru regiunile polare. Câțiva muguri se iviră pe arbori. Scoarța mestecenilor, a sălciilor și a arbatușilor se umflă în multe locuri sub acțiunea sevei dezghețate. Se ivi mușchiul de un verde palid pe versantele expuse direct soarelui, dar nu avea să dea o recoltă bogată, căci rozătoarele ce se aflau în jurul fortului, dornice de hrană proaspătă, abia îi lăsau timpul să răsară din pământ.

Dacă cineva se simțea nefericit, atunci acesta era fără discuție caporalul. Soțul doamnei Joliffe era, cum se știe, însărcinat cu paza plantelor sădite de nevasta lui. În orice altă împrejurare, n-ar fi fost nevoie să apere decât de ciocurile tâlharilor înaripați, garii sau pufini, recolta sa de măcriș sau lingurea. O sperietoare ar fi fost destul ca să înspăimânte păsările lacome, darmite caporalul, în carne și oase. Dar, de data aceasta, păsărilor li se alăturau rozătoarele și rumegătoarele faunei arctice. Iarna nu le alungase și instinctul primejdiei le ținea în jurul factoriei; renii, iepurii polari, ondatrele,

chițcanii, jderii înfruntau toate amenințările caporalului. Când apăra el un capăt al câmpului, ei îl pustiau pe celălalt.

Desigur, ar fi fost mai înțelept să lași acestor numeroși inamici o recoltă care nu va mai putea fi de folos, deoarece factoria va fi părăsită în curând. Așa suna și sfatul dat de doamna Paulina Barnett încăpățânatului caporal, când acesta venea de douăzeci de ori pe zi s-o piseze cu văicărelile lui; dar caporalul Joliffe nu voia să-l asculte.

— Atâta muncă irosită! repeta el. Să părăsești o asemenea așezare când e pe cale să înflorească! Să sacrifici aceste plante pe care doamna Joliffe și cu mine le-am sădit cu atâta grijă!... Ah, doamnă! Am câteodată dorința să vă las să plecați pe dumneavoastră și pe toți ceilalți și să rămân aici cu soția mea! Fără îndoială, Compania ar fi de acord să lase această insulă în proprietatea noastră.

La aceste cugetări ciudate doamna Paulina Barnett nu putea să-și stăpânească râsul și-l trimitea pe caporal la nevistica sa care, de multă vreme, renunțase la măcriș, lingurea și alte antiscorbutice rămase de-acum încolo fără întrebuințare.

Mai trebuie adăugat că sănătatea oamenilor – bărbați și femei – era excelentă. Cel puțin de boli fuseseră cruțați. Chiar și copilul își revenise complet și creștea de minune sub primele raze ale primăverii.

În zilele de 2, 3, 4 și 5 aprilie, dezghețul își urmă cursul. Se-ncălzi simțitor, dar cerul continua să fie acoperit. Cădea deseori o ploaie cu picături mari. Vântul sufla din sud-vest, încărcat de moleculele de căldură ale continentului. În această atmosferă cețoasă fu imposibil să se mai calculeze poziția. Nici soarele, nici luna, nici stelele nu mai apăărură de sub perdeaua opacă. Împrejurare regretabilă, căci era important să se cunoască cele mai mici mișcări ale insulei Victoria.

Dezghețul începu însă cu adevărat în noaptea de 7 spre 8 aprilie. Dimineata, locotenentul Hobson, doamna Paulina Barnett și sergentul Long, urcând pe creasta capului Bathurst, constatară o anumită modificare a banchizei. Enorma barieră, aproape despicață la mijloc, forma acum două părți distincte și părea că partea ei superioară căuta să se ridice spre nord.

Era oare influența curentului Kamceatka, ce se făcea simțită? Insula rătăcitoare va lua aceeași direcție? Se înțelege cât era de mare teama locotenentului și a tovarășilor săi. Soarta lor putea fi decisă în câteva ore, căci, dacă fatalitatea i-ar antrena spre nord cu câteva sute de mile în plus, ar

avea imense greutate să ajungă până la continent pe o mică ambarcațiune cum era a lor.

Din nefericire, nu aveau niciun mijloc de a aprecia însemnătatea și natura deplasării care se producea. Totuși, se putea constata că insula încă nu se mișca – cel puțin în direcția banchizei, de vreme ce mișcarea acesteia se observa. Era deci probabil că o parte din câmpul de gheață se separase și urca spre nord, în timp ce acea parte care înconjura insula rămânea încă neclintită.

De altfel, deplasarea înaltei bariere de gheață nu schimbaseră deloc părerea tinerei eschimose. Kalumah susținea că dezghețul se va face spre sud și că banchiza însăși nu va întârzia să resimtă influența curentului Behring. Kalumah, cu ajutorul unei mici bucăți de lemn, desenase pe nisip așezarea strâmtorii, pentru a se face mai bine înțeleasă, și după ce trasă direcția curentului, arătă că insula, urmându-l, se va apropia de coasta americană. Nicio obiecție nu putu clinti convingerea sa în această privință și, într-adevăr, te simțai aproape liniștit ascultând-o pe inteligenta indigenă care era atât de categorică.

Totuși, zilele de 8, 9 și 10 aprilie păreau s-o contrazică pe Kalumah. Partea septentrională a banchizei se depărta din ce în ce mai mult spre nord. Dezghețul se făcea cu un zgomot infernal și pe scară mare. Dislocarea avea loc în toate părțile litoralului, cu un vuiet asurzitor. Era imposibil, în aer liber, să se audă unul pe altul. Bubuiturile răsunau neconținut, asemănătoare cu tirul neîntrerupt al unei artilerii formidabile. La o jumătate milă de mal, în tot sectorul dominat de capul Bathurst, sloiurile începură să se grămădească unul peste altul. Banchiza se desfăcu în nenumărate bucăți, formând tot atâția munți care derivau spre nord. Cel puțin aceasta era mișcarea aparentă a acestor iceberg-uri. Locotenentul Hobson, fără s-o spună, era din ce în ce mai îngrijorat și afirmațiile lui Kalumah nu mai reușeau să-l liniștească. El făcu noi obiecții, cărora tânăra eschimosă li se opunea cu încăpățănare.

În sfârșit, într-o zi, în dimineața de 11 aprilie, Jasper Hobson îi arătă lui Kalumah ultimele iceberg-uri care dispăreau spre nord și îi aduse din nou argumentele sale, sprijinite acum de fapte ce păreau de necombătut.

— Ei bine, nu! Nu! răspunse Kalumah cu o convingere mai înrădăcinată ca niciodată. Nu! Nu banchiza e aceea care urcă spre nord, ci insula noastră care coboară spre sud!

Kalumah avea poate dreptate! Jasper Hobson fu izbit de răspunsul ei. Era într-adevăr posibil ca deplasarea banchizei să nu fi fost decât aparentă și, din contră, insula Victoria, antrenată de câmpul de gheață, să deriveze spre strâmtoare. Dar această derivă, dacă ea exista, nu putea fi constatată, nu putea fi calculată până nu se stabileau longitudinea și latitudinea insulei.

Cerul nu numai că rămânea acoperit și impropriu observațiilor, dar, din nenorocire, un fenomen curios, specific regiunilor polare, îl făcea și mai întunecat și restrângea aproape complet câmpul vizual.

Într-adevăr, exact în momentul dezghețului, temperatura scăzuse cu câteva grade. O ceață deasă învăluia aceste meleaguri ale mării arctice. Dar nu era o ceață obișnuită. Solul se acoperi cu o scoartă albă, foarte diferită de brumă, care nu e formată decât din vapori de apă ce îngheață după precipitație. Particulele foarte fine care compuneau această ceață se prindeau de arbori, de tufișuri, de zidurile fortului și de tot ce era ieșit în afară, alcătuind imediat un strat gros. Străbătut de fibre prismatice sau piramidale ale căror vârfuri erau îndreptate în direcția vântului.

Jasper Hobson recunoscuse atunci fenomenul a cărui apariție, primăvara, vânătorii de balene și cei ce iernau în aceste ținuturi, o observaseră deseori.

— Nu este ceață, zise el tovarășilor săi, este un „frost-rime”, un abur înghețat, un vapor de apă dens care se menține în stare de completă congelare.

Dar, ceață sau abur înghețat, apariția acestui meteor nu era mai puțin regretabilă, căci frost-rime-ul avea o înălțime de 100 de picioare, cel puțin, deasupra nivelului mării și atât de completă era opacitatea sa, încât două persoane aflate la trei pași una de alta nu puteau să se vadă.

Dezamăgirea oamenilor era foarte mare. Părea că natura nu voia să-i scutească de niciun necaz.

Căci tocmai când se produsese dezghețul, când insula rătăcitoare urma să se descătușeze din chingile care o înlănțuiau de atâtea luni de zile, în momentul când, în sfârșit, mișcările sale trebuiau supravegheate cu mai multă atenție, negurile împiedicau orice observație!

Și acest lucru dură patru zile! Frost-rime-ul nu se risipi decât la 15 aprilie. În timpul dimineții, un vânt puternic de la sud îl sfâșie și-l alungă. Soarele strălucea. Locotenentul Hobson se repezi și-și aduse instrumentele. Luă înălțimea soarelui și rezultatul calculelor coordonatelor actuale ale insulei fu:

Latitudinea 69°57'

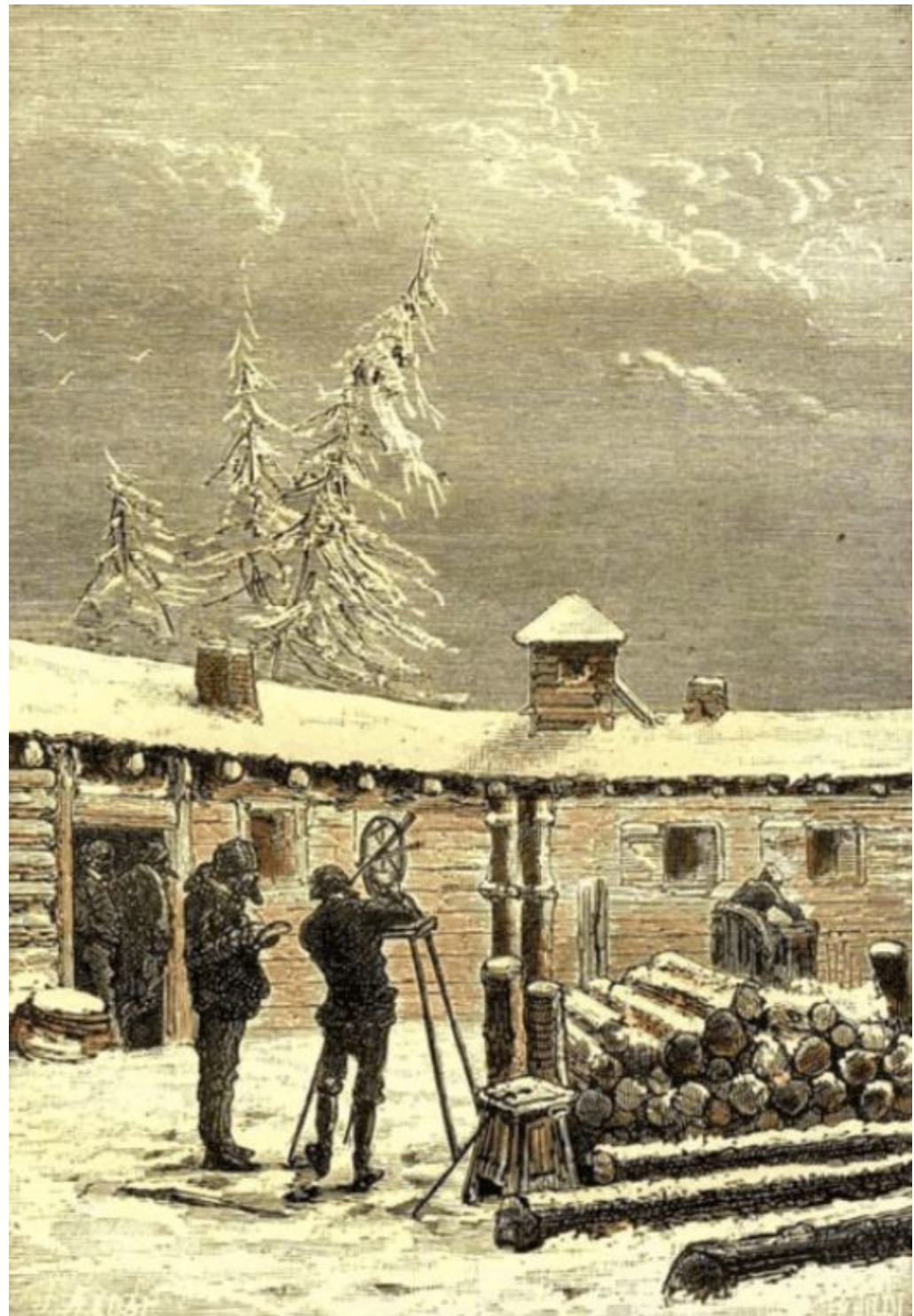
Longitudinea 179°33'

Kalumah avusese dreptate. Insula Victoria, mânată de curentul Behring, deriva spre sud.

Capitolul XVII

Avalanșa

Insula Victoria se apropia deci, în sfârșit, de regiunile

mai frecventate ale mării Behring. Nu mai aveau să se teamă că vor fi duși spre nord. Nu mai trebuiau acum decât să supravegheze deplasarea insulei și să estimeze viteza care, în funcție de obstacole, era foarte inegală. De aceste lucruri se ocupă cu multă atenție Jasper Hobson, care calcula poziția după soare și după stele. Chiar a doua zi, la 16 aprilie, după observații, stabili că, dacă viteza rămânea uniformă, insula Victoria va ajunge la începutul lui mai la Cercul Polar, de a cărei latitudine o despărțeau cel mult 4°. Atunci probabil că insula, intrată în partea îngustă a strâmtorii, va rămâne staționară până în momentul când dezghețul îi va face loc. În acel moment ambarcațiunea va fi lansată la apă și se vor îndrepta spre continentul american.

Cum se știe, grație măsurilor luate, totul era gata pentru o îmbarcare imediată. Locuitorii insulei așteptau deci cu mai multă răbdare și mai ales cu mai multă încredere ca niciodată. Înțelegeau bine, sărmanii oameni care suferiseră atâta, că se aflau în preajma deznodământului și că vor trece atât de aproape de una sau alta dintre coaste, încât nimic nu-i va putea împiedica să debarce pe continent în câteva zile.

Această perspectivă le înviora mintea și inima. Ei regăsiră acea voioșie naturală pe care marile încercări o goniseră de multă vreme. Mesele deveniră iar vesele, cu atât mai mult cu cât proviziile nu lipseau și noul program nu prevedea nicio economie. Din contră. Apoi, resimțeau influența primăverii și vânturile călduțe pe care le aducea îi amețeau, cuprinzându-i ca o dulce beție.

În timpul zilelor următoare, mai multe cercetări fură făcute în interiorul insulei și pe litoral. Nici animalele cu blană, nici rumegătoarele, nici carnivorele nu se puteau gândi s-o părăsească acum, deoarece câmpul de gheață care le ținea prizoniere, desprins de coasta americană (ceea ce dovedea mișcarea lui de derivă), nu le-ar fi permis să pună piciorul pe continent.

Nicio modificare nu se produsese pe insulă, nici la capul Eschimos, nici la capul Michel și nici în altă parte a litoralului. Nimic în interior, nici în crânguri, nici pe malurile lacului. Marea crăpătură care se deschisese în timpul furtunii, în împrejurimile capului Michel, se astupase complet în timpul iernii și nicio altă fisură nu se observa pe suprafața solului.

În timpul acestor cercetări, zăriră haite de lupi care bântuiau prin diverse porțiuni ale insulei. Din toată fauna, aceste fiare erau singurele pe care

sentimentul primejdiei comune nu le domesticise.

Îl văzură de câteva ori și pe salvatorul lui Kalumah. Vrednicul urs se plimba melancolic pe câmpiile pustii și se oprea când treceau exploratorii. Câteodată îi urma chiar până la fort, știind bine că n-avea a se teme de acești oameni de treabă, care n-aveau de ce să-i poarte pică.

La 20 aprilie locotenentul Hobson constată că insula rătăcitoare nu-și încetase mersul în derivă spre sud. Ceea ce mai rămăsese din banchiză, adică iceberg-ul din partea de sud, o urmase în deplasarea ei, dar punctele de reper lipseau și nu se puteau recunoaște schimbările de poziție decât prin observații astronomice. Jasper Hobson făcu atunci mai multe sondaje în câteva părți ale solului, mai ales la poalele capului Bathurst și pe malurile lacului. Voia să știe care era grosimea stratului de gheață care suporta pământul vegetal. Constată că această grosime nu crescuse în timpul iernii și că nivelul general al insulei nu părea să se fi ridicat deasupra mării.

Se trase deci concluzia că trebuia părăsit cât mai curând acest sol șubred care se va topi repede îndată ce va fi scăldat de apele mai calde ale Pacificului.

În această perioadă, la 25 aprilie, orientarea insulei se schimbă din nou. Mișcarea de rotație a întregului câmp de gheață se produsese de la est spre vest cu un sfert și jumătate de circumferință. Capul Bathurst ajunsese să aibă vârful îndreptat spre nord-vest. Ultimele rămășițe ale banchizei închiseră orizontul nordic. Se dovedise deci limpede că acum câmpul de gheață se mișca liber în strâmtoare și că nu se vedea încă niciun fel de pământ.

Momentul fatal se apropia. Observațiile de zi și de noapte arătau cu precizie poziția insulei și, în consecință, cea a câmpului de gheață. La 30 aprilie tot ansamblul deriva de-a curmezișul golfului Kotzebue, largă tăietură triunghiulară care pătrunde adânc în continentul american. În partea sa meridională se găsea capul Prințul de Wales care va opri poate insula rătăcitoare, dacă ea nu va trece exact prin mijlocul înguste strâmtori. Timpul era destul de frumos și deseori coloana mercurului arăta 50° Fahrenheit (10°C). Oamenii își schimbaseră de câteva săptămâni hainele de iarnă. Erau gata de plecare. Astronomul Thomas Black se grăbise să transporte în barcazul care se afla pe șantier bagajul său de savant, instrumentele și cărțile. Îmbarcară și o anumită cantitate de provizii, precum și câteva din blănurile cele mai prețioase.

La 2 mai, în urma unei minuțioase observații, rezultă că insula Victoria avea tendința să se îndrepte spre est și în consecință să se apropie de continentul american. Era o împrejurare fericită, căci, precum se știe, curentul Kamceatka merge de-a lungul litoralului asiatic, așadar nu mai putea exista pericolul ca insula să intre în cursul lui. Norocul le surâdea în sfârșit locuitorilor insulei Victoria!

— Probabil că am obosit ghinionul, doamnă, zise sergentul Long doamnei Paulina Barnett. Suntem la capătul nenorocirilor noastre și cred că nu mai trebuie să ne temem de nimic.

— Așa-i, răspunse doamna Paulina Barnett, și eu cred ca și dumneata, sergent Long, și a fost un noroc că a trebuit să renunțăm acum câteva luni să ne repatriem străbătând pe jos câmpul de gheață. Soarta ne-a ocrotit făcând câmpul inaccesibil pentru noi.

Doamna Paulina Barnett avea, fără îndoială, dreptate să vorbească astfel. Într-adevăr, câte primejdii, câte obstacole pe parcursul acestui drum în timpul iernii, câte greutateți ar fi fost de înfruntat în lunga noapte arctică și încă la 500 de mile depărtare de coastă!

La 5 mai, Jasper Hobson îi anunță pe tovarășii săi că insula Victoria a trecut de Cercul Polar. Intrau în sfârșit în acea zonă a sferoidului terestru pe care Soarele n-o părăsește niciodată, chiar și în timpul celei mai mari declinații australe. Tuturor acestor oameni curajoși li se părea că reveniseră în lumea populată.

Băură în acea zi câteva pahare și cinstiră Cercul Polar așa cum se obișnuiește la bordul unui vapor cu Ecuatorul, atunci când îl treci prima dată.

De-acum înainte nu mai era de așteptat decât momentul când ghețurile, desprinse și pe jumătate topite, vor lăsa drum liber pentru ambarcațiunea care va duce spre coastă întreaga colonie!

În timpul zilei de 7 mai, insula mai suferi încă o schimbare de orientare, de un sfert de circumferință. Capul Bathurst, pe care se aflau ghețurile rămase din vechea banchiză, avea acum vârful spre nord. Reluase deci direcția pe care o avea pe hărțile geografice în perioada când era fixat de continentul american. Insula făcuse o rotație completă în jurul ei și soarele-răsare salutase în felul acesta, pe rând, toate punctele litoralului.

Observațiile de la 8 mai arătau că insula imobilizată se afla cam la jumătatea strâmtoării, la mai puțin de patruzeci de mile de capul Prințul-de-

Wales. Așadar, coasta era la o distanță relativ mică și salvarea tuturor păru asigurată.

Seara luară o masă bună în sala cea mare. Ridică ră paharul pentru doamna Paulina Barnett și pentru locotenentul Hobson.

În aceeași noapte, locotenentul hotărî să constate schimbările ce s-ar fi putut produce la sud cu câmpul de gheață, care ar prezenta poate o deschizătură practicabilă.

Doamna Paulina Barnett voi să-l însoțească pe Jasper Hobson în această explorare, dar el o convinse să se odihnească puțin și nu-l luă cu sine decât pe sergentul Long.

Doamna Paulina Barnett consimți deci, la insistențele locotenentului, și intră în clădirea principală cu Madge și Kalumah. Soldații și nevestele lor se duseră cu toții la culcare în anexa care le era rezervată.

Noaptea era frumoasă. În lipsa lunii, constelațiile străluceau în toată splendoarea lor. Un fel de licărire difuză, reflectată de câmpul de gheață, lumina ușor priveliștea și marea câmpul vizual.

Locotenentul Hobson și sergentul Long, părăsind fortul la ora nouă, se îndreptară către porțiunea de litoral cuprinsă între portul Barnett și capul Michel.

Cei doi exploratori merse ră de-a lungul malului vreo două-trei mile. Ce aspect avea câmpul de gheață! Ce răvășire! Ce haos! Să ne închipuim o aglomerare de cristale ciudate, o mare înghețată subit în momentul când este bătută de uragan. În plus, ghețurile nu lăsau încă nicio trecere liberă și o ambarcațiune n-ar fi putut să se aventureze pe aici.

Jasper Hobson și sergentul Long, discutând și cercetând, rămaseră pe litoral până la miezul nopții. Văzând că toate rămăseseră în aceeași stare, se hotărâră să se întoarcă la fortul Esperance pentru a se putea și ei odihni câteva ore.

Făcuseră vreo sută de pași și se găseau pe vechea albie secată a râului Paulina, când un zgomot neașteptat îi opri. Era ca un bubuit îndepărtat care venea dinspre partea septentrională a câmpului de gheață. Intensitatea acestui zgomot cresc u repede și luă curând proporții formidabile. Era evident că un fenomen puternic se producea în aceste regiuni și, lucru deloc liniștitor, locotenentul Hobson crezu că simte cum solul insulei se cutremură sub picioarele sale.

— Acest zgomot vine din direcția banchizei! zise sergentul Long. Ce se întâmplă?...

Jasper Hobson nu răspunse și, îngrijorat la culme, o luă la goană spre litoral urmat de sergent.

— La fort! La fort! strigă locotenentul Hobson. Poate că s-a produs o dislocare de ghețuri și am putea lansa ambarcațiunea noastră pe mare!

Amândoi alergau gâfâind pe drumul cel mai scurt, în direcția fortului Esperance. Mii de gânduri le treceau prin cap. Ce fenomen nou producea acest zgomot neașteptat? Oamenii care dormeau în fort aveau cunoștință de ce se întâmplă? Da, fără îndoială, căci detunăturile, a căror intensitate se mărea în fiecare moment, ar fi putut, după o zicală populară, „să deștepte și morții”! În douăzeci de minute, Jasper Hobson și sergentul Long parcurseseră cele două mile care îi despărțeau de fortul Esperance. Dar, chiar înainte de a ajunge la incinta împrejmuită, îi zăriră pe locuitori, bărbați și femei, fugind înspăimântați și scoțând strigăte de desperare.

Dulgherul Mac Nap veni spre locotenent ținându-și copilul în brațe.

— Priviți, domnule Hobson spuse el trăgând pe locotenent spre o moviliță care se ridica la câțiva pași, în spatele curții.

Jasper Hobson privi. Ultimele resturi ale banchizei, care înainte de pornirea ei se găseau încă la două mile în larg, se rostogoliseră pe litoral. Capul Bathurst nu mai exista și masa sa de pământ și nisip, măturată de iceberg-uri acoperea incinta fortului. Clădirea principală și cele aflate la nord dispăruseră sub enorma avalanșă. Se vedeau sloiurile urcând unele peste altele cu un zgomot infernal și apoi, în cădere, zdrobind totul în calea lor. Era ca și cum blocurile de gheață luau insula cu asalt.

Cât despre ambarcațiunea construită la poalele capului, se făcuse praf și pulbere. Ultima speranță a nefericiților oameni se spulberase.

Chiar în acel moment, locuința ocupată de soldații și nevestele lor, și din care toți ieșiseră la timp, se prăbuși sub greutatea unui uriaș bloc de gheață.

Un strigăt de desperare se înalță spre cer.

— Și ceilalți? Tovarășele noastre?!... strigă locotenentul cu glasul plin de o spaimă de nedescris.

— Acolo! răspunse Mac Nap arătând masa de nisip, de pământ și gheață care acoperise cu totul clădirea principală.

Da! Sub acest morman se afla doamna Paulina Barnett și cu ea Madge, Kalumah și Thomas Black pe care avalanșa îi surprinsese dormind.

Capitolul XVIII

Cu toții la lucru

Avusese loc un cataclism îngrozitor. Banchiza se năpustise asupra insulei rătăcitoare. Afundată la o mare adâncime sub nivelul mării, la o adâncime de cinci ori mai mare decât partea rămasă afară, n-a putut să reziste acțiunii curenților submarini. Deschizându-și drum printre ghețurile dislocate, se repezise asupra insulei Victoria, care, împinsă de acest puternic motor, derivă iute spre sud.

În primul moment, avertizați de zgomotul avalanșei care strivea dog-house, staulul și clădirea principală a factoriei, Mac Nap și tovarășii săi putuseră părăsi locuința amenințată. Dar opera de distrugere se împlinise între timp. Din fort nu mai rămăsese nicio urmă! Și acum insula îi antrena pe locuitorii săi spre prăpăstiile Oceanului. Dar poate că, sub ruine, tovarășa lor curajoasă, Paulina Barnett, Madge, tânăra eschimosă și astronomul mai trăiau încă. Trebuia ajuns până la ei, chiar dacă nu fi s-ar mai fi găsit decât cadavrele.

Locotenentul Hobson, la început încrămenit, își recapătă sângele rece și strigă:

— Luați cazmale și târnăcoape! Casa este solidă. A putut rezista. La lucru!

Cazmale și târnăcoape aveau destule. Dar în acest moment nu te puteai apropia de incintă. Sloiurile se rostogoleau de pe munții de gheață cu vârfurile sfărâmate, dintre care unii formau resturile banchizei, și se mai ridicau încă la două sute de picioare deasupra insulei Victoria. Este lesne de închipuit puterea de distrugere a acestor mase în cădere, care păreau că răsar de pe întreaga parte septentrională a orizontului. Litoralul, pe toată porțiunea cuprinsă între fostul cap Bathurst și capul Eschimos, era nu numai străjuit, dar complet invadat de munții mișcători. Împinși în mod irezistibil, ei înaintaseră acum cu un sfert de milă dincolo de mal. În fiecare moment, o zguduitură a solului și o detunătură răsunătoare vesteau că încă una din aceste mase se abătea peste insulă. Acest fapt putea avea o consecință teribilă: exista pericolul ca insula să se scufunde sub o astfel de greutate. O denivelare vizibilă arăta că toată această parte a malului se lăsa încetul cu încetul și că marea începuse să înainteze cu lungile ei pânze de apă până în apropierea iazului.

Situația oamenilor era îngrozitoare și până în zori, fără a fi putut încerca ceva pentru salvarea camarazilor lor, alungați din incintă de avalanșe, incapabili să lupte contra acestei năvale, incapabili s-o abată din drumul ei, trebuiră să aștepte, pradă celei mai negre desperări.

Se făcu în sfârșit ziuă. Cum arătau împrejurimile capului Bathurst! Încotro priveai, orizontul era acum închis de bariera de gheață. Dar invazia ghețurilor încetase, cel puțin pentru moment. Ici și colo, câteva blocuri se mai prăbușeau de pe crestele iceberg-urilor care-și pierduseră echilibrul. Dar întreaga lor masă, îngropată adânc sub apă cu temelia ei, imprima acum insulei toată forța derivei pe care i-o dădea curentul, și insula mergea spre sud, adică spre prăpastie, cu o viteză considerabilă.

Oamenii pe care-i ducea nici nu se dezmeticiseră bine. Aveau de salvat victime și printre ele se găsea acea curajoasă și iubită femeie pentru care și-ar fi dat viața. Acum era timpul să facă tot ce le sta în putință. Aveau cum ajunge la incintă. Nu trebuia pierdut niciun moment. De șase ore nenorociții se aflau sub dărâmături.

Cum am spus, capul Bathurst nu mai exista. Izbit și împins de un enorm iceberg, se răsturnase cu totul peste fabrică, distrugând ambarcațiunea și acoperind apoi dog-house și staulul pe care le strivise împreună cu animalele ce se aflau acolo. Pe urmă, clădirea principală dispăruse sub stratul de nisip și pământ, peste care blocuri îngrămădite pe o înălțime de cincizeci-șaizeci de picioare apăsau cu toată greutatea lor. Curtea fortului era blocată. Din împrejmuire nu se mai zărea niciun țărnuș. Sub această masă de ghețuri, de pământ și de nisip, trebuiau căutate victimele, cu prețul unei munci supraomenești.

Înainte de a începe lucrul, locotenentul Hobson îl chemă pe meșterul dulgher și-l întreabă:

— Mac Nap, crezi că locuința a putut suporta greutatea avalanșei?

— Cred că da, domnule locotenent, răspunse Mac Nap și aș fi chiar gata s-o afirm cu tărie. Am consolidat această casă, cum știți și dumneavoastră. Acoperișul ei era întărit ca o cazemată și stâlpii, așezați vertical între podea și tavan, cred că au rezistat. Observați de asemenea că locuința a fost mai întâi acoperită cu un strat de nisip și pământ, care a putut amortiza șocul blocurilor rostogolite din vârful banchizei.

— Dumnezeu să-ți dea dreptate, Mac Nap, răspunse Jasper Hobson, și să ne ferească de o asemenea durere!

Apoi o chemă pe doamna Joliffe.

— Doamnă, o întrebă el, au rămas provizii în clădire?

— Da, domnule Jasper, răspunse doamna Joliffe, în cămară și în bucătărie mai era o anumită cantitate de conserve.

— Și apă?

— Da, apă și rachiu, răspunse doamna Joliffe.

— Bine, zise locotenentul Hobson, nu vor muri nici de foame, nici de sete! Dar aerul nu le va lipsi?

La această întrebare, meșterul dulgher nu putu să răspundă. Dacă locuința va rezista după cum credea, lipsa de aer rămânea cea mai mare primejdie care amenința cele patru victime. Dar, în fine, această primejdie putea fi evitată, scoțându-i repede sau cel puțin stabilind cât mai repede posibil un mijloc de comunicare între casa îngropată și aerul de afară.

Toți, bărbați și femei, se puseră pe lucru, mânuind cazmaua și târnăcopul. Începură cu masivul de nisip, pământ și gheață, cu riscul de a provoca noi surpări. Mac Nap conducea lucrările și o făcea cu chibzuială.

Îi păru că e mai bine să atace masa de la creastă. De acolo se puteau împinge blocurile de gheață spre lac. Cu ajutorul târnăcoapelor și al răngilor scăpară cu ușurință de sloiurile mai mici, dar bucățile enorme trebuiră să fie sparte cu cazmalele. Unele din ele, a căror masă era considerabilă, fură topite la un foc mare, bine ațâțat cu lemne rășinoase. Se făcea totul pentru a distruge sau a înlătura grămada de sloiuri în cel mai scurt timp posibil. Dar ea era uriașă și, cu toate că bravii lucrători munciră fără răgaz și nu se odihniră nici măcar pentru a lua ceva în gură, la apusul soarelui, mormanul abia dacă se micșorase puțin. Totuși, creasta începuse să se niveleze. Hotărâră să continue munca de nivelare tot timpul nopții; apoi, după ce aceasta va fi făcută, când nu se vor mai teme de surpări, meșterul dulgher se gândea să sape un puț vertical prin masa compactă, ceea ce le-ar permite să ajungă mai repede și mai direct la țintă și ar lăsa să intre aerul.

Deci, toată noaptea, locotenentul Hobson și tovarășii săi se ocupară de îndepărtarea blocurilor, absolut necesară. Focul și fierul nu încetară să atace și să reducă materia incoerentă a ghețurilor. Bărbații lucrau cu cazmaua și târnăcopul. Femeile întrețineau focul. Toți aveau un singur gând: să-i salveze pe doamna Paulina Barnett, pe Madge, pe Kalumah și pe Thomas Black!

Dar când se iviră zorile zilei următoare, trecuseră 30 de ore de când acești nenorociți erau îngropați sub stratul gros de sloiuri și pământ, și sigur că

aerul începuse să le lipsească.

Dulgherul, după lucrările făcute noaptea, se gândi să sape puțul vertical care trebuia să ajungă direct la acoperișul casei. Acest puț, după calculele sale, trebuia să măsoare nu mai puțin de cincizeci de picioare. Lucrul va fi ușor în stratul de gheață, adică vreo douăzeci de picioare; pe urmă însă dificultățile vor fi mari, deoarece vor săpa în stratul de pământ și de nisip, foarte fărâmicios, și pe care vor fi nevoiți să-l consolideze pe o adâncime de cel puțin 30 de picioare. Lungi bucăți de lemn fură deci pregătite în acest scop și forajul puțului începu. Numai trei oameni puteau lucra deodată. Soldații avură deci posibilitatea de a se schimba des și se putea spera că puțul va fi terminat repede.

Cum se întâmplă în asemenea împrejurări groaznice, bieții oameni treceau mereu de la speranță la desperare. Când vreo greutate îi întârzia, când survenea câte o suprare și strica o parte din lucrare, simțeau cum îi cuprinde descurajarea și trebuia să intervină vocea fermă și plină de încredere a meșterului dulgher ca să-i însuflețească din nou. În timp ce bărbații săpau cu rândul, cele trei femei, doamnele Raë, Joliffe și Mac Nap, adunate la poalele unei movile, așteptau, abia scoțând câte un cuvânt. N-aveau altceva de făcut decât să pregătească mâncarea pe care tovarășii lor o înghițeau cât se odihneau.

Puțul era săpat fără mari dificultăți, dar gheața era foarte dură și forajul mergea destul de încet. La sfârșitul acestei zile, Mac Nap abia ajunsese la stratul de pământ și nisip și nu putea spera că acesta va fi străpuns înainte de sfârșitul zilei următoare.

Se lăsa noaptea. Săpatul nu trebuia întrerupt. Hotărâra să lucreze la lumina rășinii aprinse. Săpară repede un fel de casă de gheață într-unul din blocurile litoralului, ca să slujească de adăpost femeilor și copilului. Vântul bătea din sud-vest și cădea o ploaie destul de rece, la care se adăugau deseori rafale puternice. Nici locotenentul Hobson și nici tovarășii săi nu se gândiră să înceteze lucrul.

Acum începură marile greutăți. Într-adevăr, nu se putea săpa în această materie mișcătoare. Trebuia deci neapărat să facă un fel de ghizduri de lemn pentru a putea ține în loc pământurile mobile din interiorul puțului. Apoi, cu o găleată agățată de o frânghie, bărbații, așezați la deschizătura puțului, ridicau pământul săpat. În aceste condiții, desigur, lucrul nu putea merge prea repede. Exista mereu pericolul surpărilor și trebuiau luate măsuri de

precauție pentru ca săpătorii să nu fie la rândul lor îngropați sub nisipul și pământul înghețat.

Deseori meșterul dulgher intra și el în fundul gropii înguste, conducând săpăturile și sondând terenul cu o rangă lungă. Dar nu simțea nicio rezistență care să-i arate că atinsese acoperișul casei.

De altfel, când sosi dimineața, abia zece picioare fuseseră săpate în masa de pământ și nisip și mai trebuiau încă cel puțin 20 ca să ajungă la acoperiș, dacă acesta se mai afla la înălțimea la care se găsea înainte de avalanșă și nu cedase între timp.

Trecuseră 54 de ore de când doamna Paulina Barnett, celelalte două femei și astronomul erau îngropați sub sloiuri.

De multe ori, locotenentul și Mac Nap se întrebară dacă victimele nu încercau sau încercaseră să-și deschidă o trecere spre exterior. Cu firea ei întreprinzătoare și sângele rece care o caracteriza pe doamna Paulina Barnett, dacă i-ar fi stat în putință, era neîndoios că s-ar fi apucat să-și croiască drum în afară. Câteva unelte rămăseseră în casă și unul din oamenii dulgherului, Kellet, își amintea foarte bine că-și lăsase cazmaua în bucătărie. Prizonierii nu spărseseră oare una din uși și nu începuseră să sape o galerie prin stratul de pământ? Dar această galerie nu puteau s-o facă decât în direcție orizontală și era o muncă mult mai de lungă durată decât forarea puțului, căci dacă mormanul de blocuri îngrămădite de avalanșă avea numai 60 de picioare înălțime, acoperea o suprafață cu diametrul de mai mult de 500 de picioare. Prizonierii, desigur, nu știau acest lucru și, admitând că ar fi reușit să sape o galerie orizontală, n-ar fi putut să răzbată prin ultimul strat de gheață înainte de cel puțin opt zile. Și până atunci, dacă nu le-ar fi lipsit hrana, aerul le-ar fi lipsit cu siguranță.

Între timp, locotenentul Jasper Hobson supraveghea el însuși toate părțile masivului, ascultând dacă nu deslușea vreun zgomot al unor lucrări subterane. Dar nu se auzea nimic.

În zori lucrătorii își reluară munca grea cu și mai multă râvnă. Pământul și nisipul urcau neconținut la intrarea puțului, săpat fără oprire. Ghizduirea rudimentară susținea suficient de bine materialul fărâmicios. Totuși se produsese câteva surpări, care însă fură repede oprite, și în timpul acestei zile nu se mai întâmplă nimic rău. Soldatul Garry fu rănit la cap de căderea unui bloc, dar nu era ceva grav și nici măcar nu voi să-și părăsească lucrul.

La ora patru puțul ajunsese la o adâncime de 50 de picioare, adică 20 săpate în gheață și 30 în pământ și nisip. Era adâncimea la care Mac Nap socotise să poată ajunge la acoperișul casei, dacă acesta nu cedase la presiunea avalanșei.

Meșterul dulgher se afla acum în fundul puțului. Vă închipuiți dezamăgirea și disperarea lui când ranga sa, înfiptă cu putere, nu întâlnește rezistență. Rămase un moment cu brațele încrucișate, privindu-l pe Sabine care-l însoțise.

— Nimic? întrebă vânătorul.

— Nimic, răspunse dulgherul. Nimic. Să continuăm. Acoperișul s-a turtit, desigur, dar este imposibil ca grinzile podului să nu fi rezistat. La mai puțin de zece picioare trebuie să întâlnim pardoseala lui... sau...

Mac Nap nu-și rosti gândul până la capăt și, ajutat de Sabine, își relua lucrul cu zelul desperării.

La ora șase seara atinseră o nouă adâncime, de zece până la douăsprezece picioare.

Mac Nap sondă iarăși. Tot nimic. Ranga lui se înfunda mai departe în pământ mișcător. Dulgherul, lăsând un moment unealta, își prinse capul în mâini.

— Nenorociții, murmură el.

Apoi, cățărându-se pe propteaua care susținea ghizdul de lemn, urcă până la gura puțului.

Acolo îi găsi pe locotenentul Hobson și pe sergent mai îngrijorați ca niciodată și, luându-i la o parte, le făcu cunoscută groaznica dezamăgire pe care o avusese.

— Dar atunci, întrebă Jasper Hobson, casa a fost strivită de avalanșă și nefericiții...

— Nu, răspunse meșterul dulgher cu o neclintită convingere în glas. Nu! Casa nu a fost strivită! Ea trebuie să fi rezistat, întărită cum era! Nu! N-a fost strivită! Nu e cu putință!

— Dar atunci ce s-a întâmplat, Mac Nap? întrebă locotenentul cu ochii plini de lacrimi.

— Iată ce, răspunse dulgherul Mac Nap. Casa a rezistat, dar solul pe care a fost clădită a cedat. S-a scufundat cu totul. A trecut prin stratul de gheață care formează baza insulei! N-a fost strivită, ci înghițită... iar nenorocitele victime...

— Înecate! exclamă sergentul Long.

— Da, sergent, înecate înainte de a fi putut face vreo mișcare! Înecate ca pasagerii unui vapor care naufragiază!...

Timp de câteva minute, cei trei nu scoaseră o vorbă. Ipoteza lui Mac Nap trebuia să fie aproape de realitate. Nimic mai logic decât să presupui că, în acest loc și la o astfel de presiune, sloiul care forma baza insulei cedase. Casa, grație stâlpilor verticali care susțineau grinzile tavanului și sprijinită de cele ale podelelor, a spart probabil gheața și s-a scufundat în abis.

— Ei bine, Mac Nap, zise locotenentul Hobson, dacă nu-i putem găsi în viață...

— Da, răspunse meșterul dulgher, trebuie cel puțin morți să-i găsim!

Acestea fiind zise, Mac Nap, fără a comunica tovarășilor săi groaznica ipoteză, își relua lucrul în fundul puțului. Locotenentul Hobson coborî cu el.

Forajul a continuat toată noaptea, oamenii schimbându-se din oră în oră; iar în tot acest timp, pe când doi soldați săpau pământul și nisipul, Mac Nap și Jasper Hobson nu părăseau puțul, ținându-se agățați de una din proptele.

La ora trei dimineața, târnăcopul lui Kellet, oprit deodată de un corp dur, făcu un zgomot sec. Meșterul dulgher mai mult simți acest zgomot decât îl auzi.

— Am reușit! strigă unul din soldați. Sunt salvați!

— Taci și lucrează mai departe, răspunse locotenentul Hobson cu voce înăbușită.

Trecuseră aproape 76 de ore de când avalanșa se abătuse asupra casei. Kellet și tovarășul său, soldatul Pond, reluară lucrul. Adâncimea puțului trebuia să fi ajuns aproape de nivelul mării și, deci, Mac Nap nu mai putea nutri nicio speranță. În mai puțin de douăzeci de minute corpul dur lovit de târnăcop fu dat la iveală. Era un căprior de acoperiș. Dulgherul, sărind în fundul puțului, puse mâna pe cazma și sfărâmă scândurile din coama casei. În câteva minute făcu o gaură mare.

În această deschizătură apăru în întuneric un chip aproape de nerecunoscut. Era chipul lui Kalumah!

— Ajutor! Ajutor! murmură cu glas slab sărmana eschimosă.

Jasper Hobson se strecură prin deschizătură. Îl pătrunse un frig teribil. Apa îi ajungea până la brâu. Contrar celor crezute, acoperișul nu fusese strivit, dar, așa cum presupusese Mac Nap, casa se scufundase prin terenul pe care se afla și apa intrase înăuntru. Dar ea nu inundase podul până sus;

aici nu atinsese încă decât înălțimea de un picior. Mai exista un dram de speranță!...

Locotenentul, înaintând prin întuneric, găsi un corp neînsuflețit, îl trase până la deschizătura prin care Pond și Kellet, apucându-l, îl scoaseră afară. Era Thomas Black.

Un alt corp fu adus, cel al lui Madge. Oamenii aruncau frânghii în gura puțului. Thomas Black și Madge, ridicați astfel de tovarășii lor, își reveneau încetul cu încetul, în contact cu aerul de afară.

Mai trebuia salvată doamna Paulina Barnett. Jasper Hobson, călăuzit de Kalumah, ajunsese la capătul podului și acolo găsi în fine pe cea pe care o căuta. Fără să dea semne de viață, cu capul aproape sub apă, călătorea părea moartă. Locotenentul Hobson o luă în brațe, o duse până la deschizătură și, câteva clipe după aceea, el, ea, Kalumah și Mac Nap apărură la gura puțului. Toți tovarășii curajoasei femei erau acolo, muți de desperare. Tânăra eschimosă, ea însăși destul de slăbită, se aruncase peste trupul prietenei sale. Doamna Paulina Barnett mai respira încă, inima îi bătea.

Aerul curat tras în plămânii storși o readuse încetul cu încetul la viață. Ea deschise în sfârșit ochii.

Un strigăt de bucurie ieși din toate piepturile, un strigăt de recunoștință care răsună până-n înaltul cerului.

În acest moment se făcu ziuă, Soarele se înălță deasupra orizontului și aruncă năvalnic primele raze în spațiu.

Doamna Paulina Barnett, cu un efort suprem, se ridică. Din vârful muntelui format de avalanșă și care domina întreaga insulă, privi în jurul ei. Apoi, cu un glas straniu, zise:

— Marea! marea!

Într-adevăr, în zare, la est și la vest, se vedea, degajată de ghețuri, marea care înconjura insula rătăcitoare!

Capitolul XIX

Marea Behring

Astfel insula, împinsă de banchiză, ajunsese în apele mării Behring, cu o viteză extremă, după ce trecuse prin strâmtoare, fără să se fixeze pe malurile sale! Ea deriva sub presiunea irezistibilei bariere care-și trăgea puterea din adâncimile curentului submarin, și banchiza o împingea tot mai mult spre

apele calde, care nu vor întârzia să se prefacă pentru ea într-un abis! Și ambarcațiunea strivită nu mai putea fi de niciun folos!

Când doamna Paulina Barnett își veni complet în simțiri, putu să povestească în câteva cuvinte istoria celor 74 de ore petrecute în casa scufundată. Thomas Black, Madge și tânăra eschimosă fuseseră surprinși de neașteptata avalanșă. Toți alergaseră la uși, la ferestre. Nicio ieșire, stratul de pământ și de nisip, care se numea înainte capul Bathurst, acoperea întreaga casă. Aproape imediat prizonierii putură auzi izbitura sloiurilor enorme pe care banchiza le arunca asupra factoriei. Nu trecuse niciun sfert de oră și doamna Paulina Barnett, astronomul și celelalte două femei simțiră cum casa, care rezista la această groaznică presiune, se înfundă în solul insulei. Baza de gheață se sfărâmase. Apa mării începu să pătrundă în interior.

Într-o clipă puseră mâna pe câteva provizii din cămară și se refugiara în pod. Făcuseră totul dintr-un vag instinct de conservare.

Și totuși nefericiții mai puteau nutri vreo speranță? Oricum, podul părea că va rezista, deoarece probabil că două blocuri de gheață, proptindu-se unul într-altul deasupra acoperișului, îl feriseră de dărâmarea imediată. În timp ce erau închiși în pod, auzeau cum cădeau neconținut peste ei enormele bucăți de gheață ale avalanșei. De jos apa urca mereu. Striviți, sau înecați!

Dar, ca prin minune, se poate spune, acoperișul casei, așezat pe fermele sale solide, rezista și casa însăși, după ce se afundase la o anumită adâncime, se opri; dar atunci apa depășise cu un picior nivelul podului.

Doamna Paulina Barnett, Madge, Kalumah și Thomas Black trebuiră să se refugieze până la încrucișarea fermelor. Aici rămaseră timp de câteva ore. Devotata Kalumah îi servea pe toți și, pășind prin apă, aducea de mâncare unuia sau altuia. Nu puteau întreprinde nimic pentru salvarea lor! Ajutorul nu putea să le vină decât din afară.

Situația era groaznică. Răsuflarea deveni dureroasă în acest aer închis care, în curând, lipsit de oxigen și plin de acid carbonic, va ajunge aproape de nerespirat... Câteva ore în plus în acest spațiu strâmt și locotenentul Hobson n-ar mai fi găsit decât cadavrele lor!

De altfel, la torturile fizice se adăugară și cele morale. Doamna Paulina Barnett înțelesese aproape tot ceea ce se întâmplase. Ea își dăduse seama că banchiza se năpustise asupra insulei și, după clocotul apelor de sub casă, simțea că insula deriva irezistibil spre sud. Și iată de ce, imediat ce i se

deschiseseră ochii, privise în jurul ei și rostise cuvintele pe care distrugerea barcazului le făcea atât de îngrozitoare:

„Marea! Marea!”

Dar, în aceste momente, toți cei dimprejurul ei nu voiau să vadă, nu voiau să știe decât un singur lucru, că o salvaseră pe cea pentru care și-ar fi dat viața și împreună cu ea pe Madge, Thomas Black și Kalumah.

Și că, până acum, cu toate suferințele îndurate, niciunul din oamenii pe care locotenentul Jasper Hobson îi luase cu el în această dezastruoasă expediție nu lipsea la apel.

Dar împrejurările vor deveni mai grave ca oricând și vor grăbi catastrofa finală al cărei deznodământ nu putea fi departe.

În timpul zilei, prima grijă a locotenentului Hobson fu să stabilească poziția insulei. Nu te puteai gândi s-o părăsești, deoarece barcazul fusese distrus și pe marea, în sfârșit liberă, nu se zărea niciun fel de uscat. În ceea ce privea iceberg-urile, nu mai rămăseseră decât resturile banchizei a cărei creastă sfărâmasese capul Bathurst, dar a cărei bază, aflată adânc în apă, împingea insula spre sud.

Căutând printre ruinele clădirii principale, găsiră instrumentele și hărțile astronomului, pe care Thomas Black le luase în primul rând cu el în pod. Din fericire nu se stricaseră. Cerul era acoperit de nori, dar soarele apărea din când în când și locotenentul Hobson putu calcula înălțimea în timp util și cu o aproximație destul de mică.

Din această observație rezulta că în acea zi, 12 mai, la amiază, insula Victoria se găsea pe longitudinea de $168^{\circ}12'$ la vest de meridianul Greenwich și pe latitudinea de $63^{\circ}27'$. Însemnă poziția pe hartă și văzură că se aflau la travers de golful Norton, între punctul asiatic Tehaplin și capul american Stephens, dar la mai mult de 100 de mile de una sau cealaltă coastă.

— Atunci trebuie să renunțăm să ajungem pe continent? zise doamna Paulina Barnett.

— Da, doamnă, răspunse Jasper Hobson, orice speranță în acest sens este vană. Curentul ne duce spre larg cu mare viteză și nu ne putem baza decât pe întâlnirea cu o balenieră care ar trece pe lângă insulă.

— Dar, reluă călătoria, dacă nu putem să ajungem pe continent, de ce curentul nu ne-ar duce pe una din insulele mării Behring?

Mai era și aceasta o slabă speranță de care se agățară bieții oameni, cum se agață cel care se îneacă de o scândură de salvare. Insulele nu lipseau în aceste regiuni ale mării Behring: Saint-Laurent, Saint-Mathieu, Nounivak, Saint-Paul, Georges etc. Insula rătăcitoare nu era prea departe în acel moment de Saint-Laurent, o întindere de pământ destul de mare înconjurată de insulițe, și dacă nu ajungeau la ea, se putea spera că puzderia Aleutinelor care închide spre sud marea Behring o va opri din cale.

Da, fără îndoială, insula Saint-Laurent putea să fie pentru ei un port salvator. Dacă treceau de el, Saint-Mathieu și toată gruparea de insulițe, al cărui centru îl formează, se putea afla în drumul lor. În schimb, la Aleutine, de care îi despărțeau mai mult de opt sute de mile, n-aveau nicio șansă să ajungă. Înainte de a le întâlni, insula Victoria, dizolvată de apele calde, topită de soarele care se apropia de constelația Gemenilor, va fi înghițită de adâncurile mării!

Cel puțin așa era de presupus. Într-adevăr, distanța până la care ghețurile se apropie de Ecuator este variabilă. Ea e mai scurtă în emisfera australă decât în emisfera boreală. Au fost văzute câteodată pe lângă Capul Bunei Speranțe, adică pe la paralela 36, în timp ce iceberg-urile care coboară din marea arctică n-au depășit niciodată latitudinea de 40°. Dar limita topirii ghețurilor este evident legată de cea a temperaturii și depinde de condițiile climaterice. În iernile prelungite ghețurile persistă la paralele relativ joase și se întâmplă contrariul în primăverile timpurii. Or, tocmai această precocitate a sezonului cald, din anul 1861, trebuia să ducă mai repede la dezagregarea insulei Victoria. Apele mării Behring erau încă de pe acum verzi și nu albastre cum sunt de obicei în apropierea iceberg-urilor, după cum remarcă navigatorul Hudson. Trebuia deci să te aștepți la o catastrofă în fiecare moment, de vreme ce nu mai exista barcazul.

Jasper Hobson hotărî să evite acest lucru, punându-i pe oameni să construiască o plută destul de mare pentru a purta întreaga colonie și care să poată naviga, de bine de rău, spre continent. El le ceru să adune lemnul necesar pentru construirea acestei plute, pe care să poți înfrunta marea fără teama de a te îneca. În definitiv, șansele de întâlnire erau posibile în această perioadă, când balenierele se îndreaptă spre nord în urmărirea balenelor.

Mac Nap primi deci misiunea de a face o plută largă și solidă, care să se țină pe apă în clipa când insula Victoria se va topi în mare.

Dar înainte de toate era necesar să se construiască o locuință oarecare, care să-i poată adăposti pe nefericiții locuitori ai insulei. Cel mai simplu părea să se degajeze fosta locuință a soldaților, anexa clădirii principale, ai cărei pereți puteau să-i mai folosească. Toți se puseră hotărâți pe lucru și în câteva zile erau feriți de intemperiiile unei vremi foarte capricioase, pe care vânturile și ploile o făceau adesea posomorâtă.

Căutară de asemenea în clădirea principală și reușiră să scoată din camerele acoperite de apă diverse obiecte mai mult sau mai puțin utile, unelte, arme, rufărie, ceva mobilă, pompele de aerisire, rezervorul de apă etc.

Chiar de a doua zi, 13 mai, trebuiră să renunțe la speranța de a deriva spre insula Saint-Laurent. Stabilirea poziției arăta că insula Victoria trecea mult mai la est de această insulă, și într-adevăr curenții, în general, nu vin să se izbească de obstacolele naturale; ei le ocolesc mai degrabă și locotenentul Hobson înțelese bine că trebuiau să renunțe să acosteze în felul acesta. Numai Aleutinele, așezate ca o imensă plasă semicirculară pe un spațiu de câteva grade, ar fi putut opri insula, dar, cum s-a mai spus, exista oare speranța ca să ajungă până acolo? Insula era dusă cu foarte mare viteză, fără îndoială, dar nu era probabil ca această viteză să se micșoreze mult, când iceberg-urile care o împingeau se vor desprinde dintr-o cauză oarecare sau se vor topi, căci nu-i acoperea niciun strat de pământ care să-i ferească de razele soarelui?

Locotenentul Hobson, doamna Paulina Barnett, sergentul Long și meșterul dulgher discutau deseori despre aceste lucruri și, după o matură chibzuință, fură de părere că insula nu va putea în niciun caz să ajungă la grupul Aleutinilor – fie că viteza ei se va reduce, fie că va fi aruncată afară din curentul Behring, fie că se va topi sub dublul efect combinat al apelor și al soarelui.

La 14 mai, meșterul Mac Nap și oamenii săi se puseră pe lucru și începură construcția unei plute mari. Pluta trebuia menținută cât mai sus de nivelul mării, ca să n-o ia valurile. Aveau de executat o lucrare grea, dar zelul oamenilor nu scăzu. Fierarul Raë găsisese, din fericire, într-o magazie de lângă locuință, o mare cantitate de piroane care fuseseră aduse de la fortul Reliance, și ele serviră să fixeze solid între ele diversele piese care formau scheletul plutei. Cât despre „șantierul” unde se construia, merită să fie descris. După ideea locotenentului, Mac Nap luă următoarele măsuri: în loc

să așeze bârnele pe sol, dulgherul le așează de la început pe suprafața lacului. Diversele piese, filetate și scobite pe mal, erau apoi lansate una câte una pe micul lac, și aici erau ajustate fără greutate. Acest fel de a lucra prezenta două avantaje: întâi, dulgherul își putea da seama imediat de linia de plutire și de gradul de stabilitate pe care trebuia să-l aibă pluta; în al doilea rând, când insula Victoria se va dizolva, construcția va pluti imediat și nu va fi supusă denivelărilor sau izbiturilor posibile pe solul dislocat. Aceste două cauze foarte serioase îl făcuseră pe meșterul dulgher să procedeze cum am arătat mai sus.

În timpul lucrărilor, Jasper Hobson, când singur, când însoțit de doamna Paulina Barnett, cutreiera litoralul. Cerceta starea mării și sinuozitățile schimbătoare ale țărmului pe care valurile îl măcinau încetul cu încetul. Privirea sa se îndrepta spre zarea absolut pustie. În nord nu se mai vedea niciun munte de gheață profilându-se la orizont. În zadar căuta, ca toți naufragiații, acel vapor „care nu mai apare niciodată!” Singurătatea Oceanului nu era turburată decât de trecerea câtorva delfini care înotau în apele verzi unde mișună milioane de organisme microscopice care alcătuiesc unica lor hrană. Se mai vedeau plutind cioturile de lemn ale arborilor de diverse soiuri, smulși din țările calde și pe care mării curenți ai globului îi aduc până pe aceste meleaguri.

Într-o zi, la 16 mai, doamna Paulina Barnett și Madge se plimbau împreună pe porțiunea cuprinsă între capul Bathurst și fostul port. Timpul era frumos și cald. De multe zile nu mai exista nicio urmă de zăpadă pe suprafața insulei. Numai sloiurile banchizei, care fuseseră îngrămădite în partea ei septentrională, aminteau de aspectul polar al climatului. Dar aceste sloiuri se topeau încetul cu încetul și noi cascade se formau în fiecare zi pe culmea și versantele iceberg-urilor. Desigur, în curând soarele va dizolva și ultimele mormane făurite de frig.

Ce înfățișare ciudată avea insula Victoria! Priviri mai puțin întristate ar fi contemplat-o cu interes. Primăvara venise cu o forță năvalnică, neobișnuită. Acest sol, adus spre paralele mai calde, fu năpădit de vegetație. Mușchii, micile flori, plantațiile doamnei Joliffe se dezvoltău deosebit de pline de sevă. Toată puterea vegetală a pământului, sustras asprimii climei arctice, țâșnea în afară nu numai prin mulțimea plantelor care creșteau la suprafață, ci și prin culorile lor vii. Nu mai erau nuanțe pale și apăsătoare, ci tonuri calde, colorate, demne de soarele care le scălda în lumină. Diverse soiuri de

copaci, arbuști, sălcii, pini sau mesteceni se acopereau cu frunze de un verde închis. Mugurii lor pocneau de sevă, care era încălzită în anumite ore la o temperatură de 68° Fahrenheit (20°C). Natura arctică se transforma pe o paralelă care era ca aceea a Christianiei sau a Stockholm-ului în Europa, adică a celor mai înverzite țări din zonele temperate.

Dar doamna Paulina Barnett nu voia să vadă aceste avertismente pe care i le dădea natura. Putea ea oare să schimbe starea domeniului ei trecător? Putea ea să lege această insulă rătăcitoare de scoarța solidă a globului? Nu, și o copleșea sentimentul unei supreme catastrofe. O simțea instinctiv, ca și sutele de animale care mișunau în preajma factoriei, vulpi, jderi, hermine, râși, castori, ondatre, vizoni și chiar lupi, pe care instinctul unei primejdii apropiate îi făcea mai puțin sălbatici; toate aceste animale se strângeau din ce în ce mai mult în jurul vechilor lor dușmani, oamenii, ca și cum oamenii ar fi putut să-i salveze! Era ca o recunoaștere tacită, instinctivă a superiorității umane, și tocmai într-o împrejurare în care această superioritate nu putea sluji la nimic!

Nu! Doamna Paulina Barnett nu voia să vadă toate aceste lucruri și privirile sale nu mai părăseau necruțătoarea mare, imensă, nesfârșită, fără alt orizont decât cerul care se contopea cu ea!

— Sărmana mea Magde, zise Paulina Barnett, eu te-am tras după mine în această catastrofă, pe tine care m-ai urmat peste tot, pe tine plină de un devotament și o prietenie care merita o altă soartă! Mă ierți?

— Nu există decât un singur lucru pe lume pe care nu ți l-aș ierta, fata mea, răspunse Madge. Să nu împărtășesc moartea cu tine!

— Madge! Madge! exclamă călătoarea. Dacă viața mea ar putea s-o salveze pe a tuturor acestor nefericiți, aș da-o fără șovăire!

— Fata mea, răspunse Madge, nu mai ai nicio speranță?

— Nu!... murmură doamna Paulina Barnett, cuibărindu-se în brațele tovarășei sale.

Femeia neajutorată răsări, o frântură de secundă, în această fire virilă; dar nu era de înțeles o clipă de slăbiciune în asemenea împrejurări grele?

Doamna Paulina Barnett suspină. Sufletul ei nu mai putea răbda atâta suferință. Lacrimi îi curgeau din ochi. Madge o alina cu mângâieri și sărutări.

— Madge! Madge! spuse călătoarea ridicând capul. Cel puțin nu le spune că am plâns!

— Nu, răspunse Madge. De altfel, nu m-ar crede. E o clipă de slăbiciune! Nu te lăsa abătută, fata mea, tu care ești sufletul nostru, al tuturor celor de aici. Ridică-te și fii din nou curajoasă!

— Dar tu mai speri încă?! exclamă doamna Paulina Barnett, privind în ochii credincioasei sale tovarăşe.

— Nu mi-am pierdut speranța, răspunse cu simplitate Madge.

Și totuși, cum și-ar mai fi putut păstra o rază de speranță când, după câteva zile, insula rătăcitoare, trecând la mare distanță de grupul Saint-Mathieu, nu mai avea nicio posibilitate să se apropie de pământ, pe tot cuprinsul mării Behring!

Capitolul XX

În larg

Insula Victoria plutea acum pe partea cea mai largă a mării Behring, la 600 de mile distanță de primele Aleutine și la mai mult de 200 de mile de coasta cea mai apropiată, din est. Deplasarea se făcea mai departe cu o viteză relativ considerabilă. Dar, chiar admitând că ea nu va mai scădea, erau necesare încă trei săptămâni cel puțin pentru a ajunge la bariera meridională a mării Behring.

Va putea dăinui până atunci această insulă a cărei bază se subția zilnic sub acțiunea apelor calde, care aveau o temperatură de circa 50° Fahrenheit (10°C)? Solul ei nu se putea întredeschide în fiecare moment?

Locotenentul Hobson grăbea din răspuțeri construcția plutei al cărei schelet de lemn plutea pe iaz. Mac Nap voia s-o facă pe cât se putea mai solidă, pentru ca să reziste multă vreme valurilor mării dacă era nevoie. Într-adevăr, era de presupus, în cazul când nu va întâlni vreo balenieră în regiunile mării Behring, că va deriva până la insulele Aleutine și îi rămânea deci să parcurgă o distanță mare.

Totuși, configurația generală a insulei Victoria nu suferise încă nicio schimbare mai importantă. Făceau zilnic recunoașteri, dar exploratorii nu se aventurau decât cu multă grijă, căci în fiecare moment o spărtură de teren, o îmbucătățire a insulei putea să-i izoleze de centrul comun. Cei care plecau stârneau totdeauna teama că nu vor mai fi văzuți niciodată.

Crăpătura adâncă situată în apropierea capului Michel, care fusese astupată de gerurile iernii, se deschisese încetul cu încetul. Ea se întindea acum pe un spațiu de o milă în interior, până la albia secată a pârâului.

Exista pericolul să se prelungească în această albie deja săpată în crusta de gheață și pe care o subțiasse dinainte. În acest caz, toată partea cuprinsă între capul Michel și portul Barnett, mărginită la vest de albia pârâului, ar fi dispărut – adică o bucată enormă cu o suprafață de mai multe mile pătrate. Locotenentul Hobson recomandă deci tovarășilor săi să nu se aventureze într-acolo fără rost, căci era suficient ca marea să fie ceva mai furtunoasă ca să despartă această importantă porțiune de teritoriul insulei.

Între timp se făceau sondaje în diferite puncte, pentru a se putea cunoaște locurile care, din cauza grosimii, se vor topi mai greu. Observară că grosimea era mai mare tocmai în împrejurimile capului Bathurst, unde se aflase fosta fabrică, și nu atât în ce privea stratul de pământ și nisip – ceea ce nu ar fi prezentat nicio garanție – ci grosimea stratului de gheață. Era în fond un lucru bun. N-astupară găurile făcute la sondaje și putură constata astfel în fiecare zi subțierea pe care o suferea baza insulei. Această subțiere era înceată, dar progresa zilnic. Se putea prevedea că insula nu va mai rezista nici trei săptămâni, ținând seama de faptul supărător că deriva către ape din ce în ce mai încălzite de razele soarelui.

În cursul acestei săptămâni, de la 19 la 25 mai, timpul fu foarte urât. Se stârni o furtună destul de violentă. Cerul se lumina de fulgere și răsună de tunete. Marea, agitată de un vânt puternic din nord-vest, se dezlănțui în valuri mari care slăbiră mult insula. Hula o zdruncină îngrozitor. Toată colonia era cu ochii în patru, gata să se îmbarce pe plută, a cărei platformă era aproape gata. Se transportă pe ea chiar o anumită cantitate de provizii și apă dulce pentru a face față oricărei eventualități. În timpul furtunii plouă cu găleata. Aversa era caldă și picăturile ei mari pătrundeau adânc în pământ și atacau baza insulei. Aceste infiltrații avură ca efect dizolvarea gheții inferioare în anumite locuri, provocând eroziuni suspecte. Pe pantele câtorva movile solul fu ros de ape și coaja albă apărură la suprafață. Se grăbiră să umple gropile cu pământ și nisip, pentru a feri baza insulei de acțiunea temperaturii. Fără aceste prevederi solul ar fi fost curând ciuruit.

Furtuna produse pagube ireparabile și colinelor împădurite care mărgineau liziera occidentală a iazului. Nisipul și pământul fură măturate de ploile abundente și arborii, nemaifiind susținuți la rădăcină, fură culcați la pământ în număr mare. Într-o singură noapte tot aspectul acestei părți a insulei, cuprinsă între lac și fostul port Barnett, se transformă cu desăvârșire. Abia dacă mai rămăseseră câteva pâlcuri de mesteceni și un

număr de brazi izolați care înfruntaseră furtuna. În aceste schimbări se vedeau simptomele descompunerii de care trebuiau să țină seama, dar împotriva căreia inteligența umană era neputincioasă. Locotenentul Hobson, doamna Paulina Barnett, sergentul, toți vedeau cum insula lor efemeră pierdea încetul cu încetul, toți o simțeau, afară poate de Thomas Black, posomorât, mut, care părea că nu mai face parte din această lume.

În timpul furtunii, la 23 mai, vânătorul Sabine, părăsind locuința dimineața, pe o ceață destul de deasă, era să se înece într-o copcă mare care se deschisese în noaptea precedentă, pe locul unde se afla înainte clădirea principală a factoriei.

Până atunci casa, îngropată sub stratul de pământ și de nisip și, cum se știe, pe trei sferturi scufundată, părea că se sudase de stratul de gheață al insulei. Dar, fără îndoială, valurile mării, izbind crăpătura largă din partea sa inferioară o măriseră și casa fusese înghițită de ape, apăsată de masele de o greutate enormă care formaseră altădată capul Bathurst. Pământul și nisipul dispăruseră în această groapă imensă, în fundul căreia se-nvolburau undele foșnitoare ale mării.

Tovarășii lui Sabine veniră în goană la strigătele sale ca să-l scoată din crevasă, pe când mai era agățat de pereții ei alunecoși; scăpă numai cu o baie nedorită care ar fi putut să se termine foarte prost.

Mai târziu se văzură grinzile și scândurile casei, care alunecaseră sub insulă, plutind în larg ca niște epave ale unor vapoare naufragiate. Fu ultima pagubă făcută de furtună, pagubă care, într-o anumită măsură, slăbea și mai tare insula, pentru că permitea valurilor s-o roadă în interior. Era ca un fel de cancer care avea s-o distrugă încetul cu încetul.

În timpul zilei de 25 mai, vântul se schimbă bătând din nord-est. Rafalele se transformară într-o briză puternică, ploaia încetă și marea începu să se liniștească. Noaptea fu calmă și dimineața, când se înălță pe cer soarele, Jasper Hobson putu să stabilească cu precizie poziția insulei.

Și, în adevăr, la amiază ea era următoarea:

Latitudine: 56°13'

Longitudine: 170°23'

Viteza insulei era deci foarte mare, pentru că derivase cu aproape opt sute de mile de la punctul pe care-l ocupase înainte în strâmtoarea Behring, în timpul dezghețului. Această viteză de deplasare dădu din nou puțină speranță lui Jasper Hobson.

— Prieteni, zise el tovarășilor săi arătându-le harta mării Behring, vedeți insulele Aleutine? Nu sunt acum mai departe de 200 de mile de noi! În opt zile, poate, vom reuși să ajungem la ele.

— Opt zile! răspunse sergentul Long, clătinând din cap. E mult opt zile!

— Voi adăuga, spuse locotenentul Hobson, că, dacă insula noastră ar fi mers de-a lungul meridianului 168, ea ar fi ajuns până acum la paralela acestor insule. Dar este evident că se abate spre sud-vest, printr-o deviere a curentului Behring.

Locotenentul nu se-nșela. Curentul tindea să împingă insula Victoria departe de pământ și poate chiar în afara Aleutinilor care nu se întind decât până la meridianul 170.

Doamna Paulina Barnett se uită în tăcere pe hartă. Privea punctul însemnat cu creionul, care indica poziția actuală a insulei. Pe această hartă, făcută la o scară mare, punctul părea aproape imperceptibil în imensitatea mării Behring. Revăzu atunci tot drumul de la locul iernării până aici, acest drum pe care fatalitatea sau, mai degrabă, direcția neschimbătoare a curenților îl trasase printre atâtea insule în largul a două continente, fără ca ei să se poată opri nicăieri; și acum avea în față infinitul Ocean Pacific! Rămase pe gânduri, pierdută într-o visare sumbră din care nu-și reveni decât ca să spună:

— Insula noastră nu poate fi manevrată? Opt zile, încă opt zile cu această viteză și am putea eventual ajunge la ultima insulă a Aleutinilor!

— Aceste opt zile sunt în mâna soartei! răspunse locotenentul Hobson cu gravitate. Va voi oare să ne ocrotească? Vă spun sincer, doamnă, salvarea nu ne poate veni decât de la ea.

— Și eu cred la fel, domnule Jasper, reluă doamna Paulina Barnett, dar soarta vrea ca s-o ajuți, pentru a merita protecția ei. Mai este de făcut, de încercat, de hotărât ceva ce eu nu știu?

Jasper Hobson clătină din cap plin de îndoială. Pentru el, nu mai exista decât un singur fel de salvare – pluta. Dar trebuiau oare să se îmbarce de pe acum, să confecționeze o velatură din cearșafuri și cuverturi și să caute să ajungă pe coasta cea mai apropiată?

Jasper Hobson se sfătui cu sergentul, cu dulgherul Mac Nap în care avea o mare încredere, cu fierarul Raë și cu vânătorii Sabine și Marbre. Toți, după ce cântăriră argumentele pentru și contra, fură de acord că nu trebuia părăsită insula până nu vor fi forțați s-o facă. Într-adevăr, pluta, pe care

valurile o vor mătura neconținut, care nu va avea nici măcar viteza imprimată insulei căreia iceberg-urile îi grăbeau deriva spre sud, nu putea constitui decât o ultimă și supremă șansă de salvare. Cât despre vânt, el bătea în general de la est și ar tinde mai repede să împingă pluta spre larg, departe de orice pământ.

Trebuia deci așteptat și iar așteptat, de vreme ce insula deriva cu repeziciune spre insulele Aleutine. Când se vor apropia de acest arhipelag, se va vedea ce este de făcut.

Era soluția cea mai înțeleaptă și desigur că peste opt zile, dacă viteza nu scădea, insula sau se va opri la această frontieră meridională a mării Behring, sau, antrenată spre sud-vest în apele Pacificului, va fi iremediabil pierdută.

Dar fatalitatea care urmărea pe locuitorii insulei Victoria, și încă de atâta vreme, avea să-i lovească din nou. Această viteză de deplasare, pe care se bazuiau atât de mult, avea în curând să le lipsească.

Într-adevăr, în noaptea de 26 spre 27 mai, insula Victoria suferi o ultimă schimbare de orientare, ale cărei consecințe fură foarte grave. Făcu o jumătate de rotație în jurul axei sale. Iceberg-urile, resturi ale imensei banchize, care o mărgineau la nord, fură prin această schimbare aduse la sud.

Dimineața, naufragații – nu li se putea da acum acest nume – văzură soarele răsărind în partea capului Eschimos și nu la orizontul portului Barnett. Acolo se înălțau iceberg-urile reduse de dezgheț, dar încă destul de considerabile, care împingeau insula. Aici, ele acopereau o mare parte de orizont. Care vor fi urmările acestei schimbări de orientare? Munții de gheață nu se vor separa de insulă? Fiecare avea presimțirea unei noi nenorociri și înțelese ceea ce voia să zică soldatul Kellet când strigă:

— Înainte de căderea serii ne vom pierde elicea!

Kellet voia să spună că iceberg-urile, acum când nu se mai găseau înapoia insulei, ci înaintea ei, nu vor întârzia să se desprindă. Munții de gheață erau într-adevăr cei care îi imprimaseră o viteză excesivă, deoarece, pentru fiecare picior cu care se ridicau deasupra apelor mării, aveau șase-șapte picioare dedesubt. Astfel, fiind scufundați în curentul submarin mai adânc decât insula, sufereau, din această cauză, mai tare, influența lui. Și era de temut ca acest curent să nu-i despartă de insulă, de vreme ce legătura nu mai era cimentată în niciun fel.

Da! Soldatul Kellet avea dreptate. Insula va fi atunci ca o navă fără arboradă, a cărei elice a fost sfărâmată!

La aceste vorbe ale lui Kellet, nimeni nu răspunse. Dar nu trecu niciun sfert de oră, că se auzi un pârâit. Crestele ghețurilor se mișcă, masa lor se detașă, și, pe când insula rămânea în urmă, iceberg-urile, antrenate în mod irezistibil de curentul submarin, derivară repede spre sud.

Capitolul XXI

Când insula a devenit insuliță

Trei ore mai târziu, ultimele sloiuri ale banchizei pieriră în zare. Disparația lor atât de rapidă dovedea că, acum, insula rămânea aproape staționară. Și asta pentru că întreaga putere a curentului se manifesta în straturile sale adânci și nu la suprafața mării.

De altfel, poziția insulei fu stabilită la amiază și se obținură datele exacte. Douăzeci și patru de ore mai târziu, noua calculare a poziției arăta că insula Victoria nu se deplasase nici cu o milă!

Rămânea deci o singură șansă de salvare, una singură: ca o corabie sau o balenieră să treacă prin această regiune și să-i culeagă pe naufragiați, fie că se mai găseau pe insulă, fie că pluta ar fi înlocuit-o după dizolvarea sloiului.

Insula se afla atunci la 54°33', latitudine și 177°19' longitudine, la o distanță de câteva sute de mile de pământul cel mai apropiat, adică de Aleutine.

În timpul acestei zile, locotenentul Hobson își adună oamenii și-i întreabă pentru ultima oară ce era de făcut. Toți fură de aceeași părere: să rămână mai departe pe insulă atâta timp cât nu se va scufunda, căci prin mărimea ei rezista la capriciile mării; apoi, când va amenința să se topească de tot, întreaga colonie să se îmbarce pe plută și să aștepte! Să aștepte!

Pluta era gata. Mac Nap construisese o cabină încăpătoare, un fel de ruf, în care tot personalul fortului putea să se pună la adăpost. Fu pregătit un catarg pe care-l puteau ridica în caz de nevoie, iar pânzele pentru ambarcațiune erau gata de mult. Pluta era solidă și, cu un vânt prielnic pe o mare nu prea furtunoasă, această asamblare de bârne și scânduri putea salva întreaga colonie.

— Nimic, zise doamna Paulina Barnett, nimic nu este imposibil celui care are în puterea lui vânturile și valurile!

Jasper Hobson făcuse inventarul alimentelor. Rezerva nu era prea mare, căci pagubele provocate de avalanșă o micșoraseră simțitor, dar rumegătoarele și rozătoarele nu lipseau și insula, înverzită toată de mușchi și arbuști, le hrănea cu ușurință. Păru necesar să mărească proviziile de carne conservată și vânătorii împușcară reni și iepuri. Tot în tot, sănătatea coloniștilor era satisfăcătoare; nu avusese de suferit în iarna trecută, atât de blândă, și încercările morale nu știrbiseră încă din vigoarea fizică a

oamenilor. Dar trebuie spus că nu vedeau fără mare îngrijorare, fără presimțiri sinistre momentul când vor părăsi insula Victoria sau, mai exact, momentul când insula îi va părăsi pe ei. Se înfricoșau la gândul de a pluti în largul mării nesfârșite pe o podea de scânduri, în voia hulei capricioase. Chiar pe un timp mai liniștit, valurile vor spăla mereu pluta și vor face situația greu de suportat. În plus, acești oameni nu erau marinari deprinși cu marea, care nu se tem să se încredințeze câtorva scânduri; erau soldați, obișnuiți cu solidele teritorii ale Companiei. Insula lor era șubredă, nu avea la bază decât un câmp subțire de gheață, dar pe această gheață se găsea pământ și pe acest pământ, o vegetație răsărită, arbuști, copaci; animalele locuiau aici împreună cu ei; era stabilă pe mare și puteai s-o crezi nemișcată. Da! Iubeau insula Victoria pe care trăiau de aproape doi ani, această insulă pe care o străbătuseră de atâtea ori în lung și-n lat, unde rodiseră semințele sădite de ei și care, în definitiv, rezistase până atunci la atâtea cataclisme! Sigur, nu o vor părăsi fără părere de rău și nu o vor face decât în momentul când le va fugi de sub picioare.

Locotenentul Hobson cunoștea simțămintele oamenilor și le găsea naturale. Știa cu câtă neplăcere tovarășii săi se vor îmbarca pe plută, dar evenimentele urmau să se precipite, și pe aceste ape calde insula nu va întârzia să se dizolve. Într-adevăr, apăruseră simptome grave care trebuiau luate în seamă.

Iată cum se prezenta pluta: măsura câte treizeci de picioare pe fiecare latură, adică avea o suprafață de 900 picioare pătrate. Platforma se înălța cu două picioare deasupra apei și bordajul o apăra de jur împrejur contra valurilor mici, dar era desigur evident că o hulă ceva mai tare ar fi trecut peste această barieră insuficientă. În mijlocul plutei, meșterul dulgher construisese un adevărat ruf în care puteau încăpea vreo douăzeci de persoane. În jurul lui pusese lăzi mari pentru provizii și vase pentru apă, totul bine fixat de platformă cu ajutorul piroanelor de fier. Catargul, înalt de vreo 30 de picioare, se sprijinea de ruf și era ținut de hobane legate de colțurile plutei. Acest catarg trebuia să poarte o velă pătrată, care, desigur, nu putea servi decât când aveai vântul în spate. Această construcție nautică, la care adaptaseră un fel de cârmă nu prea eficientă, nu putea merge decât astfel. Așa arăta pluta meșterului dulgher, pe care trebuiau să se refugieze douăzeci de persoane, douăzeci și una punând la socoteală și copilul lui Mac Nap. Ea plutea liniștită pe apele iazului, legată de mal cu o parâmbă

groasă. Desigur, fusese construită mai îngrijit decât ar fi putut s-o facă niște naufragiați în largul mării, în urma distrugerii neașteptate a ambarcației pe care se aflau, era mai solidă, mai bine amenajată, dar, la urma urmei, nu era decât tot o plută.

La 1 iunie avu loc un nou incident. Soldatul Hope se duse să scoată apă din iaz pentru nevoile bucătăriei. Doamna Joliffe, gustând apa, o găsi sărată. Ea îl chemă pe Hope, spunându-i că ceruse apă dulce și nu apă de mare. Hope răspunse că a scos această apă din iaz. De aici o discuție între ei, în mijlocul căreia sosi locotenentul. Auzind afirmațiile soldatului Hope, el îngălbeni, apoi se îndreptă repede spre lac...

Apele erau complet sărate! Era evident că fundul iazului crăpase și că marea năvălise pe acolo.

După aflarea acestui fapt, același gând îi îngrozi la început pe toți. „Nu mai avem apă dulce!” exclamă bieții oameni.

Și, într-adevăr, după râul Paulina, lacul Barnett, la rândul său, dispăruse! Dar locotenentul Hobson se grăbi să-i liniștească pe tovarășii săi cu privire la apa potabilă.

— Nu ne lipsește gheața, prieteni, zise el. Nu vă temeți. Va fi destul să topim câteva bucăți din insula noastră, și vreau să sper că nu o vom bea pe toată, adăugă el, încercând să zâmbească.

Într-adevăr, apa sărată, dacă se vaporizează sau se solidifică, pierde complet sarea pe care o conține în stare lichidă.

Dezgropă deci, dacă se poate spune astfel, câteva blocuri de gheață și le topiră, nu numai pentru nevoile zilnice, dar și ca să umple câteva butoaie aflate pe plută.

Trebuiau să țină seama de acest nou avertisment pe care li-l dăduse natura. Era vădit că insula se dizolva la bază, cum o dovedea cu prisosință invazia mării în apele lacului. Solul putea deci să se prăbușească în orice moment și Jasper Hobson nu mai permise oamenilor săi să se îndepărteze, căci exista riscul să fie duși în larg.

Se părea că și animalele aveau presentimentul unei primejdii apropiate. Ele se masau în jurul fostei factorii. De la dispariția apei dulci, le vedea lingând blocurile de gheață smulse din sol. Păreau neliniștite, unele chiar înnebunite, mai ales haitele de lupi care soseau în goană, apoi dispăreau scoțând urlate sinistre. Animalele cu blană stăteau grămadă în jurul puțului circular care rămăsese pe locul casei scufundate. Se vedeau mai multe sute

din diferite specii. Ursul dădea târcoale prin împrejurimi, fără să facă vreun rău nici animalelor, nici oamenilor. Era desigur foarte neliniștit, din instinct, și ar fi cerut bucuros protecție împotriva primejdiei pe care o presimțea fără să se poată feri de ea.

Păsările, foarte numeroase până atunci, păreau că se împuținează încetul cu încetul. În aceste ultime zile, stoluri considerabile de zburătoare mari, dintre cele cărora puterea aripilor le permite să străbată spații întinse, ca lebedele, printre altele, emigrară spre sud, acolo unde aveau să întâlnească primele pământuri ale Aleutinilor, care le ofereau un adăpost sigur. Plecarea lor fu observată și remarcată de doamna Paulina Barnett și Madge, care rătăceau în acel moment pe litoral. Ele socotiră că această plecare nu prevestea nimic bun.

— Păsările găsesc pe insulă destulă hrană, zise doamna Paulina Barnett, și totuși pleacă! Nu o fac fără rost, sărmana mea Madge!

— Da, răspunse Madge, nevoia le călăuzește. Dar ele ne avertizează și pe noi, și trebuie să ținem seama de avertismentul lor. Am impresia că și celelalte animale par mai neliniștite decât de obicei.

În aceeași zi, Jasper Hobson decise să se transporte pe plută cea mai mare parte a proviziilor și a efectelor de campament. Hotărî de asemenea ca toată lumea să se îmbarce.

Dar, tocmai atunci, marea era furtunoasă și pe această mică Mediterană, formată acum de apele mării Behring în interiorul lacului, toate mișcările hulei se reproduceau, și chiar cu mare intensitate. Valurile, închise în acest spațiu relativ restrâns, izbeau malurile și se spărgeau furioase. Părea că se dezlănțuise furtuna pe lac, sau, mai degrabă, în acest abis, adânc ca și marea înconjurătoare. Pluta era scuturată din toate încheieturile și valuri mari treceau peste ea fără încetare. Se văzură chiar obligați să înceteze îmbarcarea efectelor și a proviziilor.

Se înțelege de la sine că în această situație locotenentul Hobson renunță să-și mai zorească tovarășii. Era preferabil să mai rămână o noapte pe pământ. Dacă marea se va liniști, vor termina cu îmbarcarea a doua zi.

Nu le propuse deci soldaților și femeilor să-și lase sălașul și să abandoneze insula, căci, într-adevăr, să te refugiezi pe plută însemna s-o părăsești pe prima, definitiv.

De altfel, restul nopții fu mai calm decât te-ai fi așteptat. Vântul încetase. Marea se liniști încetul cu încetul. Fusesse o furtună care trecuse iute ca

fulgerul. La ora opt seara hula se potolise aproape complet și valurile abia dacă încrețeau la mal apele iazului, cu un foșnet ușor.

Sigur că insula nu putea să scape unei apropiate scufundări iminente, dar era mai bine dacă nu era sfârșită pe neașteptate, ceea ce se putea petrece dintr-o clipă într-alta dacă talazurile mării se înălțau ca niște munți în jurul ei.

După furtună se ridică o ceață ușoară care amenința să devină deasă în timpul nopții. Ea venea din nord și, în consecință, urmând noua orientare, acoperea cea mai mare parte a insulei.

Înainte de a se culca, Jasper Hobson inspectă odgoanele plutei, care erau încolăcite în jurul unor puternice trunchiuri de mesteceni. Pentru mai multă precauțiune mai fură încolăcite o dată. De altfel, cel mai rău lucru care se putea întâmpla era ca pluta să fie dusă în derivă pe lac, or lacul nu era atât de mare ca ea să se piardă.

Capitolul XXII

Cele patru zile care urmară

Noaptea fu liniștită. Locotenentul Hobson se sculă și, decis să ordone îmbarcarea micii colonii în aceeași zi, se îndreptă spre lac.

Ceața mai era deasă. Dar deasupra negurii se simțeau razele soarelui, înaltul cerului fusese limpezit de furtuna din ajun și ziua promitea să fie caldă.

Când Jasper Hobson ajunsese pe malurile lacului, nu putu desluși încă suprafața lui, care mai era ascunsă de mari vâlătuci de ceață.

În acest moment doamna Paulina Barnett, Madge și alți câțiva veniră să-l caute pe mal.

Ceața începu atunci să se ridice. Ea se retrăgea spre partea opusă lacului și descoperea încetul cu încetul suprafața lui.

Cu toate acestea, pluta nu apăruse încă.

În sfârșit, o pală de vânt risipi toată ceața...

Nici urmă de plută! Nu mai exista niciun lac. În fața privirii lor se întindea, nesfârșită, marea.

Locotenentul Hobson nu-și putu stăpâni un gest de desperare, și când tovarășii săi întoarseră capul, când ochii lor cercetară toate punctele orizontului, scoaseră un strigăt!... Insula lor nu mai era decât o insuliță!

În timpul nopții, șase șeptimi din vechiul teritoriu al capului Bathurst, uzate, roase de apa mării, se scufundaseră fără zgomot, fără zdruncinături, și pluta, găsimd o ieșire, derivase în larg, fără ca cei care-și puseseră în ea ultima speranță s-o poată măcar vedea pe acest ocean pustiu!

Nefericiții, rămași pe marginea unui abis gata să-i înghită, fără resurse, fără niciun mijloc de salvare, fură copleșiți de deznădejde. Câțiva dintre soldați, ca scoși din minți, vrură să se arunce în apă. Doamna Paulina Barnett se repezi și le tăie drumul, silindu-i să se întoarcă. Unii dintre ei plângeau.

Ținând seama de împrejurarea în care se aflau, naufragiații mai puteau avea oare vreo speranță? E lesne de închipuit și situația locotenentului în mijlocul acestor năpăstuiți pe jumătate înnebuniți. Douăzeci și una de persoane duse de o insuliță de gheață, care în curând va crăpa sub picioarele lor! Odată cu partea mare a insulei, care se scufundase, dispăruseră și colinele împădurite. Deci nu mai era niciun arbore. Ca lemn nu mai

rămăseseră decât cele câteva scânduri ale locuințelor, cu totul insuficiente pentru construirea unei noi plute care să servească la transportul coloniei. Viața naufragiaților era deci strict limitată la durata de rezistență a insuliței, adică la cel mult câteva zile, căci ajunseseră în iunie și temperatura medie depășea 68° Fahrenheit (23°C).

În timpul acestei zile, locotenentul Hobson crezu de cuviință să mai facă o recunoaștere a insuliței. Poate că ar fi mai bine să se refugieze într-un alt punct, unde grosimea gheții le-ar asigura o rezistență mai lungă. Doamna Paulina Barnett și Madge îl însoțiră în această cercetare.

— Mai speri? o întreabă doamna Paulina Barnett pe credincioasa ei tovarășă.

— Da, sper! răspunse Madge.

Doamna Paulina Barnett nu răspunse. Ea și Jasper Hobson mergeau repede de-a lungul litoralului. Toată coasta rămăsese intactă de la capul Bathurst până la capul Eschimos, adică pe o lungime de opt mile. Spărtura se făcuse la capul Eschimos, urmând o linie curbă care ajungea la capătul lacului și se îndrepta spre interiorul insulei. Din acest punct, noul litoral îl alcătuiă însuși malul iazului, pe care-l scaldau acum apele mării. Către partea superioară a iazului, o altă spărtură se prelungea până la litoralul cuprins între capul Bathurst și fostul port Barnett. Insulița reprezenta deci o fâșie alungită, având lățimea de numai o milă, aproximativ. Din 140 de mile pătrate cât măsura altădată suprafața totală a insulei, nu mai rămăseseră decât douăzeci.

Locotenentul Hobson cercetă cu mare atenție noua conformație a insuliței și observă că partea ei cea mai groasă era și acum locul unde se aflase fosta fabrică. Socoti deci că era bine să nu plece de unde se găseau. Această porțiune fu aleasă și de animale, care din instinct rămăseseră acolo. Totuși se constată că multe rumegătoare și rozătoare și numeroși câini care rătăceau la întâmplare dispăruseră odată cu cea mai mare parte a insulei. Dar mai rămăseseră câteva animale, în special dintre rozătoare. Ursul, înnebunit, nu putea sta locului și făcea neconținut înconjurul insuliței ca o fiară închisă în cușcă.

Pe la cinci seara, locotenentul Hobson și cele două tovarășe ale sale se întoarseră acasă. Toți bărbații și femeile se strânseseră laolaltă, tăcuți, nevoind să vadă și nici să mai știe nimic. Doamna Joliffe pregăti ceva de mâncare. Vânătorul Sabine, mai puțin descurajat ca tovarășii lui, mergea de

colo-colo, căutând ceva vânat proaspăt. Cât despre astronom, el stătea deoparte și arunca spre mare o privire vagă și aproape indiferentă! Părea că nimic nu mai putea să-l mire.

Jasper Hobson comunică tovarășilor săi rezultatul recunoașterii. Le spuse că sălașul actual oferea o securitate mai mare decât orice alt punct de pe litoral și le recomandă chiar să nu se mai îndepărteze, căci semnele unei noi rupturi în viitorul apropiat se și arătau, la jumătatea drumului între locul unde se aflau și capul Eschimos. Probabil că suprafața insuliței va fi în curând considerabil redusă și nu se putea face nimic, dar absolut nimic!

Ziua fu într-adevăr caldă. Sloiurile dezgropate pentru a furniza apă potabilă se topeau, fără să mai fie nevoie de foc. Pe părțile abrupte ale malului, crusta de gheață se desfăcea în mici firișoare de apă care se vărsau în mare. Era vădit că, în genere, nivelul mijlociu al insuliței scăzuse. Apele calde îi rodeau baza neconținut.

Nimeni nu mai dormi în timpul nopții următoare. Cine se putea gândi la somn când știa că în fiecare moment prăpastia se putea deschide, cine în afara pruncului care surâdea mamei sale și pe care ea nu mai voia să-l părăsească nicio clipă?

A doua zi, la 4 iunie, soarele reapăru deasupra orizontului pe un cer senin, fără nori. Nicio modificare nu se produsese în cursul nopții. Conformația insuliței nu se schimbase.

În această zi, o vulpe albastră, speriată, se refugie în locuință și nu mai voi să iasă. Se poate spune că jderii, herminele, iepurii polari, ondatrele și castorii mișunau de-a dreptul pe locul fostei factorii. Erau ca o turmă de animale domestice. Numai haitele de lupi lipseau din această faună polară. Aceste carnivore, răspândite în partea opusă a insulei în momentul rupturii, fuseseră probabil înghițite de ape odată cu ea. Mânat parcă de o presimțire, ursul nu se mai depărta de capul Bathurst și animalele cu blană, prea înfricoșate, păreau că nici nu-l bagă în seamă. Chiar și naufragiații, familiarizați cu gigantul animal, îl lăsau să meargă unde voia, fără să se sinchisească de el. Primejdia comună, presimțită de toți, adusese la un nivel de egalitate instinctul și inteligența.

Câteva momente înainte de amiază, naufragiații trecură printr-o mare emoție, care se termină însă cu o decepție.

Vânătorul Sabine, care cerceta de câteva minute marea de pe locul cel mai înalt al insuliței, începu să strige:

— O corabie! O corabie!

Toți, ca electrizați, alergară spre vânător. Locotenentul Hobson îl întreabă din ochi. Sabine arată la est un fel de fum albicios care se vedea la orizont. Fiecare privea fără să îndrăznească să scoată un cuvânt.

Toți văzură corabia al cărei contur se preciza din ce în ce mai bine. Nimeni nu încercă să spună ceva!

Era o navă, o balenieră, fără îndoială. Nu te puteai înșela, și după o oră carena sa era vizibilă.

Din nefericire, corabia venea din est, adică din partea opusă direcției în care fusese târâtă pluta. Așadar, baleniera numai din întâmplare ajunsese pe aceste meleaguri și, de vreme ce nu putuse vedea pluta, nu pornise în căutarea naufragiaților și nici măcar nu bănuia prezența lor.

Va zări oare insulița atât de puțin ridicată peste nivelul mării? Direcția în care mergea o va apropia de ea? Va putea să deslușească semnalele ce i se vor face? În plină zi și cu acest soare strălucitor, era puțin probabil! Noaptea, dacă ar fi ars câteva scânduri ale adăpostului lor, s-ar fi putut întreține un foc vizibil la o mare depărtare. Dar corabia nu va dispărea înainte de sosirea nopții? În orice caz, făcură semnale și traseră focuri de armă.

Între timp, nava se apropia! Se putea recunoaște că este un vas lung cu trei catarge, desigur o balenieră din New-Arkhangelsk care, după ce trecuse de peninsula Alaska, se îndrepta spre strâmtoarea Behring. Era în bătaia aceluiași vânt ca și insulița; cu murele la tribord, și cu velele de jos, gabierul și perocheții lăsați, se îndrepta spre nord. Un marinar ar fi știut, după orientarea corăbiei, că ea nu se va apropia de insuliță. Totuși poate că o va zări.

— Dacă o zărește, murmură locotenentul Hobson la urechea sergentului Long, va fugi ca să n-o întâlnească!

Jasper Hobson avea dreptate să vorbească astfel. Corăbiile nu se tem de nimic mai mult în aceste regiuni decât de apropierea iceberg-urilor și a insulelor de gheață! Sunt stânci rătăcitoare de care le este frică să nu se sfărâme, mai ales în timpul nopții. De aceea ele se grăbesc să-și schimbe direcția îndată ce le zăresc. Această navă nu se va comporta la fel, îndată ce va repera insulița? Probabil că da.

Nu s-ar putea descrie prin ce stări – când de speranță, când de desperare – trecură naufragiații. Până la ora două noaptea putură să creadă că soarta se milostivise în fine de ei, că li se venea în ajutor, că salvarea era aproape.

Nava înainta tot timpul spre insuliță pe o direcție oblică. Nu mai era decât la vreo șase mile de ea. Înmulțiră semnalele, traseră focuri de armă și, arzând câteva scânduri ale locuinței, un fum gros se înalță spre cer.

Totul fu zadarnic. Sau cei de pe corabie nu văzuseră nimic, sau se grăbiseră să fugă de insuliță îndată ce o zăriseră. La ora două și jumătate, vasul viră în direcția vântului, spre nord-est. O oră după aceea nu se mai zărea decât ca o fâșie de ceață albă și curând dispăru cu totul.

Unul din soldați, Kellet, începu să râdă ca un apucat. Apoi se tăvăli pe jos. Crezură că înnebunise de-a binelea. Doamna Paulina Barnett o privi drept în față pe Madge, ca pentru a o întreba dacă mai speră încă.

Madge întoarse capul...

În seara aceleiași zile nefaste, se auzi o trosnitură. Cea mai mare parte a insuliței se detașă și se scufundă în mare. Urlete îngrozitoare de animale izbucniră în noapte. Insulița era redusă la acea limbă de pământ care se întindea de la locul casei scufundate până la capul Bathurst!

Nu mai era decât un sloi.

Capitolul XXIII

Pe un sloi

Un sloi! Un sloi neregulat, în formă de triunghi, măsurând 100 de picioare la bază și 150 de picioare pe latura cea mai mare! Și pe această mică porțiune de gheață, douăzeci și una de ființe umane, vreo sută de animale cu blană, câțiva câini și la capătul sloiului un urs uriaș, cu capul pe labe.

Da! Toți nenorociții naufragiați erau acolo! Prăpastia nu înghițise pe niciunul dintre ei. Ruptura se produsese în momentul când se găseau strânși în casă. Soarta îi salvase din nou, vrând fără îndoială să-i facă să piară cu toții împreună!

Ce noapte, ce noapte fără somn! Nu vorbeau. Nu se mișca nimeni. Poate că cea mai mică mișcare, cea mai ușoară zguduitură ar fi fost suficientă ca baza de gheață să se frângă. Nimeni nu se atinse de cele câteva bucăți de carne uscată pe care le împărțise doamna Joliffe. La ce bun?

Cea mai mare parte din acești nefericiți își petrecură noaptea afară. Le plăcea mai mult să fie înghițiți de ape stând în aer liber și nu într-o cabană îngustă de scânduri!

A doua zi, la 5 iunie, un soare strălucitor se ivi deasupra acestui grup de deserați. Abia mai schimbau o vorbă între ei. Înceau să se evite unul pe altul. Câțiva dintre ei priveau cu ochi tulburi orizontul circular, al cărui centru îl forma acest sloi. Marea era pustie. Nicio pânză, nici măcar o insulă de gheață, nicio insuliță. Acest sloi era fără îndoială ultimul care plutea pe marea Behring.

Temperatura urca necontenit. Vântul nu mai bătea deloc. Un calm teribil domnea în atmosferă. Unduiri lungi legănau ușor această ultimă bucată de pământ și de gheață ce mai rămăsese din insula Victoria. Se ridica și se lăsa fără să se mai deplaseze, ca o epavă, și într-adevăr nu mai era decât o epavă!

Dar o epavă, un rest de carcasă, o bucată de catarg, o gabie ruptă, o scândură, toate acestea rezistă, plutesc, nu se pot topi! În timp ce un sloi din apă solidificată orice rază a soarelui îl dizolvă!...

Bucata de gheață rămasă – și aceasta era explicația că rezistase până acum – forma partea cea mai groasă a fostei insule. O calotă de pământ și de verdeță o acoperea și era de presupus că sloiul avea o grosime destul de mare. Gerurile lungi ale mării polare l-au „hrănit” probabil cu gheață odinioară, timp de secole, pe vremea când capul Bathurst alcătuia punctul cel mai înaintat al continentului american.

În acest moment, sloiul se mai afla în medie la cinci sau șase picioare deasupra nivelului mării. Se putea deci deduce că și baza sa avea aceeași grosime. Dacă deci pe aceste ape liniștite nu era pericol să se sfărâme, încetul cu încetul el se va transforma în lichid. Se putea observa acest lucru la marginile sale care se topeau rapid sub limba valurilor lungi, și aproape neîncetat câteva mici bucăți de pământ, împreună cu vegetația de pe ele, se năruiau în mare.

O surpriză de acest fel avu loc pe la unu noaptea, în partea unde se afla locuința, care se înălța chiar pe marginea sloiului. Cabana era din fericire goală, dar nu putură salva decât câteva din scândurile din care era construită și două sau trei grinzi ale acoperișului. Cea mai mare parte din ustensile și instrumentele de astronomie fură pierdute! Întreaga colonie trebui să se refugieze pe partea cea mai ridicată a solului, unde nimic n-o apăra de intemperii.

Acolo se mai găseau câteva unelte, pompele și rezervorul de aer, pe care Jasper Hobson îl întrebuița pentru a strânge câteva galoane de apă când începu să plouă cu găleata. Nu-și mai îngăduiau desigur să scoată din solul

atât de redus gheața care le furnizase până atunci apa potabilă. Nu se mai puteau atinge de nicio bucată din acest sloi.

Pe la patru soldatul Kellet, cel care dăduse înainte semne de nebunie, veni la doamna Paulina Barnett și-i spuse cu un glas calm:

— Doamnă, vreau să mă înec.

— Kellet! exclamă călătoarea.

— Vă spun că mă voi arunca în apă, reluă soldatul. M-am gândit bine. Nu există niciun mijloc să pot scăpa. Prefer să se termine totul din propria mea voință.

— Kellet, răspunse doamna Paulina Barnett luând mâna soldatului, a cărui privire era ciudat de limpede, Kellet, n-ai să faci acest lucru!

— Ba da, doamnă, și cum ați fost totdeauna bună cu noi, n-am vrut să mor fără să vă spun adio. Adio, doamnă!

Și Kellet se îndreptă spre mare. Doamna Paulina Barnett, înspăimântată, se agăța de el. Jasper Hobson și sergentul alergară la strigătele ei. I se alăturară ca să-l împiedice. Dar nenorocitul, mânat de această idee fixă, clătina negativ din cap.

Puteai oare să aduci un pic de judecată în mințile unui om care o luase razna? Nu. Și totuși, exemplul acestui nebun aruncându-se în mare ar fi putut fi contagios. Cine știe dacă și alți tovarăși ai lui Kellet, demoralizați în ultimul grad, nu l-ar fi imitat sinucigându-se? Nefericitul, gata să se omoare, trebuia oprit cu orice preț.

— Kellet, zise atunci doamna Paulina Barnett vorbindu-i blând, aproape surâzând, îmi porți o prietenie sinceră și adevărată?

— Da, doamnă, răspunse calm Kellet.

— Ei bine, Kellet, dacă vrei, vom muri împreună... dar nu astăzi.

— Doamnă!...

— Nu, dragul meu Kellet, nu sunt gata... mâine, numai mâine, dacă vrei...

Soldatul o privi mai stăruitor ca oricând pe curajoasa femeie. Părea că ezită un moment, aruncă mării strălucitoare o privire plină de o dorință sălbatică, apoi, trecându-și mâna peste ochi, zise:

— Mâine!

Și după ce rosti acest singur cuvânt, se duse cu pași liniștiți să-și reia locul printre tovarășii săi.

— Sărman nenorocit! murmură doamna Paulina Barnett. I-am cerut să aștepte până mâine, și, până atunci, cine știe dacă nu vom fi cu toții înghițiți de ape!...

Jasper Hobson, care nu voia să despire, se întreba dacă nu exista vreun mijloc de a opri dislocarea insuliței, dacă n-ar putea reuși să o țină în această stare până în momentul când s-ar ivi undeva uscatul.

Doamna Paulina Barnett și Madge nu se mai părăseau nicio clipă. Kalumah se culcase lângă stăpâna ei și căuta s-o încălzească. Doamna Mac Nap, înfășurată în câteva blănuri, rămășițe ale bogatei recolte a fortului Esperance, adormise cu copilul la sân.

Ceilalți naufragiați, întinși pe ici, pe colo, nu mișcau, ca și cum n-ar fi fost decât leșuri părăsite pe o epavă. Niciun zgomot nu tulbura această odihnă groaznică. Se auzea numai valul care măcina sloiul și hârâitul sec al micilor surpări punctând dezagregarea sa.

Câteodată sergentul Long se scula. Privea în jurul său, căutând să străpungă întunericul; apoi, după o clipă, își relua poziția orizontală. La capătul sloiului, ursul forma un fel de bulgăre de zăpadă, uriaș, care nu mișca. Noaptea mai dură o oră, fără să se producă vreun incident care să schimbe situația! Negura joasă a dimineții se colora spre est cu nuanțe roșietice. Câțiva nori dispărură la zenit și curând razele soarelui alunecară pe suprafața apelor.

Prima grijă a locotenentului fu să cerceteze sloiul cu privirea. Perimetrul său se redusese din nou, dar, lucru mai grav, înălțimea sa medie peste nivelul mării scăzuse simțitor. Valurile mării, oricât de mici erau, îl acopereau în parte. Numai vârful mobilei scăpa de atingerea lor.

Sergentul Long băgă de seamă, la rândul lui, schimbările petrecute în timpul nopții. Progresele dizolvării erau atât de evidente, încât nu-i mai rămânea nicio speranță.

Doamna Paulina Barnett se îndreptă spre locotenentul Hobson și-l întrebă:

— Se va întâmpla azi?

— Da, doamnă, răspunse locotenentul, și vă veți ține promisiunea pe care ați făcut-o lui Kellet!

— Domnule Jasper, zise grav călătoarea, am făcut oare tot ce trebuia să facem?

— Da, doamnă.

— Ei bine, atunci să se împlinească voia Domnului!

Totuși, în această zi aveau de făcut ultima încercare disperată de salvare. O briză destul de puternică venea din larg, adică bătea spre sud-est, tocmai în direcția unde se găseau pământurile cele mai apropiate ale Aleutinilor. La ce distanță? Nu se putea spune de când, în lipsa instrumentelor, poziția sloiului nu mai putea fi determinată. Dar probabil că nu derivase prea mult, afară de cazul că ar fi fost antrenat de vreun curent submarin, căci nu oferea nicio priză vântului.

Totuși, nu puteau fi siguri. Dacă, prin imposibil, sloiul s-ar afla mai aproape de pământ decât credeau naufragiații? Dacă un curent submarin, a cărui direcție nu puteai s-o constăți, îl apropiase de mult doritele Aleutine? Vântul bătea spre aceste insule și putea deplasa repede sloiul dacă ar fi avut priză. Sloiul nu mai avea de plutit decât câteva ore, dar în câteva ore putea să apară pământul sau, dacă nu, cel puțin unul din vasele de cabotaj sau de pescuit, care nu se depărtează prea mult în larg.

O idee, la început confuză, în capul locotenentului Hobson, deveni curând de o claritate stranie. De ce nu s-ar fixa o pânză pe acest sloi, ca pe o plută obișnuită? Lucrul era, de fapt, posibil.

Jasper Hobson împărtăși dulgherului ideea sa.

— Aveți dreptate, răspunse Mac Nap. Toate pânzele sus! Acest proiect, oricât de mici erau șansele sale de reușită, îi însufleți pe nefericiții naufragiați. Ar fi putut să fie altfel? Nu trebuiau ei să se agațe de orice le putea sugera o speranță?

Toți se puseră pe lucru, chiar și Kellet, care nu-i amintise încă doamnei Paulina Barnett de promisiunea făcută.

O grindă din acoperișul fostei case a soldaților fu înfiptă adânc în pământul și nisipul care formau movilita. Frânghii dispuse ca niște hobane și un strai o fixară solid. O vergă, făcută dintr-o prăjină groasă, primi în chip de pânză cearșafurile și cuverturile care acoperiseră ultimele paturi, și oamenii ridicară această velatură în vârful catargului. Pânza sau mai bine-zis pânzele, orientate bine, se umflară în bătaia vântului și, după dâra pe care o lăsa în urma lui, se văzu curând că sloiul se deplasa mult mai repede în direcția sud-est.

Era un succes. Un fel de înviorare cuprinse spiritele abătute. Nu mai erau condamnați la nemișcare, înaintau și se îmbătau de această viteză, oricât se dovedea de mică. Dulgherul era deosebit de mulțumit de acest rezultat.

Toți, de altfel, ca și cum ar fi fost de cart, cercetau cu privirea orizontul, și dacă li s-ar fi spus că pământul nu le va apare în fața ochilor, n-ar fi crezut!

Și cu toate acestea, așa avea să se întâmple.

Timp de trei ore sloiul înainta pe apele destul de liniștite ale mării. El nu opunea rezistență nici vântului, nici hulei, ci din contră, și valurile îl purtau, în loc să constituie pentru el un obstacol. Dar orizontul se arăta tot circular, fără ca niciun punct să-i întrerupă linia netedă.

Nefericiții nu-și pierduseră încă speranța.

Pe la trei după-masă, locotenentul Hobson îl luă la o parte pe sergentul Long și-i spuse:

— Mergem, dar aceasta se face în dauna solidității și rezistenței insuliței noastre.

— Ce vreți să spuneți, domnule locotenent?

— Vreau să spun că sloiul se macină repede în contact cu apa și din cauza vitezei crescute se roade, se sparge, și de când am pus pânza a scăzut cu o treime.

— Sunteți sigur?...

— Absolut sigur, Long. Sloiul se alungește și se subțiază. Observă că marea nu mai este decât la zece picioare de movilă.

Locotenentul Hobson spunea adevărul. Cu un sloi târât atât de repede de ape nici nu se putea întâmpla altceva.

— Sergent, întrebă atunci Jasper Hobson, ești de părere să ne continuăm mersul?

— Cred, răspunse sergentul Long după o clipă de gândire, cred că e bine să ne sfătuim cu tovarășii noștri. Acum responsabilitatea hotărârilor trebuie să aparțină tuturor.

Locotenentul încuviință. Amândoi își reluară locul pe movilă și Jasper Hobson descrie situația.

— Această viteză, spuse el, uzează repede sloiul pe care ne aflăm. Va grăbi poate cu câteva ore catastrofa inevitabilă. Decideți, prieteni. Vreți să ne urmăm mersul înainte?

— Înainte!

Acesta fu cuvântul rostit într-un glas de toți nefericiții naufragiați.

Navigarea continuă deci și hotărârea naufragiaților avea să aibă consecințe uriașe.

La ora șase seara, Madge se ridică și, arătând un punct de la sud-est, spuse:

— Pământ!

Toți săriră ca electrizați. Pământul, într-adevăr, se vedea la sud-est, la 12 mile de sloi.

— Pânza! Întindeți pânza! exclamă locotenentul Hobson.

Înțeleseră. Suprafața velaturii fu mărită. Instalară pe hobane un fel de scufii întocmite din haine, blănuri și tot ce putea da priză vântului. Viteza se mări cu atât mai mult cu cât începu să bată o briză mai rece. Dar sloiul se topea în toate părțile. Simțeau cum tresaltă. Putea să crape în orice moment.

Nimeni nu voia să se gândească la această posibilitate. Speranța le dădea aripi. Salvarea era acolo, pe continent. Îl chemau, îi făceau semne. Erau cuprinși de delir. La ora șapte și jumătate sloiul se apropiase simțitor de coastă. Dar se topea văzând cu ochii, se afunda, apa îl scâldea, valurile îl măturau luând cu ele animalele nebune de spaimă. În fiecare clipă exista pericolul ca sloiul să se scufunde! Trebuia să-l ușureze ca pe o corabie care naufragiază. Apoi împrăștiară cu grijă puținul pământ și nisip care mai rămăsese pe suprafața înghețată, în special către margini, pentru a le feri de acțiunea directă a razelor solare! Întinseră de asemenea pe sloi blănuri care, prin natura lor, sunt rău conducătoare de căldură. În fine, acești oameni energici întrebuițară toate mijloacele imaginabile pentru a întârzia catastrofa supremă. Dar toate măsurile erau insuficiente. Se auzeau pâraiture în interiorul sloiului și crăpăturile începeau să-i brăzdeze suprafața. Câțiva vâsleau cu niște scânduri. Dar apa mai păstra lumina zilei doar într-o parte, și coasta era la o distanță de patru mile.

— Să dăm un semnal, prieteni! strigă locotenentul Hobson, animat de o energie eroică. Poate vom fi văzuți!

Din tot ce mai rămăsese ca obiecte combustibile – două, trei scânduri și o grindă – făcură un rug și-i dădură foc. O flacără mare se înalță în semiobscuritate...

Dar sloiul se topea din ce în ce mai mult și în același timp se scufunda. Curând nu mai rămăsese deasupra apei decât movila de pământ! Aici se refugiara cu toții, pradă spaimei, și împreună cu ei se strânse un număr mic de animale pe care marea încă nu le înghițise. Ursul scotea urlete îngrozitoare.

Apa urca mereu. Nimic nu dovedea că naufragiații fuseseră zăriți. Desigur, nu va trece niciun sfert de oră și vor fi cu toții luați de ape. Nu exista oare un mijloc să prelungească dănuirea sloiului? Încă trei ore, numai trei ore și ar ajunge poate până la țărmul care se afla la nici trei mile distanță. Dar ce să facă? Ce era de făcut?

— Ah, exclamă Jasper Hobson, dacă aș ști un mijloc, unul singur ca să împiedic sloiul să se dizolve! Mi-aș da viața să-l pot găsi. Da! Mi-aș da viața!

În acest moment cineva rosti cu o voce seacă:

— Există unul!

Cel care vorbea era Thomas Black, astronomul care de atâta timp nu mai deschisese gura, ca să spunem astfel, și care de mult nu mai părea un om viu, printre toate aceste ființe sortite morții. Și primele cuvinte pe care le scoase fură acestea:

— Da! Există un mijloc de a împiedica sloiul să se dizolve! Mai există un mijloc să fim salvați!

Jasper Hobson alergă spre Thomas Black. El și tovarășii săi îl întrebau din ochi pe astronom despre ce era vorba. Credeau că nu auziseră bine.

— Și care e acest mijloc? întrebă locotenentul Hobson.

— La pompe! grăi laconic Thomas Black. Astronomul înnebunise oare? Confunda sloiul cu un vas care se scufundă, având zece picioare de apă în cală?

Pompele de aerisire se aflau lângă ei, împreună cu rezervorul de aer care servea acum drept butoi de apă potabilă. Dar la ce puteau sluji aceste pompe? Cum ar putea ele să întărească muchiile sloiului care se topea văzând cu ochii în toate părțile?

— E nebun! rosti sergentul Long.

— La pompe! repetă astronomul. Umpleți rezervorul cu aer!

— Să facem ce spune! exclamă doamna Paulina Barnett.

Fixară pompele la rezervor și închiseră repede capacul, fixându-l cu buloane. Pompele funcționară imediat și aerul se strânse în rezervor la o presiune de câteva atmosfere. Apoi Thomas Black, luând un furtun din cele prinse de rezervor, care, după ce robinetul fu deschis lăsa să iasă aerul comprimat, îl plimbă pe marginile sloiului, acolo unde căldura îl topea. Operația avu un efect uluitor! Peste tot unde sufla aerul dirijat de mâna astronomului, crăpăturile se lipeau și congelarea se refăcea.

— Ura! Ura! strigară într-un glas nenorociții naufragiați.

Manevrarea pompelor era o trudă anevoioasă, dar nu le lipseau brațele de muncă. Oamenii lucrau cu schimbul. Muchiile sloiului se refăceau, ca și cum ar fi fost înghețate de un ger năprasnic.

— Ne salvați, domnule Black! zise Jasper Hobson.

— Nimic mai normal! răspunse cu simplitate astronomul.

Nimic nu era mai normal, într-adevăr, și iată efectul fizic care se producea în acest moment. Sloiul se congela la loc din două cauze: întâi, sub presiunea aerului, apa, volatilizându-se pe suprafața sa, producea un frig puternic; în al doilea rând, aerul comprimat, pentru a-și scădea presiunea, împrumuta căldură de la suprafața dezghețată și aceasta îngheța imediat. Peste tot unde urma să crape sloiul, frigul provocat de scăderea presiunii aerului cimentă marginile și, grație acestui ultim mijloc, sloiul își recăpăta puțin câte puțin soliditatea pe care o avusese. Această situație dură câteva ore. Naufragiații, plini de o imensă speranță, lucrau cu un zel pe care nimeni și nimic nu-l putea stăvili.

Se apropiau de pământ. Când nu mai fură decât la un sfert de milă de coastă, ursul se aruncă în apă și, înotând, ajunse curând pe țărm unde dispăru. Câteva minute mai târziu, sloiul eșua pe o plajă. Puținele animale care se mai găseau pe el o luară la goană în întuneric. Naufragiații debarcară, căzură în genunchi și mulțumiră Cerului pentru miraculoasa lor salvare.

Capitolul XXIV

Încheiere

Tot personalul fortului Esperance puse piciorul pe pământ după ce străbătuse mai mult de 1.800 de mile de la începerea dezghețului, ajungând la capătul mării Behring, pe ultima din Aleutine, insula Blejinic. Pescarii din Aleutine, veniți în ajutorul lor, îi primiră cu ospitalitate. Curând, locotenentul Hobson și oamenii săi reușiră să intre în legătură cu agenții englezi de pe continent, care erau în slujba Companiei Golfului Hudson.

N-are rost, după istorisirea amănunțită a întâmplărilor, să mai punem în lumină curajul tuturor acestor oameni vrednici, demni de șeful lor, și energia de care au dat dovadă în cursul multelor și îndelungatelor încercări prin care au trecut. Tăria sufletească nu le-a lipsit nici bărbaților dar nici femeilor, cărora viteaza doamnă Paulina Barnett le-a dat mereu o pildă de

temeritate în împrejurări potrivnice și de calm față de ce le hărăzise soarta. Toți au luptat până la capăt și nu au îngăduit desperării să-i doboare, chiar când au văzut cum continentul pe care înființaseră fortul Esperance se schimbă într-o insulă rătăcitoare, cum această insulă se transformă într-o insuliță și insulița într-un sloi de gheață, și nici măcar când sloiul se topise aproape de tot, sub dubla acțiune a apelor calde și a razelor solare. Chiar dacă încercarea Companiei de a fonda o factorie în ținuturile arctice trebuia luată de la început, chiar dacă noul fort pierise, nimeni nu putea să-i învinuiască pe Jasper Hobson și pe tovarășii săi, care fuseseră puși în condiții cu neputință de prevăzut. În orice caz, din cele 19 persoane, încredințate locotenentului, nu lipsea la întoarcere niciuna și micuța colonie se înmulțise cu încă doi membri: tânăra eschimosă Kalumah și copilul dulgherului Mac Nap, finul doamnei Paulina Barnett. Șase zile după salvare, naufragiații ajungeau la New-Arkhangelsk, capitala Americii ruse. Acolo, acești prieteni, care se apropiaseră atât de mult unul de altul din cauza primejdiei comune, se vor despărți poate pentru totdeauna! Jasper Hobson și ai săi trebuiau să se întoarcă la fortul Reliance, străbătând teritoriile Companiei, în timp ce doamna Paulina Barnett, Kalumah, care voia să rămână împreună cu călătoarea, Madge și Thomas Black intenționau să plece înapoi în Europa prin San Francisco și Statele Unite.

Dar înainte de a porni fiecare pe calea lui, locotenentul Hobson se adresă cu emoție în glas, în fața tuturor tovarășilor adunați în jurul său, doamnei Paulina Barnett, în următorii termeni:

— Doamnă, fiți binecuvântată pentru tot binele pe care ni l-ați făcut! Ați fost credința noastră, consolarea noastră, inima micii noastre lumi! Vă mulțumesc în numele tuturor!

Trei rânduri de urale izbucniră în onoarea doamnei Paulina Barnett. Apoi fiecare soldat voi să-i strângă mâna curajoasei călătoare, iar fiecare femeie o îmbrățișa cu multă căldură. Cât despre locotenentul Hobson, care nutrise pentru viteaza femeie o afecțiune atât de sinceră, îi strânse mâna pentru ultima oară, cu multă mâhnire în suflet.

— E oare cu putință să nu ne mai revedem? Întrebă el.

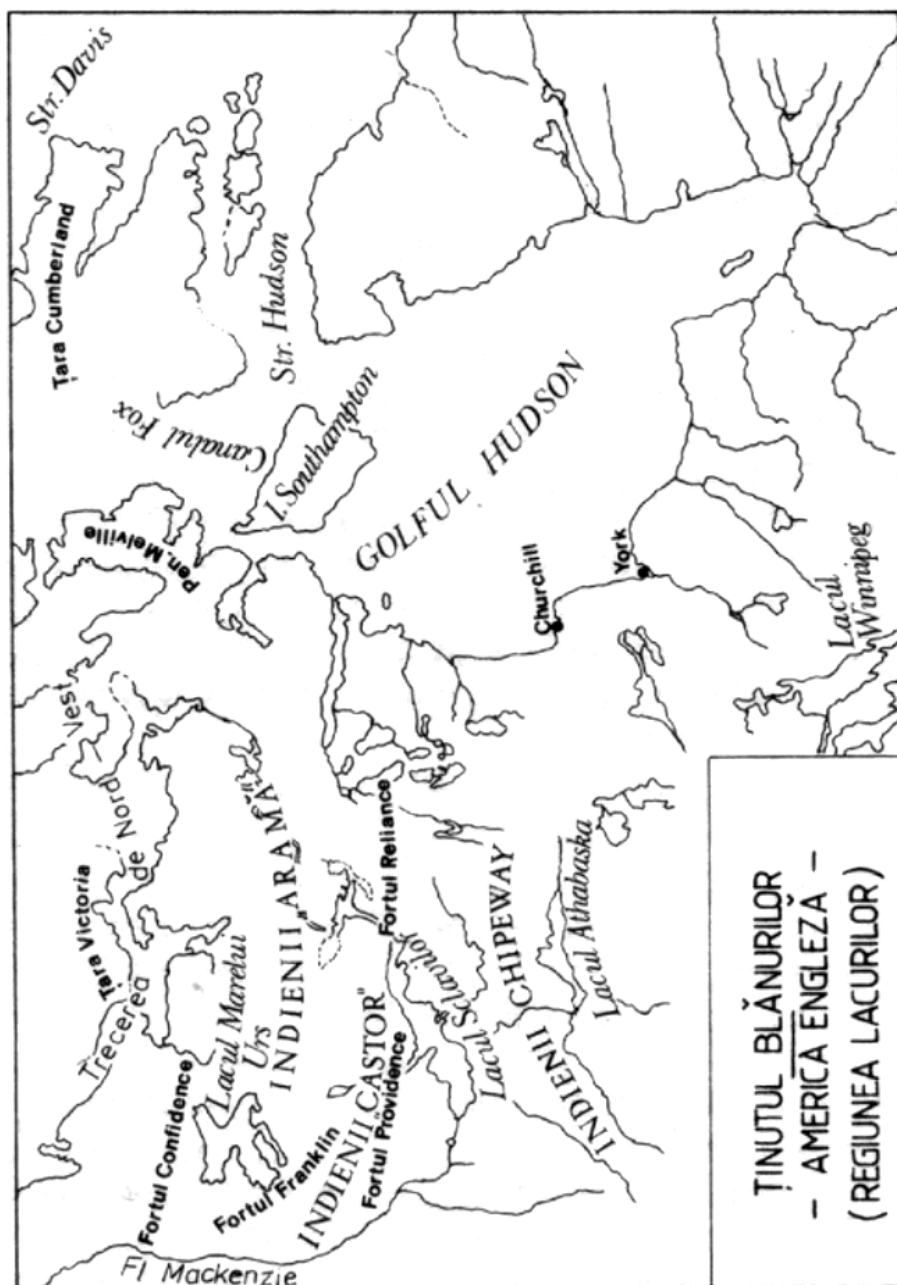
— Nu, Jasper Hobson, răspunse călătoarea, nu, așa ceva nu se poate. Și dacă nu veniți dumneavoastră în Europa, mă voi întoarce eu aici să vă întâlnesc... Aici sau în noua factorie pe care o veți înființa cândva...

Atunci Thomas Black, care de când pusese piciorul pe pământul ferm își regăsise graiul, înainta și rosti cu cel mai convins aer din lume:

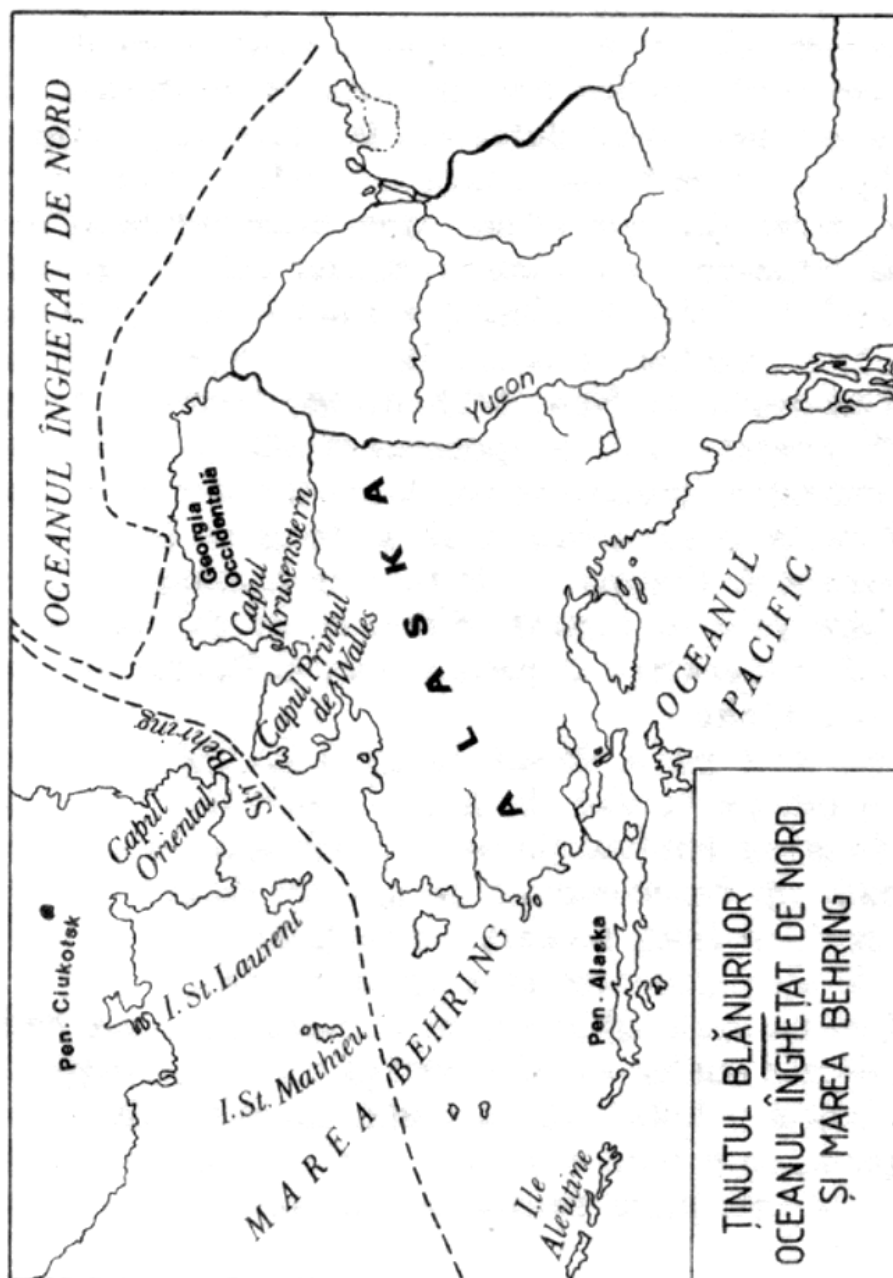
— Da, ne vom revedea... peste 26 de ani. Dragii mei, am pierdut eclipsa din 1860, dar nu o voi mai pierde pe cea care va avea loc, în aceleași condiții și pe aceleași meleaguri, în 1886. Deci, peste 26 de ani vă dau din nou întâlnire la limitele mării polare, atât dumneavoastră, scumpă doamnă, cât și bravului nostru locotenent.

SFÂRȘIT

America engleză — regiunea lacurilor

Oceanul Înghețat de Nord și Marea Behring

Cuprins

PARTEA A DOUA	4
Capitolul I <i>Fortul plutitor</i>	5
Capitolul II <i>Unde se găseau?</i>	14
Capitolul III <i>Înconjurul insulei</i>	24
Capitolul IV <i>Tabăra de noapte</i>	35
Capitolul V <i>De la 25 iulie la 20 august</i>	45
Capitolul VI <i>Zece zile de furtună</i>	56
Capitolul VII <i>O lumină și un strigăt</i>	65
Capitolul VIII <i>O explorare a doamnei Paulina Barnett</i>	76
Capitolul IX <i>Peripețiile prin care a trecut Kalumah</i>	88
Capitolul X <i>Curentul Kamceatka</i>	98
Capitolul XI <i>O comunicare făcută de Jasper Hobson</i>	107
Capitolul XII <i>O încercare de salvare</i>	118
Capitolul XIII <i>Străbătând câmpul de gheață</i>	127
Capitolul XIV <i>Lunile de iarnă</i>	135
Capitolul XV <i>O ultimă explorare</i>	144
Capitolul XVI <i>Dezghețul</i>	156
Capitolul XVII <i>Avalanșa</i>	164
Capitolul XVIII <i>Cu toții la lucru</i>	172
Capitolul XIX <i>Marea Behring</i>	182
Capitolul XX <i>În larg</i>	191
Capitolul XXI <i>Când insula a devenit insuliță</i>	198
Capitolul XXII <i>Cele patru zile care urmară</i>	204
Capitolul XXIII <i>Pe un sloi</i>	210
Capitolul XXIV <i>Încheiere</i>	220

JULES VERNE

1. O CĂLĂTORIE SPRE CENTRUL PĂMÎNTULUI
2. OCOLUL PĂMÎNTULUI ÎN OPTZECI DE ZILE
3. CINCI SĂPTĂMINI ÎN BALON
4. STEAUA SUDULUI
5. CĂPITANUL HATTERAS
6. ȘCOALA ROBINSONILOR. RAZA VERDE
7. DOCTORUL OX
8. DOI ANI DE VACANȚĂ
9. UN BILET DE LOTERIE. FARUL DE LA CAPĂTUL LUMII
10. UIMITOAREA AVENTURĂ A MISIUNII BARSAC
11. CELE 500 MILIOANE ALE BEGUMEI. ȘARPELE DE MARE
12. VULCANUL DE AUR
13. 20 000 DE LEGHE SUB MĂRI
14. DE LA PĂMÎNT LA LUNĂ. ÎN JURUL LUMII
15. UIMITOARELE PERIPETII ALE JUPÎNULUI ANTIFER
16. INSULA CU ELICE
17. BURSE DE CĂLĂTORIE
18. CASA CU ABURI
19. INDIILE NEGRE. GOANA DUPĂ METEOR
20. INSULA MISTERIOASĂ (vol. I)
21. INSULA MISTERIOASĂ (vol. II)
22. MINUNATUL ORINOCO
23. CASTELUL DIN CARPAȚI. ÎNTÂMLĂRI NEOBIȘNUTE
24. ȚINUTUL BLĂNURILOR (vol. I)
25. ȚINUTUL BLĂNURILOR (vol. II)
26. CĂPITAN LA CINCISPREZECE ANI
27. 800 LEGHE PE AMAZON
28. COPIII CĂPITANULUI GRANT (vol. I)
29. COPIII CĂPITANULUI GRANT (vol. II)
30. TESTAMENTUL UNUI EXCENTRIC
31. ROBUR CUCERITORUL. STĂPÎNUL LUMII
32. CLOVIS DARDENTOR. SECRETUL LUI WILHELM STORITZ
33. AGENJIA THOMPSON
34. HECTOR SERVADAC
35. UN ORAȘ PLUTITOR. SPĂRGĂTORII BLOCADEI. INVAZIA MĂRII
36. PILOTUL DE PE DUNĂRE
37. SATUL AERIAN. ÎNCHIPUIRILE LUI JEAN MARIE CABIDOULIN
38. PRICHINDEL
39. CESAR CASCABEL
40. CLAUDIUS BOMBARNAC. KERABAN ÎNCĂPĂȚÎNATUL

EDITURA ION CREANGĂ

Observații

[←1]

Linia la care ajunge apa mării la reflux.

[←2]

Președintele Societății în acea perioadă.

[←3]

Aproximativ 52 km sau 13 leghe.

[←4]

Galiotă – vas cu pânze cu fund plat.